TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

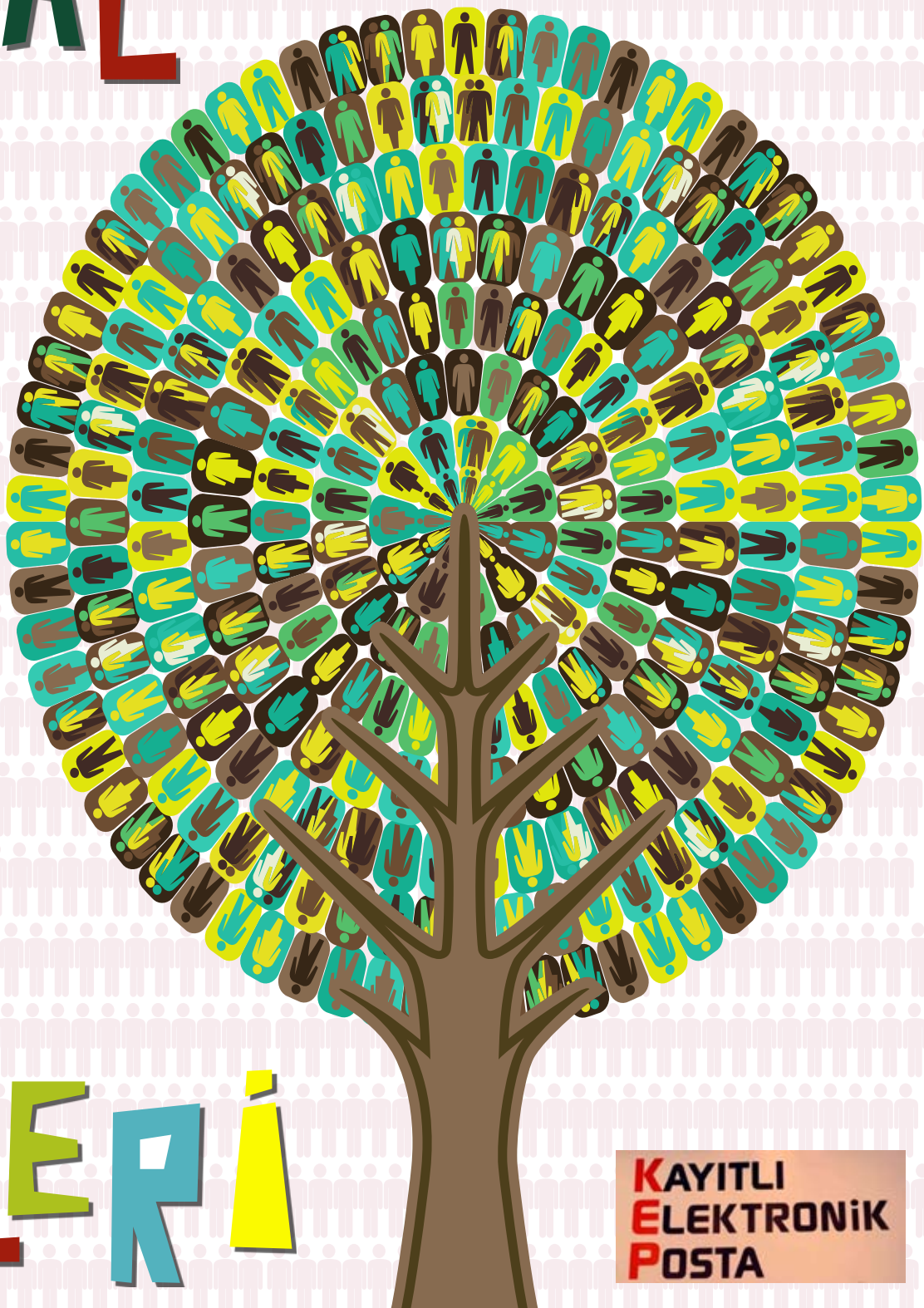
YIL 41 • SAYI 155

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

TBD KAMU-BİB
Kamu Bilişim Platformu-15
16-19 Mayıs 2013 Hilton Otel Bodrum

SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ

KAYITLI ELEKTRONİK POSTA

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

YIL 41 • SAYI 155

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

→ TBD YÖNETİM KURULU

Turhan Menteş, İ. İlker Tabak, Lütfi Varoğlu, Levent Berkman, Koray Özer, Erdem Erkul, Ersin Taşçı, İzzet Gökhan Özbilgin, Levent Karadağ, Melih Akyılmaz, Zeynep Keskin

→ TÜRKİYE BİLİŞİM DERGİSİ ADINA

Turhan Menteş Eser ve İmtiyaz Sahibi ve Sorumlusu, Müdür

→ YAYIN YÖNETMENİ

Koray Özer

→ EDİTÖRLER

Aslıhan Bozkurt Haber, **İ. İlker Tabak** Genel, **Mehmet Ali Köksal** Hukuk, **Selçuk Özdemir** Eğitim, **Talat Postacı** KOBİ, **Mesut Orta** Kamu BİB, **Erdem Erkul** E-Devlet, **İzzet Gökhan Özbilgin** Güvenlik, **Nihal Sandıkçı** Müzik, **Arzu Kılıç**.

→ YAZI KURULU

Atilla Yardımcı, Coşkun Dolanbay, Levent Karadağ, Makbule Çubuk, Nezih Kuleyin, Serdar Gunizi, Veysi İşler, Serdar Biroğul, Ersin Taşçı, Ayfer Niğdelioğlu, Ebru Altunok.

→ GÖRSEL TASARIM

Mehmet Pektaş

BİLİŞİM DERGİSİ'NDE YAYINLANAN YAZILARDAN YAZARLARI SORUMLUDUR. YAYINLANAN YAZILAR KAYNAK GÖSTERİLMEKSİZİN BAŞKA BİR YERDE YAYINLANAMAZ.

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ
Ceyhun Atuf Kansu Caddesi 1246. Sokak No:4/17 Balgat/ANKARA
Tel: +90 (312) 473 8215 (pbx) Faks: +90 (312) 473 8216
e-posta: tbd-merkez@tbd.org.tr

İÇİNDEKİLER

6 Yayın Yönetmeninden- -Koray Özer
8 İnternet'teki alan adı 252 milyonu aştı
10 Türkiye yerli "çip" üretebilecek
12 ÖSYM'ye silinip değiştirilemez yeni sistem
14 Simge - Taksim - İ. İlker Tabak
16 Endüstriden Haberler- Bir milyon kişinin parası buhar oldu- Eylem Cülcüloğlu
18 Endüstriden Haberler- PC'lerin sonu mu geliyor?- Eylem Cülcüloğlu
20 Endüstriden Haberler- Sayısal uçurum- Eylem Cülcüloğlu
24 "Sosyal medya"nın hukuku irdelendi
26 Milli Kütüphane - Avrupa Dijital Kütüphanesi işbirliği
28 YouTube artık resmen Türkiye'de!
30 Üç soru üç cevap - Ece Temelkuran: Vatandaş gazeteciliğinin kontrolü zor ve tehlikeli... Arzu Kılıç
36 Ufkun Ötesi - Yeşil Bilişim - Nezih Kuleyin
38 "Yapay zekâ insanın yerini alacak"
42 TBD'den Haberler - TBD Ankara Şubesi Türk Müziği Koro'sundan müzik ziyafeti
44 TBD Bilim Kurgu Öykü Yarışması
46 Söyleşi - TBD Onursal Başkanı Prof. Dr. Aydın Köksal
Bilişim ve yazılımdaki teknik birikimimizi geliştirmeyi sürdürelim
Çağrı Aydınoğlu- Merve Işıl Kaya

DOSYA: Sosyal sorumluluk projelerinden örnekler

56 Gelecek nesilleri düşünerek atılan adımlar - Aslıhan Bozkurt
60 **Avea Kurumsal İletişim Direktörü Feridun:**
Tüm projelerde sosyal fayda yaratmaya özen gösteriyoruz
68 **HP Türkiye ve Ortadoğu Çevre Yöneticisi Toker:**
"Hayata Projeler"le profesyonel/kişisel tecrübe ve bilgilerimizi topluma aktarıp paylaşıyoruz
72 **Intel Türkiye Kurumsal İlişkiler Direktörü Gezer:**
Eğitimde bilgisayarlaşmanın artmasına katkıda bulunurken kadınları da destekliyoruz
80 **Koç Bilgi Grubu Kurumsal İletişim Direktörü Aydoğan:**
Yeşil Bilgi Platformu'muz, bilginin bilince dönüşmesi sürecine katkıda bulundu
90 **Microsoft Türkiye Genel Müdürü Özmen:**
Toplumun tamamına fırsat eşitliği yaratabileceğimiz oluşumların içerisinde olmak, onlara liderlik etmek istiyoruz
94 **Oracle Türkiye Genel Müdürü Doğan:**
Sosyal sorumluluk projelerimiz global olarak yönetiliyor
96 **Turkcell Genel Müdürü Ciliv:**
Türkiye'nin geleceğine değer katacak projeler geliştiriyor ve uyguluyoruz
102 **Türk Telekom CEO'su Tahsin Yılmaz:**
81 ildeki altyapı yatırımlarımızla, toplum için "değer yaratma" hedefiyle çalışıyoruz
108 **Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Süel:**
5 yılda 3 milyonu aşkın kişinin hayatına dokunduk

GÜNDEM: Kamu-Bilişim platformu 2013

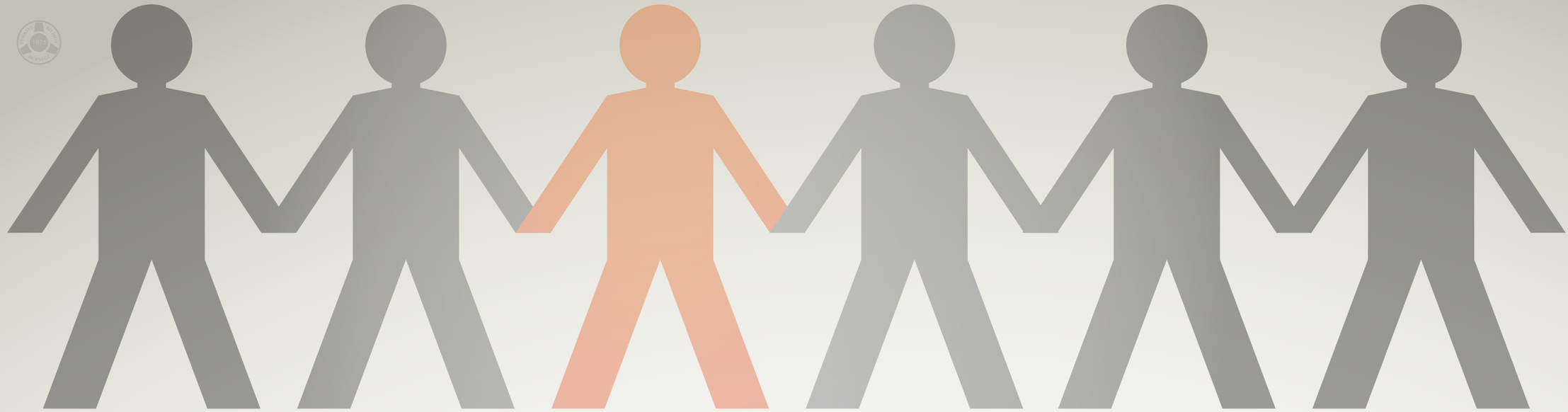
116 "Kamuda Bilişim 2023 Vizyonu", 15. Kamu-BİB'de tartışıldı- Aslıhan Bozkurt, Fatma Ağaç
134 Türkiye'nin 2023 vizyonu için kamuda yapılması gereken çalışmalar önemli
138 Ekonomi Bakan Danışmanı Arslan: Bilgi ekonomisine geçiş 1-2 yılda olacak şey değil
144 Özel sektör gözüyle 2023
146 "Büyük veri", yapılan işlere değer katıyor

148 KOBİ'lerin sosyal mecralarda olmaları için nedenler!- Dr. Serdar Biroğul

BİR KONU: Kayıtlı Elektronik Posta (KEP)

154 Yeni bir dönemin işareti: KEP- Fatma Ağaç
158 **BTK Sarıkaya:**
KEP uygulamaları yeni yeni geliştiriliyor, şimdilik herhangi bir sorun yaşanmıyor
166 **Türkiye Noterler Birliği Başkanı Tutar:**
Noterlerin KEP sistemi içerisinde olması çok önemli
172 **PTT Genel Müdürü Tural:** KEP hizmeti veren 3 hizmet sağlayıcıdan ilkiyiz
178 **TÜRKKEP CEO'su Samast:** KEP adreslerini "anında" sağlayabiliyoruz

184 Başbakan Erdoğan, Silikon Vadisi'nde
186 Gezi Yazısı - Bir dilek tut - Ebru Altunok
194 TBMM'nin Twitter haritası
200 BİYESAM: İyi ve kapsamlı bir telif hakkı kanunu var ama bilinç tarafı eksik
202 "Blog açmak için lisans sahibi olma koşulu olmamalı"
204 Modelleme, Benzetim ve Bilişimde Kullanılan 170 Tür:
İngilizce-Türkçe ve Türkbçe-İngilizce Terim Dizinleri- Tuncer Ören

Koray Özer
koray.ozer@tbd.org.tr

Merhaba,
Serbest piyasa ekonomisinin en önemli düşünürlerinden olan Adam Smith'e göre, insan bencil ve güvenilmezdir; şefi arkasını dönünce kaytarır, işini hep yavaş yapar, vidaları tam sıkmaz; kese kâğıdının altına çürükleri koyar, süte su katar, vs. Çünkü insan daima kendi kârını düşünür ve az emekle çok kazanmak ister. İşverenler, çok uzun yıllar boyunca Smith'tin anlayışından yola çıkarak iş düzenlerini işçilerin güvenilmezliği üzerine kurdular. Ancak, hangi önlemleri alırsa alsınlar, hangi cezaları verirlerse versinler iş verimi istenildiği gibi artmadı. 1930'larda yeni üretim sistemleri geliştirilmeğe başlandı. Bu sırada üretimdeki en önemli paydaşlardan birinin "insan" olduğu keşfedildi ve işçilerin de yardımsever, dürüst, onurlu, görev bilincine sahip, çalıştığı yere bağlı "insanlar" olabileceği anlaşıldı. Bu yeni bakış açısıyla Japon Toyoto işçilerine güvenip onlara iş süreçlerinde çeşitli inisiyatifler verdi ve şirket o kadar hızlı büyüdü ki bu sistem diğer Japon şirketleri tarafından da benimsenip dalga dalga dünyaya yayıldı...

Her ne kadar sermayenin milliyeti yok dense de, şirketleri yönetenlerin genellikle o şirketin kurulduğu ülkenin insanları olması, şirket stratejilerini yine aynı insanların geliştirilmesi, sermayenin de milliyeti olduğunu gösteriyor diyor, Ha-Joon Chang, "Kapitalizm Hakkında Size Söylenmeyen 23 Şey" adlı kitabında. Ha-Joon Chang'e kulak verdiğimizde "sosyal sorumluluk projeleriyle" şirketler bulundukları yerlerdeki insanları eğiterek, destekleyerek; bölgenin doğal kaynakları koruyarak, ileride kullanacakları iş gücünün niteliğini artırıyor, tüketicilerini oluşturuyor ve işleyecekleri doğal kaynakları garanti altına alıyor... Bu sayıda dosya konumuz bilişimde sosyal sorumluluk projeleri... Sosyal sorumluluk projelerine yapılan harcamanın marka bilinirliğini artırdığını, şirketleri tüketicilerin gözünde "vatanını/dünyayı seven, yardımsever, onurlu, güvenilir, iyi tüzel vatandaşlar" haline getirdiğini de söyleyebiliriz aynı Toyoto çalışanları gibi... Ancak ister doğduğu toprağa/dünyaya borcu olsun, ister reklam amaçlı olsun sosyal sorumluluk projelerine şirketlerin kamu hizmetleri olarak da bakılabilir. Bu sayıda bilişim şirketlerinin sosyal sorumluluk projelerini ele almamızın bir nedeni de bu. Diğer nedenimiz de bilişim alanında sosyal sorumluluk projelerinde kimin ne yaptığını ortaya çıkarmak... Kuşkusuz sergilemeyi sanal sayfalarımız el verdiğince yaptık...
Bu sayımızda 15.si yapılan KAMU-BİB/Kamu Bilişim Platformu toplantılarının ayrıntılarını ve 19 Ocak 2013 tarihinde yürürlüğe giren Kayıtlı e-posta sisteminin (KEP) işleyişini de bulabilirsiniz. Prof.Dr.Aydın Köksal ve Ece Temelkuran söyleşisi de ilginizi çekebilir...

Bu yazıyı yazarken bir gözüm sosyal medyada bir gözüm de televizyonda... Birazdan bütün kenti "duy beni" diyen tencere, tava, düdük sesleri, "ben varım, saygı istiyorum" diyen korna tempoları dolduracak. Meydanlara, yollara ellerinde bayraklarla gençler, yaşlılar çıkacak. Daha önce Galatasaray'ın şampiyonluğunda, Türkiye'nin futbolda dünya üçüncüsü olduğunda tanık olduğum bir sevinç, bir coşku insanlarda el değişe değişe dolaşacak. Birileri bu coşkuyu bilerek bilmeyerek yakmak için kullanacak. Birileri toplananların üstüne gaz bombaları atacak. Birazdan sokağa çıktığımda sokağımı, semtimi, kentimi tanıyamayacağım. Kapanmış yollarıyla, dumanlı havasıyla, çekilen biberli soluğuyla bir Ortadoğu başkentinde miyim yoksa bir doğu Avrupa kasbasında mıyım anlayamayacağım. Beyaz kasklılar, ak tomalar, mavi akrepler göreceğim kovalayan; pırıl pırıl filizler göreceğim kaçan. Birilerinin canı yanacak diye ödüm patlayacak...Sloganlarla, ıslıklarla sabah olacak... Borsa yine düşecek, dolar çıkacak, grevler başlayacak... Bir kısmımız acıyla, bir kısmımız mücadeleyle bir kısmımız da gerçeklerle terbiye olacak... Hepimiz aynı tersanede çalışıyoruz; birbirimize Japon işçilerine güvenildiği kadar bile güvenemezsek nasıl 2023'leri, 2053'leri veya 2071'leri yakalayacağız? Nasıl?

İnternet'teki alan adı 252 milyonu aştı

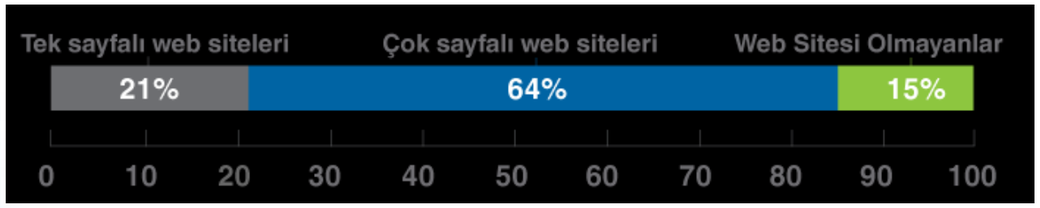
Verisign'ın yayınladığı Alan Adı Endüstrisi özetine göre; 31 Aralık 2012 itibariyle dünya çapındaki toplam kayıtlı alan adı sayısı 252 milyonu geçti

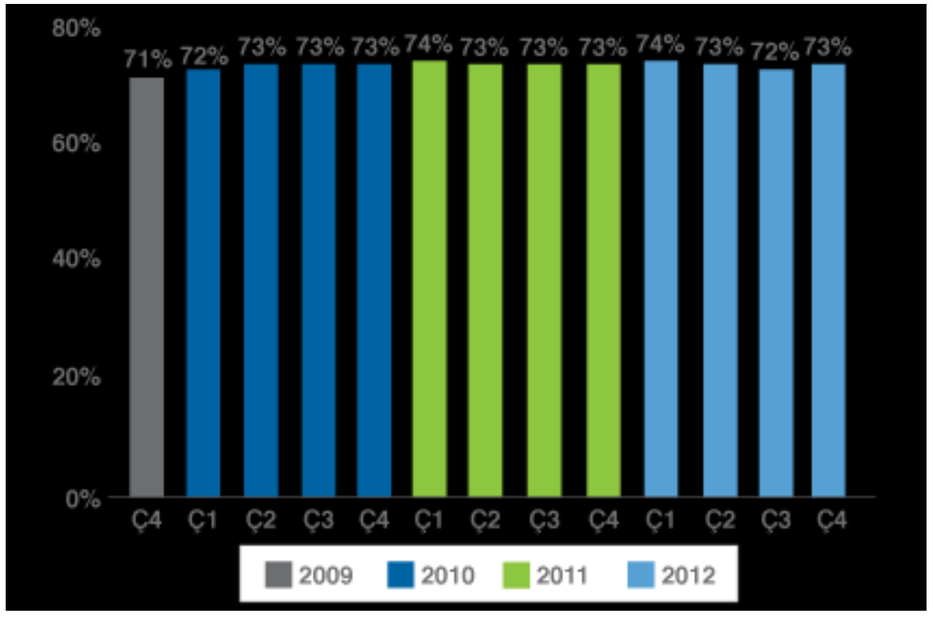

Alan adlarında konusunda hizmet veren Verisign tarafından yayınlanan son Alan Adı Endüstrisi özetine göre; yılın son çeyreğinde altı milyondan fazla alan adı İnternet'e eklendi. Böylece 31 Aralık 2012 itibariyle toplam kayıtlı alan adı sayısı, dünya çapındaki tüm Üst Seviye Alan Adları (Top-Level Domains – TLDs) bazında 252 milyonu aştı.
Küresel çaptaki 6,1 milyonluk alan adı artışı, 2012 yılının üçüncü çeyreğine kıyasla yüzde 2,5'lik bir büyüme oranı anlamına geliyor. 2011'in son çeyreğinden bu yana, dünya çapındaki kayıtlar 26,6 milyonluk (yüzde 11,8'lik) bir büyüme gösterdi.

.com ve .net Üst Seviye Alan Adları (TLDs) 2012'nin dördüncü çeyreğinde yüzde 6,4'lük bir büyüme gösterip toplamda 121,1 milyona ulaştı. 31 Aralık 2012 itibariyle kayıtlı .com adları 106,2 milyona, .net adları ise 14,9 milyon oldu. 2011'in dördüncü çeyreğinde 7.9 milyon olan yeni .com ve .net kayıtları, 2012'nin dördüncü çeyreğinde 8 milyon olarak gerçekleşti. 2012'nin dördüncü çeyreği için .com ve .net yenileme oranı, üçüncü çeyreğe oranla yüzde 0,4 artarak yüzde 72,5'ten yüzde 72,9'a yükseldi.Yenileme oranları, süresi sona eren isimler tabanına ve belirli kayıt şirketlerinin katkılarına göre çeyrekten çeyreğe değişiklik gösterdi.

Alan Adı Endüstrisi Özeti'nde yer alan "Büyük Veri Organizasyonlar için Büyük Zorluklar ve Fırsatlar Yaratabilir" başlıklı bölümde, DNS içerisinde oluşturulan veriye genel bir bakış sunularak, şirketlerin iş stratejilerini geliştirmek ve ağ güvenliğini iyileştirmek için bu veriyi nasıl kullanabileceklerine dair önerilere de yer verildi.

Türkiye yerli yonga “çip” üretebilecek

İTÜ VLSI Ölçme Laboratuarı’nda “yerli çip” üreten Türkiye, 1,5 trilyon dolarlık dünya elektronik pazarının tamamına hitap edebilecek.

Türkiye’nin ileri teknoloji endüstrisine hizmet edecek ilk test merkezi İTÜ VLSI Ölçme Laboratuarı, İstanbul Teknik Üniversitesi’nde (İTÜ) Elektrik Elektronik Fakültesi bünyesinde Ayazağa Kampüsü Süleyman Demirel Kültür Merkezi’nde düzenlenen törenin ardından hizmete girdi. Mikro ölçekteki binlerce transistörden oluşan çip teknolojisi üzerinde çalışmaya olanak sağlayacak VLSI Ölçüm Laboratuarı, İTÜ’de 26 Nisan 2013’te açıldı. VLSI alanında Türkiye’de ilk adımları atan Prof. Dr. Duran Leblebici’nin adı verilen İTÜ VLSI LABs Duran Leblebici Ölçme Laboratuarı’nın açılışı, basın toplantısı sonrasında İstanbul Teknik Üniversitesi ile Agilent Technologies ve SPARK arasında işbirliği sözleşmesinin imzalanmasının ardından yapıldı.

Kalkınma Bakanlığı, Aselsan fonları, Agilent ve SPARK işbirliği ile kurulan İTÜ VLSI Ölçüm Laboratuarı, Türkiye’de yüksek katma değerli VLSI teknolojisinin önünü açacak, uluslararası arenada çok önemli kazanımlar ve prestij sağlayacak. Alanında dünyanın en güncel merkezleri arasında yer alan İTÜ VLSI Ölçme Laboratuarı altyapısı kullanılarak tamamen İTÜ mühendisleri tarafından geliştirilen yerli chip, milli proje olan insansız hava aracı ANKA’da kullanılacak. Laboratuar aynı zamanda beyin göçünü de durdurabilecek, hatta tersine döndürebilecek.

Açılış töreninde konuşan İTÜ Rektörü Prof. Dr. Mehmet Karaca, İTÜ’nün ulusal ve uluslararası platformlarda akademik ve bilim alanlarındaki katkılarını vurgulayıp İTÜ VLSI Ölçme Laboratuarı’nın önemine değindi.

İleri teknoloji konusunda ürün ve bilgi üretilebilmesi için; “tasarım”, “üretim” ve “test” olmak üzere üç temel sacayağına ihtiyaç duyulduğunu belirten İTÜ VLSI LABs kurucuları Yrd. Doç. Dr. Devrim Aksın, “İTÜ VLSI Ölçme Laboratuarı, Türkiye’de eksik olan test ayağını tamamlıyor. Yüksek performanslı hassas ve doğru ölçme olanağı sunacak İTÜ VLSI Ölçme Laboratuarı sayesinde Türkiye, artık kendi ileri teknolojisini üreterek, yüksek katma değerli 1,5 trilyon dolarlık dünya elektronik pazarına daha güçlü girebilecek” dedi.

Laboratuarın, ekonomik katkılarının yanı sıra Türkiye’de yenilik içeren fikirlerin sayısını artırarak, bilimsel üretkenlik, patent sayısı ve kalite çıtasını da yukarı taşıyacağına dikkat çeken Yrd. Doç. Dr. Türker Küyel, “Bu laboratuarı; VLSI alanında 35 senenin üzerinde ABD iş tecrübesi sahip, 16 patente, onlarca konferans bildirisi ve makale ile uluslararası ödüle sahip bir kadro kurdu ve yönetiyor. Böyle bir laboratuarın varlığı, böyle bir alt yapının olması; Türkiye’de dünya çapında araştırma geliştirme yapılmasına olanak sağlayacak. Yurtdışındaki araştırma ortamını İTÜ’de sağlandığımız için beyin göçünü engelleyecek hatta tersine çevirecek. Çünkü, ABD’deki ya da diğer ileri ülkelerdeki araştırma altyapısı artık İTÜ’de de var” diye konuştu.

İTÜ VLSI Ölçüm Laboratuarı, sadece M.I.T., Stanford, U.C. Berkeley gibi saygın üniversitelerde bulunan benzerlerine karşın, dünyanın en güncel ve en iyi laboratuarı konumunda. Türkiye’nin bu kapsamdaki ilk laboratuarı olma özelliğini taşıyan İTÜ VLSI Ölçme Laboratuarı’nın kadrosu, daha önce ABD’de benzer laboratuarları kuran deneyimli Türk bilim adamlarından oluşuyor.

Laboratuar sayesinde, bilgisayar ana kartlarından RAM’lere, uçak ve diğer taşıtların elektronik beyinlerinden savunma sanayindeki stratejik silahlara kadar pek çok önemli alanda yüzde 100 yerli üretimin önü açılacak. Türkiye bugün yerli olanaklarla ürettiği birçok üründe “çip”leri ithalat yöntemiyle karşılıyor. Açılan laboratuarda, “çip”lerin imalatı için gerekli olan yüksek katma değerli VLSI teknolojisi üzerinde hem özel sektör hem de TÜBİTAK gibi devlet kuruluşları deneyler ve araştırmalar yapabilecek. Yerli “çip”le Türk malı bilgisayar, savunma sistemleri, sağlık sektör cihazları gibi stratejik cihazlar üretilebilecek.

ÖSYM'ye silinip değiştirilemez yeni sistem

ÖSYM Bilgi Sistemi üzerinde yapılan tüm sorgulamalar silinemez ve değiştirilemez biçimde kaydedilecek

Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM), adayların sınav sonuç belgelerinin doğrulanmasını sağlamak için sınav sonuç belgesi doğrulama sistemini hizmete sundu. ÖSYM Başkanlığı'ndan yapılan yazılı açıklamaya göre, sistemle kurumların kendilerine sunulan belgelerin doğruluğunu adayların şifrelerini paylaşmadan kontrol edebilmeleri olanağı sağlanacak.

Adayların kendileri dışında sonuç bilgilerini paylaşmak istedikleri kişilere (velisi veya öğretmeni gibi) şifresini paylaşmadan sonuçlarını görme şansı verecek sistemle geçen yıllarda yaşanan sınav sonuç belgelerinin adaylar tarafından değiştirilmesi sonucunda ortaya çıkan olumsuzlukların da önüne geçilmesi planlanıyor.

Sınav sonuç belgesi doğrulama sistemi ile bilgilerin değiştirilerek ilgili kurumların ve medyanın yanıltılmasının önüne geçilmesi, ÖSYM'nin webservis sistemine erişmek için gerekli olan yazılım geliştirme kapasitesi bulunmayan kurumların da sonuçları doğrulama olanağına kavuşması hedefleniyor.

Bu amaçla kullanılmak üzere sınav sonuç belgelerinin en alt kısmına, sistem tarafından rastgele üretilmiş "sonuç belgesi doğrulama kodu" basılıyor. Söz konusu işleme sonuc.osym.gov.tr üzerinde sonuç belgesi kontrol sayfası iletisi ile ulaşılabiliyor.

Kurumlar, kendilerine müracaat eden TC kimlik numarası ve ÖSYM sınav sonuç belgesi üzerindeki bu belge kodunu kullanarak, ilgili sınav sonuç belgesinin orijinaline ulaşabilecek ve doğrulama işlemi yapabilecek.

Sonuç belgesi kontrol ve doğrulama işlemi geçmiş sınavlara yönelik olarak da yapılabilecek. Kurumlar tarafından sonuç doğrulamak amacı ile ÖSYM Bilgi Sistemi üzerinde yapılan tüm sorgulamalar silinemez ve değiştirilemez biçimde kaydedilecek ve sadece ilgili adayın söz konusu kod ile ilişkilendirilmiş olan tek bir sonucuna ulaşılması mümkün olabilecek.

Taksim

Taksim Gezi Parkı'ndaki yıkıma karşı başlatılan direniş ile doğanın simgesi olan ağaçlar demokrasinin de simgesi oldu. Ağaca sarılarak görüntü verenler aslında geleceklerine, ülkelerine, demokratik hak ve özgürlüklere sarılıyorlardı.

Yurdumun kendinden duyarlı medyası bu konuya da yeterince duyarlık göstermiş, yaşananları gerektiği kadar (!) paylaşmayı tercih etmiştir. Milyonlarca insanın dünyanın her yerinden destek verdiği eylemlerde polisin vatandaşına karşı takındığı orantısız güç içeren tavrı ise birkaç televizyon kanalı tarafından olduğu gibi paylaşılmıştır. Ülkemizde olup bitenleri yabancı basın yayın kuruluşları aracılığı ile öğrenmek ne kadar acı verici.

İnternetin gücü, bilgiyi paylaşmanın gücü bir kez daha görüldü. Keşke içinde yaralanmalar, ölümler olmayan konularda bu gücü yaşayabilseydik.

Eylemler sırasında yaşananların paylaşılmasının engellenmesi için 3G bağlantısının kesildiği bilgisi sosyal medyaya yansıyınca, evindeki, iş yerindeki internet bağlantılarını herkese açanlar ile atılan gaz bombalarından etkilenenler için kendi mekanlarını açanlar ayrı tutulabilir mi?

Tahrir Meydanı'nda yaşananların sosyal ağlar ile tüm dünyaya duyurulması aklımıza geldi. Taksim, Tahrir olmaz. Umarım hükümetimiz duyarlı davranarak, polisi halkın üzerine sürmekten ve orantısız güç kullanmaktan vazgeçer. Her türlü şiddetin ve terörün zararlarını yıllardır yaşamış olan bu halk da şiddet ve terör tuzağının içine çekilmemiş olur.

İnternetin bu kadar yaygın ve etkili kullanıldığı ülkemizde yurttaşlarımız yaşananların ne kadarının farkında? İnterneti ve sosyal medyayı yalnızca oyun oynamak ve eğlence amacıyla bulunulan bir ortam olarak görenlerin sayısı nedir? Aile aboneliği olanlar da bu gelişmeleri izleyebiliyorlar mı?

İ. İlker Tabak*
ilker.tabak@bilisim.com.tr

"Televizyonlar hala daha magazin programlarını, harem dizilerini, güzellik yarışmalarını ve futbolcu transferlerini yayınlayadursun... / Tam bu sırada, Türkiye'de, sokaklarda, aslında neler oluyor?"

"2 hafta önce ve daha önce buldukları her fırsatta birbirine giren taraftar gruplarını bile birbirlerini 'polisten kurtaracak' kadar birleştiren bir olay varsa, bu olay tahmin edilenden çok daha büyüktür..."

"Tüp kaçağını çakmakla kontrol eden bir milleti biber gazıyla yıldırabileceğinizi düşünüyorsanız, yanılıyorsunuz. "

Bunlar sosyal medyadaki bazı mesajlar. Akıllı telefonu olan herkesin birer muhabir, kameraman olduğu bir dünyada olup bitenden habersiz kalmak olanaksız.

Ankara, 01.06.2013

(*) Bs. Müh., Bilişim Ltd. Paz. ve Satış Md.
Türkiye Bilişim Derneği Yönetim Kurulu II. Başkanı

Bir milyon kişinin parası buhar oldu!

Uluslararası bir operasyon yapan ABD, elektronik ödeme devi Liberty Reserve'e, kara para aklama suçlamalarıyla el koydu

Eylem CÜLCÜLOĞLU
eylemc@gmail.com

Dünyanın en büyük elektronik ödeme servislerinden biri olan Liberty Reserve, geçen ayın sonunda ABD hükümeti tarafından kapatıldı. Yüzbinlerce kullanıcıya sahip olan Liberty Reserve, Kosta Rika'da faaliyet gösteriyordu. Kosta Rika hükümeti para aklama konusunda ABD'den gelen baskılara dayanamayarak Liberty Reserve'ün hesaplarını dondurdu. Firmanın libertyreserve.com alan adına da ABD Adalet Bakanlığı tarafından el koyuldu. Firmanın kurucusu 39 yaşındaki Arthur Budovsky Belanchuk, İspanya'da tutuklandı. Belanchuk ve diğer 7 üst düzey Liberty Reserve yöneticisinin para aklama ve suça yataklık suçlarından 20 seneye kadar hapisleri isteneceği açıklandı.

17 ülkede gerçekleştirilen Liberty Reserve soruşturmasının tarihin en büyük kara para aklama operasyonu olduğu belirtiliyor. FBI yetkilileri Liberty Reserve'ün uyuşturucu ticaretinden, kumara, hacker faaliyetlerinden kredi kartı sahtekarlığına kadar bir çok illegal alanda kullanıldığını söylüyorlar.

Liberty Reserve diğer ödeme sistemlerinin aksine kullanıcılarından herhangi bir kimlik belgesi istemiyordu. Liberty Reserve aracılığıyla tamamen anonim bir şekilde para gönderip almak mümkündü. Servisin bu özelliği yasadışı para transferlerine imkan tanıdı. Liberty Reserve bir anda uyuşturucu tacirlerinin, para aklayıcılarının ve mafyanın bankası haline geldi.

Kurunun yanında yaş da yandı!

Liberty Reserve yaklaşık bir milyon kullanıcıya sahipti. Bu kullanıcıların 200 bini ABD'de bulunuyordu. Liberty Reserve'e el konulmasıyla Liberty Reserve'deki tüm hesaplara da el konulmuş oldu. Milyarlarca dolar bir anda buhar oldu. Liberty Reserve kullanıcıları www.libertyreserve.com'a girdiklerinde bu siteye ABD Hükümeti tarafından el konulmuştur yazısıyla karşılaşıyorlar. Sistemdeki paraların akıbetinin ne olacağı da belirsiz. Liberty Reserve bir elektronik kur sistemi olduğu için banka statüsünde değil ve mevduatların hiç bir garantisi bulunmuyor. Para aklama iddialarıyla Liberty Reserve'e el konulmasıyla yüzbinlerce masum kullanıcının parasına da el konulmuş oldu.

Liberty Reserve'e el konulmasının ardından gözler diğer popüler anonim ödeme sistemi Bitcoin'e çevrildi. Bitcoin de Liberty Reserve'e benzer bir şekilde faaliyet gösteriyor. P2P yapıya sahip Bitcoin'de herhangi bir merkezi yapı bulunmuyor. Liberty Reserve'den sonra Bitcoin'e de el konulacağı tahmin ediliyor.

Paranın kontrolü devletlerin her zaman en önemli faaliyet alanlarından biri olmuştur. Devletler para basar, paradan vergi alır ve paranın kullanımını takip eder. Elektronik ödeme sistemleri devletlerin elindeki bu güce alternatif olmuşlardı. Liberty Reserve'e yapılan bu operasyon bu alternatife büyük bir darbe indirdi. Artık kullanıcılar elektronik para veya elektronik ödeme sistemleri kullanırken bir kez daha düşünecekler. Bu sistemlerde daha az mevduat bulunacak. Kullanıcılar paralarını bu sistemlere emanet etmekten çekinecekler.

Yasadışı işlerle, para aklamayla ve uyuşturucu ticaretiyle mücadele elbette ki önemlidir ama bu bahaneyle yüzbinlerce kişinin parasına el koymak kabul edilemez. Liberty Reserve'ün hesaplarına el konulabilir ve hesaplar incelenebilirdi. Yasadışı transferler tespit edilir ve suçlular cezalandırılırdı. Bu yapılan operasyon bir bankada para aklama yapıldığı için bankadaki tüm hesaplara el koymaya benziyor. Ortada herhangi bir yasal düzenleme ve koruma mekanizmaları olmadığı için de olan masum kullanıcılara oluyor. Siz siz olun paranızı elektronik sistemlere emanet etmeden önce iki kere düşünün.

PC'lerin sonu mu geliyor?

IDC'ye gore PC satışları tahminlerin çok daha ötesinde düşecek

Dünyaca ünlü bilişim araştırma şirketi IDC son yayınladığı raporda PC pazarının tahminlerden çok daha kötü durumda olduğunu açıkladı. Rapora göre PC satışları bu sene 7.8 oranında düşecek. Daha önceki tahminde bu oran yüzde 1.3'dü. IDC PC satışlarındaki düşüşün 2014 yılında da devam edeceğini ve daha sonra pazarın biraz toparlanacağını öngörüyor. IDC'ye göre 2017 yılında PC satışları 333 milyon adet seviyelerinde olacak. 2012 yılında ise 349 milyon adet PC satılmıştı.

IDC verilerine göre masaüstü satışlarındaki düşüş tüm bölgelerde devam edecek. Dizüstü bilgisayar satışları ise PC satışlarının büyük bir bölümünü oluşturacak.

IDC Başkan Yardımcısı Loren Loverde yaptığı açıklamada şunları söyledi: "PC'ler ölmedi ama PC'ler artık hayatımızda eskisi kadar büyük rol oynamayacak." Loverde'ye göre kullanıcılar ağırlıklı olarak bilgisayarları web'de gezinmek, sosyal medyaya girmek ve email yollamak için kullanıyor. Bu uygulamalar için de büyük işlemci güçleri ve dahili depolama gerekmiyor. Bu yüzden kullanıcılar hızlı bir şekilde tablet bilgisayarlara doğru yöneliyorlar.

Ucuz ve taşınabilir

Tablet bilgisayarların en pahalısı bile 500-600 dolar seviyelerinde ve herkes tarafından kolayca ulaşılabiliyor. Ayrıca tablet bilgisayarlar dizüstü bilgisayarların aksine çok daha uzun batarya ömürlerine sahipler. Hafif ve taşınabilir olmaları ve gereken işleri başarıyla yapmaları tabletlere olan ilgiyi artırıyor.

IDC rakamlarına göre 2012 yılında 122 milyon adet tablet bilgisayar satıldı. Firma 2013 yılında ise bu rakamın 282.7 milyon adet olacağını öngörüyor. Bu iki kattan fazla büyüme doğal olarak PC satışlarını etkileyecek. Şu an dünya tablet pazarının yüzde 42.7'sini Android tabanlı tabletler oluşturuyor. Apple ise bu pazarda yüzde 53.8 paya sahip. Android tablet pazarında satışlarını artırırken Apple'da ise bir gerileme söz konusu. Firmanın Mini Ipad ürünü bile bu gerilemeyi azaltamadı. Windows tablet pazarına geç giriş yaptı ve IDC rakamlarına göre 2016 yılında Windows tabanlı tablet bilgisayarlar sadece yüzde 10'luk bir pazar payına sahip olacak.

PC'ler hala iş dünyasında hakim konumdalar. Tablet bilgisayarlar iş dünyasında kullanılsa da hala tüm işler ağırlıklı olarak masaüstü bilgisayarlar ve dizüstüler üzerinde yapılıyor. Bunun en büyük nedeni ergonomik nedenler. Bir tableti uzun süre kullanmak kolay değil ve hala bildiğimiz geleneksel klavye ve fare veri girmede en iyi araçlarımız. Bunun yanında tablet işletim sistemleri Windows ve Linux'un sunduğu yönetim ve güvenlik özelliklerini sunamıyor. Ayrıca çoğu profesyonel uygulama tabletlerde çalışmıyor. Önümüzdeki dönemde PC'ler ağırlıklı olarak iş dünyası tarafından kullanılırken son kullanıcılar ise tabletlere yönelecek.

Şekilleri ve fonksiyonları değişse de, pazar payları düşse de kişisel bilgisayarların daha uzun yıllar kullanılacağı aşikar. Kişisel bilgisayarlar belki geniş kitleler tarafından kullanılan ürünler olmayacak ama profesyoneller tarafından kullanılmaya devam edecek.

Kişisel bilgisayarların gelişmesinde bir numaralı aktör olan Microsoft, Windows 8 işletim sistemini tamamen tabletleri düşünerek tasarladı ama büyük tepkiler topladı. Yakında çıkacak Windows 8.1'de

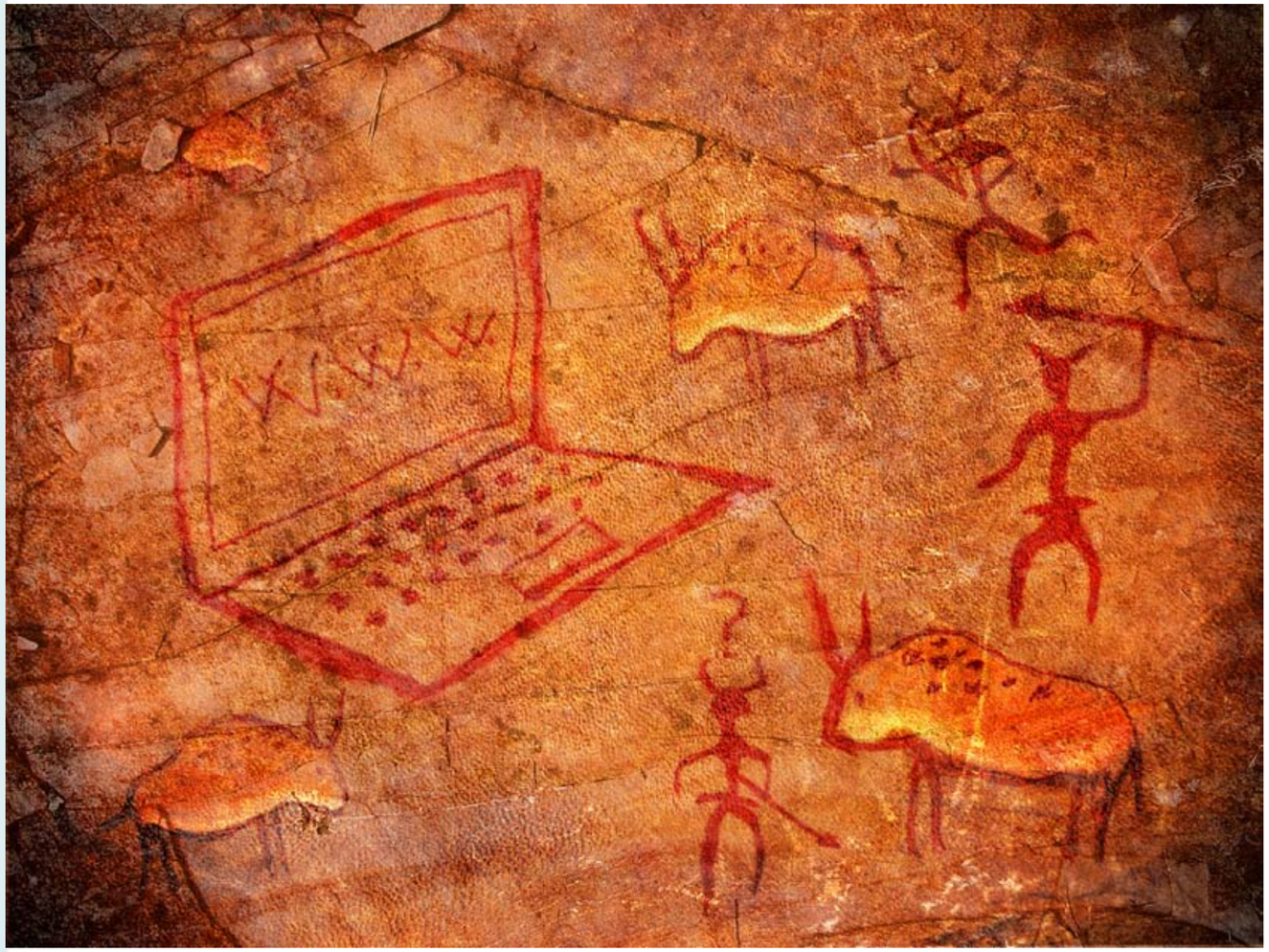
başlat menüsü dahil olmak üzere bir çok eski özelliğin geri gelmesi bekleniyor. Microsoft PC kullanıcılarının baskısı nedeniyle geri adım attı. Bu PC dünyasının hala güçlü olduğunun bir göstergesi.

PC kullanımında düşüş yok

PC satışlarındaki düşüş, PC'lerin kullanımının azaldığı anlamına da gelmiyor. Çoğu kullanıcı artık eskisi gibi PC'sini 1-2 senede bir değiştirmiyor. Eskiden işlemci hızları Moore yasasına göre her 18 ayda bir ikiye katlanırdı. Günümüzde ise silikonun sınırlarına gelindiği ve yüksek enerji tüketimleri yüzünden işlemci hızlarında bir darboğaza girildi. PC donanımlarında artık eskisi gibi hızlı inovasyonlar yaşanmıyor. Bu yüzden kullanıcılar yeni PC almıyor. 10 senelik bir PC ile bile günümüzdeki tüm uygulamalar rahatlıkla çalıştırılıyor.

Tablet bilgisayar alan kullanıcıların büyük bir kısmı aynı zamanda PC kullanıcısı. Sadece tablet kullanan, PC kullanmayan kullanıcı sayısı çok az. Tabletler bilgisayarın yerin almış durumda değil. Sadece tabletler daha çok satılıyor. Bunun nedeni de günümüzdeki inovasyonun tabletlerde olması. Eğer işlemci teknolojilerinde ve PC donanımlarında inovasyon yeniden başlar ve Moore yasası tekrar işlemeye başlarsa, PC pazarı tekrar hareketlenebilir. Bunun için eskimiş ve çevre düşmanı olan silikon teknolojilerini bırakmak ve nano teknolojiye geçiş yapmak gerekiyor. Yapay zeka, ses tanıma, görüntü tanıma gibi teknolojiler gelişirse insanlar tekrar yüksek işlemci hızlarına yönelecek ve PC'lerin hakimiyeti tekrar yerine gelecektir. Maalesef günümüzde bilgisayar kullanımı webde dolaşmak, sosyal medyaya girmek ve email atmaktan ibaret bir hale gelmiştir. Bilişim bunların çok daha ötesini sunan bir dünyadır. Önemli olan inovasyonu geniş kitlelere sunabilmektir. Yoksa düşük işlemci hızları ve düşük donanım özellikli tabletleri özendirmek ve onlara yatırım yapmak inovasyona değil, kısa vadede sadece kazanca hizmet verir.

Sayısal uçurum

Avrupa'da 120 milyon kişinin hayatında hiç internete girmediğini biliyor muydunuz?

Bir karıncanın bakış açısından dünya çok farklıdır. Bir bakterinin bakış açısından ise çok daha farklı. İçinde bulunduğumuz dünyayı kendi perspektifimizden algılarız. Çoğu zaman da bu perspektifin dışından bakamayız. Modern dünyada yaşayan bizler interneti, elektrik su gibi her an her yerde erişilebilen bir şey olarak görüyoruz. Oysa yaşadığımız dünyada dijital uçurum bulunuyor ve bu uçurum her geçen gün daha da artmakta. En modern bildiğimiz Avrupa'da bile hayatında hiç internet kullanmamış kişilerin sayısı 120 milyonun üzerinde. Avrupa Komisyonu Digital Agenda for Europe inisiyatifi bu rakamı 2015 yılında yüzde 15 seviyelerine indirmeyi hedefliyor. Yüzde 15 bile 100 milyonun üzerinde bir rakam. Dünyanın diğer bölgelerine baktığımızda durumun çok daha kötü olduğunu görüyoruz. Dünyada elektriği olmayan 1.3 milyar kişi var. Dünyada internet penetrasyon oranı sadece yüzde 34.3. Afrika'da bu oran yüzde 15'e kadar geriliyor. Durum böyle olunca dijital uçurum da her geçen gün artarak büyüyor.

Bugünün matbaası

İnterneti ve bilişim teknolojilerini matbaa ile kıyaslayabiliriz. Dünyada düşünsel ve bilimsel gelişim matbaa ile başladı. Matbaa sayesinde dünya birkaç

Endüstriden Haberler

yüzyıl içinde 10 binlerce yıldan daha çok atılım yaptı. Buluşlar, icatlar, bilim paylaşıldı. Bilgi birikimi ve paylaşımı yeni buluşları getirdi. Matbaayı geç kabul eden bizim gibi milletler geri kalırken, matbaayı ilk kullanan uluslar günümüzün liderleri oldu. İnternet de matbaanın bir benzeri. Hatta internet matbaadan bile daha güçlü bir buluş. İnternet sayesinde bilgi çok hızlı bir şekilde paylaşılıyor. Eskiden aylar süren akademik araştırmalar haftalar bazında yapılabiliyor. İnsanlar bilgiye ulaşmak için kütüphanelerin yollarını tutmuyorlar. Bilim yer bağımsız işliyor ve farklı ülkelerdeki bilim insanları aynı proje üzerinde çalışabiliyor. Matbaanın etkilerini görmemiz birkaç yüzyılı aldı. İnternetin etkilerini ise çok daha hızlı görmeye başladık. CERN'deki büyük hidron çarpıştırıcısı deneyi dahil olmak üzere dünyada bilim her zamankinden çok daha hızlı ilerlemeye başladı. Teknoloji inanılmaz bir hızla ilerledi. Amerikan Patent ve Marka Ofisinin rakamlarına göre 1992'de 92 bin adet olan yıllık patent başvuru sayısı 2011 yılında 247 bine yükseldi.

İnternetin sağlık, eğitim, teknoloji ve bilime olan katkıları katlanarak artmaya devam edecek. İnternet üzerinde petabytelarca veri bulunuyor. Bu veriler her geçen gün büyüyor. Google gibi güçlü arama motorları sayesinde internet üzerindeki verilerin büyük bir kısmına ücretsiz olarak ulaşılabiliyor. Bilimsel makalelerden, gazetelere kişisel bloglardan kütüphanelere her türlü veriye herkes istediği zaman ulaşabiliyor. Bu iletişim devrimi sayesinde insanlık matbaanın getirdiklerinden çok daha büyük bir değişime hazırlanıyor.

Çağ belirleyen araç

İnterneti bizi sanayi çağından çıkarıp bilgi çağına, nano çağına taşıyacak bir araç olarak görebiliriz. Bu kadar önemli bir araç ancak erişilebilir olduğunda değer taşır. İnternete ulaşamayan, interneti az kullanan ülkeler aynı matbaayı geç kullanan ülkeler gibi geri kalacaklar. İnterneti etkin kullanan ülkeler bilgi çağına ve nano çağına geçiş yaparken, dijital uçurumun diğer yanında kalan ülkeler hala tarım çağını yaşamaya devam edecekler.

Batı dünyasının bunu görüp dijital uçurumu engelleyecek girişimlerde bulunması gerekiyor. Dijital uçurum zaten mevcut olan medeniyetler uçurumunu daha da keskinleştirecektir. Bu keskinleşme dünyada savaşlara ve huzursuzluklara yol açacaktır. Dünyadaki bölgelerin gelişim düzeylerindeki büyük farklılıklar sadece savaşa, kana ve sefalete yol açar. Gelişim düzeyinde kabul edilebilir bir ortalama yakalanmalıdır. Bu yüzden internetin tüm dünya genelinde, fakir ülkeler dahil olmak üzere yaygınlaştırılması gerekiyor. Bu konuda hem devletlere hem de ucuz PC üretimi yapacak bilişim devlerine büyük görev düşüyor.

“Sosyal medya”nın hukuku irdelendi

İstanbul’da iki gün boyunca sosyal medya hukuku uzmanlarca ele alındı.

Günümüzde gençler için Facebook-Twitter-Instagram gibi sosyal medya mecralarında aktif olarak yer almak, arkadaş çevresini genişletme ve popülerliğin anahtarı haline geldi. Benzer şekilde Linkedin-Google+ gibi mecralar ise iş hayatında bir ağ oluşturmanın en etkili yolu. Farklı boyutları olan bu yeni medya mecrası, geleneksel hukuk sistemini de temelinden sarsıyor.
Basın, yayın ve diğer iletişim araçlarını düzenleyen klasik hukuk normlarının sosyal medyanın yarattığı fırsatlar ve tehditler karşısında yeniden gözden geçirilmesi bir zorunluluk haline geliyor.
İşte bu amaçla, belki de yeni ve bağımsız bir hukuk dalının ilk adımlarını oluşturan Sosyal Medya Hukuku Sempozyumu hayata geçirildi.
İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi, Türk Ceza Hukuku Derneği, İstanbul Barosu ve İktisadi Kalkınma Vakfı işbirliğiyle düzenlenen Sosyal Medya Hukuku Sempozyumu, 3-4 Mayıs 2013 tarihleri arasında İstanbul Sanayi Odası Konferans Salonu’nda (Odakule) yapıldı. 6 oturumdan oluşan sempozyuma çok sayıda avukat, akademisyen, Cumhuriyet savcısı ve Emniyet mensubu konuşmacı ve izleyici olarak katıldı. İki gün süren sempozyum, pozitiftv.com üzerinden de canlı olarak yayınlandı.
Sosyal Medya Hukuku Sempozyumu’nda sosyal medya mecralarında telif hakları ve reklamcılık, nefret söylemleri ve benzeri suçların kovuşturulması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına kadar birçok konu masaya yatırıldı.

Toplantının ilk günü ilk oturumda “Bilgi toplumuna geçiş sürecinde sosyal medyanın rolü”; ikinci oturumda “Sosyal medyanın yükselişi ve bilgilenme hakkı: Özel hayatın mı yoksa devletin sırrının mı sonu?”, üçüncü oturumda ise “Sosyal medyada telif hakları ve reklamcılık. Fırsat mı tehdit mi?” konusu uzmanlarca ele alınarak tartışıldı. İkinci gün ilk oturumda “Sosyal medyanın karanlık yüzü: Sosyal medyada nefret söylemi ve sonuçları”, ikinci oturumda “Sosyal medyanın soruşturulması” ile üçüncü oturumda “Sosyal medyada kişisel v e ticari bilgi güvenilirliği: Sosyal mühendisliğin yükselişi mi?” konuları irdelendi.

Milli Kütüphane - Avrupa Dijital Kütüphanesi işbirliği

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Milli Kütüphane koleksiyonunda yer alan 400 bin sayfa gazete içeriğini "EuropeanaNewspapers Projesi" kapsamında Avrupa Dijital Kütüphanesi ile paylaşacak. Projeyi 12 ülke destekliyor.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Kütüphane Başkanlığı'nın içerik sağlayıcı paydaş olarak yer aldığı Avrupa Gazeteleri Projesi'nin ilk "Bilgi Günü" (Europeana Newspapers Information Day) toplantısı, Milli Kütüphane Yunus Emre Salonu'nda 3 Mayıs 2013'te gerçekleşti.
Avrupa Komisyonu'nun finance, Kalkınma Bakanlığı'nın koordine ettiği proje, Avrupa Birliği (AB) Bilgi ve İletişim Teknolojileri Politika Destek Programı (Information &Communication Technologies Policy Support Programme- ICT PSP) kapsamında yürütülüyor.
Toplantıya Europeana Newspapers ProjesiGenel Koordinatörü Hans-JorgLieder (Berlin Devlet Kütüphanesi), Proje Yöneticisi UlrikeKölsc, Avrupa Araştırma Kütüphanesi Derneği LIBER'den Susan Reilly, Hollanda Milli Kütüphanesi'nden Clemens Neudecker, Avusturya Innsbruck Üniversite Kütüphanesi'nden Günter Mühlberger ile Türkiye'den çeşitli üniversite ve kamu kurumlarından yetkililer katıldı.
"Europeana Newspapers Projesi"nde Almanya, Fransa, Hollanda, Estonya, Avusturya, Finlandiya, Polonya, İngiltere, Türkiye, Sırbistan, İtalya ve Letonya olmak üzere 12 Avrupa ülkesi yer alıyor. 2012-2014 yıllarını kapsayan proje, dijitalleştirilen 18 milyon gazete sayfasının iyileştirilerek araştırmacıların hizmetine sunulmasını hedefliyor.
Proje Türkiye Sorumlusu ve Milli Kütüphane Başkan Vekili Zekeriya Batmazoğlu'nun açılışını gerçekleştirdiği toplantıda projeye ilişkin bilgi verildi. Milli Kütüphane'nin çeşitli materyallerden oluşan 3 milyonluk koleksiyon ile günde yaklaşık 2 bin kullanıcıya hizmet veren evrensel bir kurum olduğunu bildiren Batmazoğlu, Berlin Devlet Kütüphanesi koordinasyonunda yürütülen bu projenin tüm Avrupa gazetelerinin içeriğine erişimi sağlayacağına dikkat çekti.Batmazoğlu, Milli Kütüphane koleksiyonundaki 400 bin sayfa gazete içeriğinin Avrupa Dijital Kütüphanesi ile paylaşmanın, çağı yakalamak adına önemli bir adım olduğunu vurguladı.
İlk kez bir AB projesi yürüttüklerini dile getiren Milli Kütüphane Proje Koordinatörü, Türkiye Bilişim Derneği Denetim Kurulu Üyesi Erdal Naneci, Milli Kütüphane'nin önceki yıllarda dijitalleştirdiği ve projede paylaştığı gazetelerin; 1928'e kadar olan dönemi kapsayan 200 bin sayfası Osmanlıcave 1929'dan 1960'lı yıllara kadar olan döneme ilişkin 200 bin sayfanın da Latin harfleriyle basılmış gazeteler olduğunu belirtti.
Avrupa Araştırma Kütüphaneleri Derneği Başkanı, projenin Uluslararası Koordinatörü Lieder ise projenin teknik yönü hakkında bilgi verdi. Tüm dünyada bilgilerin ve belgelerin dijital ortama aktarıldığını, böylece kaynakların uzun yıllar güvenli ve sağlıklı şekilde korunabildiğini kaydeden Lieder, projenin Avrupa ortak kimliği oluşturulması açısından önemli olduğunun altını çizdi.
Eurepeana Newspapers Projesi Bilgilendirme toplantısının öğleden sonraki bölümünde ise "Türkiye'nin AB proje deneyimleri ve dijitalleştirme"konulu panel düzenlendi. Moderatörlüğünü Hacettepe Üniversitesi'nden Prof. Dr. Nazan Özenç Uçak'ın yaptığı panele Hacettepe'den Prof. Dr. Bülent Yılmaz ile Kalkınma Bakanlığı'ndan Özhan Yılmaz-Uzman, Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü'nden Hakan Koray Özlük ve Hasan Bahadır Aydınonat konuşmacı olarak katıldı.

Türkiye'den 400 bin içerik

Proje ile Milli Kütüphane koleksiyonundaki 200 bin sayfa Osmanlıca (1928 yılına kadar EHT-Eski Harfli Türkçe) gazetenin künye bilgisi ve pul (thumbnail) görüntüsü ile 200 bin sayfa Latin harfli Türkçe (1929 yılından 1967 yılına kadar) gazetenin künye bilgisini, pul görüntüsünü ve OCR işlemi uygulanan metin Europeana-Avrupa Dijital Kütüphanesi ile paylaşılacak.
ABRekabet Edebilirlik ve Yenilik Çerçeve Programı (Competitivenessand Innovationframework Programme-CIP) altındaki üç alt programdan biri olan "Avrupa Gazeteleri Projesi", AB'nin 2020 yılına kadar uygulayacağı Avrupa için Sayısal Gündem (Digital Agenda for Europe) stratejisinde belirlenen politika alanları ve önceliklerini dikkate alarak hazırlandı.

Türkiye, projeyi sayısal gazete içerikleriyle destekliyor

Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Kalkınma Bakanlığı'nın işbirliğinde gerçekleştirilen ICT PSP2011 yılı çağrısı çerçevesindeki incelemeler sonucu Milli Kütüphane Başkanlığı "Europeana Newspapers" projesine sayısal gazete içerikleri ile dahil oldu.

"Avrupa Gazeteleri Projesi", rekabetçi ve yenilikçi bir bilgi toplumunun gelişiminin hızlandırılması, tek Avrupa bilgi alanının geliştirilmesi, bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) topluma yaygınlaştırılması ve etkin kullanımının sağlanmasını amaçlıyor.

Elektronik hizmetlere erişimin sağlanması, kamu-özel sektör işbirliğinin desteklenmesi, BİT kullanılan hizmetlerde kalite ve etkinliğin artırılması amacıyla birlikte çalışabilirlik ve BİT tabanlı yenilikçi hizmetlerin uygulamasını esas alan projeyle, BİT'in kullanımıyla bilgi toplumu politikalarının uygulanmasına destek olacak projelerin geliştirilmesi de öngörülüyor.

ABD'de giyilebilir kol bandı geliştirildi. MYO adı verilen kol bandı, tüm elektronik cihazların kontrol edilmesini sağlayacak.

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki (ABD) Thalmic Labs şirketi, "giyilebilir hareket kontrolü" bir giyilebilir kol bandı geliştirdi. Kamera odaklı hareket kontrol teknolojisine çağ atlatan ve MYO adı verilen bant, el ve kol hareketleriyle akla gelebilecek tüm elektronik cihazların kontrol edilmesini gerçekleştirebiliyor. MYO, kaslardaki elektriksel faaliyetleri okuyarak, tamamen kablosuz ortamda bilgisayar, telefon ve diğer elektronik cihazların kullanılmasına olanak verecek.
Şirketin web sayfasında verilen bilgiye göre, MYO'nun dayandığı teknoloji kaslardaki hareketi anında ölçebiliyor. Sonuç olarak, bilgisayar, akıllı telefon ve televizyonlar başta olmak üzere elektronik cihazlar üzerinde kusursuz bir kontrol elde ediliyor.
Thalmic Labs'in kamera odaklı hareket kontrolüne son vereceğini öne sürdüğü MYO, sınırlı sayıda üretilecek. Ön siparişlerin 25 bini geçtiğini belirten Thalmic Labs, giyilebilir teknoloji ürününün 2014 başında piyasaya sunulacağını duyurdu.
Yazılım geliştiricilerin ek fonksiyon ve özellik kazandırması adına katkıda bulunabileceği MYO, 150 dolardan satılacak. Elinizin tek bir hareketiyle dijital dünya ile etkileşim kurmanızı sağlayacak kol bandı, gelecek yıl tüketicilerle buluşacak.

YouTube artık resmen Türkiye'de!

Google, YouTube için Türkiye'de resmi olarak hizmet vermeye başladı. YouTube, Türkiye ekibi kurarak hem reklam alacak, hem de içerik üreticileriyle iş ortaklığına girecek.

Şimdiye kadar YouTube markası için yurt dışındaki merkezini kullanan ve ülkemizden reklamları o merkezinden alan Google, sahibi olduğu video paylaşım sitesi YouTube için de Türkiye'de özel bir ekip kurdu. Google, Türkiye için kurduğu yeni ekip ile birlikte Türkiye'de resmi olarak 6 Mayıs 2013 itibariyle hizmet vermeye başladı. Bu tarihten itibaren YouTube'a reklam vermek isteyen markalar, Google Türkiye bünyesinde çalışacak YouTube ekibi ile temasa geçecekler.
YouTube reklamları için belirlenen ücret de belli oldu. Markalar günlük 30 bin dolarlık fiyat tarifesi üzerinden video paylaşım sitesine reklam verebilecekler. Küresel markalara ise yüzde 15'lik bir indirim söz konusu.

Ancak Google YouTube üzerinden elde ettiği gelirleri İrlanda'daki ofisinden faturalandıracak ve böylece ülkemizde vergi vermekten kaçınmış olacak. İrlanda düşük vergi oranları nedeniyle Google'ın yanı sıra Facebook, Apple ve Twitter gibi teknoloji şirketleri tarafından Avrupa üssü olarak kullanılıyor.

YouTube'da "Homepage Masthead", "YouTube TrueView Ads" ve "YouTube Display Ads" olmak üzere üç önemli reklam alanı bulunuyor.
Homepage Masthead: YouTube anasayfasının üst bölümünde yer alan ve rich media, sosyal medya entegrasyonu ve canlı yayınlara olanak sağlıyor. Standart ebatları 970 x 250, genişletilmiş (expandable) ebatları ise 970 x 500 olan bu model gün bazında rezervasyon ediliyor ve fiyatlandırılıyor.
YouTube TrueView Ads: Masaüstü ve mobil versiyonlar için video sayfalarında veya arama sonuçlarında yer alıyor ve izleme başına fiyatlandırılıyor.
YouTube Display Ads: Video sayfalarında videoların altında banner olarak veya isteğe bağlı olarak ilgili video sayfalarında sağ üst bölümde 300 x 250 formatında display banner olarak kullanılabiliyor, görüntülenme veya izlenme başına fiyatlandırılıyor.
(Business Intelligence)

Arzu Kılıç
arzu.kilic@tbd.org.tr

Değerli okurlar,

Geçen ay, son dönemlerde medya ve iletişimin güncel ve sıcak tartışma konularından biri olan "yurttaş gazeteciliği" kavramını ele almıştık. Bu ay da aynı konuyu inceleyerek sorularımızı gazeteci ve yazar Ece Temelkuran'a yönelttik. Bildiğiniz gibi Kavram olarak "yurttaş gazeteciliği; "halk gazeteciliği", "katılımcı gazetecilik", "demokratik gazetecilik", "gerilla gazeteciliği" ya da "sokak gazeteciliği" olarak da biliniyor.

Ece Temelkuran'ı tanımayan yoktur ama ben yine de hakkında kısa bilgi vermek istiyorum:

1973 yılında İzmir'de doğan Ece Temelkuran, 1991'de Bornova Anadolu Lisesi, 1995'te de Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. 1993 yılında Cumhuriyet Gazetesi'nde gazeteciliğe başladı. İlk yazıları Patika dergisinde yayımlandı.
Temelkuran'ın kadın hareketi, siyasi tutuklu ve hükümlüler, Güneydoğu sorunu üzerine çalışmaları ve röportajlar var. Almanya'da kadın hareketi üzerine bir araştırma yaptı. Yurtiçinde ve dışında çeşitli dergilerde yazılar yazdı, CNN Türk'te muhabirlik yaptı. Dünya Sosyal Forum'unu izlemek için 2003'te Brezilya'ya, 2004'te Hindistan'a gitti. Venezüella'daki sosyalist devrimini ve Arjantin'de ekonomik krizden sonra oluşan halk hareketini inceledi. Bu harekete ilişkin yazıları "Buenos Aires'te Son Tango" adı altında yazı dizisi olarak Milliyet'te yayınlandı. Milliyet gazetesinde "Kıyıdan" adlı köşesinde yazdı. Habertürk TV'de yayınlanan "Kıyıdan" adlı programı hazırlayıp sunan Temelkuran, Habertürk gazetesinde "Kıyıdan" adlı köşesinde yazdı. Bugüne kadar Nawaat, New Left Review, Le Monde Diplomatique, Global Voices Advocacy, Al Akhbar, New Statesman ve Guardian'da makaleleri yayımlandı.
Ağrı'nın Derinliği (Deep Mountain, Across the Turkish-Armenian Divide) ve Kıyı Kitabı (Book of the Edge) isimli kitapları İngilizceye, Muz Sesleri kitabı Arapçaya çevrildi. Muz Sesleri ayrıca yakın zamanda yedi farklı ülkede yayımlanmak üzere çevriliyor.
Temekkuran'ın "Bütün Kadınların Kafası Karışıktır", "Oğlum Kızım Devletim-Evlerden Sokaklara Tutuklu Anneleri","Kıyı Kitabı", "İç Kitabı", "Dışarıdan Kıyıdan Konuşmalar", "İçeriden Kıyıdan Konuşmalar", "Biz Burada Devrim Yapıyoruz Sinyorita!", "Ne Anlatayım Ben Sana!", "Ağrının Derinliği", "Muz Sesleri", "İkinci Yarısı", "Kayda Geçsin" ve "Düğümlere Üfleyen Kadınlar" adlı kitapları bulunuyor.

Yazarın bugüne kadar almış olduğu ödüllerden bazıları şunlar:
- Barış Dostluk Demokrasi Ödülü (2007, "Ne Anlatayım Ben Sana!" kitabıyla, Diyarbakır Demokrasi Platformu tarafından)
- Ayşenur Zarakolu Düşünceye Özgürlük Ödülü (2008, İnsan Hakları Derneği tarafından)
- Halkevleri Halkın Sesi Ödülü (2011, Kıyıdan televizyon programı için)
- İletişim Araştırmaları Derneği (İLAD) Onur Ödülü (2012)

Keyifli okumalar dilerim ☺

Ece Temelkuran:
Vatandaş gazeteciliğinin kontrolü zor ve tehlikeli...

Vatandaş gazeteciliğini çok önemsediği ve geleceğinin çok parlak olduğunu düşünen Temelkuran, vatandaş gazeteciliğinde gerçeklik meselesini kontrol etmenin çok zor olduğuna değinip gazetecilik eğitiminden geçenlerin söylediklerine kulak verilmesi gerektiğini söyledi.

- Bilişim teknolojileri sayesinde artık herkes güncel olaylarla ilgili birbirini bilgilendirip yorumda bulunabiliyor. Bloglar, İnternet sayfaları, portallerdeki haberlere yapılan yorumlar, wikiler, forumlar, elektronik mesajlar ve benzeri mecralar sayesinde yepyeni bir gazetecilik doğdu. Teknolojinin bireylere kendilerini ifade etme olanağı sunması yeni kavramların ortaya çıkmasına yol açtı. "Vatandaş gazeteciliği" de bunlardan biri. Kişilerin gördükleri bir olayı kendi olanaklarıyla amatör olarak çekip yayınladıkları "vatandaş gazetecilik" kavramı, günümüzde tüm medyayı yeni bir yapılanmaya zorluyor. Eskiden medyada, sadece profesyoneller söz sahibi iken, yeni dönemde amatör veya bireyler de artık çok etkili olabiliyor. Ayrıca, yüz binlerce okuru olan gazetelerin yazarı, televizyonların sunucu ve programcıları da yazılarını ya da programlarını da tweeter'dan paylaşmak zorunda kalıyorlar. Bazı uzmanlara göre, önümüzdeki yıllarda medya kuruluşlarının kendi muhabirleri, kendi haberleri olmayacak. Onun yerini haberlerini kamusal alanda paylaşan, gündemin nabzını tutan bağımsız gazeteciler alacak. Bugün pek de ciddiye alınmayan "vatandaş gazeteciliği" çok önemli bir kavram haline gelecek. Siz bu görüşe katılıyor musunuz?

- Vatandaş gazeteciliği ile ilgili en çarpıcı kavram güven meselesi bence, çünkü gazeteler, televizyonlar, basın yayın kuruluşları logolarının güven ifade etmesi için milyon dolarlık yatırımlar yaparken, biz dünyanın en önemli olayları ile ilgili twitter'da sadece takma ismini bildiğimiz birtakım insanlara güvenebiliyoruz. Örneğin; Tahrir'de olan olayla ilgili El Cezire'den fazla oradaki takma isimle kendi kendine ne olduğunu anlatan bir adamın ya da bir kadının söylediklerine kulak veriyoruz. Ben bunu çok büyüleyici buluyorum ve insanın insana güvenme ihtiyacının bütün finansal yatırımları

yendiği bir nokta olarak da görüyorum. Öte yandan bu kontrol edilebilen bir şey değil. Kontrol etmesi çok zor, yani gerçeklik kontrolünü, gazeteciliğin temel kuralları bakımından doğruluk kontrolünü yapmak çok zor. O yüzden tehlikeli de bir şey vatandaş gazeteciliği. Bir başka büyüleyici gelen tarafı da dünyanın her yerinde kendimize benzeyen insanları kısa bir araştırma sayesinde bulabiliyor ve biz orada olsaydık ne söyleyeceksek onu söyleyen insanlarla iletişime geçebiliyoruz. Bu bence büyüleyici bir şey. Bu bakımdan vatandaş gazeteciliğini çok önemsediğim gibi geleceğinin de çok parlak olduğunu düşünüyorum.

-"Vatandaş gazeteciliğinin medyaya olumlu katkılar getireceği" belirtiliyor. Bu konudaki değerlendirmenizi alabilir miyiz? Sizce "vatandaş gazeteciliği" medyaya neler katacak? Ve, getireceği olumsuzluklar neler olacak?

- Vatandaş gazeteciliği muhabirleri çok zorlayan bir şey oldu. Yeni bir meydan okuma alanı olduğu için muhabirlerin daha çok çalışmasına neden oluyor. Bu bakımdan geliştireceğini düşünüyorum gazeteciliği, ama öte yandan vatandaş gazeteciliğinde gerçeklik meselesini kontrol etmek çok zor olduğu için yine de gazetecilik eğitiminden geçmiş insanların söylediklerine kulak vermek gerektiğinin kanaatindeyim.

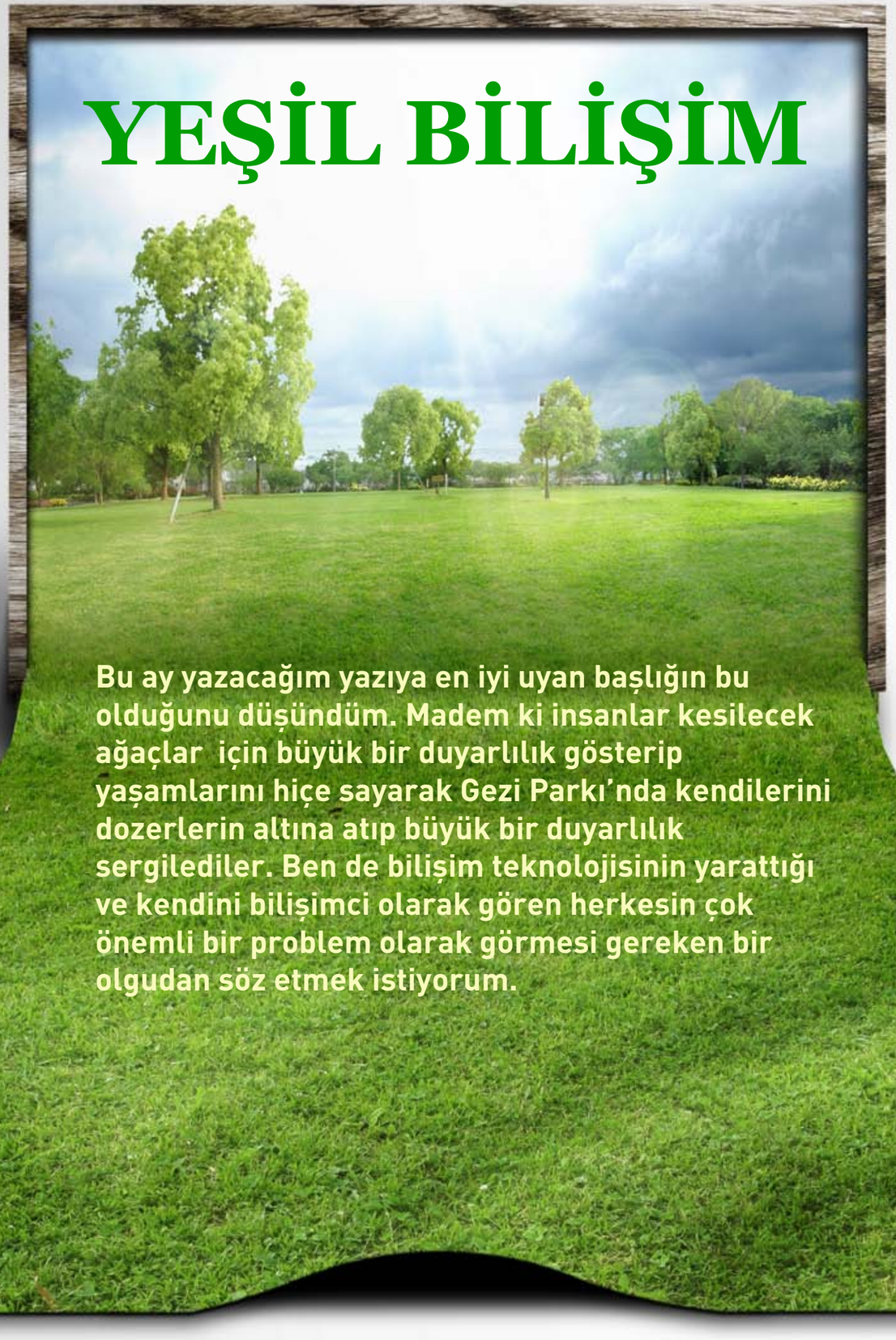

-CNN Türk, Radikal, Milliyet ve birçok gazetenin İnternet sitelerinde vatandaş gazetecilik örneklerini görebiliyoruz. Vatandaş gazeteciliğin doğruluğunu kontrol etmek mümkün mü? Vatandaş sadece bilgiyi sunmanın dışında disiplin, analiz yeteneği, açıklama ve içerik oluşturmaya da başlarsa gazetecilik mesleği tehlikeye girer mi?

- Gazetecilik mesleği sadece haber vermek ile ilgili bir şey değildir. Aynı zamanda doğru tavır almakla sorgulamakla ilgili bir şeydir. Dolayısıyla ben tehlikeye gireceğini düşünmüyorum, ama maalesef gazetecilik mesleğinin sadece habercilik zannedildiği bir döneme girmiş olabiliriz ve bu mesleğe zarar verebilecek bir şey olabilir.

YEŞİL BİLİŞİM

Bu ay yazacağım yazıya en iyi uyan başlığın bu olduğunu düşündüm. Madem ki insanlar kesilecek ağaçlar için büyük bir duyarlılık gösterip yaşamlarını hiçe sayarak Gezi Parkı'nda kendilerini dozerlerin altına atıp büyük bir duyarlılık sergilediler. Ben de bilişim teknolojisinin yarattığı ve kendini bilişimci olarak gören herkesin çok önemli bir problem olarak görmesi gereken bir olgudan söz etmek istiyorum.

Nezih KULEYIN
nezih@semor.com.tr

Bilişim Teknolojisi iki taraflı bir toplumsal olgu yaratmaktadır. Bir yandan üretim ve kullanım aşamasında yaratığı atıklar ile çevremizi kirletirken diğer yandan da sağladığı olanaklar ile daha yaşanılır bir çevrenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır.

Olumlu etkiyi hepimiz biliyoruz. İyi bir planlama yapıldığı durumlarda bilişim teknolojisi insanlar arasında iletişimi yüz yüze olmaktan daha çok ağ ortamına taşıması nedeni ile trafiği azaltmakta bu da egzoz gazı salınımını azaltmaktadır. Yarar sadece bu kadarla sınırlı değildir. Ofis ortamlarının küçülmesi ve bazı elektronik araçların bilgisayar denetimli yönetiminden dolayı daha az enerji harcaması olumlu sayılacak özelliklerdir.
Ama olumsuzluklara da özellikle dikkat etmemiz gerekmektedir. Son zamanlarda ortaya çıkan en büyük olumsuzluk büyük veri ve bu büyük verinin yönetimi için kurulan veri merkezlerinin gereksinim duyduğu enerji miktarının hızla artmasıdır. Başta kurumlar olmak üzere veri üretimi hızla artmaktadır. Son yıllarda insanların kişisel olarak tutmaya başladıkları verilerde hızlı bir biçimde büyüme eğilimine girmiştir. Her an herkes fotoğraf ya da film çekmekte ve bunları saklamakta ya da transfer etmektedir.

Artık veri merkezlerinin soğutulması ve yönetilmesi için gerek duyulan enerji miktarı kontrol edilemez boyutlara varmıştır. Tartışılmaya başlanan olgulardan biri yeni veri merkezlerinin kutuplara taşınması seçeneğidir. Sera gazı salınımı ile ortaya çıkan küresel ısınmaya ve büyük enerji tüketiminin göbeğine hızla bilişim teknolojisinin altyapısı oturmaktadır.

Baz istasyonlarının ve her iki yılda bir atılan kişisel bilgisayarların ve neredeyse insanlara bir yıl kullandıktan sonra demode oldu kabul edilerek terkedilen cep telefonlarının yaratığı çevre kirliliği dışında yeni teknolojik telefon ve bilgisayarların artan kapasiteleri nedeniyle artan enerji ihtiyaçlarından meydana gelen çevre saldırısına hepimiz duyarlı olmamız gerekmektedir.

Artan enerji ihtiyacı ormanlık alanlar içerisinde bulunan bütün akarsular üzerine yeni hidroelektrik santralı kurulmasına neden olurken bir yandan doğa yıkımı diğer yandan da oksijen üretiminin azalmasına neden olmaktadır .
Hesapsız üretilen ve saklanan özellikle de kişisel bilgilerin ayrıntılı olarak bir çok kurumda tekrar eder nitelikte biriktirilmesi, kişilerin her an her gördüklerini fotoğraf haline getirmeleri ve bunların saklanması için gereken biriktirme ortamlarının tükettiği enerji sona doğru gidişin kampanalarıdır.

Sözlerimi Hemingway'in ünlü sözü ile bitirmek istiyorum. 'Bana çan kimin için çalıyor deme çan senin için çalıyor'.

“Yapay zekâ, insanın yerini alacak”

Dijital çağ, hayatın her alanında yenilikler sunarken, yapay zekâlı robotların da hayatımıza gireceği gün giderek yaklaşıyor. Bilim insanları, fütürist bir dünyanın, sanılandan çok daha yakın olduğu kanısında.

Bilim insanları, en son tahminlerinde, yapay zekâlı akıllı robotların 2100 yılında insanlığa baskın gelebileceğini belirtirken, “insanların giderek makineler için enerji kaynağı haline gelmeye başladığı” ifade edildi.

9 Mayıs 2013’te ntvmsnbc’de yayınlanan yazıya göre, bilgisayar uzmanları, insanların fiziksel kapasitelerini makinelerin yardımıyla hayal edilemeyecek noktalara taşıyacakları fütürist bir dünyanın, sanılandan çok daha yakın olduğunu düşünüyor.

Ancak insanlığın faydasına dokunacağına inanılan robot teknolojisinin, korkutucu bir kahanet şeklinde sunan bilim insanları da var. Bazıları, yapay zekâlı organizmaların, bir gün “Terminatör” veya “Matrix” filmlerindeki gibi insanların yetenekleri ve pozisyonlarını elde ederek baskın güç haline gelebileceğini belirtiyor.

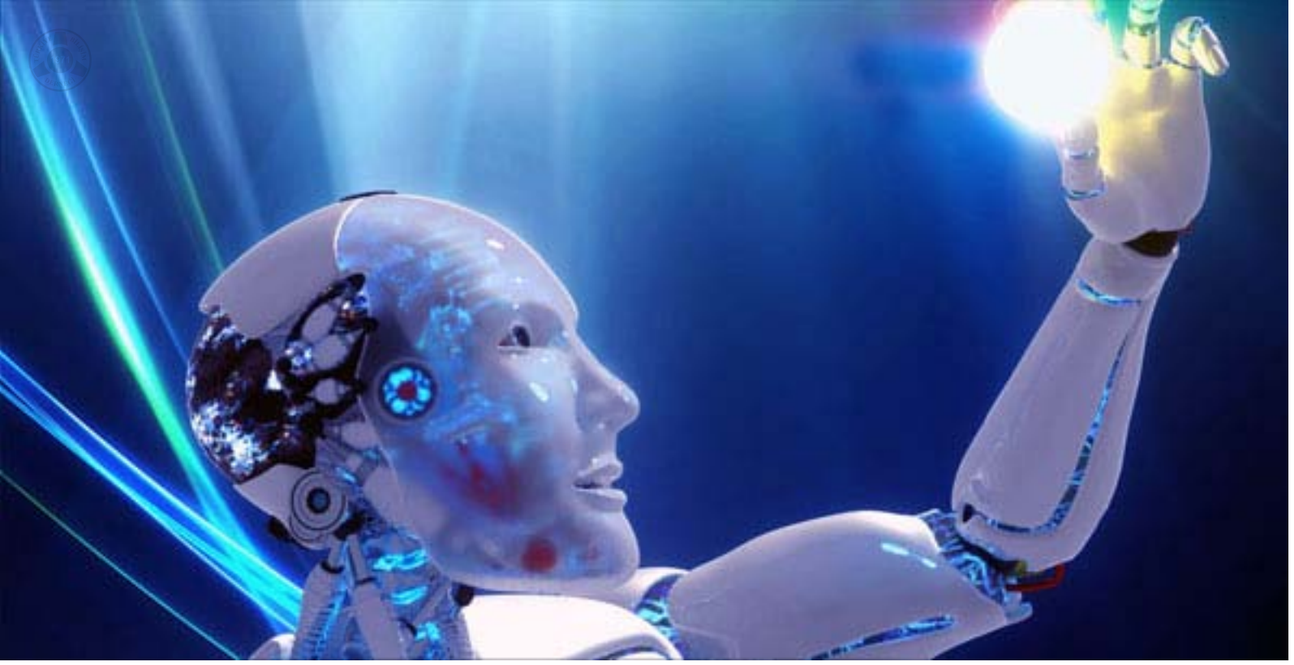
Fütürist Ray Kurzweil, “The Singularity is Near: When Humans Transcend Biology” adlı kitabında, “bilgisayarların 2029 yılında insanlar kadar akıllı olacağını, 2045 yılında ise insan zekâsının milyarlarca katı seviyeye ulaşacağını” öne sürüyor.

ABD’nin Wisconsin-Madison Üniversitesi’ne bilgisayar bilimi uzmanı olan Bill Hibbard ise yapay zekâlı organizmaların 21’inci yüzyıl içinde insan zekâsını alt edeceğinden neredeyse emin olduğunu ifade etti. Hibbard, “En kötümser tahminlerimin doğru çıkması, robotların hala insanların dünyaya geldiği zaman içinde bizden üstün hale geleceği anlamına gelir” dedi.

“Üretimde insanın yerini yapay zekâ alacak’

New York Üniversitesi’nde Hibbard’ın meslektaşı olan Ernest Davis ise “robotların yakın gelecekte insanlara üstün geleceğini düşünmediğini” belirtti.

Davis, “yapay zekânın satranç gibi oyunlarda en iyi oyuncuları bile yenebildiğini ancak algı, dil ve fiziksel dünyaya uyum konusunda 7 yaşındaki bir çocuktan iyi olmadığını” ifade etti.

Davis, “ters dönen bir kahve fincanının nasıl bir sonuç doğuracağını insanların bileceğini, ancak aynı durumda bir bilgisayar programının bardağın büyüklüğünden kahvenin dökülecegi mesafeye kadar her türlü hesaplamayı yapacağı çok kapsamlı bir simülasyon gerçekleştirmesi gerektiğini” söyledi.

Washington D.C’deki George Mason Üniversitesi’nde ekonomist olan Robin Hanson, tarım ve sanayi devrimlerinin, sırasıyla ekonomik üretkenliği 1000 ve 15 yılda bir ikiye katladığını, robotların insanlardan akıllı hale gelmesiyle, bu oranın her hafta veya ayda bir gerçekleşeceğini ifade etti.

Hanson, ekonomideki ana faktör olan insanların, yapay zekânın makinelere kopyalanabilmesiyle maliyet olarak düşeceğini, böylece üretkenlikteki hızın çok daha hızlı artacağını söyledi.

Dünya yok olacak mı?

Hanson, üretkenliğin çok hızlı artmasının iyi bir şey olmayabileceğini, insanların zamanla kıyamet senaryolarından hayatta kalamayacak duruma düşebilecekleri uyarısını yaptı.

Hanson, “Robotlara dayanan bir toplum veya ekonomi, bugün doğanın yok edilmesi konusundaki korkuyu gerçeğe dönüştürerek doğanın mahvolmasına neden olabilir” dedi.

Hibbard, robotlara dayanan bir geleceğin aynı zamanda insanları görmezlikten geldiğine dikkat çekti: “Sürücüsüz araçlar milyonlarca kamyon şoförünü işsiz bırakacak... Ancak kimse bu tür olasılıkları düşünmüyor” yorumunu yaptı.

ABD’li ekonomist, “Teknolojiyi kimsenin ilgi göstermediği yöntemlerle kullanmak, çok büyük sorunlar doğuracak finansal teşvikler sağlayabilir. Hatta bu sorunlar çözümsüz olabilir” dedi.

“İnsanlar mitokondriye dönüyor”

Bazı bilim insanları, insanlığın çoktan yapay zekânın yanında geri kalmaya başladığını düşünüyor.

Kenyon Yüksekokulu’nda mikro biyolog olan “The Highest Frontier” adlı kitabın yazarı Joan Slonczewski, insanların yazma, yön bulma, belli olayları hatırlama ve hesaplama yapma gibi belli yeteneklerini zaten körelttiğini belirtti.

Slonczewski, “matbaanın keşfinden bu yana, insanların zekâyı yeniden tanımladığını ve bu görevi makinelere aktarmaya çalıştığını, insanların doğasında yer alan yaşlılara bakmak gibi işlerin bile robotlara yüklenmeye çalışıldığını” söyledi.

Slonczewski, “İnsanlık kendini varlıktan evrimleştirdi. Şimdi kademeli olarak makineler mi yerimizi alacak? Bana kalırsa bu ucu açık bir soru” dedi.

İnsanların geldiği noktayı hücrelerin enerji deposu mitokonriye benzeten Slonczewski, “Mitokondriya bir zamanlar bağımsız bir organizmaydı. Ancak zamanla hücrelere bir zamanlar gerçekleştirdiği fonksiyonları yapmalarına izin verdi... İnsanlar da birer mitokondri haline geliyor. Enerjiyi sağlıyoruz ve sorumluluklarımızı makinelere veriyoruz... Ancak zaman geçtikçe her şeyi onlar yapmaya başlıyor” dedi.

TBD Ankara Şubesi Türk Müziği Korosu'ndan

müzik ziyafeti

Bestekar Şef Ferhat Sarmusak yönetimindeki TBD Ankara Şubesi Türk Müziği Korosu, "Yaza Merhaba Konseri" ile hem kulaklara hem de ruhlara hitap etti.

Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Ankara Şubesi Türk Müziği Korosu Bestekar Şef Ferhat Sarmusak yönetiminde gerçekleştirdiği ikinci konseri; "Yaza Merhaba Konseri", büyük beğeni kazandı. İki bölümden oluşan konserde Türk Müziği'nin birbirinden güzel eserleri arka arkaya seslendirildi.

Ankara Büyük Şehir Belediyesi, Gençlik Parkı Kültür Merkezi ve Tiyatroları Necip Fazıl Salonu'nda 23 Mayıs 2013 tarihinde saat 20:00'de düzenlenen konserde, TBD Ankara Şubesi Yönetim Kurulu'nun tüm üyeleri hazır bulundu.

Çok sayıda izleyicinin katıldığı ve coşkuyla izlediği konser öncesinde TBD Ankara Şubesi Başkanı Kemal Nalçacı bir konuşma yaptı. Konuşmasında bu tür sosyal etkinliklerin önemine değinen Nalçacı, emeği geçen bütün taraflara teşekkür ettti.

2013 TBD
Bilimkurgu Öykü Yarışması

Bilimle evreni anlar ve doğa yasalarını ortaya çıkarırız. Teknolojiyle bilimsel bilgilerimizi kullanarak sistemler kurar, aletler, makineler yaparız. Bilimkurguyla bilimin kılavuzluğunda bugünü yeniden şekillendirir, yarını kurar, insana ve değişime odaklanırız.

Ülkemizde bilişim kültürünün yayılmasına kırk iki yıldır büyük katkı sağlamış olan Türkiye Bilişim Derneği'nin düzenlediği Bilimkurgu Öykü yarışmasıyla amacımız, bugünle yarın arasında estetik, imge ve bilimsel düşünceyi barındıran edebi bir köprü kurmak ve geleceği tasarlarken düşlerimizden yararlanmak...

Bu yıl on beşincisini düzenlediğimiz geleneksel Bilimkurgu Öykü yarışmamıza dünyayı yeniden tasarlayan öykülerinizi bekliyoruz...

Türkiye Bilişim Derneği
Yönetim Kurulu

YARIŞMA KOŞULLARI

1. SONUÇ VE ÖDÜLLER

TBD Bilimkurgu Öykü Yarışması'nı kazanan öyküler 18 Kasım 2013 tarihinde açıklanacaktır. Ödül olarak birinci gelen yarışmacıya 3000 TL, ikinci gelen yarışmacıya 2000 TL ve üçüncü gelen yarışmacıya da 1000 TL verilecektir.

2. KATILIM KOŞULLARI

- Yarışmaya TBD Yönetim Kurulu üyeleri ile TBD Bilişim Dergisi Yayın Kurulu Üyeleri dışında herkes katılabilir.
- Öykü Türkçe yazılmalıdır.
- Her yazar öyküsünü istediği konuda yazabilir.
- Öykülerde bilimkurgusal ögeler aranacaktır.
- Öykü daha önce herhangi bir yarışmada ödül almamış olmalıdır.
- 2013 yılından önce yayımlanmış öyküleri yarışmamıza kabul etmiyoruz.
- Her yazar yalnızca bir öyküyle yarışmaya katılabilir.
- Dereceye girecek öyküler TBD'nin internet sitesinde ya da Bilişim Dergisi'nde yayımlanacak, seçici kurulun yayımlanmaya değer bulduğu öyküler kitap olarak yayımlanacaktır.
- Öykülerin internet sitesinde, Bilişim Dergisi'nde ya da kitaplaştırılarak yayımlanması için http://www.tbd.org.tr/onayliyorum adresinde bulunan "Onaylıyorum" adlı belgenin yazar tarafından doldurulması ve bu belgenin taranarak e-posta yoluyla TBD'ye gönderilmesi gerekmektedir. Onaylıyorum adlı belgeyi TBD'ye göndermeyen yarışmacılar yarışmaya kabul edilmeyecektir.

3. SEÇİCİ KURUL

Sadık Yemni, Aşkın Güngör, Ethem Alpaydın, Mutlu Binark, Bülent Akkoç, Çiğdem Ülker, Suzan Bilgen Özgün, Mürselin Kurt, Nezih Kuleyin.

4. BİÇİM

- Öykü, yaygın olarak kullanılan bir kelimeişlemciyle, "12" büyüklükte, "Arial" karakter" seçilerek, yazılmalı ve e-postaya ekli bir dosya olarak gönderilmelidir.
- Gönderilen dosyanın adına öykünün adı verilmelidir.
- Öykü dosyasının içinde yazarla ilgili hiçbir bilgi olmamalıdır.
- e-postaya ekli diğer bir dosyanın içinde yazarın açık adı, kısa özgeçmişi, açık adresi ve telefon numarası ayrıca varsa web sitesi adresi bulunmalıdır. Yarışmada rumuz kullanılmamaktadır.
- Yazarın kimlik bilgilerinin bulunduğu dosyanın adına yazarın adı verilmelidir.
- Öykü en fazla iki bin sözcükten oluşmalıdır.

5. ÖYKÜNÜN TESLİMİ

Yapıt, 30 Ağustos 2013 tarihine dek bilimkurgu@tbd.org.tr adresine gönderilmelidir. Postayla gönderilen öyküler yarışmaya kabul edilmeyecektir.

Bilgi ve iletişim için: Ceyhun Atuf Kansu Caddesi 1246. Sokak No: 4/17 Balgat / ANKARA
Tel: +90 (312) 473 8215 web: www.tbd.org.tr, eposta: tbd-merkez@tbd.org.tr

TBD Onursal Başkanı Prof. Dr. Aydın Köksal:

Bilişim ve yazılımdaki teknik birikimimizi geliştirmeyi sürdürelim

Çağrı Aydınoğlu- Merve Işıl Kaya

Özellikle gençlerden TBD ile başlayıp 30 STK ve devlet işbirliği ve katkılarıyla bugüne ulaşan birikimin üstüne titremelerini isteyen Köksal, 2050'de Türkiye'nin 6. büyük ekonomi olabileceğini belirtti. "Bilişim Devrimi'ne ayak uydurmada yeniden geriye savrulmayalım" diyen Köksal, yazılım üretiminin darboğazdan çıkması için alınması gereken ivedi önlemler konusundaki çalışmaların geç olmadan yaşama geçirilmesi gerektiğinin altını çizdi.

Türkiye Bilişim Derneği Kurucusu ve Onursal Başkanı Prof. Dr. Aydın Köksal'ın "Bilişim Devriminde Türkiye: 1971 – 2011 – 2051" başlıklı son yapıtı üzerinde bir söyleşi gerçekleştirdik. "Bilişim Devriminde Türkiye: 1971 – 2011 – 2051" Kasım 2012'de "TBD 40. Yıl Armağanı" olarak Derneğimizce yayınlandı ve 29. TBD Ulusal Bilişim Kurultayı'nda dağıtıldı.

Mesleğimizin geçmişine olduğu kadar geleceğine de ışık tutan 360 sayfalık bu değerli yapıtta, geçmişte kalan 40 yılın kuş bakışı kısa bir öyküsü sunulduktan sonra, başta Bilişim Kesimimizde elde ettiğimiz birikim gözden geçirilerek "Türkiye'nin Güçlü ve Zayıf Yanları, önümüzdeki Fırsatlar, Tuzak ve Tehditler" ayrıntılı biçimde incelenerek bir GZFT Çözümlemesi yapılıyor; ileri ülkelerin yanı sıra, özellikle rakiplerimizin durumları ve benimsedikleri stratejiler de gözden geçirildikten sonra, bütün bu bilgiler ışığında, 2050'ler Türkiye'si için "Senaryolar" sunuluyor. Daha sonra, bugünkü yol ayrımından Türkiye'nin Bilişim ve Yazılım Endüstrileri ile sağ çıkması için kritik başarı etmenleri ve yapılması gerekenler gözden geçiriliyor. Amaç gerçekleşme olasılığı bulunan en ileri senaryoyu yaşama geçirebilmek...

Türk gençliğine adanan bu çok değerli yapıtta Köksal, 2023'te ilk 10 ekonomi içinde olmanın öngörüldüğünü anımsatıp "Bu yalnızca dışsatım artışıyla olacak iş değildir. Bunu ancak yüksek teknikbilim alanlarına giren üretim gücümüzle başarabiliriz; bu da yazılımsız olamaz" dedi.

2050'li yıllara doğru yurtiçi üretimle 7. hatta 6. sıraya yükselebileceğimizi hesapladığını belirten Köksal, özellikle biz gençlerin TBD ile başlayıp 30 STK ile devletimizin işbirliği ve nice katkılarıyla bugüne ulaşan birikimin üstüne titrememizi istedi.

Meslekteki "en büyük çıkmazı, yazılım iyelik haklarının yürürlükte olan yasalara karşın korunamaması" olarak gören Köksal, söyleşiyi "Bilişim Devrimi'ne ayak uydurmada yeniden geriye savrulmayalım; bilişim ve yazılım alanlarındaki teknik birikimimizi geliştirmeyi sürdürebilelim. Özellikle yazılım üretim kesimimizin bugün içinde bulunduğu darboğazdan sağ çıkması için hükümetimizce alınması gereken ivedi önlemler konusundaki çalışmalarımızı çok geç olmadan yaşama geçirebilelim" değerlendirmesiyle tamamladı.

- Bir ulusun gelişmesinde devlet kurumlarının yanı sıra STK'ların ve derneklerin de katkısı önem taşımakta. Adında "Türkiye" sözcüğü bulunan tek bilişim derneği olan TBD, sizce Türkiye'nin bilişim toplumu olma hedefini yakalama noktasında hangi önemli atılımlara ve başarılara imza atmıştır?

- Bugün sayıları 30 olan bilişim konusunda çalışan sivil toplum kuruluşları içerisinde, tarihsel olarak ilk ve en eski kuruluş olmakla TBD, meslek sorunlarımıza, gereksinmelerimize bilişim kesimimizin oluşmaya başladığı dönemde temel çözümler getirmeyi başarmış olan kuruluş olmuştur. Doğal olarak da, uğraş alanımız için uzun soluklu amaçlar koyan, çalışma ilkelerimizi saptayan, meslek töresini koyan, başta Türkçe bilişim terimleri olmak üzere ilk meslek standartlarımızı tanımlayan ve orta öğretimden yüksek öğretime her düzeyde eğitim programlarımızın başlatılmasına yol açan koşulları sağlayan da bu dernek oldu.

1968'de henüz Bilişim Derneği'ni de kurmadan önce, Hacettepe Üniversitesi Bilgi İşlem Merkezi'nde ortaya attığım "Bilişim Devrimi'ni Türkiye'nin gelişmesi için bir araç olarak kullanacağız" sözü bütün çalışmalarımıza ışık tutan bir temel ilke olarak değerlendirildi. Ülke kalkınmasını gözetmek ana ilke olarak benimsenince, pek çok düşünce ve girişim de, TBD ile birlikte, bu ana ilkenin sonuçları olarak ortaya çıktı. Bilişim dergisinin sürekliliğiyle birlikte yaygınlık kazanan bu düşünsel eylem çizgisine "ulusal düzeyde bir bilinçlenme devinimi" de diyebilirsiniz. "Bilişim Kültürü Dergisi" alt başlığını taşıyan bir süreli yayın olarak, TBD'nin sesi Bilişim'in 42 yıldır yayınlanması, yeryüzünde örneğine ancak pek özel koşullarda rastlanabilen evrensel düzeyde bir başarıdır.
Ulusumuza bilgisayar sistemlerinin olanaklarını ve gücünü, yaklaşan Bilişim Devrimi'ne erken uyum sağlamanın, Endüstri Devrimi'ni kaçırmış bir Türkiye'ye sağlayabileceği fırsatları geniş bir çevreye tanıtma doğrultusundaki çabalarımız, torpil ve adam kayırmanın önünü kesen "Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı" gibi uygulamalarımız (1974), işin en başından beri ulusal dilimiz Türkçenin gücüne yaslanmamız, halk katında mesleğimizin çok etkin bir verimlilik aracı olarak tanınmasına yol açtı ve Türkiye Bilişim Derneği'ne saygınlık kazandırmakta gecikmedi. O dönemin tek televizyon kanalı olan TRT, sonradan bir daha erişemeyeceğimiz bir sıklıkta hemen her gün Türkiye Bilişim Derneği'nin çalışmalarına ve düşüncelerinde bültenlerinde yer verdi; "Uzay Yolu" gibi çok izlenen bilim kurgu dizilerinde, "bilgisayar" vb. yeni sözcüklerimizin yoğun biçimde kullanılması, her yaştan yurttaşlarımızda mesleğimize karşı ilgi ve merak uyanmasına yol açtı.

Bu dönemde devleti yöneten kuruluşlar, bakanlarımız, genel müdürlerimiz toplantılarımıza, seminerlerimize, kurultaylarımıza etkin biçimde katıldılar; düşüncelerini söylediler; sorunlarımızın çözüm yollarını bizimle tartıştılar... Bakanlıklarımızın yürüttükleri çalışmalarda, sık sık biz de onlarla görüşmeler yaptık; bilişim uygulamalarının geleceği konusunda devlet yönetimimizle iletişim kurmayı başardık. Kamu İktisadi Kuruluşlarının Yeniden Yapılanması çalışmalarına (Baklacıoğlu Komisyonu), DPT çalışmalarına katıldık. Örneğin 1974'te, Türkiye Bilişim Kurumu'nun (TBK), Başbakanlık'a bağlı özerk yapıda bir kurum olarak kurulması gereğine Bilişim Dergisi'nin kapağında yer verdiğimiz bir özel sayı yayınladık (sayı 8); TBK Yasa Taslağı'nı bile hazırladık. Bu yasa yalnızca Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda yer almakla kalmadı, "1974 yılının ilk yarısında kurulacaktır" önlemi Yıllık İcra Programı'nda da yer aldı. O yıllarda siyasal nedenlerle Türkiye Bilişim Kurumu kurulamadı. Sonuç olarak böyle bir kurumun yokluğunda bu kez TBD olarak, Devlet Planlama Teşkilatı içerisinde "Bilgi İşlem Sürekli Özel İhtisas Komisyonu"nun kurulmasını önerdik. Böylece o zaman bilgi işlem merkezi olan yedi üniversitenin birer temsilcisiyle, sekiz kişilik bu kurul, yıllarca Türkiye'de kamu sektörüne giren bütün bilgisayarların olurluk incelemelerini değerlendiren bir strateji geliştirme, destekleme ve özendirme kurulu olarak görev yaptı. Özendirme ve destek yalnızca bilgisayar sistemleri edinme ile sınırlı kalmadı, üniversitelerimiz başta olmak üzere, kamu yönetiminde teknik uzman kadroların oluşturulabilmesi doğrultusunda Maliye Bakanlığı'nın işbirliğini sağlamayı da başardık. Bütün bu hizmetler, gönüllü olarak, başka bir deyişle hiç kimseye ne maddi çıkar, ne de bir makam ya da bürokratik bir yetki sağlanmadan başarıldı.

- Bilim ve bilişim dilinin Türkçeleşmesinde Türkiye ilerleme kaydedebildi mi? Sizce bu durumunun önündeki en büyük engel nedir? Türkçe terimlerin kullanılmasının Bilişim Toplumu olmamıza ne gibi katkıları olabilir?

- Sorunun yanıtı besbelli biçimde evettir. Bu konuda olağanüstü bir özgüven kazandı Türkiye. Ancak, bu konuya gereğinden çok önem vermek beni doğrusu rahatsız da ediyor. Ben bilişimciyim, mühendisim... Ulusal dilimiz Türkçeyi ben bilişim mesleğinin Türkiye'de topluma katkı verebilmesi için gerekli olduğu için kullandım. Başka bir deyişle, Türkçe bilişim terimleri benim için bir araçtı; ama dikkat ederseniz bilişim mesleğini de Türkiye'nin, çoktan hak ettiği parlak bir geleceğe ulaşabilmesi doğrultusunda yine bir araç olarak kullanmaktan söz ediyorum. Demek ki amaçlar ve araçlar birbirine karışabiliyor... Bunda şaşılacak bir şey yok. Araç bazen amaca doğru kendi başına olmazsa olmaz bir önkoşul gibi algılanmaya başlıyor. Bu konudaki en büyük engel, hiç kuşkusuz, yabancı dille öğretimden bir türlü vazgeçemeyişimizdir.
Yabancı dille öğretimin ne denli yanlış bir uygulama olduğunu da, yalnızca ve yalnızca: (a) Bireysel düzeyde, öğrencilerimizin mesleklerini gereğince öğrenememeleri; (b) Ulusal dilimiz Türkçenin geleceğini karartan bu yaklaşımı sürdürürsek, bağımsız bir merkez ülke olarak, gelecekte varlığımızı koruyamayacağımızı açıkça gördüğüm için, böyle değerlendiriyorum.

Türkçe terimlerin yokluğunda, yabancı sözcüklerin koltuk değneğiyle yetişen mühendislerimizin çoğu, kavramların özünü, bu alanda yaratıcı düşünceler üretecek biçimde iyice sindiremeyeceğinden, özgün yeni endüstriyel ürünler tasarlayıp üretmenin çok güç olduğu bu meslekte, ancak ileri merkez ülkelerin ürünlerini satın alıp kullanmayı yeğ tutacak birer ara elemanı gibi davranmaları beklenir. Oysa Türkiye'de bir bilişim toplumu yaratmanın önkoşulu hiç kuşku yok ki bağımsız bir merkez ülke olarak kendi mühendislik birikimimizi koruyarak ileri ülkelerle küresel pazarlarda yarışabilmekten geçer.

Bu yolda iyi düzeyde yabancı dil öğrenmek kuşkusuz gerekli, ama yabancı dil öğretmek başka, mühendislik öğretimini yabancı dille yapmak başka. Bir taşla iki kuş vurma beklentisi, ancak emperyalist ülkelerin sömürgelerindeki halklar için önerdikleri, kendi ürünlerini pazarlamada kullandıkları "komisyonculuk görevi" üstlenecek ara elemanları yetiştirme yöntemidir.
Türkiye ise, 1773'ten beri tam 240 yıllık bir mühendislik geleneği olan, çok parlak bir geleceğe aday, güçlü bir merkez olma yolunda ilerleyen bir ülkedir. Üstelik Türkçe, yeryüzündeki bütün diller içinde, yalın kurallara dayalı olağanüstü düzenli, sağlam yapısını bozan hiçbir ayrıksı/ayrıcalıklı durum içermeyen, sanki bilim dili olarak kullanılmak için yapılmış matematiksel bir dildir. Bu koşullarda, yabancı güçler, bütün çabalara karşın Türkiye'nin bir türlü durdurulamayan gelişmesini engellemek üzere bir yöntem arasalar, "yabancı dille öğretim"den daha iyisi bulamazlardı.
Tarihe bakıyorsunuz, yabancı dille öğretimden yararlanmayı benimsemiş bütün uluslar yeryüzünden silinmişler.
Fransa'ya bakalım: İsa'dan önce 50 yılında Romalı Sezar Galya'yı işgal ettiğinde, Kelt kökenli bu ülkede Latinceyle öğretim yapan

14 okul açtı; Birkaç yüzyılda Keltçenin bir kolu olan Galce öldü. Bozulmuş Latince kökenli ama Latinceye benzemeyen tuhaf bir dil, içinde bazı eski Keltçe seslerle çoğul eki "s"yi koruyan derme çatma bir dil türedi. 4-5. yüzyılda ülkeye bu kez Franklar gelince ülkenin adı Fransa oldu. Onlar da çocuklarını, Latince öğretim yapılan Roma okullarına gönderdiler: Frankça da öldü... Derme çatma "adi" halk dili Fransızca ise 1789 Devrimi'yle birlikte "Cumhuriyet"in temel direği olarak çıkarılan "Öğretim Birliği Yasası" ile "zorunlu ve tek öğretim dili" olarak benimsendikten sonra yeryüzünün önde gelen bir bilim, felsefe ve sanat dili olarak gelişti; o güne değin tek bilim dili sayılan Latince, papazlar ne denli sahiplenirlerse sahiplensinler, hiç kimsenin konuşmadığı bir ölü dil durumuna düştü! İspanyolların, İrlandalıların, İskoçların, Bulgarların, Tatarların benzer durumlarını öğrenmek için, birinci baskısı Mayıs 2000'de yayınlanan "Yabancı Dille Öğretim: Türkiye'nin Büyük Yanılgısı" başlıklı yapıtıma göz atmak yeter.

- Şu anda bazı üniversitelerde eğitim dilinin Türkçe olmasına rağmen kullanılan ders gereçleri, kitaplar, yansılar yurt dışı kaynaklı ve İngilizce... Sizce bunun sebebi nedir? Eksiklikler nasıl giderilebilir?

- Yabancı dille öğretim yanılgısı çok büyük bir tuzak olarak sürüyor da ondan... Bu yaklaşım, Türk ulusunun gelişmesine karşı açılmış bir tuzak gibi işliyor. İhanet, benim kolay kolay benimseyeceğim ve seçmek isteyeceğim bir sözcük değil; ama öte yandan bu denli aymazlık, bilinçsizlik, bunca uyarıdan sonra kabul edilemez gibi geliyor insana.
Bir YÖK Başkanımız dedi ki: "Türkçe bir bilim dili olmadığına, Türkçe'yi bir bilim dili yapma gibi bir amacımız da olmadığına göre, üniversitelerimizde öğretimin İngilizce yapılması doğaldır!" YÖK diyor ki: "Türkçe bir bilim dili değildir, çünkü Türkçe kitaplar yok, ders araç gereçleri yok; öte yandan aynı YÖK diyor ki: "Türkçe yazdığınız kitap ya da makale bilimsel çalışma sayılmaz, çünkü Türkçe bilim dili değildir ve olamaz; işte bu nedenle de Türkçe ders kitapları, bilimsel makaleler yazmanın ya da bunları Türkçeye çevirmenin akademik yükselmeler için hiçbir değeri söz konusu olamaz. Bu mantıktaki çelişkiyi ve kısır döngüyü görüyor musunuz?
Bu dayatma karşısında bütün bu Türkçe kitapları, makaleleri, ders araç gereçlerini hangi genç akademisyenler üretsin istiyorsunuz ki?
Peki biz kurtuluş savaşını kazanamasaydık, İstanbul'da Amerikan bayrağı dalgalansaydı, Amerikan mandası altında işleri Amerika, Fransa, İngiltere, İtalya ortak yönetimi yönetseydi, bağımsız Türkiye de Çorum-Kırşehir-Çankırı yöresinde sınırları çizili küçük bir devletçik olsaydı, durumuz nasıl olurdu? Sanırım o durumdaki bir YÖK bundan daha geriye düşemezdi...
Gençlerin, geçmişte önceki kuşakların yaptığı gibi yurt sorunlarıyla ilgilenmeleri, gördükleri olumsuzluklar varsa bunlara karşı çıkmaları, yanlış gördükleri uygulamaları düzeltmeye çalışmaları, sorunlara çözüm önerileri geliştirmeye çalışmaları gerekir.
Değişimin temel kural olduğu bir dünyada bu doğal yaşamın gereğidir.
12 Mart 1971 günü sabaha karşı darbe olmuştu. Ertesi gün öğleden sonra Hacettepe Senatosu ivedi bir kararla İngilizce öğretime geçmeyi benimsedi. Türkçe Bölümünü kapattı. Oysa bir gün öncesine kadar bu bölümün, el üstünde tutulan 30 kişiyi aşkın seçkin bir öğretim kadrosu vardı. Başbakan Nihat Erim'in "özgürlükler üzerine şal örteceğiz" dediği, dernek çalışmalarına kuşkuyla bakıldığı bir ortamda, 8 kurucu üyeyle TBD'yi 22 Nisan 1971 günü, bu tür bir yurttaşlık sorumluluğu bilinciyle kurduk. 1971 sonunda Türkiye'de 78 bilgi işlem merkezinde yalnızca 394 kişiydik. Amaçlarımızı tanıtınca üye sayımız ilkin 30 sonra 300 oldu, 1983'te 1000'i aştı. Şu anda ise, yitirdiğimiz değerli meslektaşlarımızla birlikte üye sayımız 10.500'ün üzerinde.
Zaman boşa akmadı. Bütün kamusal ve özel

kuruluşlarımızı gelişkin bilişim dizgeleriyle donattık... Türkiye'yi, çağdaş bilim-tekniğin olanaklarını kullanarak, birçok ülkenin imreneceği, yaşamımızı kolaylaştıran, çevrimiçi bilişim dizgeleriyle donattık.
Bütün bankalarımızı gelişkin çevrimiçi yönetim bilişim dizgeleriyle donatmamış olsak, finans ve sigortacılık şirketlerimizi karar destek yazılımlarıyla desteklememiş olsak, Türkiye endüstri, ticaret ve hizmet alanlarına giren bütün kesimlerinde bugün ulaştığı verimlilik düzeyine varabilir miydi? Özellikle dokumacılıkta, hazır giyimde, demir dökümde, üstün nitelikli çelik üretiminde, otomotivde, makine ve yapı endüstrilerinde, gemi ve mega yat yapım endüstrilerinde kazandığımız dışsatım gücü, Türkiye'nin doğrudan doğruya kendi insangücüyle, proje yönetim deneyimi ve uygulama yazılımı üretim gücüyle yarattığı bilişim dizgelerinden yararlanabilmiş olmasıyla elde edilmiştir.
Benzer biçimde turizm yatırımlarımızın ulusal ekonomimiz için vazgeçilmez önemdeki başarıları da kuşkusuz ulusal bilişim kesimimiz ve yazılım üretim hizmetlerimiz olmadan sağlanamazdı. Ne 2013'te bugün yeryüzünün 220 noktasına uçan THY ülkemize bir yılda gelen 37 milyon turiste bilet satabilirdi, ne de mantar gibi çoğalan otellerimizdeki, tatil köylerimizdeki yataklarımızı, bir yeri yanlışlıkla birden çok kişiye verme ya da boş yatağı satamama gibi çelişkilere düşmeden satabilirdik. Kaldı ki bu satışları gerçekleştirmek üzere gerekli

yer ayırma işlemlerini yapsak bile, çevrimiçi bilişim dizgeleri olmadan ne para aktarma işlemlerini, ne para tahsil işlemlerini, ne muhasebe, ne de finans işlemlerini bilişim çağının gerektirdiği hızla yapabilirdik.
Bilişim kesiminin yeni bir uğraş alanı olarak örgütlenmesinde, meslek görevlerinin vb. standartların tanımlanmasında, Türkçe bilişim terimlerinin yerleşmesinde, devlet katında mesleğin gelişmesi için gerekli önlemlerin DPT ve bakanlıklarca alınabilmesi ve bilgisayar gücünün verimli bir biçimde kullanılabilmesinde, bu amaçla strateji geliştirme ve yeni yatırımların olurluğu konusunda destek ve denetim sağlayan DPT EBİ Sürekli Özel Uzmanlık Kurulu'nun oluşturulmasında, Beş Yıllık Kalkınma Planlarında ve Yıllık Yürütme Programlarında bilgi işlem merkezlerinin ve bilişim çalışanlarının sorunlarının gündeme getirilmesinde, TBD Ulusal Bilişim Kurultaylarında bu sorunların enine boyuna tartışılmasında, yaygın öğretim ile bilgisayar okuryazarlığı doğrultusundaki çabaların başlatılmasında, yüksek öğretimde bilgisayar mühendisliği, orta öğretimde bilgisayar işletmenliği öğretiminin başlatılmasında, kısaca, Türkiye'de bilişim düşüncesi'nin, giderek bilişim toplumu'nun temellerinin atılmasında TBD başlıca etmen olmuştur.
Sonuç olarak, kırk yedi yıllık düşlerimin birçoğu gerçekleşti. Bu gerçekleşenler, daha çok altyapıyla ilgili olduğu için, işin belki de en güç, en gözükmeyen bölümleriyle ilgili. Şimdilik hâlâ bir fidan gibi kırılgan gözüken ulusal bilişim gücümüz, geçmişten biraz ders almayı başarabilirsek, kısa sürede kökleri ekonomimizin bütün kesimlerini besleyecek güçlü, verimli bir ağaca dönüşecek. Türk toplumunun çoktan kanıtlanmış gelişme gizilgücü, yakın gelecekte bütün insanlığı şaşırtacak büyük bir hızla gerçekleşecek!
İşte "Türkiye Bilişim Derneği 40. Yıl Armağanı" olarak "Bilişim Devriminde Türkiye: 1971 – 2011 – 2051" başlığı altında hazırladığımız bu yapıtta, geçmiş 40 yılın kuş bakışı kısa bir öyküsünü sunduktan ve hızla değişip dönüşmekte olan Türkiye'nin bugün karşı karşıya bulunduğu yol ayrımını tanımladıktan sonra, ülkemizin geleceğine ilgi duyanlara ikinci kırk yıllık dönem sonunda, 2050'ler Türkiye'si için senaryolar sundum. Daha sonra, bugünkü yol ayrımından Türkiye'nin Bilişim ve Yazılım Endüstrileri ile sağ çıkması için kritik başarı etmenleri ve yapılması gerekenleri gözden geçirdim. Amacımı, "gerçekleşme olasılığı bulunan en ileri senaryoyu yaşama geçirebilmenin yollarını bulabilmek" olarak tanımladım.

- Türkiye'de bilişim sektörüne devrim niteliğinde katkıları olmuş bir akademisyen ve aynı zamanda istihdam yaratan bir işveren olarak yetişmekte olan genç bilişimcileri sosyal ve mesleki yeterlilik bakımından nasıl buluyorsunuz? Bu konuda ne gibi önerilerde bulunabilirsiniz?

- Bu sorunun yanıtı güç, çünkü durum pek parlak değil! Eğer gençler ilkokulda, lise ve üniversitede size öğretmenlerinizin söylediklerini ezberlemişseniz ve bütün bilginiz bununla sınırlı kalmışsa, doğal olarak mesleğinizde de yetersiz kalırsınız; ama öyle değil de, ilkokuldan başlayarak öğretmenlerinizi, onlardan bir şeyler kaptıktan sonra kendiniz araştırıp zenginleştirmiş, arkadaşlarınızdan, kitaplardan romanlardan kendinizi yetiştirmiş kişilerseniz, bu yol size mesleğinizde de yeterlik sağlayacaktır. Yazın alanında yeryüzünde yayınlanan, kalıcı bir değer taşıyan hemen bütün yapıtlar Türkçeye çevriliyor ve basılıyor. Örneğin bütün Nobel edebiyat ödüllüler için olduğu gibi bizim yazarımız Orhan Pamuk da, Moğolcayla birlikte bugüne değin, yeryüzünde kitap basılan 65 dilden 63'üne çevrildi.
Ama yukarıda da vurguladığım gibi, YÖK'ün yanlış kararları ve yabancı dille öğretim tutkusu nedeniyle bilimsel yapıtlarda durum böyle değil. Bilim adamlarımızın, genç araştırmacılarımızın bu kısır döngüyü, yapacakları gönüllü çalışmalarla kırmak üzere kendi alanlarında Türkçe bilimsel makaleler, ders kitapları yazmaları, temel kaynakları Türkçeye kazandırmak üzere çeviriler yapmaları gerekiyor. Akademik yükselmelerde bu tür çalışmalar göz önünde tutulmasa bile, bu yaklaşımı bilimsel bir yurttaşlık sorumluluğu olarak benimseyecek olanlar, hiç kuşku yok ki gelecekte, hem bilimsel yeterlik bakımından, hem de toplumdaki saygınlıkları bakımından kendi bilim alanlarında yapacakları öncülüğün meyvelerini toplayacak olanlardır. Doğada vermeden almak yoktur; toplumlarda öncülüğün, önderliğin bedeli de bu tür gönüllü çalışmaları üstlenmekten geçer.
Genç öğrenci arkadaşlarımın, bu tür Türkçe kaynaklar arasında var olanları araştırıp bulmaları ve bunlardan yararlanmaya bakmalarını öneririm. Günümüzün iletişim olanakları bu tür araştırmaları, kimsenin yol göstermesini beklemeden, herkesin kendi gereksinmelerini karşılayabilmek üzere kendi başına yapabilmesini olanaklı kılmıştır.

- 40 yıl önce Türkiye'nin bilişim gücü oldukça kısıtlıydı; bireyler mesleki gelişimlerini çok zor koşullarda sağlıyorlardı; gelişmeleri izleyebilmek güçtü. Günümüzde ise bilgiye ulaşım gerçekten çok kolaylaştı. Yer ve zaman kısıtlaması olmadan, dünyaca ünlü üniversitelerin derslerine de çevrimiçi ortamda ulaşabiliyor; bu tür dersleri izleyebiliyoruz. Peki sizce, bilişim toplumunda bireysel farklılaşma nasıl sağlanabilir?

- Doğru düşünüyorsunuz. Türkiye artık benim gençliğimdeki yoksul, çaresiz ülke değil. Bu gelişme ve dönüşüm sürecinde siz gençler de kendinizi gösterebilirsiniz. Türkiye'de, yurtdışında insanlarla iletişim kurun; arkadaşlar edinin; konuşun tanışın insanlarla. Bilgiye ulaşmadaki en önemli nokta elde ettiğiniz bilgiyi ezberlemek üzere değil, kendinizi geliştirmek üzere bile olsa, bir ödev yapar gibi sıkılarak üzülerek değil, bu işten tat alarak, bunu sizi mutlu kılan, size yaşam sevinci veren bir davranış biçimi, bir yaşam biçimi olarak yapın. Ancak bunu yapabildiğinizde kendinizi geliştirme sürecini sürdürülebilir kılabilirsiniz.
Gönüllü toplum çalışmalarına katılın... Bunu "iş yine bana düştü" diye yazıklanarak değil, bilmediğiniz yeni bir ülkede özlediğiniz bir yolculuğa çıkar gibi sevinçle yapın... Görüş çevreninizi çok geniş tutun, sorunlarınız için aradığınız çözümleri yeryüzü ölçeğinde düşünün; ülke önderlerine sanatçılara ulaşın, bütün insanlarla dost olun. Eşinizle, arkadaşlarınızla gerçek birer can yoldaşı olun.
Ayrıca elinize geçirdiğiniz her kitabı okuyun, içindeki değerli madenleri kaçırmayın, ama hiçbir zaman ders çalışır gibi değil; sanki özlediğiniz sevgiliyle kavuşur gibi coşkuyla yaklaşın kitaplara. Tıpkı sevgilinizi ararken olduğu gibi, bu kitapların birer birer hangilerine böyle yaklaşabileceğinizi siz bulacaksınız.
Gençliğimde okuduğum Tolstoy'un Savaş ve Barış'ını bir daha unutabilir miyim? Tam metin Türkçe çevirisi ancak 2003'te yayınlanan 500 yıllık Don Kişot'u unutabilir miyim? Bunları ve benzer klasikleri okumamış olanla iyice sindirerek okumuş olan iki dünyalı arasında bence ortaçağda yaşamakla bilişim çağında yaşamak gibi bir anlayış ayrımı kaçınılmaz olacaktır. "Peki, bu kitaplar kaç tanedir, söyleyin, okuyalım da kurtulalım?" diyebilirsiniz. Bu kitapların sayısı çok kabarıktır; ama olsun, siz bulduğunuz birinden başlayın ve okuyun. Yılda 25-30 kitap okumanız gerek, tadını alarak okuyun. Eşinize, arkadaşınıza, sevgilinize anlatın; onların da sizden yararlanmalarına izin verin. Mustafa Kemal'i okuyunca, Mustafa Kemal olursunuz sanki. Onun Gençliğe Hitabe'sini okuyun. 80 yıl sonrasını nasıl görmüş?.. Onun o sözleri nasıl yazdığını, gördüğünü sen düşünmeye başladığında sen O oluyorsun. O'nun kadar güçlüsün ve ondan daha şanslısın, çünkü bugün her şeye kolayca erişebilirsin. Sen Cervantes oluyorsun... Tolstoy, Dostoyevski, Zola oluyorsun.
Sonuç olarak, onlarla iletişim kurarak insanları sevmeyi öğrenmelisiniz... Bunu öğrenmeden bireysel farklılaşma yaratma ve mesleğinizde başarılı olma şansınız olmadığını düşünüyorum.

- Yapıtınızda da yer verdiğiniz üzere, Türk toplumunun güçlü yönlerinden biri

olan girişimcilik ruhunu, devlet veya özel kurumlar tarafından verilen girişimcilik teşvikleriyle "değer üretmek" amacıyla ne kadar kullanabiliyoruz? Buna bağlı olarak sizce Türkiye neden Steve Jobs'lar , Mark Zuckerberg'ler yetiştiremiyor?

Destekler, "teşvikler" çok güzel; kuruluşlarımız da bunlardan yararlanıyor. Araştırma geliştirme projesi olarak verilen dosyalar TÜBİTAK'ça değerlendiriliyor ve onaylanırsa proje harcamalarının yüzde 60'ına kadarını devlet -bir yıl sonra bile olsa- bağış olarak geri ödüyor. Bu da daha büyük projelere imza atabilmemizi sağlıyor.
Burada sıkıntı ürünlerin kamu sektöründe kabul görmesinde. Yasalarımıza göre yerli ürünlerin yüzde 15 fiyat avantajı da var, ama öncelikle devletin bunları satın alıp kullanmayı istemesi gerek. Bu noktada darboğaza çarpıyoruz; insanlarımızda, çoğu yöneticilerimizde yabancı ürünler sanki hep üstünmüş gibi yanlış bir koşullanma var.
Bunun dışında her yazılım ürününün bir de bakım süreci var. Yazılım ürünlerinin iyelik (telif) haklarına saygı gösterilmiyor; kaynak kodların rakip kurumlara verilmemesi, gösterilmemesi gerekir. Yazılım ürünü sonuçta endüstriyel bir üründür, düşünsel bir ürün olmakla Türkiye Cumhuriyeti yasalarınca korunmuştur, sahipliği koruma altındadır; ama devletimiz kendi çıkardığı bu yasaları uygulamıyor. Başka bir deyişle bir firmanın yaptığı yazılımı, daha ucuz bakım yaparım diyen başka bir firmaya veriyor.
Mesleğimizdeki en büyük çıkmazı, yazılım iyelik haklarının yürürlükte olan yasalara karşın korunamaması olarak görüyorum.
Bilişim Devriminde Türkiye kitabının sonuç bölümünde, bana çok parlak gözüken 2050 yılının Türkiye'si için çizdiğimiz iyimser senaryo, doğal olarak, bugün önemli bir teknik bilimsel başarı düzeyi yakalamış olan yazılım üretim endüstrimizin çökmemesine bağlı. Çünkü bütün alanlarda gelişmeyi ve verimliliği tetikleyen, destekleyen bir kesimdir bilişim kesimi. İşin en güç bölümünü aştık, kendimiz olan bir teknik birikim sağladık; bunu koruyabilmeliyiz.

- Türkiye'nin 2023 vizyonu çerçevesinde, bilişim alanında hükümetin politikalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

- 2023'te yeryüzünün ilk 10 ekonomisi içinde olmamız öngörüldü. Şu anda 16. sıradayız. Bu yalnızca dışsatım artışıyla olacak iş değildir. Bunu ancak yüksek teknikbilim alanlarına giren üretim gücümüzle başarabiliriz; bu da yazılımsız olamaz. Yazılıma verilen destekler sürdürülür ve iyelik hakları korunursa, kamu alımlarında yerli ürünlere gereken ilgi de gösterilirse, süreğen niteliksiz eğitim gibi birtakım sorunlarımızı da önümüzdeki bir iki on yılda çözmeyi başarabildiğimizde, 2050'li yıllara doğru yaklaşık yıllık 9,7 trilyon ABD doları yurtiçi üretimle 7. hatta 6. sıraya yükselebileceğimizi hesaplıyorum.
Bilişim Devriminde Türkiye: 1971 - 2011 - 2051 kitabımda bu düşüncemi, "İyimser Senaryo" olarak, ayrıntılarıyla açıkladım: Çin, Hindistan, Amerika, Rusya, Brezilyadan sonra, aşırı yaşlanan Japonya'nın bile kıl payı önünde, Türkiye gelecek... Etnik ya da mezhepsel bir iç savaş, bölünme ya da bu koşulların tetikleyebileceği bir dünya savaşı gibi herhangi bir engelle durdurulamazsak...
Bu çok aykırı olumsuz gelişmeler dışında, 2051'de bizi bekleyen olasılığı daha yüksek "Karamsar Senaryo" ise, başta yazılım iyelik haklarının, öteki düşünsel ürünlerle ilgili haklarla birlikte yağmaya uğramasıdır. Ne hukuk düzeninin, ne çevrenin, ne de Cumhuriyet'in temel ilkelerinin korunamadığı bir ortamda, bilişim sistemleri ve yazılım üretimi alanlarında ulusal bir endüstri oluşturma doğrultusundaki kırk yıllık birikimimizi yitirmekle, "dev bir pazar" durumunda kalırsak, büyümemizi sürdürebilsek bile, "Orta Gelir Tuzağı" denilen düzeyde sıkışıp kalmakla 2020'lerde 14 ya da 12'inciliğe doğru yükselmekle birlikte, 2050'lere doğru, 3,4 trilyon ABD doları yurtiçi üretimle 24'cülüğe doğru gerileyebileceğimizi de hesaplayabiliyorum.
Ne olursa olsun, Türkiye dış güçlerin hesapladıkları ölçüde kolay tükenmeyecektir. Bizlerin ve özellikle siz gençlerin TBD ile başlayıp 30 STK ile devletimizin işbirliği ve nice katkılarıyla bugüne ulaşan birikimimizin üstüne titrememiz gerekiyor... Avrasya'nın Pasifik'in olağanüstü hızla geliştiği bir "Küreselleşme" ortamında, geleceğin "çok kutuplu" dünyasında, bunu güler yüzle ve barışçıl söylemlerle, Cumhuriyet değerlerimize bağlı kalarak, herkesin tam eşit olduğu bir yurttaşlık kavramıyla başarabileceğimizden kuşku duymuyorum. "Yurtta barış, dünyada barış" ilkesinden uzaklaşmadan, komşularımızla birlikte, onlarla yardımlaşarak kendi geleceğimizi kendimiz tanımlamalıyız.
Türkiye'nin yalnızca ekonomik gücüyle değil, bilişim ve yazılım gücüyle de, bütün insanlığa yönelttiği bir barış çağrısı gibi değerlendirebileceği yumuşak gücüyle de öne çıkabileceğini, Cumhuriyet ve aydınlanma devrimlerimizden öğrenememiş olsak bile, hiç olmazsa kendi mesleğimizde kırk yıldır elde ettiğimiz başarılardan öğrenmiş olmamız gerektiğini düşünüyorum. Bilişim Devrimi'nde yaşadığımız kırk yıllık serüvenin kuşbakışı öyküsünü yazarken, biraz da gelecekte olabilecekleri kurcalayınca, ben kendi adıma çok şey öğrendim.
Geçmişte olduğu gibi gelecekte de yapabileceklerimizi düşleyip bunu gerçekten istememizin, başarmamız için yeterli olacağını düşünüyorum.
2050'de Türkiye'nin Japonya, Almanya, Fransa'nın önünde yeryüzünün 9. büyük ekonomisi olacağını ileri süren Goldman Sachs bizim yazılım gücümüzü bilmiyor; Türkiye bence 7., belki de 6. güç olacak.
Yeter ki biz Bilişim Devrimi'ne ayak uydurmada yeniden geriye savrulmayalım; bilişim ve yazılım alanlarındaki teknik birikimimizi geliştirmeyi sürdürebilelim. Özellikle yazılım üretim kesimimizin bugün içinde bulunduğu darboğazdan sağ çıkması için hükümetimizce alınması gereken ivedi önlemler konusundaki çalışmalarımızı çok geç olmadan yaşama geçirebilelim.
Sonuç olarak, bunu gerçekten isteyip gerekenleri yapmakta geç kalmazsak, 21. yüzyılda gönenç, barış ve uygarlık bayrağını Türkiye dalgalandıracak!
Yeryüzünün en az beşte dördü, biz Türklerden üstümüze düşen insanlık görevini yapmamızı bekliyor.
Hocam, bu söyleşi için biz gençlere zaman ayırdığınız için size bir kez daha teşekkür ediyoruz; sağ olun. Bize özgüven aşılıyor, yolumuzu aydınlatıyorsunuz. Yapıtınızı Türk gençliğine adarken biz gençlerden beklentileriniz olduğunu biliyoruz. Bu beklentilerinizi kesinlikle karşılıksız bırakmayacağız. Bize güvenebilirsiniz.

Gelecek nesilleri düşünerek atılan adımlar...

“Ortak yaşam idealleri” için geliştirilen sosyal sorumluluk projelerinin sayısının Türkiye’de 100’ü aştığı, tahmini boyutunun ise 2 milyar dolara yaklaştığı belirtiliyor. BİT sektöründeki firmalarca yürütülen söz konusu projeler , “istihdam”, “engelli istihdamı”, “girişimcilik”, “eğitim”, “eğitimde bilgisayarlaşma”, “sektörel beceriler kazandırma”, “kadın girişimciye destek” ve “çevre” üzerine yoğunlaşıyor.

Aslıhan Bozkurt

Sosyal sorumluluk projeleri, küresel rekabette pazar payını büyütmek, rakiplerinin önüne geçmek isteyen firmaların marka bilinirliğini artırmadaki en önemli silahlarından biri, son dönemdeki gözdesi. Firmaların yaşadığı çevre için artı değer yaratan işlere imza atmasının önem ve gerekliliği tüm iş dünyasında genel kabul görüyor. Hatta iyi hazırlanıp tanıtımı doğru yapılan her sosyal sorumluluk projesinin yapılacak masrafın fazlasını kazandıracağının altı çiziliyor. Bu nedenle küresel çapta firmaların kimi okul açıyor, kimi tarihe sahip çıkıyor, kimi çevreye duyarlılığını vurguluyor kimi ise kansere savaş açıyor... Firmaların hayata geçirdiği sosyal sorumluluk projeleri öyle bir boyuta ulaştı ki, bu alanda yapılan harcamalar artık bilançolarda milyon dolarlık kalemler olarak yer alıyor.

Türkiye’de de toplumda sosyal sorumluluk projelerine olan duyarlılık her geçen gün artıyor. Zorlu Holding, Doğan Medya, Koç Grubu, Sabancı Grubu, Turkcell, Sanko Holding gibi büyük firmaların aralarında bulunduğu birçok firma, önemli sosyal sorumluluk projeleri yürütüyor. Öyle ki, üzerinde çalışılan sosyal sorumluluk projelerinin sayısının 100’ü geçtiği belirtiliyor. Türkiye’de sosyal sorumluluk projelerinin ulaştığı boyut resmi olarak bilinmese de tahminler 2 milyar dolara yaklaştığı yönünde. Peki, Türkiye’de özellikle bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektöründe faaliyet gösteren firmaların yürüttükleri sosyal sorumluluk projeleri nelerdir?

TBD BİLİŞİM Dergisi olarak bu ay "Dosya" sayfalarımızda Türkiye'de özellikle bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektöründe faaliyet gösteren bazı firmaların yürüttükleri sosyal sorumluluk projelerinden örneklere yer veriyoruz.

Sayfalarımıza Avea Kurumsal İletişim Direktörü Füsun Feridun, HP Türkiye ve Ortadoğu Çevre Yöneticisi Hande Baloğlu Toker, Koç Bilgi Grubu Kurumsal İletişim Direktörü Banu Aydoğan, Microsoft Türkiye Genel Müdürü Tamer Özmen, Turkcell Genel Müdürü Süreyya Ciliv, Türk Telekom (TT) CEO'su Tahsin Yılmaz ve Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Süel sorularımızı yanıtlayarak Oracle Türkiye Genel Müdürü Filiz Doğan ile Intel Türkiye Kurumsal İlişkiler Direktörü Melih Gezer ise birer değerlendirme yazısı göndererek yürüttükleri sosyal sorumluluk projelerini aktardılar.

Avea Kurumsal İletişim Direktörü Feridun, kurumsal sosyal sorumluluk projelerinde öncelikli alanlar olarak belirlediklerini belirtti. HP Türkiye yöneticisi Toker, uzun soluklu ve kapsamlı projeleri olan "Potansiyelini Keşfet" ile öncelikli olarak bedensel engellilerin özel sektörün ihtiyaç duyduğu alanlarda eğitim almaları, kendilerini geliştirmeleri ve istihdam edilebilmelerinin amaçlandığını bildirdi. Intel'den Gezer, eğitimde bilgisayarlaşmanın artmasına katkıda bulunup kadınları desteklediklerinin altını çizdi. Koç Bilgi Grubu'ndan Aydoğan, BİT'in etkin kullanımının, çevre kirliliğinin azaltılmasında önemli rol oynadığına değinerek "çevre"nin en çok ilgi duydukları alan olduğunu söyledi. Microsoft Türkiye Genel Müdürü Özmen, toplumun tamamına fırsat eşitliği yaratabilecekleri oluşumlarda olup onlara liderlik etmek istediklerini bildirirken Oracle Türkiye Genel Müdürü Doğan, öğrencilerin çalışma hayatına atılmadan önce sektörel beceriler kazandırdıklarını anlattı. Turkcell Genel Müdürü Ciliv ise, Türkiye'nin geleceğine değer katacak projeler geliştirip uyguladıkları, "fırsat eşitliği yaratma" ve "insanımızın geleceğine yatırım yapma"ya odaklandıklarını vurguladı. Türk Telekom CEO'su Yılmaz, 81 ildeki altyapı yatırımlarıyla, toplum için "değer yaratma" hedefiyle çalıştıklarını, "kısa vadeli değil, sürdürülebilir, stratejik, uzun soluklu" çalışmalar yürüttüklerinin altını çizdi. Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Süel de, tüm projelerde, toplumun uzun vadeli ve sürdürülebilir başarısına katkı sağlamayı hedeflediklerini belirtti.

BİT sektöründeki firmalarımızın yürüttüğü sosyal sorumluluk faaliyetleri, çoğu kez iş alanlarıyla bağdaşmıyor ancak BİT'in etkin kullanımı ve yaygınlaşmasını sağlayacak projeler de göze çarpıyor. Yurt çapında en başarılı bulunan sosyal sorumluluk projeleri genellikle eğitim ya da sağlık alanında yürütülürken BİT sektöründe "istihdam", "engelli istihdamı" , "sektörel beceriler kazandırma", "girişimcilik", "eğitim", "eğitimde bilgisayarlaşma", "çevre", "fırsat eşitliği yaratma", "geleceğe yatırım yapma" ve "sürdürülebilir başarıya katkı sağlama" konularına odaklanıldığı görülüyor.

60 yıllık bir kavram

Sosyal sorumluluk kavramı, 1980'den sonra sıklıkla kullanılsa da geçmişi 1950'lere kadar uzanıyor. Bir İngiliz düşüncesi olarak ortaya atılan kavram, daha sonra Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (Organization of Economic Cooperation and Development-OECD'ye üye ülkeler tarafından geliştirildi. Bugün, başta Birleşmiş Milletler (United Nations-UN) olmak üzere Avrupa Birliği (AB), Dünya Bankası (DB) gibi uluslararası kuruluşlar tarafından yayımlanan bildirilerde (OECD Guidelines, EU Principles Brussels, UN Global Compact) sıklıkla önemi vurgulanıyor.

Firmaların sosyal sorumluluk projeleri, AB Komisyonu'nun da üzerinde durduğu güncel konulardan biri. Bu konuda Lizbon'da strateji çizildi ve ülkeler mevzuatlarını buna uygun hale getiriyor. Avrupa Komisyonu tarafından Kasım 2000'de yayımlanan ve Avrupa Parlamentosu tarafından onaylanan AB'de enerji arz güvenliğinin sağlanması için ortak bir stratejinin oluşturulmasına yönelik "Yeşil Bildiri" (The de (Green Paper) adı verilen çalışma kapsamında kurumlar mali performanslarının yanı sıra, çevre ve toplum için yaptıkları açısından da raporlanacak.

"Sosyal" ve "sorumluluk" kelimeleri ilk okunduğunda toplumsal ya da topluma dair bir ifadeyi çağrıştırıyorsa da markalara da önemli oranda katma değer sağlıyor. Çevreden, eğitime, sağlıktan yoksulluk problemine kadar geniş bir alanda projeler, çok uluslu şirketlerde uzman danışmanlar eşliğinde seçilip markaya neler kazandıracağı, satışları ne kadar artıracağı hesaplanarak hayata geçiriliyor.

Ancak firmaların gerçekleştirdiği sosyal sorumluluk projelerine yönelik, "firmalar kepçeyle aldıklarını kaşıkla veriyor" ya da "günah çıkarıyorlar" eleştirileri de getiriliyor.

Yapılan eleştirilere katılanlardan biri olan ünlü iktisatçı Milton Friedman, 1970 yılında New York Times'da yazdığı bir makalesinde firmaların sosyal sorumluluk projelerini kârlarını artırmak için yaptığına dikkat çekiyor. Sadece insanların sorumluluk sahibi olduğuna işaret eden Friedman'a göre, "Kurumlar, yapay bir insan olduğu için sorumlulukları da yapaydır. Firmaların da bütün olarak, böyle belirsiz bir konuda sorumluluk sahibi olduğu söylenemez."

Sosyal sorumluluk projeleri, farklılaşma ve rekabetin güçleşmesi ile birlikte, firmalara müşterilerine kendilerini anlatma fırsatı tanırken çalışanlarına da yeni amaçlar vermesini sağlıyor. Tabi ki bu projelerin toplumsal yarar sağlayan yanları da önem taşıyor. İster reklam için, ister sadece toplum için olsun her iki tarafın da kazandığı bir durum söz konusu.

"Ortak yaşam idealleri" için geliştirilen projeler

Sorumluluk; kişinin önce kendisi için sonrasında da diğer insanlar için yerine getirmesi gerekli olan "yükümlülükler/ görevler" için kullanılıyor. Son derece geniş bir kavram olan sosyal sorumluluk; "toplumda yer alan tüm örgütlerin 'ortak yaşam idealleri' için kolektif bir biçimde çalışması, bu amaca hizmet eden projeler geliştirmesi" şeklinde değerlendiriliyor. Sosyal sorumluluk kavramı, kısaca "Gelecek nesilleri düşünerek atılan her tür adım" olarak görülüyor.

"Dünyanın daha yaşanabilir bir yer olması için" geliştirilen sosyal sorumluluk projeleri, mevcut sorunları çözmeye odaklanmanın yanı sıra gelecekte oluşabilecek sorunları da oluşmadan engellemeyi amaçlıyor. Günümüzde var olan ancak gelecekte etkileri artıp daha da fazla insanı etkileyecek olan sorunların bugünden önlenmesini sağlayacak eylem ve projeler geliştirilmesi, insanların bilinçlendirilmesi sosyal sorumluluğun bir parçası ve sosyal sorumluluğun toplumun her kesimi tarafından önemsenmesi gerekiyor. "Sağlık, çevre ve eğitim" üçgeni, sosyal sorumluluğun temel konuları arasında yer alıyor. Sosyal sorumluluğun temel amaçları; sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi, eğitimin herkes tarafından ulaşılabilir ve daha da kaliteli hale gelmesi, çevrenin korunması ve çevre bilincinin oluşturulması şeklinde açıklanabilir. Toplumun bir araya gelip "uyumlu bir biçimde çözüm üretmesi" ile, sosyal sorumluluk projeleri de başarıya ulaşır. Tarihi ve kültürel miras, eğitim, çevre, spor, sağlık, insan hakları, ulusal ya da bölgesel tanıtım gibi alanlarda hayata geçirilen sosyal sorumluluk projeleri, hükümet, politikacı, akademisyen ya da fikir önderleri gibi kurumsal itibar açısından önem taşıyan kesimler üzerinde de olumlu etki yaratıyor.

SS mi, KSS mi?

Sosyal sorumluluk (SS) projesi, kurumsal sorumluluk çatı kavramının toplumsal halkasını oluştururken kurumsal sosyal sorumluluk (KSS), dünyada kabul görmüş tanımıyla "firmaların toplum hayatında genel anlamda pozitif bir etki yaratması için iş süreçlerini nasıl yönetmesi gerektiğidir". Bu kavramın ABD'deki uygulamasında ağırlıklı olarak hayırseverlik ön plana çıkarken AB'de ise daha çok ana iş faaliyetlerinin toplumsal bir duyarlılıkla yapılması, toplumsal bilinçlendirme çalışmalarına odaklanıyor.

Avea Kurumsal İletişim Direktörü Feridun:

Tüm projelerde sosyal fayda yaratmaya özen gösteriyoruz

Şirket vizyon ve misyonuyla bağdaşmayacak mesajlar vermemenin önemli olduğunu düşünen Feridun, Türkiye'nin en öncelikli konuları olan "istihdam" ve "girişimcilik" alanlarını Avea'nın kurumsal sosyal sorumluluk projelerinde öncelikli alanlar olarak belirlediklerine dikkat çekti.

Türkiye'de özellikle bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektöründe faaliyet gösteren firmaların yürüttükleri sosyal sorumluluk projelerinden örnekler sunmayı planladığımız "Dosya" sayfalarımıza Avea Kurumsal İletişim Direktörü Füsun Feridun yanıtlarıyla katkı verdi. Feridun, sosyal sorumluluk öncelikleri ve projelerini, Türkiye'nin ve toplumun öncelikleri ve ihtiyaçlarını göz önüne alarak belirleyip tasarladıklarının altını çizdi. Şirket vizyon ve misyonuyla bağdaşmayacak mesajlar vermemenin önemli olduğunu düşündüğünü vurgulayan Feridun, sosyal sorumluluk projelerinin şirketlerin toplumla birleştiği halkaları oluşturduğunu söyledi. Projelerinin "uygulanabilir, katılımcı bir yaklaşımla gerçekleştirilmesi, sürdürülebilir ve ölçülebilir somut sonuçlar üretebiliyor" olmasının en önemli kriterler arasında yer aldığını belirten Feridun, Türkiye'nin en öncelikli konuları olan "istihdam" ve "girişimcilik" alanlarını Avea'nın kurumsal sosyal sorumluluk projelerinde öncelikli alanlar olarak belirlediklerine işaret etti. Feridun, Avea olarak bugüne kadar hayata geçirdikleri projelerden bazılarını şöyle sıraladı: "Türkiye'nin Minikleri, Dünyanın Yıldızları", "FCBEscola Camp Avea" , FEV- "Engelli İstihdamı" ve "Türkiye'nin Minikleri, İyi Taraftar".

-Avea olarak hangi sosyal sorumluluk projelerini yürütüyorsunuz? Sosyal Sorumluluk (SS) ile Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) projeleri arasında ne gibi farklar var? Yürüttüğünüz SS veya KSS projeleri faaliyet alanınızla ilgili mi?

-Topluma değer katan yenilikçi projeler uygulamayı, Türkiye'nin geleceğine yatırım yapacak sosyal fırsatlar yaratmayı, kurumsal sosyal sorumluluk anlayışımızın temeli olarak görüyoruz. Sosyal sorumluluk önceliklerimizi ve projelerimizi, Türkiye'nin ve toplumun önceliklerini, ihtiyaçlarını göz önüne alarak belirliyor ve tasarlıyoruz. Çünkü Türkiye'nin önceliklerini Avea'nın da öncelikleri olarak kabul ediyoruz. Bu vizyonla hayata geçirdiğimiz tüm projelerde sosyal fayda yaratmaya özen gösteriyoruz.
Günümüzde şirketler kurumsal birer vatandaş olarak içinde yer aldıkları toplumun sosyal ihtiyaçlarına karşılık vermek durumundalar. Ancak, bunu planlarken şirketinizin sahiplendiği değerlerden uzaklaşmamak; şirket vizyon ve misyonuyla bağdaşmayacak mesajlar vermemenin önemli olduğunu düşünüyorum.
Çünkü bana göre sosyal sorumluluk projeleri şirketlerin toplumla birleştiği halkaları oluşturuyor. Kurumsal Sosyal Sorumluluk ise yaşam becerilerimizin gelişmesi sürecinde kurumların liderliğini işaret ediyor. "Kurumsal Sosyal Sorumluluk- KSS" kavramı ve sosyal paydaşlar her şirket için daha farklı anlamlara gelebilir. Her sektörden şirketlerin toplum için yapabilecekleri arasında büyük farklılıklar var. Aynı şekilde farklı yörelerde faaliyet gösteren şirketlerin yaptıklarından etkilenen kesimler de farklı olacaktır. Dolayısıyla hedef kitlelerin ve atılabilecek adımların net olarak tanımlanması, çalışmaların başarı derecesini takip edebilmek açısından önem taşımaktadır. Kurumsal Sosyal Sorumluluk projeleri gerçekten ince ve ön yoğun çalışmayı gerektirir.
Biz de Avea olarak, bu kapsamda gerçekleştireceğimiz her sosyal sorumluluk projesinin kurumsal sosyal sorumluluk stratejimizle uyuşmasına dikkat ediyoruz. Projelerimizin uygulanabilir, katılımcı bir yaklaşımla gerçekleştirilmesi, sürdürülebilir ve ölçülebilir somut sonuçlar üretebiliyor olması bizim için en önemli kriterler arasında yer alıyor. Bu çerçevede Türkiye'nin en öncelikli konuları olan "istihdam" ve "girişimcilik" alanlarını Avea'nın kurumsal sosyal sorumluluk projelerinde öncelikli alanlar olarak belirledik.

-Sosyal sorumluluk projenizin kapsamı nedir?/ Proje/projeler ile neyi amaçlıyorsunuz? Söz konusu proje/projeler, ne zamandan başladı? Ne kadar sürecek? Bugüne kadar proje/projeler kapsamında neler yapıldı? Tanıtım ve hedef kitleyi nasıl belirlediniz?

-Sosyal sorumluluk projelerimizi Türkiye'nin önceliklerine ve ihtiyaçlarına uygun şekilde tasarlayarak sosyal paydaşlarımızla hayata geçiriyoruz. Bugüne kadar hayata geçirdiğimiz projelerimizden bazıları:

"Türkiye'nin Minikleri, Dünyanın Yıldızları"

"Türkiye'nin Minikleri Dünyanın Yıldızları" ile yetenekli gençlerimizin dünyanın en iyi takımı Barcelona'nın altyapısında eğitim almalarını sağladık.
Türkiye'nin dört bir yanından 18 gencin hayalini gerçekleştirdik. Genç yeteneklerimiz Anadolu'dan Nou Camp'a yaptıkları yolculukla dünyanın en büyük futbol kulübü FC Barcelona'nın altyapısında eğitim alıp yetenekleri ile tüm sınırları kaldırabileceklerini gördüler.

"FCBEscola Camp Avea"

Avea'nın, dünyanın en iyi futbol takımı FC Barcelona işbirliği ile Türkiye'nin gelecekteki futbol yıldızlarını yetiştirmek amacıyla hayata geçirdiği FCBEscola Camp Avea, Türk futbolu için yepyeni bir vizyon açtı. Projemiz; Türkiye'de futbol altyapısını geliştirmeye yönelik, fırsat eşitliği sunma ilkesi üzerine üzerine kurulu. Projenin bu amaca hizmet edeceğinden ise hiç kuşku duymadık. Çünkü 2010 yılında dünya kupasını kazanan İspanyol Milli Takımı'nın yarısını bu okullardan yetişen futbolcular oluşturuyordu. Barcelona'nın şu anki takımının yüzde 50'si de halen bu takımlardan yetişen öğrencilerden oluşuyor. Dünyanın en yetenekli oyuncularından Messi de FCB Escola Camp'ın altyapı okullarından yetişmiş bir isim...
Avea'nın Türkiye Resmi Telekomünikasyon İş Ortağı olarak FC Barcelona ile hayata geçirdiği "Türkiye'nin Minikleri, Dünyanın Yıldızları" projesi, bu önemli işbirliğinin temellerini oluşturdu. Barcelona ile işbirliğimiz gençlere nasıl fırsat eşitliği yaratırız noktasında gelişti. FC Barcelona ile de bu çerçevede bir araya geldik. Avrupa'nın en çok konuşturan operatörü olarak dünyanın en çok konuşulan takımı FC Barcelona ile bir araya gelerek gerçekten "çok güçlü bir kadro" kurduk. Barça gibi Avea da altyapıya önem veriyor, yatırım yapıyor. Ne yaparsa hep en iyisini yapmak için yola çıkıyor. Bu projede de öyle oldu.

Türkiye'nin yetenekli futbolcularını oraya çıkarmak üzere tasarlanan projeyle Türk futbolu için yepyeni bir vizyon çizdiğimize inanıyoruz. Bu tabi ki bugünden yarına olmayacak ama güzel bir başlangıç yaptığımıza inanıyoruz.
Oluşturduğumuz ekosistemle, iyi futbol oynamak isteyen gençlerimize fırsat eşitliği için sönmeyecek bir ateş yaktık. Bu kamplar FCBEscola'nın genel prensipleri ve know-how'ına bağlı kalınarak tasarlandı. Programında 2 bin egzersiz bulunan kamplarda çocuklara futbol eğitiminden, nasıl bir beslenme programı uygulamaları gerektiğine kadar her konuda her türlü bilgi ve eğitim verildi. Gençler bilimsel yöntemlerle geliştirilen eğitim programında teorik ve taktiksel yeteneklerini geliştirirken aynı zamanda hem oyun hem de dinlenme olanaklarından da yararlanabildi. Kamplarda gençlere FC Barcelona'nın temsil ettiği tolerans, saygı, dayanışma, arkadaşlık, yurttaşlık ve dürüstlük gibi değerler de aktarıldı.

Bu yıl ki kamp dönemi öncesinde 2013'ün yeni kamp dönemine istinaden, T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde, Amasya, Ordu, Samsun ve Trabzon'da bulunan sevgi evleri,

çocuk yurtları ve çocuk yuvaları koruması altında olan yetenekli gençlerimize de aynı imkanı sunup, fırsat eşitliği yaratmak için önemli bir adım attık. Belirlediğimiz bu 5 ildeki Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumları'nda misafir olan ve özellikle spora ilgi duyan 1500 gencimizden hayal ettikleri dünyayı resmetmelerini veya kelimelere dökmelerini istedik. Türkiye Okul Sporları Federasyonun ön değerlendirmesi ile 50 çocuğumuz belirlendi. SHÇEK'lerde gerçekleştirilen bu seçmeler, sadece fiziksel performansla değil; spora eğilimi olan tüm çocuklar arasında, uzmanların birkaç kademede yaptığı değerlendirmelerle gerçekleşti. Çalışma süresince uzmanlar, sporda en önemli konu olan anlık karar verebilme yetisini değerlendirmek amacıyla bu kapsamda da çocuklarla farklı egzersizler yaparak onları yönlendirdi. Ritm uzmanları ise çocukların duyduklarını anlamasına ve anladıklarını da uygulamasına katkı sağlayacak aktiviteler üzerine eğildi.

İkinci değerlendirme kapsamında ise drama uzmanı yönetiminde yapılan ve çocukların sporla ilgili hayallerini keşfe yönelik olarak hazırlanan program kapsamında, 50 çocuğumuzdan 2030 yılında hayal ettikleri dünyayı veya sporu resmetmeleri istendi. Çocuklar his ve düşüncelerini tercihlerine göre şiir ya da kompozisyon yazarak ya da resim yaparak anlattı.
50 çocuğumuzun kaleme aldığı ya da resmettiği çalışmalar ise bu proje için oluşturulan bir jüri tarafından değerlendirilerek, 20 genç yeteneğimiz seçildi.

FEV- "Engelli İstihdamı"

Avea olarak, 2005 yılından bu yana Fiziksel Engelliler Vakfı'nın (FEV) "Engelli İstihdamı Projesi"nin ana sponsorluğunu yürütmekteyiz. Türkiye'nin geleceğine yatırım yapma vizyonumuz çerçevesince engelli vatandaşların istihdamı, sosyal, ekonomik ve kültürel yaşama entegrasyonu konularında yenilikçi ve sürdürülebilir projeler geliştirmek amacı ile bu işbirliğini başlattık. İşbirliğimiz süresinde 2012 yılsonu itibariyle tam 3 bin 93 engelli vatandaşımızın işe kabulünü sağladık.

Bu proje ile İŞKUR'a başvuruda bulunan engellilere engel, eğitim ve vasıf durumlarına uygun iş ortamlarında istihdam olanağı sunulurken, kendi kendilerine yeter ve ekonomik olarak bağımsız hale gelmeleri hedefleniyor. Bu çalışma için ulaştığı istihdam sayısı dikkate alındığında Türkiye'nin en büyük engelli kariyer planlaması diyebiliriz. Projenin bir diğer önemli tarafı ve bana göre başarısının temeli, Engelli-Özel Sektör-Sivil Toplum Örgütü üçgeninde tüm tarafları bir araya getirmesi. İşveren ne istiyor ne talep ediyor, engelli olmayan diğer çalışanlarla engelli nasıl uyum sağlayacak, engelli nasıl bir ortamda çalışmak istiyor, engelli işi başvurusunu nasıl yapıyor gibi tüm süreçler bu projede düşünülmüş. Proje kapsamında FEV, projeye dahil olan her engelliyi en uygun işyeri ile eşleştiriyor ve işe yerleştirme sonrası iş ortamlarına uyum eğitimlerini de sağlıyor. Hedeflenen diğer önemli bir husus; işveren ve işyerlerine verim alabilecekleri, üretimlerine katkı sağlayabilecek ve diğer engelsiz işçilerle uyum içinde çalışabilecek engelli istihdam katkısı sağlamaktır. Toplumumuz için oldukça önem arz eden kamuoyunun engelliler ve engellilik hususunda "bilinçlendirilmesi" konusuna da olumlu katkı sağlamıştır.

"Türkiye'nin Minikleri, İyi Taraftar"

Proje ile futbola erişim imkânı sınırlı minik taraftarların futbol karşılaşması izlemesine ve iyi taraftarlık kriterlerine erişimi mümkün kılmayı hedefledik. Uzun süredir detaylandırma ve işbirliği görüşmeleri devam eden "Türkiye'nin Minikleri, İyi Taraftar" projesi Kasım 2011'de başladı. Biz sadece Türkiye için değil, dünya futbolu için de iyi taraftarlığın futbolun sürdürülebilirliği için çok önemli olduğu inancındayız. Dünyanın birçok yerinde tribünlerdeki istenmeyen davranışlar; futbol kulüplerine, ekonomik ve manevi anlamda zarar veriyor. Aileler çocuklarını maça götürmekten ya da çocuklarının takım formalarını giymesinden kaçınıyor.

Bu durum futbola orta vadede maddi anlamda da zarar veriyor. Sektörün maddi anlamda sürdürülebilirliği için geleceğin büyüklerinin iyi taraftarlık anlamında örnek modellerle karşılaşmaları gerekiyor. Futbola uzun bir süredir destek veren, sosyal sorumluklarının bilincinde bir kurum olarak; yanımıza kamu kurumlarını ve sivil toplum kuruluşlarını da alarak, kısa vadede etkili çalışmalar yapmayı planlıyoruz.

-Proje/projelerin şirketinize ve topluma yansımaları neler oldu? Sosyal sorumluluk projeleriniz şirketinize/çalışanlarınıza ne gibi artı değerler yarattı?

-Türkiye'nin en yenilikçi ve en genç operatörü olarak, KSS yolculuğumuzda hayalleri ve hayatlarına katacakları anlamı güzelleştirmek adına, Türkiye'nin neresinde olursa olsun tüm gençlerimizin yanında olduğumuzu hayata geçirdiğimiz projelerimizle göstermeyi önceliğimiz olarak gördük. Projelerimizle sosyal fayda sağlamayı, hayata değer kazandırmayı, fırsat eşitliği odaklı bir vizyonla hedefledik. Projelerimizin akabinde ulaştığımız rakamlar da bu alandaki çalışmalarımızın sonuç verdiğini gösterir nitelikte.
"Girişimci platformu" projesiyle yenilikçi ve katma değer sağlayan projeleri olan iyi eğitim almış gençlerin, yetkinliklerini Anadolu'ya değer katacak şekilde kullanmalarına imkan sağlayacak bir sistem kurduk. Ülkemizin uluslararası arenada hak ettiği ekonomik konumu elde edebilmesi için ihtiyacımız olan girişimci ruhu bu projeyle daha da desteklediğimizi düşünüyorum.
Bu kapsamda, Türkiye'nin gelecekteki futbol yıldızlarını yetiştirmek amacıyla hayata geçirdiğimiz FCBEscola Camp Avea ile Türk futbolu için yepyeni bir vizyon çizmeyi başardığımızı düşünüyorum. FCBEscola Camp Avea'nın temeli niteliğinde gerçekleştirdiğimiz Türkiye'nin Minikleri Dünyanın Yıldızları projesine katılan 18 gençten 12'si Yıldız Milli Takım'a seçildi.

Bu çocuklarımızın önümüzdeki dönemde profesyonel spor kulüplerinin altyapılarında yer almalarına ise kesin gözüyle bakılıyor. Birinci kampa katılan 20 genç, Türkiye Okul Sporları Federasyonu (TOSF) gelecek 10 yıl içerisinde Türk futbolunun iskeletini oluşturacak gençler arasında nitelendiriliyor. Spor Toto Süper Liginde yer alan en önemli takımların menajerleri, FCBEscola Camp Avea'yı yakından takip etmeye başladı. 3-4 kulübün şu anda, kamptaki öğrencilerden bazıları ile çok yakından ilgilenerek onların tüm eğitim masraflarını karşılamayı istiyor. Bu teklif özel teklif bir burs niteliğinde. Öğrenciler futbol kariyerlerine başarıyla devam ederlerse, ayrıca bu takımlarda da oynama imkanına sahip olacaklar. FCBEscola Camp Avea projesi ile Türkiye'de bir Barcelona kültürü de oluşmuş durumda. Bu kültür ve bu kültürün beraberinde getirdiği sistem önümüzdeki dönemde, artık hiçbir şey yapılmasa dahi kartopu misali daha fazla kişiye ulaşmaya devam edecek. Sistem artık yaşayarak çoğalacak.

Ödüllerimiz gurur kaynaklarımız oldu. Avea olarak KSS alanında hayata geçirdiğimiz projeler sonucunda önemli ödüller kazandık. Bu ödüller, emeklerimizin karşılığını aldığımızı görmemiz açısından bizi motive etti. "Türkiye'nin Minikleri, Dünyanın Yıldızları" projesi, The Best Business Awards 2011 kapsamında "En İyi Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ödülü"ne layık görüldük. Bu, Best Business Awards'dan 2011 yılı içerisinde aldığımız ikinci ödül oldu. Proje ayrıca 2012 yılında 24-26 Nisan tarihleri arasında Dubai'de düzenlenen 7. Uluslararası Sosyal Sorumluluk Konferansı'nda Global Golden Peacock Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ödülü'nün de sahibi oldu.

-Başarılı bir sosyal sorumluluk projesi sizce nasıl yapılır? Bir sosyal sorumluluk projesinden nasıl başarılı sonuçlar alınır?

-Günümüzün rekabetçi düzeninde, sosyal sorumluluk projeleri müşteriler üzerinde marka ile ilgili uzun soluklu olumlu algılar yaratma aşamasında kritik rol oynamaktadır. Çünkü müşteriler artık, şirketlerden toplam için de ortak paydaya katılım sağlamalarını beklemektedir.
Yaklaşık otuz yıldır dünya gündeminde gittikçe artan yoğunlukla yer alan Kurumsal Sosyal Sorumluluk projeleri, sağlık, çevre, aile içi şiddet, halk için eğitim veya işsizlik vb. gibi ülke genelini veya ülkede içinde belirli bir kesimi direkt olarak ilgilendiren bir konunun çözümüne yönelik olarak hazırlanmalıdır.
Sosyal sorumluluk projelerinden beklediğimiz sonuçları almak için öncelikle markanın yapısına, sahip olduğu alanlara, toplumsal algısına uyumlu bir sosyal hedef belirlenerek başlanmalıdır. Sürecin başarısı ise bu saydığımız parametrelerin yanında, projenizi duyurma oranınızla da paraleldir.

HP Türkiye ve Ortadoğu Çevre Yöneticisi Toker:

“Hayata Projeler”le profesyonel/ kişisel tecrübe ve bilgilerimizi topluma aktarıp paylaşıyoruz

HP’nin hizmet verdiği ülkelerdeki çalışanlarına, sosyal sorumluluk projeleri, dernek ve vakıflarda gönüllü olarak çalışabilmeleri için haftada bir saat ayda dört saat ücretli izin programı olduğunu anlatan Toker, bunun 2011’de Türkiye’de de uygulanmaya konulduğunu söyledi.

Ülkemizdeki bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektöründe faaliyet gösteren firmaların yürüttükleri sosyal sorumluluk projelerinden örnekler sunduğumuz “Dosya” sayfalarımızın sorularını HP Türkiye ve Ortadoğu Çevre Yöneticisi Hande Baloğlu Toker yanıtladı.

Sosyal sorumluluk faaliyetlerinin hepsinin faaliyet alanlarına girdiği, hepsinin hayatın içinden ve gönüllülerinden geldiğini belirten Toker, HP’nin küresel olarak tüm hizmet verdiği ülkedeki çalışanlarına gönüllü olarak sosyal sorumluluk projelerinde, dernek ve vakıflarda çalışabilmeleri için sunduğu haftada bir saat ayda dört saat ücretli izin programını 2011’de Türkiye’de de uygulanmaya başlandığını anlattı.

“Hayata Projeler”in, 2010’de başladığı ve bugüne kadar irili ufaklı 20’den fazla projeye imza atıldığını söyleyen Toker, uzun soluklu ve kapsamlı projelerinin “Potansiyelini Keşfet” Projesi olduğunu, projeyle öncelikli olarak bedensel engellilerin özel sektörün ihtiyaç duyduğu alanlarda eğitim almaları, kendilerini geliştirmeleri ve istihdam edilebilmelerinin amaçlandığını kaydetti.

Gönüllülük esasına dayalı irili ufaklı birçok sosyal sorumluluk projesi yapıldığını söyleyen Toker, böylece HP çalışanlarının profesyonel/kişisel tecrübe ve bilgilerinin topluma aktarılıp paylaşıldığına işaret etti. Toplumdaki ihtiyaçları iyi belirleme ve onlara uygun projeler üretmek gerektiğini belirten Toker, bazı projeler için bütçenin yanında samimiyet ile gönüllülerin destek ve katkısının daha önemli olduğunu vurguladı.

-HP Türkiye olarak hangi sosyal sorumluluk projelerini yürütüyorsunuz? Sosyal Sorumluluk (SS) ile Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) projeleri arasında ne gibi farklar var? Yürüttüğünüz SS veya KSS projeleri faaliyet alanınızla ilgili mi?

-HP çalışanları gönüllüleri tarafından 2010 yılında kurulan Hayata Projeler, toplumdan aldığımızı topluma geri döndürebilmek için birlikten kuvvet doğar düşüncesiyle yola çıkıp 450 kişilik bir çalışan kaynağını gönüllülük esasına dayalı sosyal sorumluluk projelerine dahil edebilme amacıyla oluşturulmuştur. HP küresel olarak tüm hizmet verdiği ülkedeki çalışanlarına gönüllü olarak sosyal sorumluluk projelerinde, dernek ve vakıflarda çalışabilmeleri için sunduğu haftada bir saat ayda dört saat ücretli izin programı 2011'de ülkemizde de uygulanmaya başlandı. Bu uygulama, zaten varolan desteğine ek olarak grubumuza daha çok HP gönüllüsünün katılmasına yardımcı oldu. Hayata Projeler, kurulduğu günden beri gönüllülük esasına dayalı irili ufaklı birçok sosyal sorumluluk projesi yapıyor. HP çalışanlarından gelen farklı içerikli sosyal sorumluluk projelerimizde eğitim, kadın, engelli, çevre ve genç nesil konularında çalışıyoruz. Hayatın her alanında her yaşta insanın yaşamına dokunan ve inovasyonlar ile fark yaratan bir teknoloji şirketi olarak bu sosyal sorumluluk faaliyetlerimizin hepsi faaliyet alanımıza giriyor, çünkü hepsi hayatın içinden ve gönüllülerimizden geliyor.

-Söz konusu proje/projeler, ne zamandan başladı? Nasıl hazırlandı? Ne kadar bütçe ayrıldı?

-Hayata Projeler, 2010 yılında başladı ve bugüne kadar irili ufaklı 20'den fazla projeye imza attı. Bu projlerin büyük bir çoğunluğu herhangi bir bütçe ayrılmadan tamammem gönüllülerin çalışmaları ve katkılarıyla gerçekleştirildi. Hayata Projeler Gönüllüleri olarak kaynak yetersizliğinin yola çıkmak için bir kısıtlama olmadığına inanıyoruz.

-Proje/projeler ile neyi amaçlıyorsunuz? Ne kadar sürecek?

-Bugüne kadar birçok proje yaptık. Bir kaç örnek vermek gerekirse; 100. Dünya Kadınlar Günü için HP çalışanlarının "Eyvah Akşam Evde Yemek Yok" dedikleri zaman yaptıkları tariflerden oluşan bir yemek kitabı basıldı ve Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı'na (KEDV) bağışlandı. 1000 adet Çaylak Aşçının El Kitabı satışı ile elde edilen gelir Adapazarı, Diyarbakır, Düzce ve İstanbul'un yoksul mahallelerinde KEDV desteğiyle kurulan Kadın ve Çocuk merkezlerinin ihtiyaçlarının karşılanması için kullanıldı. Uzun soluklu ve kapsamlı projelerimizden en önemlisi "Potansiyelini Keşfet" Projesiydi. Bu proje, öncelikli olarak bedensel engellilerin özel sektörün ihtiyaç duyduğu alanlarda eğitim almalarını, kendilerini geliştirmelerini ve istihdam edilebilmelerini amaçlıyordu. Bu proje, Hayata Projeler liderliğinde, Alternatif Yaşam Derneği ve biçok iş ortağının desteği ile hayata geçirildi, onlarca engelliye ulaşıldı.
Bir diğer fark yaratan projemiz ise, HP Life Projesi'dir. HP'nin dünya çapında 45 ülkede uyguladığı ve 1 milyondan fazla genç girişimciye 20 dilde eğitim sağladığı HP Life Projesi'ni 2012 yılında Türkiye'ye de getirdik. HP LIFE Sosyal İnovasyon Programı kapsamında ve Bursa Sanayi ve Ticaret Odası Eğitim Vakfı (BUTGEM) işbirliği ile genç girişimcilere 4 haftalık kapsamlı girişimcilik eğitimleri düzenledik.
Bazı projler tek seferlik oluyor bazıları ise her sene yeni gönüllüler ile tekrarlanıyor. Bu kapsamda, geleneksel hale gelen koçluk programlarına destek veriyoruz. Genç Başarı Vakfı'nın düzenlediği, gençlere girişimcilik aşılamak ve girişimciliğin temellerini anlatmak amaçlı uyguladığı Şirket Programına gönüllülerimiz destek oluyor. Bunun yanında bir de Meslek Lisesi Koçları Programı dahilinde birçok gönüllümüz meslek lisesindeki öğrencilerle düzenli olarak buluşuyor ve onlara koçluk yapıyorlar.
Özel Sektör Gönüllüleri Derneği'nin desteği ile Kardeş Okulumuzda yürüttüğümüz "Çevreci Penguenler" ile ilkokul çocuklarına iklim değişikliğinin nedenleri ve mücadele konusunda farkındalık yaratmaya çalışırken "Meraklı Kitaplar" Projesi ile çocuklarla kitapları okumuyoruz canlandırıyoruz. Kitap okuma konusunda ayrıca AEÇEV Okuma Günlerine destek olan da birçok gönüllümüz var.

-Bugüne kadar proje/projeler kapsamında neler yapıldı? Tanıtım ve hedef kitleyi nasıl belirlediniz?

-Projelerimizin hepsini öncelikle çalışanlarımızla paylaşıyoruz ve proje ortaklarımız ile birlikte basın yolu ile kamuoyuna zaman zaman duyuruyoruz. Hayata Projeler Grubu, gerek projelerindeki gelişmeleri duyurmak ve gerekse daha çok insana ulaşarak toplumda farkındalığı arttırmak için bir sosyal medya ajansının gönüllü desteğiyle sosyal medya üzerinden de bilgi paylaşımı yapıyor. İnsanların inandıkları, katkı sağladıkları ya da beğendikleri projeleri birbirleriyle paylaşmasıyla bir sinerji oluşuyor.

-Proje/projelerin şirketinize ve topluma yansımaları neler oldu? Sosyal sorumluluk projeleriniz şirketinize/çalışanlarınıza ne gibi artı değerler yarattı?

-Yapılan küçük boyutlu bir yardımın veya sosyal bir sorun konusunda yaratılan farkındalığın gelecek nesillere büyük katkılar sağlayabileceğine inanan Hayata Projeler gönüllülerinin amacı bireylerin küçük katkıları ile büyük değişimlerin tetiklenebileceğini topluma göstermektir. Hayata Projelerde yer alan Gönüllüleri hem kişisel hem de kurumsal olarak topluma katkıda bulunmuş oluyor. Böylece HP çalışanlarının profesyonel ve kişisel tecrübeleri ve bilgileri topluma aktarılmış ve paylaşılmış oluyor.

-Başarılı bir sosyal sorumluluk projesi sizce nasıl yapılır? Bir sosyal sorumluluk projesinden nasıl başarılı sonuçlar alınır?

-Başarılı bir sosyal sorumluluk projesi gönüllülerin aklını ve gönlünü ortaya koymadan onlar tarafından benimsenmeden başarılı olamaz. Yaratıcı bir fikir ile yola çıkıp projeye destek olacak gönüllü ekibin azmi ile çok güzel projeler oluşabiliyor. Bu kapsamda toplumdaki ihtiyaçları iyi belirlemek ve onlara uygun projeler üretmek gerekiyor. Bazı projeler için bütçe de önem taşıyabiliyor ama en önemlisi samimiyet ile o projeyi yürütecek olan gönüllülerin desteği ve katkısı.

Intel Türkiye Kurumsal İlişkiler Direktörü Gezer:

Eğitimde bilgisayarlaşmanın artmasına katkıda bulunurken kadınları da destekliyoruz

Intel Öğretmen Programı ile 250 bine yakın öğretmene, Öğrenci Programı kapsamında da 81 ilde 85 bin öğrenciye ulaştıklarını kaydeden Gezer, bilim ve matematiği desteklemek için çeşitli etkinlikler yaptıklarını, TeknoKadın ve "Genç Fikirler Güçlü Kadınlar" projeleriyle genç kadına ulaşmayı hedeflediklerini bildirdi.

Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektöründe faaliyet gösteren firmalarımızın yürüttükleri sosyal sorumluluk projelerinden örnekler sunduğumuz "Dosya" sayfalarımıza Intel Türkiye Kurumsal İlişkiler Direktörü Melih Gezer, bir değerlendirme yazısı göndererek katkı verdi.

Intel olarak Türkiye'de özellikle eğitim, girişimcilik ve "Dijital uçurum"un kapanmasına yönelik sosyal sorumluluk projelerimiz bulunuyor. Günümüzün değişen dünyasında hızla gelişen bilgisayar teknolojilerinin etkisi ve kullanımı her açıdan gittikçe artan bir önem taşıyor. Bu dinamik çevrede çocuklarımızın üretken, düşünen, çevre ve toplumun bilincinde, düşünerek yeni bilgilere ulaşabilen ve katkı sağlayan bireyler olarak yetişmeleri en önemli hedeflerimizden biri. İşte bu noktada eğitimde bilgisayar kullanımının yaygınlaşmasının büyük önem taşıdığını, hatta zorunluluk olduğunu düşünüyoruz.

Intel Öğretmen Programı, Intel Öğrenci Programı, Intel Yüksek Öğrenim Programı gibi çeşitli projelerimizle eğitim alanında bilgisayarlaşmanın artmasına katkıda bulunmaya çalışıyoruz. Intel olarak dünyada ve Türkiye'de gerçekleştirdiğimiz belli başlı sosyal sorumluluk projelerimiz şunlar:

Intel Öğretmen Programı

Intel olarak eğitim alanında odaklandığımız alanların başında öğretmenlerin profesyonel gelişimi geliyor. Dünya çapında 40'ın üzerinde ülkede bilişim teknolojisi araçlarının eğitim öğretim faaliyetlerinde daha etkin ve verimli bir şekilde kullanılabilmesini sağlamak amacıyla öğretmenlere metodoloji-pedagoji konusunda yol gösteren bir profesyonel gelişim programı olan "Intel Öğretmen Programı"nı hayata geçiriyoruz. Türkiye'de Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ve Intel işbirliğiyle 2003'ten bu yana yürütülen Intel Öğretmen Programı ile eğitimde kaliteyi artırmayı, öğretmenlerin bilişim teknolojilerini sınıflarına entegre etmelerine ve teknoloji destekli ünite planları yapma alışkanlığı kazanmalarına yardımcı olmayı, sınıflarda işlenen derslerde öğrencilerin bilişim teknolojilerinden bir araç olarak yararlanmaları ve 21. yüzyıl

becerilerine sahip olmalarını sağlamayı amaçlıyoruz. Intel Öğretmen Programı kapsamında bugüne kadar MEB'e bağlı resmî okullarda görev yapan 250 bine yakın öğretmene ulaştık.

Intel Öğrenci Programı

Intel Öğrenci Programı ile daha çok kırsal kesimlerde okulda bilgisayar kullanmayan ya da teknolojiye erişimi olmayan gençlerin bilgisayar ve İnternet'le tanışmalarını sağlıyoruz. Öğrencilerin okuldaki ders saatleri dışında bir arada eğitim almasına yönelik tasarlanmış özel bir program olan Intel Öğrenci Programı; öğrencilere teknoloji okur-yazarlığı, problem çözümleme, kritik düşünme ve birlikte çalışma gibi günümüzün bilgi ekonomisinde başarılı olmaları için gerekli becerilerin kazandırılmasını amaçlıyor. Bu program aracılığıyla öğrencilerin kendi becerilerini geliştirmelerine yardımcı oluyor, teknolojinin onlara sağlayabileceklerini göstermeye çalışıyoruz. Türkiye'de MEB işbirliği ile Aralık 2005'te uygulamaya başladığımız Intel Öğrenci Programı kapsamında bugüne kadar Türkiye'de 81 ilde 85 bin öğrenciye ulaştık.

Skoool web sitesi:

Intel Türkiye olarak 2006 yılında eğitim programlarına tamamlayıcı olarak Türkçe içerik sağlayan Skoool eğitim web sitesini öğretmen, öğrenci ve ebeveynlerin hizmetine sunduk. Teknolojiyi temel alan kaliteli eğitimi yaygınlaştırmak için öğrencilerin geniş kapsamlı, çevrimiçi eğitim kaynaklarından ücretsiz faydalanmasını sağlamak amacıyla hizmete sunduğumuz Skoool'a http://skoool.meb.gov.tr adresinden ulaşılabiliyor.

Uluslararası Bilim ve Mühendislik Şenliği ISEF

Ayrıca bilim ve matematiği desteklemek için çeşitli etkinlikler yapıyoruz. Amerika Birleşik Devletleri'nde dünyanın en büyük yüksek öğrenim öncesi bilim şenliği 1997'den beri Intel sponsorluğunda gerçekleştiriliyor. Uluslararası Bilim ve Mühendislik Şenliği (International Science and Engineering Fair -ISEF), 9. ve 12. sınıflar arasındaki genç bilim adamları ve mucitlerin kendilerini gösterebilecekleri dünyanın en büyük bilim gösterisi olma özelliğini taşıyor. Intel ISEF'te her yıl 50'nin üzerinde ülkeden 1500'ü aşkın öğrenci bu fuarda birbirinden ilginç projelerini sergiliyor ve 4 milyon dolarlık burs ve ödüller için yarışıyorlar. Her yıl Türk öğrenciler de ilginç araştırmalarla yarışıyor ve ödüller alıyorlar.

Intel Yükseköğretim Programı

İlkokul, ortaokul ve lise düzeyindeki öğrenci ve öğretmenlerin yanı sıra "Yükseköğretim Programı" çatısı altında topladığımız özel eğitim programlarıyla üniversite öğrencilerini ve genç girişimcileri de destekliyoruz. Dünya çapında 34 ülkede 150 üniversite ile işbirliği yapılarak oluşturulan Intel® Yüksek Eğitim Programı, elde edilen teknoloji uzmanlığının ve bilgisinin yerel ekonomilere aktarılmasında yardımcı olmak için öğrencilerine birinci sınıf araştırma liderliğine, doğrudan teknoloji desteğine ve teknoloji girişimcilik yeteneklerine giden yolu açıyor. Matematik, fen ve mühendislik bilimlerini kucaklayan bu çatı altında, "Mühendislikte Mükemmellik" ve "Girişimcilik Forumu" gibi programlar yürütüyoruz.

Uyguladığımız bu programların yanı sıra, kablosuz iletişimin geliştirilmesine yönelik olarak üniversitelerde merkezler kuruyor ve okulların araştırma laboratuarlarının geliştirilmesine katkıda bulunuyoruz. Her yüksek eğitim programı ev sahibi ülkede ya da bölgede yerel olarak yönetiliyor ve hizmet verdiği toplumun ihtiyaçlarını yansıtacak bir şekilde uyarlanıyor. Bu bağlamda Türkiye'de de birçok üniversitemizle yakın ilişki ve işbirliği içinde çalışıyor, yeni teknolojiler konusunda müfredatlarına destek oluyor ve kurduğumuz laboratuarlarla öğrencilerin yeni teknolojileri tanımalarına ve geliştirmelerine olanak tanıyoruz. Ayrıca üniversite öğrencilerine staj, yarışma ve burslarla kendilerini geliştirme olanağı tanıyoruz.

Türkiye'de son olarak ODTÜ ve Bilkent Üniversitesi'ne üç farklı alanda Ar-Ge yatırımı gerçekleştirdik. Bunlardan ilki, ODTÜ'de akıllı sistemlerde kullanılmak üzere mikroalgılayıcılar geliştiren Mikro Elektro Mekanik Sistemler (MEMS) Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin Ar-Ge kabiliyetlerinin ve üretim kapasitesinin artırılması amacıyla yapılan 2,5 milyon ABD doları değerindeki ekipman yatırımı oldu. Bu yatırımın yanı sıra, ODTÜ Kuzey Kıbrıs Kampusu'nda bilgisayarlarda enerji etkinliğinin artırılması ve pil ömrünün uzatılmasını sağlamak amacıyla yürütülen Enerji Etkinliği Projesi'ne ve Bilkent Üniversitesi'nde kutupsal kodların gelecek nesil kablosuz haberleşme sistemlerinde yüksek performans ve düşük karmaşıklıklı kullanım alanlarının ortaya çıkarılmasını hedefleyen Kutupsal Kodlar Projesi'ne destek veriyoruz.

Intel Kadın ve Bilişim Platformu

Günümüzün baş döndürücü bir hızla değişen ve gelişen dünyasında, hayatın ritmine ayak uydurabilmek için kadınlarımızın bilgisayar ve teknolojiyle tanışması ve bu teknolojilerden

etkin şekilde yararlanmaları artık kaçınılmaz bir zorunluluk. Türkiye'nin neresinde olurlarsa olsunlar, ister ev kadını, ister iş kadını, ister öğrenci, ister emekli, kadınlarımızın modern çağa ayak uydurmak için bilişim teknolojilerinden çok daha etkin biçimde yararlanmaları gerekiyor. Geçtiğimiz yıllarda gerçekleştirdiğimiz "Intel Bilgisayar Kullanımı ve Tutum Araştırması", Türkiye'de kadınların bilgisayar kullanımında erkeklere göre geride olduğunu ve kadınlarımızın üçte birinin İnternet'e yabancı olduğunu ortaya koyuyor.

Türkiye'de 2002 yılından bu yana kadınların bilgisayarla tanışmaları, bilgisayar ve İnternet yardımıyla gündelik yaşamlarını daha verimli hale getirmeleri, toplumsal alanda daha fazla katma değer yaratmaları ve birer girişimciye dönüşmeleri için "Kadın ve Bilişim Platformu" altında birçok proje gerçekleştiriyoruz.

TeknoKadın Projesi

Kadın ve Bilişim Platformu kapsamında son olarak 2011 yılında MEB ve Fütüristler Derneği ile birlikte daha çok sayıda kadınımıza ulaşmak amacıyla TeknoKadın Projesi adıyla yeni bir projemizi daha duyurduk. TeknoKadın Projesi, Türkiye'de kadınların teknolojiyle yakınlaşmasını, teknolojiyi günlük hayatında daha iyi kullanır ve teknolojiden daha fazla yararlanır hale gelmesini sağlamak amacıyla gerçekleştirdiğimiz bir eğitim projesi. Tüm Türkiye'ye yayılacak bu proje ile hedefimiz bilgisayar ve teknolojiden daha etkin yararlanabilen, İnternet/Teknoloji girişimcisi kadınlar yaratılması, kadınların teknoloji sayesinde kendilerini geliştirmelerine ve girişimcilik ruhu kazanmalarına katkı sağlamak. Türkiye'de kadınların teknoloji algısını, bilgisini, kullanım düzeyini yükseltmek, ekonomiye etkin katılımlarını sağlamak, eğitimde başarılı olan kadınları internet/teknoloji girişimcisi seviyesine getirmek amaçlanıyor. TeknoKadın Projesi kapsamında İstanbul Avcılar'da yapılan ilk pilot eğitime katılan 20 kadından

7'si eğitim sonrasında kendilerine iş bulurken, bir kadın da işini yemeksepeti.com'a taşıyarak internetten sipariş almaya başladı, böylece ailesinin mantı restoranının cirosunu dörde katlamayı başardı.

Genç Fikirler Güçlü Kadınlar Projesi

Öte yandan Intel Türkiye olarak, T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve KAGİDER ile birlikte duyurduğumuz "Genç Fikirler Güçlü Kadınlar" Projesi ile Türkiye'de kadınların konumunun iyileştirilmesi için teknolojiden yararlanarak yenilikçi çözüm önerileri geliştirmeleri için gençleri harekete geçirmeyi amaçlıyoruz.

"Genç Fikirler Güçlü Kadınlar Projesi" kapsamında uygulanacak Intel Genç Girişimciler Programı ile 18-30 yaş arasındaki gençlerin öncelikle kaynaklara erişmenin güç olduğu kesimlerde yaşayan kadınların karşılaştıkları problemlere yönelik teknoloji destekli çözüm önerileri ve/veya sosyal girişimcilik projeleri üretmeleri hedefleniyor. Düzenlenecek atölye çalışmaları ile aynı zamanda gençlere teknolojiyi kullanarak sorunlara karşı fikir geliştirme, yenilikçi ve uygulanabilir çözümler üretme ve bu çözümleri hayata geçirmeye yönelik bilgiler ve örnekler verilerek kendilerini geliştirme imkânı sunulacak.

Genç Fikirler Güçlü Kadınlar Projesi'nin ilk Fikir Kampı, 4 - 5 Mayıs 2013 tarihlerinde Kütahya'da gerçekleştirildi. Projeye gençler yoğun ilgi gösterdi. Kütahya'daki ilk Fikir Kampı'nın duyurusunun ardından tam 1752 başvuru geldi. Intel Türkiye, KAGİDER ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından başvurular arasından belirlenen 112 kişi, Kütahya Grand Çınar Otel'de gerçekleştirilen ilk Fikir Kampı'nda bir araya geldi.

3 yıl sürmesi planlanan Genç Fikirler Güçlü Kadınlar Projesi Fikir Kampları, Kütahya'nın ardından, Gaziantep ve Erzurum illerinde devam edecek. "Genç Fikirler Güçlü Kadınlar" Projesi'ne 3 yılda Türkiye genelinde 1000'in üzerinde genç kadına ulaşılması hedefleniyor.

Intel'in Girişimcilik alanındaki çalışmaları

Sürdürülebilir kalkınma sürecinde ülkemizin rekabet gücünün artırılması için genç işsizliğinin azaltılmasının temel gereksinimlerin başında geliyor ve bu konuda yapılan çalışmaların hızlanması gerekiyor. Ülkemizde gençlerin teknoloji desteğiyle işgücüne hızla katılması gerekliliğinden yola çıkarak son olarak Mayıs ayında T.C. Kalkınma Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ve Habitat Kalkınma ve Yönetişim Derneği ile birlikte Türkiye'den çıkan gençlerin teknoloji bazlı girişimci olmalarını desteklemek ve gençlerimizin dünya çapında başarılara imza atmalarına yardımcı olmak amacıyla Intel Öğrenci -Teknoloji ve Girişimcilik Programı'nı duyurduk. Bu programla Türkiye'den çıkan gençlerin teknoloji bazlı girişimci olmalarını desteklemeyi ve gençlerimizin dünya çapında başarılara imza atmalarına yardımcı olmayı amaçlıyoruz.

"Intel Öğrenci - Teknoloji ve Girişimcilik Programı" ile 15-30 yaş arası gençlerin; girişimcilik, eleştirel düşünme, işbirliği ve teknoloji okuryazarlığı gibi 21. yüzyıla özgü beceriler kazanarak girişimcilik algı ve bilgisini geliştirilmesi hedefleniyor. Proje kapsamında iş fikirlerini

kurgulayan gençlerle sermaye sahibi işadamlarının buluşturulması, düzenlenecek fikir fuarlarında gençlere işadamlarına fikirlerini sunma ve hayata geçirme fırsatı yakalama olanağı sunulacak. Kent Konseyi Gençlik Meclisi ve Sivil Toplum Kuruluşu üyesi eğitmenler aracılığıyla proje illerinde toplam 6 bin gence eğitim verilmesi hedefleniyor.

Girişimcilik için Intel'in 2 ayrı programı bulunuyor. Lise seviyesindeki öğrencilere yönelik yaklaşık 30 saatlik bir girişimcilik müfredatı sunan Intel Öğrenci Programı kapsamında lise öğrencilerine bir iş nasıl kurulur, iş planı nasıl hazırlanır, bütçeleme nasıl yapılır, pazarlama nasıl yapılır gibi, çok detaya girmeden giriş seviyesinde genel bilgiler veriliyor. Öğrencilerin parlak fikirlerini iş dünyasında hayata geçirebilmelerinin, kendi işlerini kurabilmelerinin de büyük önemi olduğuna inanıyoruz. Bu nedenle geleceğin yöneticileri olarak gördüğümüz üniversite öğrencilerine de gelecekte kendi işlerini kurmalarına yardımcı olmak için girişimcilik eğitimleri veriyoruz.
20 yaş üzeri için olan ikinci programımızla, daha çok mezun olmaya, iş kurmaya yakın öğrencileri hedefliyoruz. Bu program kapsamında üniversitelere çalıştaylar yapıyoruz ve üniversiteleri ABD'de birlikte çalıştığımız Berkeley Üniversitesi'nden profesörler getirerek kendi müfredatlarını oluşturmalarına yardımcı oluyoruz.

Üniversitelerde girişimcilik ortamını oluşturmaya destek verirken diğer yandan her sene ABD'de Kasım ayında Berkeley Üniversitesi ile birlikte Intel Global Challenge adlı dünya çapında bir iş planı yarışması düzenliyoruz. Bu yolla da öğrencileri parlak fikirlerini iş fikirlerine dönüştürmeleri için teşvik ediyor, sermayedarlarla bir araya gelmelerini sağlıyoruz. Bu yarışmada her yıl Türk üniversitelerinden başarılı proje ve iş planları da yarışıyor. Türkiye'de ODTÜ tarafından gerçekleştirilen Yeni Fikirler, Yeni İşler adlı yarışmanın kazanını ABD'ye Intel Global Challenge'a gönderiyoruz.

Koç Bilgi Grubu Kurumsal İletişim Direktörü Aydoğan:

Yeşil Bilgi Platformu'muz, bilginin bilince dönüşmesi sürecine katkıda bulundu

"Çevre"nin en çok ilgi duydukları alan olduğunu belirten Aydoğan, çalışanlarının da "Yeşil Bilgi Anayasası"na imza atıp gönüllü birer "Yeşil Bilgi Elçisi" olarak çevre sorunlarıyla mücadeleyi içselleştirdiklerini vurguladı. Aydoğan, 2008'den beri hayata geçirdikleri Platform ile Koç Topluluğu şirketlerinin 2011'de bir önceki yıla oranla 525.000 KW enerji tasarrufu sağladığını bildirdi.

Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektöründe faaliyet gösteren firmalarımızın yürüttükleri sosyal sorumluluk projelerinden örnekler sunduğumuz "Dosya" sayfalarımıza Koç Bilgi Grubu Kurumsal İletişim Direktörü Banu Aydoğan da katkı verdi.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin kullanımının, çevre kirliliğinin azaltılmasında önemli rol oynadığına değinen Aydoğan, bu noktada sektöre büyük görevler düştüğüne işaret etti. 2008'de kurumsal sosyal sorumluluk projesi olarak Yeşil Bilgi Platformu'nu hayata geçirdiklerini anlatan Aydoğan, Platform olarak 5000'i bulan gönüllü elçi ve 30'dan fazla iş ortağı ile küresel ısınmadan iklim değişikliğine, suyun doğru kullanımından orman yangınlarına kadar 20 ayrı proje ve uygulamayı hayata geçirdiklerini söyledi.

Dünya genelinde kabul gören standart ve raporlama sistemi olan Küresel Raporlama Enstitüsü'nün (Global Reporting Initiative-GRI) raporlama çerçevesi kullanarak üç yıldır "Koç Topluluğu Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporu" oluşturduklarını bildiren Aydoğan, raporun 2012 yılı sonuçlarına ilişkin verileri paylaştı. Koç Topluluğu Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporu'na göre, Yeşil Bilgi Platformu'nun liderliğinde hayata geçirilen çevreye saygılı uygulamalarla Koç Topluluğu şirketleri 2011'de bir önceki yıla oranla 525.000 KW enerji tasarrufu sağladı.

"Yeşil Bilgi Anayasası"na imza atan ve hepsi birer "Yeşil Bilgi Elçisi" olmayı gönüllü olarak kabul eden çalışanların, çevre sorunlarıyla mücadele konusunu içselleştirmeleri sonucu, platforma üye şirketlerin su tüketiminin yüzde 10 civarında azaldığını kaydeden Aydoğan, elektrik ve klimadan da tasarruf ettiklerini açıkladı. Aydoğan, Yeşil Bilgi Platformu'nun temel hedefinin "Türkiye'nin Çevre Platformu" olmak olduğunu da vurguladı.

-KoçSistem olarak hangi sosyal sorumluluk projelerini yürütüyorsunuz? Sosyal Sorumluluk (SS)ile Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) projeleri arasında ne gibi farklar var?

-Bildiğiniz gibi, bazı kavramlar ortak paydada buluştukça giderek evrilmektedir. Sosyal sorumluluk kavramı ile kurumsal sosyal sorumluluk kavramı arasında da ortak paydaya dayanan bir evrilme söz konusudur. Genel anlamda, "insan ve toplum yararına ve daha yaşanılabilir bir dünya için yapılan faaliyetler" sosyal sorumluluk ile kurumsal sosyal sorumluluk kavramlarının ortak paydasını oluşturmaktadır.

Sosyal sorumlulukta, sivil toplum örgütleri ya da kamu kuruluşları, birlikte ya da ayrı ayrı insan ve toplum yararına, daha güzel yarınlar için çeşitli aksiyonlar alırken, belli yaptırımlarla belli hakların korunması adına da hareket ederler. Sosyal sorumluluk, yaygın şekliyle, tüketiciyi yanıltmamak, onların hakkına duyarlı olmak ve saygı göstermek, adalet anlayışı içinde hareket etmek, insan hakları gibi iş ahlakı çerçevesinde anılan ve kullanılan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır.
Kurumsal sosyal sorumlulukta ise, sivil toplum örgütleri ve kamu kuruluşları ile beraber toplum yararına yapılan çalışmalara işletmelerin de (özel sektörün) desteği söz konusudur. Kurumsal sosyal sorumlulukta işletmeler, gönüllü kuruluşlar, gerektiğinde kamu kurumlarıve tüketiciler aynı amaç için bir araya gelirler. Gönüllülük ve isteklilik unsurları, kurumsal sosyal sorumluluğun kilit kelimeleridir. Kurumsal sosyal sorumlulukta işletmeler, kendi iş alanlarından bağımsız ya da stratejik anlamda kendi iş alanlarının da itici gücünden yararlanarak, direk kendilerine ticari fayda getirmeyecek, ürün ve hizmetlerini reklam, tanıtım ya da pazarlama amacı taşımayacak şekilde paydaşları, hedef kitlesi ve/veya toplum geneli yararına sağlık, eğitim, çevre gibi alanlarda kendi inisiyatifleriyle ya da sivil toplum örgütleri ile işbirliği içinde çeşitli projeler hayata geçirirler.

Hizmet verdiği sektörde, bağlı bulunduğu topluluğun sosyal sorumluluğa verdiği önem çerçevesinde ve genel iş etiği prensiplerine göre sosyal sorumluluk ilkelerine her zaman önem veren KoçSistem, tüm paydaşları nezdinde değer yaratmanın yanı sıra topluma fayda sağlamayı da öncelikli hedefi olarak görür. Bu anlayışla, KoçSistem'in de yer aldığı Koç Bilgi Grubu şirketlerinin liderliğinde 2008 yılında Yeşil Bilgi Platformu'nu kurumsal sosyal sorumluluk projesi olarak hayata geçirdik.

Yeşil Bilgi Platformu, çevre sorunlarıyla mücadelenin en etkin yolunun farkındalıktan geçtiğinden hareketle, bilginin davranış alışkanlığına dönüşmesi adına, sürdürülebilir olmayı çalışmalarında temel esas kabul ediyor. Platformun bu misyonunu içselleştiren ve kurum kültürü olarak sahiplenen şirketlerimiz, yaptıkları proje ve uygulamalarla sadece kendileri değil, hizmet verdikleri şirketleri de bu çevreci yaklaşıma dahil ediyor.

-Yürüttüğünüz SS veya KSS projeleri faaliyet alanınızla ilgili mi? Söz konusu proje/projeler, ne zamandan başladı? Nasıl hazırlandı? Ne kadar bütçe ayrıldı?

-Kurumsal sosyal sorumluluk projemizi belirlemek üzere yola çıktığımızda, ilk olarak, Koç Bilgi Grubu Kurumsal İletişim Direktörlüğü liderliğinde, Koç Bilgi Grubu şirketlerinden ilgili yöneticilerimizin katılımı ile arama konferansları düzenlendik.

Proje faaliyet alanımızı seçerken, öncelikle, stratejik anlamda iş alanımızın desteğini projenin itici gücü olarak kullanmayı önemsedik. Bununla beraber, toplum genelini ilgilendiren ve eğitim, sağlık gibi genel konulara oranla, nispeten, üzerinde daha çok çalışma yapılmasına muhtaç "çevre" alanı, en çok ilgi duyduğumuz alan oldu. Çevre konusu ile bilgi teknolojileri ve iletişim sektörü arasındaki bağ ise, bizi bu alana iten bir diğer önemli sebepti.

Bunun sebebini biraz daha detaylı açıklamak gerekirse; günümüzde üretilen neredeyse her yeni ürünün sadece sahip olduğu yenilikçi özellikleri değil, karbon emisyonlarını azaltmasından, tasarımında kullanılan hammaddelerin toksin madde içermemesine, geri dönüşebilir olmasından ne kadar çevre dostu olduğu kadar bir takım kriterler de göz önünde bulunduruluyor. Bu noktada bilgi teknolojileri ve iletişim sektörüne büyük görevler düşüyor. Bunun birinci nedeni, bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin kullanımının, çevre kirliliğinin

azaltılmasında önemli rol oynaması. Yalnızca birçok işi bilgisayar aracılığıyla yapmak bile -yazıcı çıktısı almak yerine bilgisayarda işlem yapmak, toplantıları yüz yüze yerine on-line ortamda gerçekleştirmek gibi– çevreye daha az zarar vermek anlamına geliyor. Projenin kurucu üyeleri olan Koç Bilgi Grubu şirketlerinin bu sektörde yer almasının, kurumsal sosyal sorumluluk alanında "çevre"ye odaklanmamızda önemli yeri vardır.

Çevreyi korumanın en önemli dayanağının, bireylerin bu konuda duyarlılık geliştirecekleri bir bilince erişmesi olduğu, artık su götürmez gerçek. Bu bilincin gelişmesi içinse öncelikle kaynağından alınan "doğru bilgiye" ihtiyaç var. Projenin kurucu üyeleri olan Koç Bilgi Grubu şirketleri faaliyet alanları gereği "bilgi iletişimi" yapıyor ki bu iş kolu bilginin en hızlı, en çağdaş yöntemlerle yayılmasına, çevreci şekilde iletilmesine imkân sağlıyor.

İş kolumuzun, yapmak istediğimiz projeye destek veren önemli faktörlerden biri olması, Yeşil Bilgi Platformu'nun, bilginin bilince dönüşmesi sürecine hızla ve en çağdaş yoldan katkıda bulundu.

Böylece 24 Eylül 2008 tarihinde; adını, hedefini, amacını, hedef kitlesini ve paydaşlarını belirlediğimiz Yeşil Bilgi Platformu projesini, kurumsal sosyal sorumluluk çalışmamız olarak hayata geçirdik.

Bilincin yaygınlaşması amacıyla odaklandığımız konularda, en çevreci yöntemlerle farkındalık yaratmaya yönelik gönüllülük esasıyla çalışmalarımızı sürdürüyor, tüm paydaşlarımızın gönüllü katılımı ile projelerimizi optimum bütçelerde hayata geçiriyoruz.

-Proje/projeler ile neyi hedefliyorsunuz? Ne kadar sürecek?

-Yeşil Bilgi Platformu, belli bir zaman dilimi içinde faaliyet göstermesi düşünülen bir proje olarak planlanmadı. Platformumuzun temel hedefi; sürdürülebilir ve kalıcı çözümler üreten, bireysel ve kurumsal katılıma ve işbirliğine açık yapısı ile fark yaratan uygulamalara imza atan "Türkiye'nin Çevre Platformu" olmaktır.

Yeşil Bilgi Platformu olarak kurulduğumuz tarihten bu yana olduğu gibi bundan sonra da ana misyonumuz olan "bilginin bilince dönüşmesi sürecine" hizmet etmeyi sürdüreceğiz. Bunun yanı sıra platformumuzun iletişim kanalı olarak da tanımlayabileceğimiz, Türkiye'nin çevre portali olma yolunda ilerleyen www.yesilbilgi.org'taki fark yaratan uygulamalarımıza yenilerini eklemeyi ve interaktif katılımlarla daha geniş kesimlerin platformumuza gönüllü katılımlarını sağlamayı hedefliyoruz.

-Sosyal sorumluluk projenizin kapsamı nedir?

-Yeşil Bilgi Platformu olarak tüm çevre sorunlarını faaliyet kapsamımız içinde görüyor; bu sorunlara yönelik toplum genelindeki farkındalığı ve bilgi düzeyini artırmak üzere bilgi yayılımını sağlayabileceğimiz, başta çalışanlarımız olmak üzere geniş kitleleri dahil edebileceğimiz projeler yürütüyoruz.

-Bugüne kadar proje/projeler kapsamında neler yapıldı?

-Yeşil Bilgi Platformu olarak bireysel ve kurumsal işbirliğine açık yapımız, gönüllülüğü esas alan çalışma felsefemiz, sayısı 5000'i bulan gönüllü elçilerimiz ve 30'dan fazla iş ortağımız ile küresel ısınmadan iklim değişikliğine, suyun doğru kullanımından orman yangınlarına kadar 20 ayrı proje ve uygulamayı hayata geçirdik. Sadece projelerimiz çerçevesinde; 11.000 fidan dikerek, ülke genelinde yaklaşık 20 hektar alanın ağaçlandırılmasını sağladık.
Yeşil Bilgi Platformu'nun bu misyonunu içselleştiren ve kurum kültürü olarak sahiplenen KoçSistem'in de yer aldığı Koç Bilgi Grubu şirketleri ise pek çok uygulamayı iş süreçlerine ve çalışmalarına entegre etti. Sadece şirketlerimizde değil, müşterilerimiz ve toplum nezdinde de bu kültürün benimsenmesi ve içselleştirilmesi adına çalışmalarda bulunuyoruz. Bu nedenle en ideal teknolojilerle yüksek katma değer yaratmak daimi hedefimiz oluyor.
Yeşil Bilgi Platformu'nun itici gücüyle, üç yıldır, dünya genelinde kabul görmüş bir standart ve raporlama sistemi olan Global Reporting Initiative (GRI) raporlama çerçevesi kullanılarak oluşturulan "Koç Topluluğu Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporu"nda (KSS), Koç Topluluğu içinde yer alan şirketlerden biri olduğumuz bilgisini de paylaşmak isteriz.
2012 yılında açıklanan son rapora göre; Yeşil Bilgi Platformu'nun liderliğinde çevreye saygılı uygulamalar hayata geçiren kurucu şirketlerimiz, 2011 yılında, bir önceki yıla oranla 525.000 KW enerji tasarrufu sağlamayı başarmıştır.

-Hedef kitleyi nasıl belirlediniz?

-Faaliyet alanımız, çevre sorunları gibi tüm bireyleri ilgilendiren bir konu olduğu için hedef kitlemizi; din, ırk, yaş, cinsiyet ya da ekonomik durum gibi kriterlerden bağımsız, çevre sorunları konusunda farkındalığa sahip olması gereken herkesolarak tanımlayabiliriz.

-Proje/projelerin şirketinize ve topluma yansımaları neler oldu? Şirketinize/ çalışanlarınıza ne gibi artı değerler yarattı?

-Öncelikle Yeşil Bilgi Platformu'nun çalışanlarımız ve şirketlerimize yansımaları ne oldu, ne gibi artılar sağladı kısaca özetlemek isteriz: Çalışmalarımıza, öncelikle çalışanlarımızın, çevre hassasiyetlerini tanımladığı "Yeşil Bilgi Anayası"na imza atmalarıyla başladık. Her biri birer "Yeşil Bilgi Elçisi" olmayı gönüllü olarak kabul eden çalışanlarımızın, çevre sorunlarıyla mücadele konusunu içselleştirmeleri neticesinde, platforma üye şirketlerin su tüketiminin yüzde 10 civarında azaldığını, elektrik ve klimadan da tasarruf etmeye başladıklarını gördük.

Proje ile ilgili yapılan anket ve araştırma sonuçlarına göre ise çalışanlarımızın yüzde 96'sı, Platform'un, şirketlerinin itibarını ve pozitif algısını olumlu yönde etkilediği ve şirketlerine karşı memnuniyetlerini güçlendirdiği görüşündeler. Bu bağlamda Yeşil Bilgi Platformu'nun, çalışan bağlılığına ve müşteri algısına da pozitif ivme kazandıran önemli çalışmalardan biri olduğunu memnuniyetle söylemek isteriz.

Yeşil Bilgi Platformu olarak çalışanlarımıza yönelik kampanya ve projeleri aralıksız sürdürüyor, her projemizin sonunda önemli çıktılar elde ediyoruz. 2011 yılında KoçSistem çalışanlarını kapsayan iki, geçtiğimiz yıl ise üç proje hayata geçirdik.

2012 yılında gerçekleştirdiğimiz projelerden biri olan "Madalyonun Yeşil Yüzü"nde; çalışanların

enerji tasarrufu ile ilgili farkındalık düzeylerini artırmak üzere asansör kullanımını, çarpıcı görseller aracılığı ile azaltmayı hedefledik. Proje sonunda asansörlerin kullanımından kaynaklanan enerji tüketimini yüzde 45'lere varan oranda azaltmayı başardık.

Yeşil Bilgi Platformu olarak, 2012 yılı içinde hayata geçirdiğimiz diğer bir projede ise; Temel Karataş tarafından kaleme alınan "Hava, Su ve Toprak için 100 Yeşil Adım" isimli kitabı, KoçSistem'in intranet'inde on-line olarak paylaştık. Çalışanlarımıza, gündelik yaşamlarında yapacakları basit değişikliklerle nasıl daha çevreci bir yaşam kurabileceklerini keyifli bir dilde anlatan bu kitap,aynı zamanda çevre sorunları adına bir şeyler yapmak isteyenler için "iyi bir başlangıç noktası" olması açısından da değerli bir çalışma. Çalışanlarımız tarafından yoğun ilgi

gören kitap, bugüne kadar yaklaşık 1200 çalışanımıza ulaştı.

Çalışanlarımızın, görüş, destek ve liderliği ile yürüttüğümüz projeler de hayata geçirdik. Bunlar arasında size son gerçekleştirdiğimiz projemiz olan Yeşil Bilgi Platformu Facebook Karbon Sayacı uygulamasından kısaca bahsedebiliriz. KoçSistem'de Yazılım Geliştirme Uzmanı olarak görev yapan bir arkadaşımızın desteği ile geliştirilen uygulama, Facebook sayfamızı ziyaret eden kullanıcıların, bir yıl içinde yarattığı karbon ayak izini hesaplayabilecekleri şekilde tasarlandı. Uygulamamız ile kullanıcılar, temel ihtiyaçları için ev içinde ve ulaşımda tükettikleri enerji miktarını ve bunun ne kadar karbon ayak izine denk geldiğini yaklaşık olarak hesaplayabiliyor. Uygulamanın sonuç bölümünde ise onlara, basit ama etkili olabilecek önlemlerle karbon ayak izlerini ne şekilde azaltabilecekleri yönünde pratik bilgiler veriyoruz. Böylece hem enerji kullanımında tasarruf sağlamalarına yönelik bilinci hem de karbon ayak izi konusundaki farkındalıklarını artırmış oluyoruz. Uygulamamızı bir ay içinde yaklaşık600 kişi kullandı.

Projelerimizin topluma yansımalarını kalıcı kılmak ve daha geniş kitleyi kapsayan projelere imza atmak için ise özellikle dünyada büyük ilgi göreniş ve pazarlama dünyası tarafından uygulanan iş modellerini uygulamaya aldığımızın altını çizebiliriz. Bunlardan en önemlisi "kalabalıkların gücü" olarak Türkçeleştirilen "Crowdsourcing" iş modelidir. Yeşil Bilgi Platformu, bu modeli uygulayan dünyadaki ilk kurumsal sosyal sorumluluk çalışması oldu diyebiliriz. Neden Crowdsourcing sorusunu sorarsanız; biz bir kurumsal sosyal sorumluk çalışmasıyızki gönüllülük kurumsal sosyal sorumlulukta olduğu gibi Crowdsourcing de esas kriter olarak değerlendirilir.
İnsanların hobileriyle uğraşmalarını sağlayan etkinlikler, onlara yeteneklerini gösterme şansı veren platformlar yaratmayı amaçladığımız Crowdsourcing iş modeli ile hem çevre sorunlarına ilgisi olan kitlelerin desteğini alıyor hem de onlarla etkileşimi artırıyoruz. Diğer taraftan bu iş modeli, bilgiyi katılımcı kültürle yayma amacımıza da hizmet ediyor.

Yeşil Bilgi Platformu'nun kurulduğu tarihten bu yana bir sosyal sorumluluk çalışması olarak dünyada ilk defa uyguladığını söyleyebileceğimiz bir diğer iş modeli ise "İşbirliği" olmuştur. Yeşil Bilgi Platformu, katılıma, kurumsal ve bireysel işbirliğine açık yapısı ile Türkiye'nin çevre konusunda hizmet veren "projeler ağı" olma özelliğine sahip ilk ve tek sosyal sorumluluk projesidir. Platform, ses getiren projeleri ile kısa zamanda çevre konusunda bir otorite olarak kabul görmüş ve iş dünyasında özel bir yer edinerek, pek çok şirketin "iş ortaklığı" yaptığı bir platform olmayı başarmıştır.

Her iki iş modelini uygulayarak hayata geçirdiğimiz uygulama ve projelerimizle, daha önce de belirttiğimiz gibi yaklaşık 4 milyon kişiye dokunmayı başardık ve 11.000'den fazla fidan dikerek, ülke genelinde yaklaşık 20 hektar alanın ağaçlandırılmasını sağladık.

-Başarılı bir sosyal sorumluluk projesi sizce nasıl yapılır?

-Yeşil Bilgi Platformu'nun kuruluş amacında da yer aldığı gibi biz "bilgi"nin en önemli güç olduğuna inanıyoruz. Sahiplenilecek konu/sorun hakkında uzun soluklu bir araştırma dönemi geçirmek, ardından da konuya ilişkin çözüm önerileri ve bir aksiyon planı hazırlamak başarılı bir proje adına büyük önem arz ediyor. Bu konuda doğru bilginin doğru kaynaktan alınması üzerine kurulan projeler, başarının ilk adımını atıyorlar.

Diğer taraftan projenin eğitim, sağlık ve çevre konuları başta olmak üzere toplumsal bir soruna ve onun sürdürülebilir olarak çözümüne yönelik olması gerekiyor. Proje paydaşı olarak, özel sektör, kamu, STK ve toplumun katılımın sağlanması da bütünleştirici olacak, projeye güç katacaktır.

Kurumsal sosyal sorumluluk projelerinin, stratejik anlamda şirketlerin iş alanlarının desteğini itici güç olarak kullanmaları da o projeye başarı kazandıran unsurlardan biridir. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, yapılan projenin doğrudan o şirkete ticari fayda getirmemesi ve ürün ve hizmetlerini tanıtma, reklam ya da pazarlama amacı taşımamasıdır.
Bununla birlikte, bir kurumsal sosyal sorumluluk çalışması şirket bünyesindeki farklı bir marka gibi düşünülmeli ve marka iletişimi öncelikli olmak üzere iletişim çalışmaları, titiz bir şekilde planlanarak yürütülmelidir.

-Bir sosyal sorumluluk projesinden nasıl başarılı sonuçlar alınır?

-Kurumsal sosyal sorumluluk çalışmasının başarıya ulaşması için elbette çok fazla faktör ve kriter etkili olacaktır. Ama bunlar içinde en önemlisi sürdürebilirlik ve samimiyet olarak sıralanabilir.

Bir projenin, sürdürülebilir etkiler yaratması için uzun soluklu planlanması, toplumsal anlamda fayda üretmesi ve kalıcı yarar sağlaması gerekiyor.

Diğer taraftan, gündem yaratmakla, ilanlarla, haber çalışmaları ile kurumsal sorumluluk projelerinin yönetilemeyeceği bir gerçektir. Tüketici bir projede bir şirketin sadece maddi desteğini değil, elini taşın altına koyarak işin içinde olmasını beklemektedir. Gönüllü katılımlarla süreklilik arz eden sosyal sorumluluk projeleri, başarılı proje adaylarıdır.

Microsoft Türkiye Genel Müdürü Özmen:

Toplumun tamamına fırsat eşitliği yaratabileceğimiz oluşumların içerisinde olmak, onlara liderlik etmek istiyoruz

“YouthSpark”, “Açık Akademi” ve “Hayal Okulu” gibi projelerinden söz eden Özmen, ortaya koydukları KSS projeleriyle hükümet, kâr amacı gütmeyen kuruluş ve oluşumlarla kurdukları ortaklıklarla Türk gençleri için fırsatlar yarattıklarının altını çizdi.

Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektöründe faaliyet gösteren firmaların yürüttükleri sosyal sorumluluk projelerinden örnekler sunduğumuz “Dosya” sayfalarımıza Microsoft Türkiye Genel Müdürü Tamer Özmen de katkı verdi.

Kurumsal sosyal sorumluluk projelerine ağırlık verdiklerini anlatan Özmen, sahip oldukları birikim ve deneyimi toplumla en iyi şekilde paylaşabileceğimiz, uzman olduğumuz alanlarda başta gençler olmak üzere toplumun tamamına fırsat eşitliği yaratabileceğimiz oluşumların içerisinde olmak istediklerini belirtti.

Küresel program olan “YouthSpark”, Türkiye’nin ilk ve tek ücretsiz uygulama eğitimi veren “Açık Akademi” ve “Hayal Okulu” gibi projelerinden söz eden Özmen, bugüne kadar 120 bini aşkın öğrencinin “Açık Akademi” platformuna kayıt olduğunu ve şimdiye kadar 2 bin 600’ün üzerinde öğrencinin mezun edildiğini bildirdi.

Ortaya koydukları KSS projeleriyle hükümet, kâr amacı gütmeyen kuruluşlar ve benzeri oluşumlarla kurdukları ortaklıklarla Türk gençleri için fırsatlar yarattıklarını kaydeden Özmen, gençlerin yeni eğitim olanakları elde etmeleri, iş bulmaları, yeni bir iş ya da sosyal girişim kurmalarına yardımcı olacak teknoloji ve ticari eğitimi sağlayıp hizmet ettiklerini söyledi.

-Microsoft olarak hangi sosyal sorumluluk projelerini yürütüyorsunuz? Sosyal Sorumluluk (SS) ile Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) projeleri arasında ne gibi farklar var? Yürüttüğünüz SS veya KSS projeleri faaliyet alanınızla ilgili mi?

-Biz Microsoft olarak daha çok Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) projelerine ağırlık veriyoruz. Microsoft olarak kurumsal alanda önemli bir bilgi birikimine ve zengin deneyime sahibiz. Sahip olduğumuz bu birikim ve deneyimi toplumla en iyi şekilde paylaşabileceğimiz, uzman olduğumuz alanlarda başta gençler olmak üzere toplumun tamamına fırsat eşitliği yaratabileceğimiz oluşumların içerisinde olmak, onlara liderlik etmek istiyoruz.

Gençler arasındaki başarılı olmak için gereken beceri, erişim ve fırsatlara sahip olanlar ve olmayanlar arasındaki farkları ortadan kaldırmak amacıyla şirket genelinde uygulanan yeni bir küresel program olan “YouthSpark”, Türkiye’nin ilk ve tek ücretsiz uygulama eğitimi veren en büyük sanal kampüsü “Açık Akademi”, çocuklarımızın hayallerini gerçekleştirmek için “Hayal Okulu” gibi projeler hep bu düşüncemizin ürünüdür.

-Söz konusu proje/projeler, ne zamandan başladı? Nasıl hazırlandı? Ne kadar bütçe ayrıldı?

-Microsoft Türkiye olarak pek çok projeyi eş zamanlı olarak sürdürüyoruz. Ancak burada özellikle yeni ekonomide gençlere fırsat eşitliği sunmak üzere şekillendirdiğimiz Açık Akademi projesinin önemli olduğunu düşünüyorum.

Açık Akademi, bundan 1,5 yıl kadar önce Microsoft Türkiye’nin büyük bir emek ve özveriyle üzerine düştüğü önemli bir proje olarak şekillendi. Amacımız bilişimin, mobilitenin ve sosyal

iletişimin hâkim olduğu çağdaş dünyanın sunduğu fırsatlardan bu ülkenin bireylerinin daha çok yararlanabilmesini sağlamaktı. Türkiye'nin ilk ve tek ücretsiz uygulama eğitimi veren en büyük sanal kampüsü "Açık Akademi" projemiz, Microsoft Türkiye'nin kendi geliştirdiği ve tüm dünyada örnek gösterilen projelerden biri oldu. Bugüne dek 120 bini aşkın öğrenci bu platforma kayıt oldu ve platform dev bir sanal kampüse dönüştü. Şimdiye kadar 2 bin 600'ün üzerinde öğrencimizi mezun ettik.

-Proje/projeler ile neyi amaçlıyorsunuz? Ne kadar sürecek?

-Bizim için KSS projelerinin sürdürülebilir olması çok önemli. Zamana ve kişilere bağımlı olmayan, sürdürebileceğimiz ve sürdürürken geliştirmeye devam edebileceğimiz projelere yatırım yapmaya öncelik veriyoruz.

Biz, kaybedilen fırsatların telafisi için Türkiye'de girişimcilik kültürünün geliştirilmesine yardımcı olmak gerektiğine inanıyoruz. Türkiye'deki gençlerin kendi kendilerine gerçek ve yenilikçi çözümler bulmaları için, daha çok iş olanakları yaratmalarına yardımcı olacak güçlü bir girişimci ruha sahip olmaları için ısrarcı olmak gerekiyor. Bu nedenle Açık Akademi için bir zaman kısıtlamasını gündeme getirmedik.

-Sosyal sorumluluk projenizin kapsamı nedir?

-Microsoft Türkiye olarak ortaya koyduğumuz KSS projelerimizde gerekirse hükümet, kâr amacı gütmeyen kuruluşlar ve benzeri oluşumlarla kurduğumuz ortaklıklar aracılığıyla Türk gençleri için fırsatlar yaratıyoruz. Gençlerimizin yeni eğitim olanakları elde etmelerine, iş bulmalarına ya da yeni bir iş ya da sosyal girişim kurmalarına yardımcı olmak için gerekli olan gelişmiş teknolojiyi ve ticari eğitimi sağlayarak, onlara hizmet etmeyi taahhüt ediyoruz. Projelerimizi de bu taahhüdün gereğini yerine getirecek kapsamda kurguluyoruz.

-Bugüne kadar proje/projeler kapsamında neler yapıldı? Tanıtım ve hedef kitleyi nasıl belirlediniz?

-Sadece Microsoft Türkiye'nin değil, bütün Türkiye'nin eğitim ve istihdam projesine dönüştürme idealiyle çıktığımız Açık Akademi, ilk yılında önemli başarılara imza attı. Kısa sürede Türkiye'nin en büyük eğitim kampüsü haline gelen Açık Akademi'de bugün 120 binden fazla kişi, dijital dünya ekonomisinde küresel bir oyuncu olmaya hazırlanıyor. 2 bin 300 Açık Akademi mezunu, edindiği bilgi birikimiyle bilişim dünyasının getirdiği fırsatları çok daha yakından takip ediyor.

Bu eğitimi alabilmek için bir bilgisayarınızın ve internet bağlantınızın olması yeterli. Eğitim dilimiz Türkçe, dolayısıyla her yaştan, her bilgi seviyesinden gençlerimiz ya da kendini dünyanın en hızlı gelişen pazarında yetiştirmek isteyenler bu eğitim programına katılabiliyorlar. Biz onlara uygulama geliştirme alanında ihtiyaç duyacakları tüm yeterliliği sağlıyoruz. Kısacası başta gençler olmak üzere yeni ekonominin getirdiği fırsatlardan faydalanmak isteyen tüm bireyleri hedef kitlemizin bir parçası olarak görüyoruz.

-Proje/projelerin şirketinize ve topluma yansımaları neler oldu?

-Açık Akademi projesi, tamamen Microsoft Türkiye çalışanlarının gönüllü katılımıyla hayata geçirildi. Çalışanlarımız, işten arta kalan zamanlarında bu projeye kendi zamanlarından yatırım yaparak destek oldular. Böylece Açık Akademi ve Microsoft Türkiye çalışanları arasında bir gönül bağı oluştu. Çalışanlarımız ortaya koydukları emeğin on binlerce kişiye fayda sağladığını gördükçe daha da motive oldular ve bu projenin genel içeriğine de yansıdı. Sonuç olarak Açık Akademi günden güne zenginleşen içeriğiyle, daha geniş ilgi alanlarını kapsayacak şekilde büyümeye devam ediyor.

-Sosyal sorumluluk projeleriniz şirketinize/çalışanlarınıza ne gibi artı değerler yarattı?

-KSS projeleri çalışanlarımızın farkındalığını ve motivasyonunu artırma konusunda büyük fayda sağlıyor. Ülkenin geleceğine yatırım yapmaktan dolayı duydukları mutluluk ve bilinçlenmeye dair katkılarının karşılık bulması, onları da mutlu ediyor.

-Başarılı bir sosyal sorumluluk projesi sizce nasıl yapılır?

-Sosyal sorumluluk projelerinin sürdürülebilir, odaklı, hedef kitlesi iyi tanımlanmış ve hedef kitlenin katma değer sağlamasına imkân veren özellikle olması gerekir. Şimdiye kadar ortaya koyduğumuz tüm KSS projelerini bu nitelikleri gözeterek kurguladık.

-Bir sosyal sorumluluk projesinden nasıl başarılı sonuçlar alınır?

-Biz Açık Akademi projesi ile yola çıkarken şöyle bir başarı tanımı yapmıştık: "Bir kişi bile Açık Akademi'den mezun olup dünya uygulama pazarında kendine bir yer edinse bu bizim için başarıdır." Bugün Açık Akademi'de 2.600'ün üzerinde mezunumuz var. Bu başarının ardındaki en önemli güç, inançla ve yılmadan projeye devam etmek, yol boyunca çıkan engelleri fırsata dönüştürmek.

Oracle Türkiye Genel Müdürü Doğan:

Sosyal sorumluluk projelerimiz global olarak yönetiliyor

Oracle'ın Ar-Ge alanında yılda 4.5 milyon dolar yatırım yaptığını bildiren Doğan, Oracle Akademi'nin 97 ülkede, 7,182'si Türkiye'de olmak üzere toplam 1,9 milyon öğrenciye çalışma hayatına atılmadan önce sektörel beceriler kazandırdığını belirtti.

Ülkemizdeki bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektöründe faaliyet gösteren firmaların yürüttükleri sosyal sorumluluk projelerinden örnekler sunduğumuz "Dosya" sayfalarımıza Oracle Türkiye Genel Müdürü Filiz Doğan da kısa bir değerlendirme yazısı göndererek katkı verdi.

Oracle olarak global ilerleme ve refaha katkıda bulunmak, teknoloji alanındaki liderliğimizin yanı sıra en önem verdiğimiz insiyatiflerimizin başında gelmektedir. Sosyal sorumluluk projelerimiz global olarak yönetilmektedir. Kaynaklarımızı çevrenin korunması, eğitim ve bulunduğumuz toplumlarda yaşam şartlarının geliştirilmesi için kullanmak başlıca hedefimizdir. Bu bağlamda Ar-Ge alanında Oracle yılda 4.5 milyon dolar yatırım yapmaktadır.

Oracle, ürünlerini çevreci olmalarını baz alarak geliştirmektedir. Veritabanı, orta katman, iş uygulamaları, donanım ve depolama teknolojilerimiz şirketlerin çevreye dost iş yapmalarını destekleyici şekilde tasarlanmaktadır.

Oracle 20 yıldır eğitime destek vermektedir. Bu bağlamda FY12 rakamları esas alındığında Oracle teknoloji eğitimleri ile yılda yaklaşık 2 milyon öğrenciyi desteklemektedir. Oracle Akademi, öğrencilerin 21. yüzyıl kariyer fırsatlarında öncelik kazanmaları ve sektörel olarak daha donanımlı mezun olmaları için eğitime destek vermeyi sürdürmektedir. Oracle Akademi, 97 ülkede, 7,182'si Türkiye'de olmak üzere toplam 1,9 milyon öğrenciye çalışma hayatına atılmadan önce sektörel beceriler kazandırmayı amaçlamaktadır.

Oracle her yıl, bilim, teknoloji, mühendislik eğitimleri alanlarında faaliyet gösteren vakıflara milyonlarca dolar bağış yapmaktadır. Buna ek olarak 145 ülkede bulunan Oracle ofisleri vasıtasıyla gönüllü organizasyonlara ödenek ayrılmaktadır. FY12'de 2,800'den fazla kâr gütmeyen kuruluşa maddi destek sağlanmış ve Oracle çalışanlarının gönüllüleri ile 1,000'den fazla proje desteklenmiştir.

Turkcell Genel Müdürü Ciliv:

Türkiye'nin geleceğine değer katacak projeler geliştiriyor ve uyguluyoruz

Projelerinde "fırsat eşitliği yaratma" ve "insanımızın geleceğine yatırım yapma" arzusuna odaklandıklarını vurgulayan Ciliv, Kardelenler projesinin Birleşmiş Milletlerce dünyaya örnek gösterildiğini bildirdi. Atletizm ve yüzme branşına destek verip 2020'de 200 bin faal lisanslı sporcu sayısına ulaşmayı hedeflediklerini söyleyen Ciliv, dünyadaki 10. Uluslararası Yüksek Performans Merkezi'nin Turkcell'in önderliğinde İzmir'de açılacağını açıkladı.

Türkiye'de özellikle bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektöründe faaliyet gösteren firmaların yürüttükleri sosyal sorumluluk projelerinden örnekler sunmayı planladığımız "Dosya" sayfalarımıza Turkcell Genel Müdürü Süreyya Ciliv yanıtlarıyla katkı verdi.

Tüm projelerinin odağında, "fırsat eşitliği yaratma" ve "insanımızın geleceğine yatırım yapma" arzusu olduğunun altını çizen Ciliv, Kardelenler, Geleceğe Koşanlar, Ekonomiye Kadın Gücü, Van için Türkiye Kumbarası projelerinin bu isteğin sonucu olarak hayata geçirildiğine işaret etti.

2000 yılında hayata geçirdikleri Kardelenler projesiyle 28 bin kıza burs verildiğini bildiren Ciliv, Van depreminin ardından gerçekleştirdikleri projelerin Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından dünyaya örnek gösterildiğini vurguladı.

İstanbul 2020'ye maddi desteğin yanı sıra 3G ve fiber altyapıda teknolojide de katkıda bulunacaklarını kaydeden Ciliv, spor alanında geçtiğimiz günlerde atletizm ve yüzme ile ilgili duyurdukları projede her iki branşa verecekleri destekle 2020'de 200 bin faal lisanslı sporcu sayısına ulaşmak istediklerini açıkladı.

Ciliv, atletizmde dünyada yalnızca 9 tane olan Uluslararası Yüksek Performans Merkezi'nin 10'uncusun Turkcell'in önderliğinde İzmir'de açılacağını duyurdu.

Futbolda Türkiye Futbol Federasyonu ile ana sponsorluk sözleşmesini 2019'a kadar yenilediklerini anlatan Ciliv, Mobil Bilet uygulamasını önümüzdeki dönemde yaygınlaştıracaklarını bildirdi.

Şu anda işgücünü oluşturan "Y Kuşağı"nın sosyal sorumluluk bilinci çok yüksek bir grup olduğuna dikkat çeken Ciliv, yaklaşık bin kişiden oluşan "Turkcell Gönüllüleri"nin, kendi geliştirdikleri projelerle Türkiye'nin dört bir yanındaki çocukların hayatlarına dokunduklarını bugüne kadar 64 okula ve yaklaşık 33 bin çocuğa ulaştığını belirtti.

Ciliv, bin "Turkcell Gönüllüsü"nün kendi vakit ve bütçelerinden harcamalar yaparak 8 bin öğrenci ile birebir temasa geçtiğini söyledi.

-Turkcell olarak hangi sosyal sorumluluk projelerini yürütüyorsunuz? Sosyal Sorumluluk (SS) ile Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) projeleri arasında ne gibi farklar var? Yürüttüğünüz SS veya KSS projeleri faaliyet alanınızla ilgili mi?

-Turkcell olarak, odak alanlarımızdan biri, içinde yaşadığımız topluma sosyal, ekonomik ve çevresel anlamda katkı sağlamaktır. Sektöründe lider bir şirket olmanın sorumluluğunun farkında olarak sosyal fayda yaratacak alanlara odaklanıyoruz. Özellikle Türkiye'nin geleceğine değer katacak projeler geliştiriyor ve uyguluyoruz. Bu anlamda KSS projelerimizin bizler için anlamı çok büyük. Tüm projelerimizin odağında, "fırsat eşitliği yaratma" ve "insanımızın geleceğine yatırım yapma" arzusu var. Kardelenler, Geleceğe Koşanlar, Ekonomiye Kadın Gücü, Van için Türkiye Kumbarası bu isteğin sonucu olarak hayata geçirilmiş projeler.

-Söz konusu proje/projeler, ne zamandan başladı? Nasıl hazırlandı? Ne kadar bütçe ayrıldı?

-Türkiye'nin lider iletişim ve teknoloji şirketi olarak; ekonomik yetersizlik nedeniyle öğrenimlerine devam edemeyen kız çocuklarına eğitimde fırsat eşitliği sağlamak amacıyla, ÇYDD işbirliğinde Türkiye'nin en başarılı sosyal sorumluluk projelerinden biri olan Kardelenler'i 2000 yılında hayata geçirdik. Şu anda her yıl 10 bin kızımıza burs sağlıyoruz. Bugüne

kadar ulaştığımız burs sayısı 100 bin ve toplamda 28 bin kızımıza burs vermişiz. 15 bin Kardelenimiz liseden, bin 500'ü ise üniversiteden mezun oldu.

Kadınlarımızın ekonomiye katılmasının hem bireysel hem de toplumsal hayatta olumlu bir dönüşüm yaratacağına inanıyoruz. Hayatın karşısında kendi ayakları üzerinde güvenle durabilen kadınlarımızın yetiştirecekleri çocuklar da hayata daha güvenle ve daha büyük ideallerle bakacaklar. Bu nedenle TİSVA ile işbirliğine giderek 2012 Eylül'de "Ekonomiye Kadın Gücü" projesini hayata geçirdik. Kadınlarımız kendilerine verilen mikrokrediler sayesinde daha çok üreterek ekonomiye katılıyor, hayallerini büyütüyor, ailelerine ve geleceğe yatırım yapıyorlar. Teknolojimizi ve iletişim gücümüzü katarak kadınlarımıza destek olduğumuz projemizde sosyal dönüşüm yaratacak aksiyonlar alıyoruz.

Van için Türkiye Kumbarası Projesi'yle ise Van depreminin ardından kentte umutların yeniden yeşerebilmesi için bir seferberlik başlattık. Van depreminin ardından önemli bir sınavı başarıyla verdik. Deprem felaketinin yaşandığı ilk andan itibaren Turkcell bölgede, afet durumlarında kesintisiz mobil iletişim için önceden planlanan önlemleri devreye soktu. Felaketin ardından Turkcell olarak başka ne yapabiliriz sorusunu kendimize sorduk. Sonuç olarak Milli Eğitim Bakanlığı himayesinde ve Türk Eğitim Vakfı (TEV) işbirliğiyle Van için Türkiye Kumbarası adını taşıyan dev projeyi kurguladık. Turkcell'in 5 milyon TL attığı kumbarada biriken meblağ, aradan geçen süre zarfında tüm Türkiye'den gelen bağışlarla 9,5 milyon TL'ye ulaştı. Proje kapsamında Van'da bir Öğretmen Kampüsü ve Öğrenci Yurdu inşa edildi. Endüstri Meslek Liseleri'nde okuyan 100 öğrenciye eğitim bursu sağlandı. Öğrenciler, yeni eğitim-öğretim yılının başlamasıyla beraber 1.500 metrekarelik bir alana yayılan ve 132 kişi kapasiteli yurda taşındılar. 100 öğretmene barınma imkânı sağlaması hedeflenen Öğretmen Kampüsü ise gelen bağışlarla 192 kişilik kapasiteye ulaştı. Öğretmenlerimiz evlerine taşındılar. Van depreminin ardından gerçekleştirdiğimiz projelerle Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (United Nations Development Programme- UNDP) tarafından dünyaya örnek gösterildik.

Spor alanında ise bireysel spor dallarında başarıya ulaşabilecek gençlerimize yönelik projeler geliştirerek Türk sporuna katkı sağlıyoruz. Geçtiğimiz günlerde atletizm ve yüzme ile ilgili duyurduğumuz projede Gençlik ve Spor Bakanlığı himayesinde her iki branşa da destek vererek 2020'de 200 bin faal lisanslı sporcu sayısına ulaşmak istiyoruz. Anlaşmalar çerçevesinde Türkiye Yüzme Federasyonu ile Michael Phelps'in antrenörü Bob Bowman'ın eşliğinde yürütülecek projede yüzme sporu sistem olarak baştan aşağı yenilenecek. Atletizmde ise dünyada yalnızca 9 tane bulunan ve sporcuların performanslarını arttıracak Uluslararası Yüksek Performans Merkezi Turkcell'in önderliğinde ülkemize kazandırılacak ve 10'uncusu İzmir'de açılacak.

Bir başka önemli konu 2020 Olimpiyat adaylığına verdiğimiz destek. Olimpiyatları düzenlemek ülkemiz ve şehrimiz adına çok önemli. Bu anlamda Türkiye'nin lider teknoloji ve iletişim şirketi olarak, İstanbul 2020'ye maddi desteğin yanı sıra dünyada eşsiz olduğunu bildiğimiz kapsama alanımız, 3G ve fiber altyapımızla Olimpiyatlar'a teknolojimizle de katkıda bulunacağız.

Futbolda ise Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) ile ana sponsorluk sözleşmemizi 6 yıl süreyle 2019'a kadar yeniledik. Bunun yanı sıra teknolojimizle fark yaratma hedefimiz bu alanda da var. 4 milli maçta yaklaşık 10 bin futbolseverin faydalandığı Mobil Bilet uygulamasını önümüzdeki dönemde yaygınlaştıracağız. Ayrıca futbolda bir başka teknolojik uygulamamız Goller Cepte'de birçok futbolsever golleri anında cep telefonundan izleyebiliyor.

-Proje/projeler ile neyi amaçlıyorsunuz? Ne kadar sürecek?

-Gördüğünüz gibi Turkcell sosyal sorumluluk projeleriyle hayatın hemen her alanında... Projelerimizin sürdürülebilir olması bizim için çok önemli. Kardelenler projemizin 13 yıldır sürüyor oluşu buna çok güzel bir örnek. Diğer yandan Van için Türkiye Kumbarası afet sonucu ortaya çıkan acil ihtiyaçların karşılanabilmesi için kurgulanmıştı. Çok kısa bir sürede projeyi şeffaf bir biçimde yola çıkarken koyduğumuz hedeflerin de ötesine taşıyarak tamamlamak bize büyük gurur verdi. Ekonomiye Kadın Gücü ile de şu anda mikrokrediyle ulaştığımız 65 bin kadın sayısını 100 bine çıkarmayı hedefliyoruz.

-Projelerinizde tanıtım ve hedef kitleyi nasıl belirlediniz?

-Projelerimiz hakkında kamuoyunu bilgilendirmeyi ve toplumun desteğini almayı önemsiyoruz. Çünkü projelerimizin kabul görmesi ve desteklenmesi yaratacağımız farkı daha güçlü ve yaygın kılıyor. Buna iki örnek vermek isterim. Kardelenler'i hayata geçirdiğimizde 5000 kızımıza burs vererek başladık. Kısa sürede toplumun da sahiplendiği projeye dönüştü ve burs sayımızı 10.000'e yükselttik. Mesela Sezen Aksu o dönemde Kardelenler isimli bir albüm çıkarmış ve tüm Türkiye'de konserler vermişti. Bu konserlerden elde edilen bilet gelirlerinin bir bölümünü ve albüm gelirlerini projeye aktararak daha fazla kızımızın okumasına imkân sağladık. Van için Türkiye Kumbarası'nda ise Turkcell'in 5 milyon TL atarak başlattığı süreç tüm Türkiye'den gelen bağışlarla 9,5 milyon TL'ye ulaştı. Kampanya için toplam 349.908 SMS gönderildi. www.turkiyekumbarasi.com adresi üzerinden bağış miktarı ve inşaat süreci an be an izlenebildi. Bu bağışlarla daha çok öğretmenimize barınma imkânı, daha çok öğrencimize burs ulaştırma fırsatı bulduk. Ekonomiye Kadın Gücü projemizde Turkcell olarak sağladığımız 400.000 TL katkı kamuoyunun desteği ile büyüdü.

-Proje/projelerin şirketinize ve topluma yansımaları neler oldu?

-Sosyal sorumlulukta da lider ve öncü şirket algımızı güçlendirdi. Projelerimizin herkes tarafından sahiplenen etkiye ulaşması yaptığımız işte doğru yolda olduğumuzun ve takdir gördüğümüzün kanıtı oldu.
-Sosyal sorumluluk projeleriniz şirketinize/çalışanlarınıza ne gibi artı değerler yarattı?
-Şu anda işgücünü oluşturan ve Y Kuşağı olarak adlandırılan kuşak, kendini işe ait hissetmek istiyor ve sosyal sorumluluk bilinci çok yüksek bir grup. Turkcell'in sosyal sorumluluk alanındaki başarıları her kademede Turkcell kaynağı için büyük bir mutluluk kaynağı. Çalışanlarımız bununla da yetinmiyor. Yaklaşık 1000 çalışanımızdan oluşan Turkcell Gönüllüleri, kendi geliştirdikleri projelerle Türkiye'nin dört bir yanındaki çocukların hayatlarına dokunuyorlar. Sonucunda "İlk Tatil"ini yapan çocuklar, susuz köye su, fen laboratuvarları, merak odaları, oyun alanları, sıcacık giysilerle sıcacık gülümsemelere kavuşan binlerce çocuğun mutluluğunu yaşıyorlar. Turkcell Gönüllüleri bugüne kadar Türkiye'nin dört bir yanında 64 okula ve yaklaşık 33.000 çocuğa ulaştılar. 1000 Turkcell Gönüllüsü kendi vakitlerinden ve bütçelerinden harcamalar yaparak 8000 öğrenci ile birebir temasa geçti.

-Başarılı bir sosyal sorumluluk projesi sizce nasıl yapılır? Bir sosyal sorumluluk projesinden nasıl başarılı sonuçlar alınır?

-Sosyal sorumluluk projeleriyle fark yaratmanın sırrı doğru bir hedefle ve planla yola çıkmak... Bir ihtiyacı belirleyerek bunu karşılamaya odaklandığınızda ve sürdürülebilir bir şekilde planınızı hayata geçirdiğinizde başarı beraberinde geliyor. Kardelenler, Geleceğe Koşanlar, Kadına Yönelik Şiddete Sıfır Tolerans, Ekonomiye Kadın Gücü, Van için Türkiye Kumbarası gibi projelerimizin her biri ayrı bir başarı öyküsü. Tüm bu projeler sürdürülebilir şekilde planladığımız ve ciddi konsantrasyon gerektiren işler.

Türk Telekom CEO'su Tahsin Yılmaz:

81 ildeki altyapı yatırımlarımızla, toplum için "değer yaratma" hedefiyle çalışıyoruz

TÜRKİYE'YE DEĞER

TÜRK TELE KOM

Herkesin hayata eşit katılabilmesini sağlamayı hedefleyen projeler yürüttüklerini bildiren Yılmaz, Türkiye'de dijital dönüşümün itici gücü olarak görev yaptıklarını vurguladı.

Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektöründe faaliyet gösteren firmaların yürüttükleri sosyal sorumluluk projelerinden örnekler sunduğumuz "Dosya" sayfalarımıza Türk Telekom (TT) CEO'su Tahsin Yılmaz yanıtlarıyla katkı verdi.

Çok geniş bir yelpazede sosyal sorumluluk çalışmaları yaptıklarına değinen Yılmaz, "kısa vadeli değil, sürdürülebilir, stratejik, uzun soluklu" çalışmalar yürüttüklerini, topluma, gençlere eğitim, spor ve çevrenin korunmasına katkıda bulunduklarını, engellilerin hayata katılımını teşvik ettiklerini anlattı.

21.500'ü aşkın çalışanlarıyla Türkiye'de dijital dönüşümün itici gücü olarak görev yaptıklarını söyleyen Yılmaz, yürüttükleri sosyal sorumluluk çalışmalarını "Türkiye'ye Değer" başlığı altında topladıklarını belirtti. Sosyal sorumluluk çalışmalarında eğitimin temel öncelikleri olduğunu kaydeden Yılmaz, 2005'te başlattıkları "TT Okulları" projesi kapsamında toplam 76 eğitim binasını yaptırdıklarını, bu okullarda 30 binden fazla öğrencinin eğitim gördüğünü bildirdi.

İletişim teknolojilerinin sunduğu avantajları engellilerin hayata katılmalarını teşvik etmekte kullandıklarını anlatan Yılmaz, bu kapsamda "Engelsiz Mesaj Servisi"ni hizmete sunduklarını söyledi.

Önem verdikleri sosyal sorumluluk alanlarından bir diğerinin de spor olduğunu kaydeden Yılmaz, 40 ilde, 27 branşta faaliyet gösteren TT Amatör Spor Kulüpleri kapsamında 10 yılda toplam 28 bin genç sporcuyu desteklediklerini belirtti.

Yılmaz, Türkiye'de bir ilk niteliği taşıyan, Boğaziçi Üniversitesi Görme Engelliler Eğitim ve Teknoloji Laboratuarı işbirliği ile gerçekleştirilen "Telefon Kütüphanesi" Projesi kapsamında görme engelli TT müşterilerinin GETEM kütüphanesindeki yüzlerce kitabı ücretsiz olarak dinleyebildiğini bu hizmetten yararlanan toplam tekil kullanıcı sayısının 10 bine ulaştığını bildirdi.

81 ilde bin "TT İnternet Evi"ni halkın kullanımına sunduklarını söyleyen Yılmaz, 200'de hayata geçirdikleri e-fatura projesiyle 76 ilde 100 bin fidan diktiklerini, Boğaziçi Üniversitesi işbirliğiyle yürütülen "Marmara'nın kalbini dinliyorum" projesiyle deprem araştırmalarını desteklediklerini, Vitamin eğitim programlarını tüm okullara ücretsiz olarak bağışladıklarına değindi.

-Türk Telekom olarak hangi sosyal sorumluluk projelerini yürütüyorsunuz? Bugüne kadar proje/projeler kapsamında neler yapıldı? Tanıtım ve hedef kitleyi nasıl belirlediniz?

-Türkiye'nin öncü iletişim ve yakınsama teknolojileri şirketi Türk Telekom (TT) olarak 21.500'ü aşkın çalışanımızla Türkiye'de dijital dönüşümün itici gücü olarak görev yapıyoruz. Türkiye'nin iletişim altyapısını kurmakla kalmayıp daima en verimli ve etkin şekilde işlerliğini sağlamak ve yarının ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte geliştirmek için çalışıyoruz. Bu çalışmalarımızı yürütürken, ticari bir şirket olarak hissedarlarımıza karşı sorumluluklarımız olduğu gibi ülkemize, toplumumuza karşı da sorumluluklarımız olduğunun bilincindeyiz.
TT olarak uzun yıllardır birçok sosyal sorumluluk projesini yürütüyoruz ve bu alandaki çalışmalarımızı "Türkiye'ye Değer" başlığı altında topluyoruz.
Halen sürdürdüğümüz sosyal sorumluluk çalışmaları şunlar:

Engelsiz Mesaj Servisi

İletişim teknolojilerinin sunduğu avantajları engelli vatandaşlarımızın hayata katılmalarını teşvik etmekte kullanmak bizim için çok önemli. Bu kapsamda kısa süre önce Engelsiz Mesaj Servisi'ni hizmete sunduk. Bu servisle işitme ve konuşma engelli vatandaşlarımız çeşitli kurumlara ev veya cep telefonlarından SMS göndererek ulaşabiliyor, istek ve taleplerini bu kurumlara iletebiliyor. TBMM'nin de kullanmaya başladığı bu hizmeti daha fazla kuruma yaygınlaştırmayı, böylece ülkemizde sayıları 3 milyona ulaşan işitme ve konuşma engelli vatandaşlarımızın hayata daha fazla katılabilmelerini ve ihtiyaç duyacakları her türlü hizmeti bu sistemi kullanarak almalarına katkıda bulunabilmeyi hedefliyoruz. Bu servisin gördüğü büyük ilgi bizim için memnuniyet verici.

TT Okulları

Sosyal sorumluluk çalışmalarımızda eğitim, temel önceliğimiz oldu. Bu alanda şimdiye kadar Türkiye çapında birçok projeyi başarıyla hayata geçirdik. Bunlardan biri olan Türk Telekom Okulları projemiz 2005 yılında başladı. Bu proje kapsamında 50 okul, 15 yurt, 4 spor salonu, 4 çok amaçlı salon, 2 lojman, 1 atölye olmak üzere toplam 76 eğitim binasını yaptırarak halkımızın hizmetine sunduk. Türk Telekom okullarında 30 binden fazla öğrenci eğitim gördü.

TT Amatör Spor Kulüpleri

Önem verdiğimiz sosyal sorumluluk alanlarından bir diğeri de spor. Bu yaklaşımımız çerçevesinde spor dünyasına da katkıda bulunmaya çalışıyoruz. Türk Telekom Amatör Spor Kulüpleri kapsamında 40 ilde, tenisten wushu'ya, 27 branşta faaliyet gösteren amatör kulüplerdeki 4 bini aşkın genç sporcuyu destekliyoruz. Bu sponsorluk kapsamında 10 yılda toplam 28 bin genç sporcuyu destekledik.
Desteklediğimiz amatör spor kulüplerinden on binlerce genç, TT desteğiyle ülkemize kendi dallarında başarılar kazandırmak için yarıştı.

Telefon Kütüphanesi

Engelli vatandaşlarımızın hayata katılmalarını sağlamak amacıyla hayata geçirdiğimiz çalışmalardan biri de "Telefon Kütüphanesi" servisimiz. Görme engelli kullanıcıların diledikleri kitapları telefon üzerinden dinleyebilmelerini sağlayan bu ücretsiz servisin kullanıcı sayısı 12

bine yükselmiş durumda. Hizmet bir yılda 250 binden fazla arama ve 2,5 milyon dakika dinlenme süresine ulaşmış durumda. Türkiye'de bir ilk niteliğinde olan ve Boğaziçi Üniversitesi Görme Engelliler Eğitim ve Teknoloji Laboratuarı (GETEM) işbirliği ile gerçekleştirildiğimiz Telefon Kütüphanesi Projesi kapsamında görme engelli TT müşterileri GETEM kütüphanesindeki yüzlerce kitabı ücretsiz olarak dinleyebiliyor. Telefon Kütüphanesi'nden yararlanan toplam tekil kullanıcı sayısı 10 bine ulaştı.

İnternet Evleri projemizle 81 ilde 1000 TT İnternet Evini halkımızın kullanımına sunduk. TT İnternet evlerinde ortalama 20 adet tam donanımlı bilgisayar bulunuyor.
Hayata 2008 yılında geçen e-fatura ormanları projemiz ile müşterimiz faturalarını elektronik ortamda almayı tercih etti ve 6,5 milyon e-fatura müşterisi ile 76 ilde 100 bin fidan diktik.
Boğaziçi Üniversitesi işbirliğiyle yürütülen "Marmara'nın kalbini dinliyorum" projesi çerçevesinde deprem araştırmalarını destekliyoruz.

TT müşterileri için, 81 ildeki altyapı yatırımları ile ekonomi için, sosyal sorumluk projeleri ile de içinde var olduğu toplum için değer yaratma hedefi ile çalışıyor.
Eğitim başlığı altında bir diğer çalışma ile konuların bilgisayar ve multimedya destekli bir şekilde anlatıldığı Vitamin eğitim programlarımızı tüm okullara ücretsiz olarak bağışladık.

-Sosyal Sorumluluk (SS) ile Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) projeleri arasında ne gibi farklar var? Yürüttüğünüz SS veya KSS projeleri faaliyet alanınızla ilgili mi?

-Faaliyet alanlarımızla yani iletişimle direkt ilgili projelerimiz olduğu gibi, dolaylı olarak topluma değer katmayı, herkesin hayata eşit katılabilmesini sağlamayı hedefleyen projelerimiz de var. Örneğin, Engelsiz Mesaj Servisi, Telefon Kütüphanesi, İnternet Evleri gibi projelerimizin faaliyet gösterdiğimiz iletişim teknolojileri alanı ile doğrudan ilgili. Faaliyet alanımızla doğrudan ilgili olmadığı halde toplumsal faydaların olan inancımızla hayata geçirdiğimiz sosyal sorumluluk projeleri de mevcut.

-Söz konusu proje/projeler, ne zamandan başladı? Nasıl hazırlandı?

-Bu projeler arasında on yıldır süren TT Amatör Spor Kulüpleri olduğu gibi lansmanını kısa süre önce yaptığımız "iletişimle engelleri kaldırıyoruz" projesi de var. Her proje ilgili arkadaşlarımız tarafından titizlikle tespit ediliyor, hazırlanıyor, işleyiş süreçleri baştan sona takip ediliyor.

-Proje/projeler ile neyi amaçlıyorsunuz? Ne kadar sürecek? Sosyal sorumluluk projenizin kapsamı nedir? Proje/projelerin şirketinize ve topluma yansımaları neler oldu?

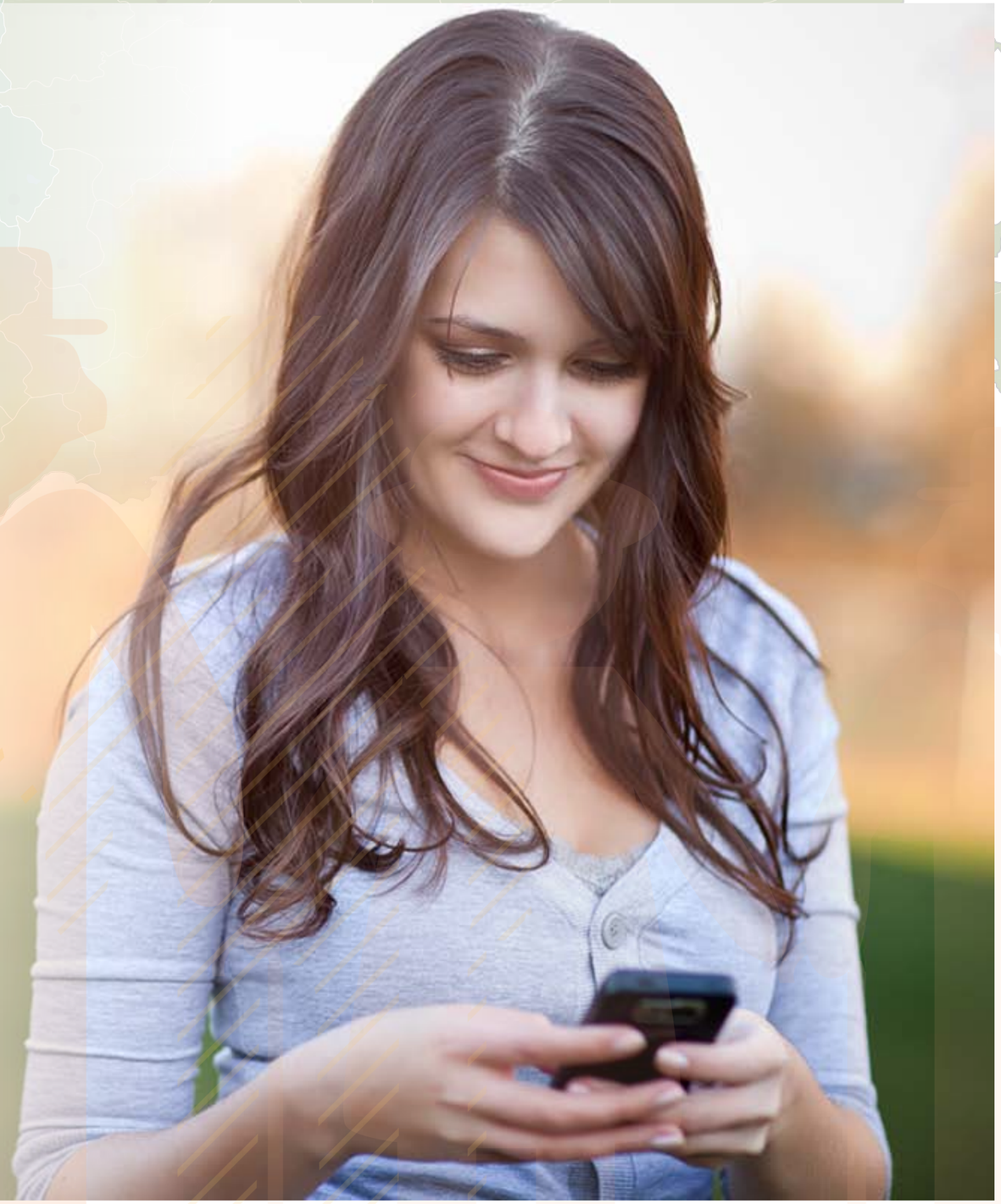
-TT olarak çok geniş bir yelpazede sosyal sorumluluk çalışmaları yapmaktayız. Dikkat ederseniz, bu çalışmaların ortak noktası, kısa vadeli değil, sürdürülebilir, stratejik, uzun soluklu çalışmalar olmalarıdır. Böylelikle topluma, gençlere eğitim ve sporda katkıda bulunmayı, engellilerin hayata katılımını teşvik etmeye, çevrenin korunmasına katkıda bulunduğumuzu, değer katma hedefimizde doğru yolda olduğumuzu düşünüyoruz.

-Sosyal sorumluluk projeleriniz şirketinize/çalışanlarınıza ne gibi artı değerler yarattı?

-Sosyal sorumluluk projelerimizin sadece konuyla ilgili departmanlarda çalışan arkadaşlarımız tarafından değil, tüm TT çalışanlarınca benimsendiğini, desteklendiğini, büyük bir memnuniyetle görüyoruz. Örneğin, Telefon Kütüphanesi projemiz kapsamında görme engellilerin dinleyeceği kitapların seslendirilmesinde Türkiye çapında birçok çalışanımız önemli bir vakit ayırdı ve katkıda bulundu.

-Başarılı bir sosyal sorumluluk projesi sizce nasıl yapılır? Bir sosyal sorumluluk projesinden nasıl başarılı sonuçlar alınır?

-TT olarak bu konuda nelere dikkat ettiğimizi şöyle sıralayabilirim: Öncelikle projenin topluma gerçekten fayda sağlaması, değer katması önemli. Projenin uzun soluklu ve sürdürülebilir bir yapıda olması da başarıyı etkileyecek önemli faktörler. Sosyal sorumluluk alanında uzun soluklu çalışmalar daha kalıcı ve etkili sonuçlar verecektir. Yürütülen projenin çalışanlar ve paydaşlar tarafından benimsenmesi, projenin ihtiyacı olan bireylere ulaşması için uygun iletişim mecralarının kullanılması, hedefe ulaşma yolunda önemli bir etken olacaktır. Bu hassas konuda iletişimin de çok titiz bir yaklaşımla sürdürülmesi büyük bir önem taşımaktadır.

Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Süel:

5 yılda 3 milyonu aşkın kişinin hayatına dokunduk

Hayata geçirdikleri tüm projelerde, toplumun uzun vadeli ve sürdürülebilir başarısına katkı sağlamayı hedeflediklerini vurgulayan Süel, projelerini eğitim, kadın ve engellilik ekseninde oluşturduklarını bildirdi. Süel, tüm projelerde, sektör temsilcileri ve STK'lar ile diyalog halinde olmaya ve bu diyaloğu farklı platformlarda, farklı işbirlikleri ile geliştirmeye önem verdiklerini belirtti.

Türkiye'de özellikle bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektöründe faaliyet gösteren firmaların yürüttükleri sosyal sorumluluk projelerinden örnekler sunduğumuz "Dosya" sayfalarımıza, Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Hasan Süel de katıldı. Mayıs 2007'de kurdukları Türkiye Vodafone Vakfı'yla gerçekleştirilen sosyal sorumluluk projelerinde, Vodafone'un sorumluluk sahibi küresel vatandaş olma ve toplumla bütünleşme taahhüdünün sosyal hayata yansımasını oluşturduklarını söyleyen Süel, Türk toplumunun sürdürülebilir geleceğine katkı sağlayabilecek projeler yürüttüklerine işaret etti.

"Geleceğe İlk Adım", "Düşler Akademisi Projesi", "Teknolojide Kadın Hareketi" ve "Önce Kadın" projelerinden söz eden Süel, çalışmalarını eğitim, kadın, engellilik gibi başlıklar altında topladıklarını anlattı.

Süel, "Geleceğe İlk Adım" projesiyle, 81 ilde 573 anasınıfı ile toplam 93 bin kişi, "Teknolojide Kadın Hareketi"nde 5 ilde 1.300 kadına ulaştıklarını "Düşler Akademisi" projesi ile 1.720 gencin hayatına dokunduklarını belirtti.

Süel, hayata geçirdikleri tüm projelerde, sektör temsilcileri ve STK'lar ile diyalog halinde olmaya ve bu diyaloğu farklı platformlarda, farklı işbirlikleri ile geliştirmeye önem verdiklerinin altını çizdi.

-Vodafone olarak hangi sosyal sorumluluk projelerini yürütüyorsunuz? Sosyal Sorumluluk (SS) ile Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) projeleri arasında ne gibi farklar var? Yürüttüğünüz SS veya KSS projeleri faaliyet alanınızla ilgili mi?

-Türk toplumunun gelişmesine ve yaşam kalitesinin artmasına katkıda bulunmak misyonuyla Mayıs 2007'de kurduğumuz Türkiye Vodafone Vakfı'yla gerçekleştirdiğimiz sosyal sorumluluk projeleriyle, Vodafone'un sorumluluk sahibi küresel vatandaş olma ve toplumla bütünleşme taahhüdünün sosyal hayata yansımasını oluşturuyoruz. Bu konudaki çalışmalarımızın tümünü kurumsal sosyal sorumluluk projesi olarak nitelendiriyoruz. Birçok kurumla ortak çalışmalar yürütüyoruz.

Bu süreçte yoğunlaştığımız alanları başlıca şöyle sıralayabilirim: Okul öncesi eğitime katkı sağlamak amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ve Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) işbirliğiyle faaliyete geçirdiğimiz "Geleceğe İlk Adım" programı. Engelli gençlerimizin hayatlarındaki engelleri ortadan kaldırarak toplumsal hayata katılmalarında aktif rol oynamalarını sağlamaya yönelik, Alternatif Yaşam Derneği (AYDER) ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (United Nations Development Programme- UNDP) ile hayata geçirdiğimiz "Düşler Akademisi Projesi". Kadınların sosyal ve ekonomik hayata katılımını sağlamak amacıyla Dünya GSM Birliği (GSMA)

Kadın Hareketi" Programı devam ediyor."Önce Kadın" programımızı ise geçen ay lanse ettik.

-Proje/projeler ile neyi amaçlıyorsunuz? Ne kadar sürecek?

-Ekonomik kalkınmanın itici güçlerinden telekomünikasyon sektörünün lider oyuncularından biri olarak, ticari alanda sağladığımız başarıların yanı sıra, sorumlu kurumsal vatandaş olma bilinciyle toplumumuzun uzun vadeli ve sürdürülebilir başarısına katkı sağlamayı da en önemli önceliklerimiz arasında görüyoruz.

-Sosyal sorumluluk projenizin kapsamı nedir?

-Sosyal sorumluluk projelerimize dâhil tüm faaliyetlerimizin ana ekseninde sürdürülebilirlik prensibimiz yer alıyor. Türkiye'nin daha eğitimli, donanımlı ve üretken bir toplum olması gibi önemli bir hedef için çalışırken, toplumumuzun ihtiyaç haritasını göz önünde bulundurarak, bu haritadaki açıkları en hızlı ve sürdürülebilir şekilde nasıl kapatabileceğimize odaklanıyoruz. Bu süreçte de teknolojiyi hayatın hizmetinde kullanarak gerçekleştirdiğimiz çalışmalarımızı eğitim, kadın, engellilik gibi başlıklar altında topluyoruz. Projelerimizi bu eksende oluşturuyoruz. Ayrıca, çalışmalarımızı gerçekleştirirken her aşamada tüm paydaşlarımızın etkin katılımı ve geri bildirimini sağlıyoruz. Böylece projelerimiz sürdürülebilir ve güçlü yapılara sahip oluyor.

-Bugüne kadar proje/projeler kapsamında neler yapıldı? Tanıtım ve hedef kitleyi nasıl belirlediniz?

ve Cherie Blair Foundation for Women işbirliğinde hayata geçirilen m-Women programın Türkiye ayağını, Türkiye Kadın Girişimciler Derneği (KAGİDER) ve Türkiye Bilişim Vakfı (TBV) ile "Teknolojide Kadın Hareketi" Projesi olarak hayata geçirdik. Kadınlarımızın ekonomiye katılımını hızlandırabilmek için Türkiye'de ilk kez gerekli tüm servisleri tek bir çatı altında topladığımız, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın desteğiyle hayata geçirdiğimiz bu programa "Önce Kadın" adını verdik.

Türkiye Vodafone Vakfı olarak, sürdürülebilir gelişme için sivil toplum kuruluşları ve diğer paydaşlarla işbirliği yaparak hayata geçirdiğimiz tüm projelerde, toplumun gelişmesine katkı sağlamayı hedefliyoruz. Türkiye Vodafone Vakfı olarak sosyal sorumluluğumuzun bilinciyle, Türk toplumunun sürdürülebilir geleceğine katkı sağlayabileceğimiz projelerle ülkemiz için fayda yaratmaya devam ediyoruz.

-Söz konusu proje/projeler, ne zamandan başladı? Nasıl hazırlandı?

-Düşler Akademisi Projemizi, AYDER, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, Kalkınma Bakanlığı ortaklığında 15 Kasım 2008'de hayata geçirdik. Düşler Mutfağı, Nisan 2012'de Düşler Akademisi'nin alt projesi olarak hayata geçirildi. Engelli bireylerin mutfak alanında üretim yaparak potansiyellerini ortaya çıkarmalarına ve gelecekte bu alanda gelir elde ederek istihdam fırsatı elde etmelerine olanak sağlıyor."Geleceğe İlk Adım" projemiz 2009 yılında başladı ve AÇEV ile MEB himayelerinde başarıyla sürüyor. Mart 2011'den bu yana Türkiye'de "Teknoloji'de

-Geleceğe İlk Adım projesiyle, içinde bulunduğumuz 2012 - 2013 öğrenim yılında 81 ilde 573 anasınıfı ile toplam 93.000 kişiye ulaştık.
Teknolojide Kadın Hareketi'nde öncelikle bir araştırma yaptık ve Türkiye'de kadın, teknoloji ve girişimcilik ilişkisinin haritasının çıkardık. Proje kapsamında, kadınlara yönelik kapsamlı bir girişimcilik ve teknoloji eğitimi programı gerçekleştirdik. Programımızı mentorluk, koçluk gibi programlarla destekledik. 5 ilde 1.300 kadına ulaştık. Ardından teknolojinin kullanıldığı bir girişimcilik fikri olan kadınlara yönelik yarışmamızı hayata geçirdik.
Düşler Akademisi, kelimenin tam anlamıyla "öncü" bir sosyal girişimcilik modeli olarak yapılandırıldı. Proje, yepyeni bir yaşam yolculuğu ile toplumsal hayata eşit ve aktif katılımın örneğini sunuyor. Türkiye Vodafone Vakfı olarak; "Sanat ve Sanatçı Engel Tanımaz" sloganıyla yol alan Düşler Akademisi projesi ile 1.720 gencin hayatına dokunduk. Projede; gençlerimize paylaşma, farklı olanı tanıma-kabul etme, farklılıklara uyum sağlama, problem çözme, üretken ve yaratıcı olma gibi değerlerin geliştirilmesine olanak tanıyarak gençlerin kişisel gelişimlerine katkıda bulunan doğal bir eğitim alanı oluşturduk.

-Proje/projelerin şirketinize ve topluma yansımaları neler oldu?

-İş yapma süreçlerimizin merkezine yerleştirdiğimiz sosyal sorumluluk anlayışımız kapsamında; ülke ekonomisine, topluma, istihdamın artmasına ve sürdürülebilir büyümeye katkıda bulunabileceğimiz her türlü projeye değer veriyor ve bu gibi çalışmaların içinde büyük bir gururla yer alıyoruz. Türkiye Vodafone Vakfı ile 5 yılda 3 milyonu aşkın kişinin hayatına dokunduk.
Türkiye Vodafone Vakfı olarak işbirliği içinde bulunduğumuz sivil toplum kuruluşları ile geliştirdiğimiz tüm projelerin temelinde sürdürülebilirlik geliyor. Bu nedenle uzun soluklu olan bu projelerimizde çalışanlarımızın birebir yer alması için birçok etkinlik ve fırsat yaratıyoruz. Diğer yandan çalışanlarımız ve ekosistemimizden oluşan Vodafone Gönüllüleri, varolan projelerimizin içinde yer aldıkları gibi, kendileri proje geliştirerek şirket çalışanlarımızın katılımını güçlendiriyorlar.

-Sosyal sorumluluk projeleriniz şirketinize/çalışanlarınıza ne gibi artı değerler yarattı?

-Kurumsal şirketler de tıpkı gerçek kişiler gibi içinde yaşadıkları topluma katkıda bulunurlar. Kurumsal vatandaşlık olarak tanımlanan bu yaklaşım, kurumsal şirketlerin toplumsal görev ve sorumluluklarının farkında olmaları ve bu yönde sosyal yatırımlarla topluma hizmet etmeleri anlamına gelir. Sorumlu kurumsal vatandaşlar olarak kurumsal şirketler kâr etme amacı olmaksızın gerçekleştirdikleri bu yatırımlarla kurum itibarlarının gelişimine de katkıda bulunmuş olurlar. Biz de kurumsal sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştirerek kurum itibarlarımızda ve marka algısında önemli yükselmeler kaydediyoruz. Pazarların genişletilmesi, risk yönetiminin gelişmesi, yeni ürünler, maliyet azaltımı, çalışanların motivasyonu bu tür KSS çalışmalarının diğer önemli katkıları arasında değerlendirilebilir.

Kurumsal kimliğimizin ayrılmaz bir parçası olarak gördüğümüz sosyal sorumluluk ekseninde hayata geçirdiğimiz tüm projelerde, çalışanlarımız başta olmak üzere geniş ölçekte bir bilinç seviyesi yaratıyoruz. İşin özünde, geliştirdiğimiz ürün ve hizmetlerden, ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan yarattığımız değerlere kadar her alanda, çalışanlarımızı ekosistemimizin en değerli ve temel yapıtaşı olarak algılıyoruz. Bu çerçevede çalışanlarımızın sosyal sorumluluğu iş yapma biçimlerinin doğal bir parçası olarak görmelerini hedefliyor, bu şekilde ülkemiz için katma değer sağlamaya odaklanıyoruz.

-Başarılı bir sosyal sorumluluk projesi sizce nasıl yapılır?

-KSS projelerinin başarılı olabilmeleri için öncelikle toplumsal gerçeklik ve ihtiyaçlara uygun çözümler sunmaları, kurumun ve markanın ilke ve değerleriyle uyumlu olmaları, uygulanabilir ve sürdürülebilir olmaları, etkin paydaş katılımı süreçleri içermeleri ve etkilerinin ölçülebilir olması gerekir.

Bu özelliklere sahip KSS projelerinin toplum ve diğer kurumlar için model haline gelebilmesi ve kurum itibarıyla ilişkilendirilebilmesi için doğru iletişim mesajları ve yöntemleri kullanılarak anlatılması büyük önem taşıyor.

Biz bu konudakiönemli bir unsuru da projelerimizi doğru iş ortaklarıyla çözmek olarak görüyoruz. Bunlar tabii ki STK'lar. Vodafone Türkiye olarak sürdürülebilirlik ve sosyal sorumluluk stratejimiz kapsamında hayata geçirdiğimiz tüm projelerde, sektörümüzün temsilcileri ve STK'lar ile diyalog halinde olmaya ve bu diyaloğu farklı platformlarda, farklı işbirlikleri ile geliştirmeye önem veriyoruz. Tüm sivil toplum kuruluşlarının şirketimizin kurumsal performansı hakkındaki görüşleri ve önerileri bizim için çok değerli. Hayata geçirdiğimiz projelerde onların deneyimlerinden etkin şekilde faydalanmaya ve fikir alışverişinde bulunarak ortak bir değer yaratmaya özen gösteriyoruz.

Bugüne kadar Türkiye'nin pek çok öncü STK ile işbirliği içinde çok önemli projelere imza attık. Bunlar arasında UNDP ve Habitat İçin Gençlik ile gerçekleştirdiğimiz Bilgisayar Bilmeyen Kalmayacak Projesi kapsamında, Türkiye'nin e-dönüşüm sürecine katkı sağlamayı hedefledik. AYDER, Düşler Akademisi Projesi'nde engelli gençlerimizin toplumsal hayata kazandırılması hedefimizde her zaman yanımızda olan bir paydaşımız. AÇEV ve Milli Eğitim Bakanlığı ile ise, İlk Adım Projesi kapsamında, ülkemizde okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması amacıyla çıktığımız yolda Eylül 2009'dan bu yana beraber yürüyoruz.

“Kamuda Bilişim 2023 Vizyonu”, 15. Kamu-BİB’de tartışıldı

Bakan, bürokrat, BİM yöneticileri ve sektör uzmanlarının katılımıyla gerçekleştirilen Kamu Bilişim Platformu 16-19 Mayıs 2013 tarihlerinde Bodrum Hilton Otel’de düzenlendi. Ana teması “Kamuda Bilişim 2023 Vizyonu” olan etkinlikte hazırlanan 7 rapor ele alındı, çeşitli konularda oturum ve toplantılar yapıldı.

Aslıhan Bozkurt, Fatma Ağaç

Türkiye Bilişim Derneği’nin (TBD) her yıl düzenlediği geleneksel etkinliklerinden biri Kamu Bilgi İşlem Merkezleri Yöneticileri Birliği (Kamu-BİB), Kamu Bilişim Platformu, 16-19 Mayıs 2013 tarihlerinde Bodrum Hilton Otel’de gerçekleştirildi.

Türkiye’nin bilgi toplumu olma sürecine katkı veren TBD, bir yıl boyunca birçok kişinin gönüllü katkısı ve özverili çalışmasıyla ortaya çıkardığı raporları değerlendirmek üzere tüm bilişimcileri, 15. Kamu Bilişim Platformu etkinliğinde bir araya getirdi. Kamu-BİB, “Kamuda Bilişim 2023 Vizyonu” ana temasıyla düzenlendi. Dünyada başka örneği bulunmayan, tüm kamu bilgi işlem yöneticilerinin doğal üyesi oldukları platformu Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) destekledi. Etkinlik aynı zamanda, Türkiye Dijital Platformu’nun işbirliğiyle yapıldı. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım, Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı Murteza Balcı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Mustafa Fırat, Ekonomi Bakanlığı Bakan Danışmanı ve Genel Müdür Yardımcısı Dr. Halil Bader Arslan ile çok sayıda kamu bilgi işlem yöneticisinin katıldığı etkinlikte, hazırlanan rapor ve kılavuzlarla toplam 7 farklı grubun çalışmaları sunuldu. Etkinlik sonrasında kamu bilgi işlem yöneticilerine yönelik yapılan kapalı toplantıda, sunulan raporlar tartışılırken bu toplantıların daha etkin hale getirilmesi ve kamuda bilişim alanında çalışanların özlük haklarının sürekli olarak değerlendirileceği bir alt çalışma grubu kurulması gibi önemli konular ele alındı.

Çalışma grupları sunumlarının değerlendirilmesine yönelik anketlerle katılımcıların görüşleri toplanırken sosyal etkinlik anlamında da birçok ilke imza atıldı. Etkinlik öncesi ve etkinlik sırasında çekilen belgesel ve sunulan görseller, sergilenen resimler, yapılan tiyatro gösterisiyle farklılıklar yaşandı. “Hazine avı” ve “Dans yarışması” da, 15. Kamu Bilişim Platformu toplantısında sosyalleşme ve kaynaşmayı sağlayan diğer iki etkinlik oldu.

Etkinliğin açılışında TBD Onursal Başkanı Prof. Dr. Aydın Köksal, Yönetim Kurulu Başkanı Turhan Menteş, Kamu-BİB Yürütme Kurulu temsilcisi Doç. Dr. İzzet Gökhan Özbilgin ve Kamu BİB Çalışma Grubu Başkanı Suna Sarıoğlu’nun, Kamu-BİB’in önemi ve raporların hazırlanma sürecini anlattıkları bir belgesel sunuldu.

Orta: Kamu-bilişimin hedefi, vatandaş odaklı hizmetler olmalı

Açılış konuşmasını yapan Kamu-BİB Yönetim Kurulu Başkanı Mesut Orta, yapılan çalışmaların bilişim alanında yarar sağlamasını, bilişim alanında karar vericileri teşvik etmesini ve yönetişim açısından bilişim politikalarının oluşturulmasına katkı sağlamasını temenni ettiklerini anlattı.
Tarım devriminin 1000, sanayi devriminin 300 yıl sürdüğüne değinen Orta, bilgi devriminin 100 yılda tamamlananağının bildirildiğini aktardı. Türkiye'nin 2023 Vizyonunu gerçekleştirmesi için uzun vadeli planları olmadığına işaret eden Orta, "Kamu-bilişim hedefi, vatandaş odaklı hizmetler olmalı. Bilgi toplumu olma yolunda elimizi çabuk tutmalı, fırsatları iyi değerlendirmeliyiz" dedi.
Tarım ve sanayi toplumlarında "güç" insan ve makine gücünü elinde bulunduranlarda olduğuna değinen Orta, "Bilgi toplumunda 'güç' bilgiden, akıldan, bunları işleyen, yorumlayanlardan, üretenden azami şekilde yararlananlardadır. Bilgi en büyük erktir" diye konuştu.
"Teknolojinin etkisi ne ile ölçülür? İnsan yeteneklerini kaç kat arttırmıştır?" sorusunun yanıtını vermeye çalışan Orta, pulluk ve kimyasal gübrenin 10 kat, otomobil yürüme yeteneğini 15-20 kat, buharlı makinelerin ise 1000 kat, bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) insan yeteneklerini milyonlarca kat artırdığını vurguladı.
Bilgi işlem çalışanlarını "bilgi toplumunun işçileri" olarak tanımlayan Orta, BİT'in üretime, planlamaya, denetime, şeffaflığa, katılımcılığa, demokrasiye ve hesap verilebilirliğe önemli katkılar verdiğinin altını çizdi.
e-devlet çalışmalarının bilgi toplumu olma yönünde atılan en önemli ve büyük adım olduğunu belirten Orta, BİM'lerin isim, bakış açısı, otorite eksikliği, personel istihdamı, fiziki mekân ve idarecilerin konuya vakıf olmamaları gibi sorunlar yaşadığını anlattı.
Orta, açış konuşmasını toplantıda sunulacak raporların bilgi toplumu politikaları belirlenirken dikkate alınması , farkındalık oluşturması ile 2023 vizyonu çerçevesinde BİM ve yöneticilerinin hak ettiği konumu kazanmasını beklediğini söyleyerek tamamladı.

Menteş: Vizyon 2023 bilişim sektörü için çok önemli

TBD Yönetim Kurulu Başkanı Menteş ise açılış konuşmasında, "bir efsane" olduğunu vurguladığı Kamu-BİB'i, "durumdan vazife çıkaran bilişimcilerin örgütü" olarak tanımladı.
"Vizyon 2023 bilişim sektörü için çok önemlidir" açıklaması yapan Menteş, sektör sivil toplum kuruluşlarıyla (STK) birlikte "Atılım için bilişim" dediklerini, 2023 hedefinin ancak yüzde 8'lik büyüme ile yakalanabileceğini, bu büyümeyi gerçekleştiren ülkelerin hepsinin bilişim sektörünü önceliklendirdiklerini anımsattı.
Menteş, Türkiye'nin bu yüzyılda rekabet gücünü artırması, ileri, çağdaş ülkeler seviyesine ulaşmasının ulusal bilişim politikaları geliştirilmesi ve oluşturulan politikaların bilişim teknolojileriyle bütünleşmesine bağlı olduğunun altını çizdi.
TBD Kamu-BİB'in çalışma biçimini biraz daha zenginleştirmesi gerektiğine değinen Menteş, özlük hakları, mesleki yeterlilik konularında bazı grupların çalışmalarını sürekli yenileyip her yıl rapor üretir hale gelmesini istedi.
Kamu-BİB platforumundaki birlikteliğin diğer kurumlara örnek olacağını düşündüğünü belitren Menteş, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Türkiye bilişim bütçesinin yarısını kamudan sağlıyor. Bu nedenle kamu BİM yöneticilerine çok görev düşüyor. Kolaycılığa kaçmayın. Küçük projeler yerine büyük projelere yönelmelisiniz. Bu noktada sistem entegratörleri büyük önem taşıyor. BİM yöneticileri olarak onları koruyun. Çünkü onlar sektöre ivme kazandırıyor. Ülkemizde bazı projeler uzayabiliyor, alt gruplar oluşturuluyor. Ne olur bunları aramızda konuşalım, çözüm yollarını birlikte bulalım."

Kamu-BİB 2013'ün Ana Sponsorlarından İntel Türkiye Genel Müdür Yardımcısı Yalım Eriştiren ile Turkcell Kurumsal Pazarlama

Direktörü Murat Küçüközdemir de açılışta birer konuşma yaptılar. Küçüközdemir, Turkcell'in bilgiye erişim vizyonu ve buna ilişkin platformu hakkında bilgiler verdi.

Yazılımların nasıl pazarlanması gerektiği konusunda çalıştıklarını bildiren Küçüközdemir, "BİM ve pazarlamanın daha yakın çalışması gerektiğini düşünüyorum" dedi.
İntel Türkiye Genel Müdür Yardımcısı Eriştiren ise, sözlerine bundan sonra bu platformlarda daha aktif yer almayı istediklerini bildirerek başladı. Yürüttükleri projelerden söz eden Eriştiren, Türkiye'de çok iyi proje ve markalar olduğunu ancak bunların yurtdışında fazla bilinmediğine dikkat çekti.

Bakan Yıldırım: Trafikte hız felaket, bilişimde hız berekettir

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Yıldırım, video konferansla bağlandığı etkinlikteki konuşmasında, TBD'nin bilişim farkındalığının artmasına yönelik çalışmalarına devam ettiğini belirtip TBD kurucu başkanından bugüne kadarki tüm başkanlarını kutladı.
Çekirdek ailenin, "anne, baba, çocuklar ve İnternet" olarak tanımının değiştiğine işaret eden Yıldırım, bilişim alanında Türkiye'deki mevcut duruma ilişkin çarpıcı sayılar verirken "Trafikte hız felaket, bilişimde hız berekettir" dedi.
10 yılı aşkın görev süresinde paydaşlarla birlikte hareket ettiğine değinen Yıldırım, 2009'da Bakanlık olarak düzenledikleri Ulaştırma ve Haberleşme Şurası'nda, Türkiye'nin bilişim ile iletişimle ilgili 2023 hedeflerini belirlediklerini söyledi.
Yıldırım, bu hedeflerin bazılarının genişbant erişimini Türkiye'de yaygınlaştırmak, bölgeler arasındaki sayısal uçurumu asgari düzeye indirmek ve bilişim teknolojilerinin desteğiyle engelli vatandaşlara yönelik sosyal sorumluluk projelerine hız vermek olduğunu anlattı. Bilişimde 10 yıllık hedeflerin yanıltıcı olabileceğinin üzerinde duran Yıldırım, bilişimle ilgili hedeflerin yıllık olmasının bile çok uzun bir süre kabul edilebileceğinin altını çizdi.
Türkiye'nin çevirmeli İnternet'ten evlere fiber optik sağlar duruma geldiğini bildiren Yıldırım, arama motorlarından bir dakikada 700 bin arama yapıldığı, bir dakikada 98 bin adet tweet atıldığı ve e-ortamdan 168 milyon mesaj yazıldığını belirtti.

"Bilişimsizlik ülkemize yük getiriyor"

TBD'nin tespiti olan "bilişimsizlik maliyeti", e-devlet projelerinin etkin kullanılmamasının kazanç yerine maliyet ve yük getirdiğine işaret eden Yıldırım, "Türkiye'de 50 milyon İnternet kullanıcısı varken e-Devlet Kapısı'ndan hizmet alanların 15 milyon olması kabul edilebilir değil. Projelerin etkin maliyetinin ortaya konulması gerekli" dedi.
Adalet Bakanlığı'nın UYAP, İçişleri Bakanlığı'nın MERNİS, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın TAKBİS projesinin büyük kolaylıklar getirdiğine değinen Yıldırım, vatandaştan hâlâ nüfus sureti ve ikametgâh ilmuhaberi istenmesinin büyük çelişki olduğunu belirtti. Bilişimde zihinsel dönüşümün gerçekleştirilmesi gerektiğinin üzerinde duran Yıldırım, geleneksel düşünce yapısının hizmetleri yavaşlattığını ve toplumsal gelişmenin önünde büyük engel olduğunu vurguladı. Türkiye'de 15 milyon e-imza kullanıldığına işaret eden Yıldırım, "Bu kabul edilebilir bir şey değil. Kurum ve kuruluşlar kendi altyapılarından hizmet veriyorlar.

E-Devlete entegre edilmelerini sağlayacağız" diye konuştu.
Yıldırım, 95 kuruluşun 713 işleminin e-devlet üzerinden gerçekleştirildiğine işaret ederek, e-devlet uygulamalarının koordinasyonu için mevzuat taslağı hazırladıklarını bildirdi. Taslağı kamu ve sivil toplum kuruluşlarının görüşüne açıklarını dile getiren Yıldırım, Bakanlık olarak Türkiye Enteğre Veri Merkezi oluşturma çalışmalarını başlattıklarını açıkladı.

"ICANN, İstanbul'u 3. merkez olarak belirledi"

İnternet Tahsisli Sayılar ve İsimler Kurumu'nun (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers-ICANN), İnternet alan adları sisteminin teknik yönetimi, IP adres alanlarının tahsisi, protokol parametrelerinin belirlenmesi ve İnternet ana servis sağlayıcı sisteminin idaresini koordine etmek için Amerika (Los Angelas) ve Singapur'dan sonra Türkiye'de İstanbul'u 3. merkez olarak belirlemesinin önemli bir gelişme olduğunun altını çizen Yıldırım, İnternet'te yerli içeriğin artırılması gerektiğinden söz etti.
Siber Güvenlik Kurulu oluşturulması için Milli Güvenlik Kurulu'na başvurduklarını ve Siber Güvenlik Kurulu'nun kurulduğunu anlatan Yıldırım, ilk toplantının gerçekleştirildiğini ve Bakanlar Kurulu'nun Siber Güvenlik Kurulu'nu onay aşamasına geldiğini söyledi.
"Savaşlar artık topla tüfekle yapılmıyor, siber güvenlik ülkeyi can çekiştirir hale getiriyor. Siber saldırı ucuz, savunması pahalı" diyen Yıldırım, siber güvenliğin, ülke güvenliği ile eşit konuma geldiğinin altını çizdi.
15. Kamu Bilişim Platformu'nun açılış töreni, etkinlik sponsorlarına plaket verilmesiyle tamamlandı.
Açılış konuşmalarının ardından Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı Murteza Balcı başkanlığında , "Kamuda Bilişim 2023 Vizyonu" oturumu düzenlendi Oturuma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Mustafa Fırat, Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Daire Başkanı Emin Sadık Aydın ile TÜBİTAK BİLGEM Müdürü Murat Kahraman katıldı.

Gazeteci Özgentürk: İyi ki sosyal medya, İnternet var

Etkinliğin ilk günü öğleden sonra ise davetli konuşmacı olan Gazeteci, Belgeselci Nebil Özgentürk, "Hayat, Sanat ve Bilişim" başlıklı bir konuşma gerçekleştirdi. Sümerlerin tablet ile günümüzdeki tablete değindi. Tablete karşı olmanın olanaksız hale geldiğini, yeni kuşakların yüzde 90 oranında ellerine kitap almadan büyüdüklerine işaret eden Özgentürk, "Bir yazarın bilgisayarsız, İnternet'in olmadığı bir ortamda yaşayabileceğini sanmıyorum. Bu mümkün değil" dedi.
Hazırladığı, "Sanatımızın Hatıra Defteri" belgeselinе ilişkin bilgi veren Özgentürk, Türkiye'de yazar ve sanatçıların çok acı çektiğini anlattı. Son yıllarda meslek hayatının en baskıcı dönemini yaşadığını belirten Özgentürk, "Baskıcı ve en az özgür olduğumuz günümüzde sosyal medya en özgür ortamı yaşıyor. Dünya artık bir tık ötede. Bağımsız çalışma grupları, oramlar oluştu. 25 yıllık gazeteci olarak İnternet'in bir kurtarıcı olduğunu düşünüyorum. İyi ki sosyal medya, İnternet var. Kişiler kendi mecralarını yaratıyorlar" diye konuştu.
Son 25 yılda üretilmiş, akıllarda yer edinen yeni bir şiirin olmadığına dikkat çeken Özgentürk, "Üretmek dinginliği gerektirir. Kimse dingin değil. Siyaseten de kimse dingin değil, sürekli öfke üretiyoruz. Ama inanın çok mucizevi üretimler olacak. Doğru bilginin elektronik ortamla harman olduğu dönemi hasretle bekliyorum" diyerek sözlerini tamamladı.
İntel ve Turkcell Superoline'ın ana sponsor olduğu etkinliğe Akfa Bilişim, Asus, Atos, Datateknik, EMN Tec, İHS Telekom , İnfoNet, Labris, Natek, Netaş, Promet, Samsung, SAP, Software yardımcı; Alcatel-Lucent, Cisco, Eteration, Kale Yazılım, Karel, OKİ, Oran, Oytek, Profelis, Teradata ve Vodafone destekleyen sponsor olarak katıldı.
Ülke sorunlarına çözüm üreten bilişimcilerin birikimlerini paylaştığı, ortak akıl platformu olan TBD Kamu-BİB kapsamında, kamudaki bilgi işlem merkezi (BİM) yöneticileri ve sektör uzmanlarının bir yıl boyunca bir araya gelip ele aldığı, tartışarak hazırladığı raporlar etkinlikte sunuldu.
İlk gün davetli konuşmacının ardından "2023 Vizyonu Çerçevesinde Bilişim Merkezleri ve Yöneticilerinin Değişen Rolü" raporunu Hakan Demirtel; "Kamu Bilişim Birimlerinin Analizi ve Öneriler" raporunu Ebru Sezer; "E-Hizmetlerin İnternet Vasıtasıyla Sunumunun Değerlendirilmesi" raporunu ise Mustafa Afyonoğlu sundu.

Ekonomi Bakanı Danışmanı Arslan: Bilgi ekonomisine geçiş 1-2 yılda olacak şey değil

Kamu-BİB'in ikinci günü, Ekonomi Bakanı Danışmanı, Ekonomik Araştırmalar ve Değerlendirmeler Genel Müdür Yardımcısı Dr. Halil Bader Arslan'ın, dünyada ve Türkiye'deki ekonomik gelişmeleri değerlendirdiği bilgilendirme oturumu ile başladı.
Bakanlık olarak bilişim sektörü ile daha yakın çalışmaya başladıklarını bildiren Arslan, "Bilişim/yazılım sektörü ekonomik kalkınma, katma değer yaratma anlamında çok önemli" dedi.
İkinci gün daha sonra oturum başkanlığını TBD Başkanı Turhan Menteş'in üstlendiği "Özel Sektör Gözüyle 2023 Kamu Bilişim Merkezleri ve Yöneticileri" oturumu gerçekleştirildi.
Oturuma Turkcell Superonline Kurumsal Satış Yöneticisi Borga Erbil, İntel Türkiye İş Geliştirme Müdürü Göker Öztürk ve Ulaştırma Bakanlığı'nın İnternet Tahsisli Sayılar ve İsimler Kurumu temsilcisi İhsan Durdu konuşmacı olarak katıldı.
Daha sonra gerçekleştirilen oturumda "Büyük Veri", NoSQL konuları ele alındı. TBD Başkanı Menteş'in yaptığı oturuma, SAFTAŞ Bilgi ve Bilgisayar Teknolojileri ve Ticaret A.Ş'den Oral Barkay, Teredata Firması Çözüm Mimarı Burak Biçen, SAFTAŞ Bilgi ve Bilgisayar Teknolojileri ve Ticaret A.Ş Teknoloji Yöneticisi Öykü Gençay konuşmacı olarak katıldı.
İkinci gün ise "Bilişimsizlik Maliyeti, Kamu Projelerinin Getirisi ve Maliyet Analizi" raporu Meltem İmamoğlu; "Kamu Kurumları ile BT Stratejisi Oluşturmak" raporu Suna Öztop Sarıoğlu ve "Kamu Bilişim Projelerinin Uluslararası Platformda Tanıtımı" raporu ise Ali Rıza Çam tarafından aktarıldı.

"Bilişimcilerin Başından Geçen İlginç Olaylar" başlığı altında bilgi işlem yönetici ve çalışanlarının rol aldığı "Yeniden Başlat" adlı tiyatro oyunu da sergilenen etkinlik, Kamu Bilgi İşlem Daire Başkanları Çalıştayı ile sona erdi.

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

T.C. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

BTK Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

Dijital Türkiye

TBD KAMU-BİB
Kamu Bilişim Platformu-15
16-19 Mayıs 2013 Hilton Otel Bodrum

ANA SPONSORLAR

intel

TURKCELL SUPERONLINE

YARDIMCI SPONSORLAR

AKFA Bilişim

ASUS

Atos

datateknik

EMN

ins telekom

InfoNet

Labris

NATEK

NETAS

PROMET

SAMSUNG

SAP

software AG

Türkiye'nin 2023 vizyonu için kamuda yapılması gereken çalışmalar önemli

Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı Balcı, kamu hizmetlerinin elektronik ortamda sunulup veri paylaşımındaki eksiklik ve sıkıntıların aşılacağını belirtirken Ulaştırma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Fırat, e-devlet projelerinin yürütülmesine ilişkin hazırlayacakları yönetmeliğin önümüzdeki günlerde yürürlüğe gireceğini bildirdi. Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Daire Başkanı Aydın, teknoloji ile yetişen nesilleri "Dokunmatik nesil" olarak nitelendirirken TÜBİTAK BİLGEM Müdürü Kahraman, önemli projelerin başbakanlıkça izlenmesi gerektiğine dikkat çekti.

17 Mayıs 2013'te başlayan Kamu Bilgi İşlem Merkezleri Yöneticileri Birliği (Kamu-BİB) Kamu Bilişim Platformu'nun ilk oturumu açılış konuşmalarının ardından yapıldı. Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı Murteza Balcı'nın başkanlığında düzenlenen "Kamuda Bilişim 2023 Vizyonu" oturumuna Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Mustafa Fırat, Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Daire Başkanı Emin Sadık Aydın ile TÜBİTAK BİLGEM Yazılım Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (YTE) Müdürü Dr. Murat Kahraman katıldı.

Kamu hizmetlerinin sunumunda bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) kullanımına ilişkin bilgiler veren Balcı, Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu'nun (SGK), BİT'i en iyi kullanan iki kamu kurumu olduğunu söyledi. Kamu BİM'lerinde yürütülen projelerin hangi iş süreçleri ve hangi aşamalardan geçirilerek verildiğinin önemine değinen Balcı, İdareyi Geliştirme Başkanlığı kendisine bağlanınca "Bu dükkânda ne satılıyor?" diye sorduğunu anlatıp devleti dükkân; hizmeti satılan; vatandaşı ise müşteriye benzetti.
Balcı, Türkiye'nin 2023 vizyonu için kamuda yapılması gereken çalışmaların önemli olduğunu vurguladı ve bunun tartışılması gerektiğine dikkat çekti. Kamu Veri Merkezi kurulmasını kişisel olarak çok önemsediğini belirten Balcı, "Bundan kaçamayacağımızı düşünüyorum. Bakanlıkların yüzde 100'üne yakınının dijital ortama taşındığını biliyorum. Kamu hizmetlerinin elektronik ortamda vatandaşa sunulması ve veri paylaşımında eksikliklerle sıkıntılar var. Bunları aşacağız" diye konuştu.

Balcı: Çekirdek beyin takımı oluşturup iyi konumlandırılmış projeler tasarlamalıyız

Sunulan kamu hizmetlerinin yeniden yorumlanması, yeni iş süreçleriyle yeniden tanımlanmasını isteyen Balcı, sözlerini şöyle sürdürdü:
"Her kurumun bir e-devlet kapasitesi var. Kurumların kapasitelerini tespit edip neler yapılması gerektiğine karar vermeli, önceliklerimizi belirlemeliyiz. Kurumları kendi başına bırakmamalıyız. Çekirdek beyin takımı oluşturup gücümüzü, limitimizi belirleyip iyi konumlandırılmış projeler tasarlamalıyız. Güçlü bir danışmanlık yapısının oluşturulması gerekiyor.

Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Fırat, bilişim sektörü, 2023 vizyonu ve son 10 yılda yapılan çalışmalar hakkında bir konuşma yaptı. 2009'da düzenlenen Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Şurası'nda ortaya konulan hedeflere ilişkin yapılması gereken çalışmalardan söz eden Fırat, birkaç yıl içinde bu kararların sonuçlarının alınacağını belirtip

Eylül 2013'te, 11. Denizcilik, Haberleşme ve Ulaştırma Şurası'nı toplayacaklarını duyurdu. Fırat, e-devlet projelerinin yürütülmesine ilişkin bir yönetmelik çalışması yaptıklarını ve yönetmeliğin önümüzdeki günlerde yürürlüğe gireceğini açıkladı.

Aydın: Dokunmatik nesil kamu hizmetlerini çok farklı bekleyecek

Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Daire Başkanı Aydın, günümüz teknolojisi ile yetişen nesilleri "Dokunmatik nesil" olarak nitelendirdi. "Dokunmatik nesil"lerin teknoloji kullanarak, özellikle kamu hizmetlerini çok farklı bekleyeceğini, orta vadede kamu hizmetlerinde dönüşüm yaşanacağını söyledi. Aydın, hizmetleri kullanırken, kullanıcı olmanın ötesinde 2023 vizyonu ve kamudaki yansımalarına bakılması gerektiğine değindi. e-Devlet hizmetlerinin insan hayatını geliştiren hizmetler olduğunun üzerinde duran Aydın, "Daha iyi yönetim ve devlet için e-devlet" dedi. Kamudaki bilgi dönüşüm liderliğini yapacak bilişimcilere ihtiyaç olduğunun altını çizen Aydın, dönüşümün sağlanması için önemli projeler arasındaki etkileşimin dikkate alınması gerektiğini belirterek konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Dönüşüm konusunda strateji ve eylem planı çalışması var. Geçen yıl Kasım ayından bu yana danışman firma ile çalışmalara devam ediyoruz. Danışmanın görüş ve önerilerini de dikkate alarak, Bilgi Toplumu Stratejisi'ni yılsonuna kadar ortaya koyacağız. Öneriler raporu yayımlandı. Temmuz ayı gibi tamamlanmasına çalışıyoruz. İkinci aşamada da eylem planının resmileşmesini sağlayacağız."

"Vizyonu biraz daha ileriye doğru bakabilecek bir yapıya ihtiyaç olduğunu görüyorum" diyen TÜBİTAK BİLGEM Müdürü Kahraman ise konuşmasında kamu BİM'lerine ilişkin izlenimlerini paylaştı. Kahraman, vatandaşın veriyi bir yerden yerine götürülmesi, postacı gibi görünmesinden rahatsız olduğunu anlatıp "altyapıyı" bir "beden", "yazılımı" da bir "ruh" olarak gördüğünü belirtti.

Bazı önemli projelerin başbakanlıkça masaya yatırılıp izlenmesi gerektiğine dikkat çeken Kahraman, "Cari açığın bilişim sistemleri tarafından kapatılması hedefleniyor" dedi.

Ekonomi Bakanı Danışmanı Arslan:

Bilgi ekonomisine geçiş 1-2 yılda olacak şey değil

Türkiye ekonomisinde mal ve hizmet ihracatının payının arttığını belirten Arslan, hizmet ihracatını koordine etmek için Ekonomi Bakanlığı tarafından yeni bir yapı üzerinde çalışıldığını söyledi. Arslan, sektördeki şirketlerin dış pazara yönelmelerini, teşvikleri daha iyi değerlendirmelerini istedi.

Türkiye Bilişim Derneği'nin (TBD) düzenlediği 15. Kamu-BİB Kamu Bilişim Platformu'nun ikinci günündeki (18 Mayıs) bilgilendirme oturumunda, Ekonomi Bakanlığı Ekonomik Araştırmalar ve Değerlendirme Genel Müdür Yardımcısı ve Bakan Zafer Çağlayan'ın Danışmanı Dr. Halil Bader Arslan, dünyada ve Türkiye'deki ekonomik gelişmeler hakkında bilgi verip, çarpıcı değerlendirmelerde bulundu.

1980'den 2012'ye gelinceye kadar Dünya Gayri Safi Yurt İçi Hasılası'nın (GSYİH) 6, mal ticaretin 9, hizmet ticaretinin 11 katına ulaştığına işaret eden Arslan, mal, hizmet ve yatırım alanında ekonomik büyümeden çok daha canlı bir artışın söz konusu olduğunu belirtti.

Dünya ekonomisinin 2012'de yüzde 3.2, gelişmiş ekonomilerin yüzde 2.3, gelişmekte olan ekonomilerin yüzde 5.7 büyüdüğüne değinen Arslan, "2050'de dünyanın en büyük ekonomileri arasında Çin, ABD, Hindistan, Brezilya ve Japonya gibi ülkeler bulunacak. Türkiye de bu ülkelerden biri olacak. 2023 vizyonu çerçevesinde dünyanın ilk 10 ekonomisinden biri olmayı hedefliyoruz" dedi.

2008'de başlayan küresel krize rağmen Türkiye'nin son 10 yıllık büyüme ortalamasının yüzde 5.2 olduğunu söyleyen Arslan, 2011'de OECD ülkeleri arasında en hızlı büyümenin ve 2012'de ise yüzde 2.2 büyüme ile Avrupa'daki en iyi performanslardan birine sahip olduğumuzu belirtti.

2012'de ekonomideki büyüme ile birlikte cari açığın ciddi oranda gerilediğini anımsatan Arslan, "Türkiye ilk kez 2012 yılında bir krize girmeden yumuşak iniş gerçekleştirdi; cari açığı hedeflenenden de daha düşük bir seviyeye çekti.

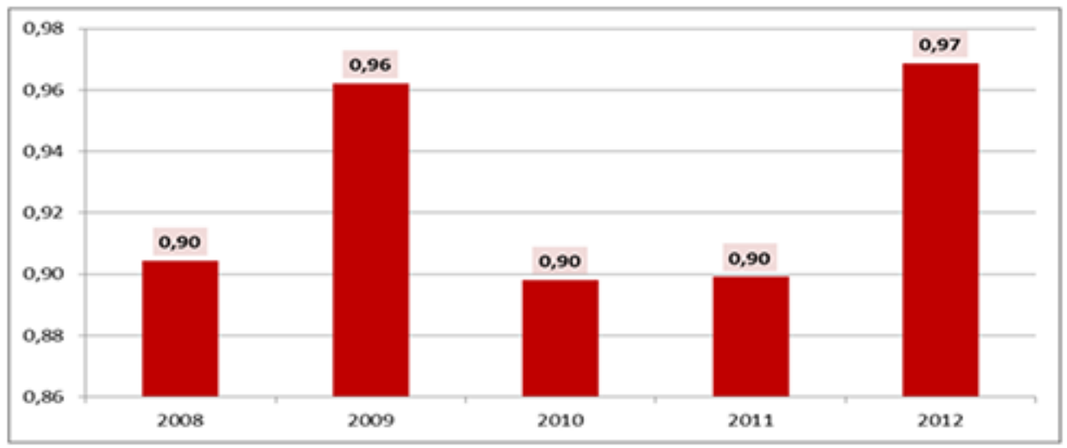
Türkiye'nin Dış Ticareti

Milyar Dolar	2011	2012	Değişim (%)
Mal İhracatı	134,9	152,5	13,0
Mal İthalatı	240,8	236,5	-1,8
Hizmet İhracatı	40,7	44,0	8,1
Hizmet İthalatı	-20,5	-20,4	-0,5
Toplam İhracat	175,6	196,4	11,9
Toplam İthalat	220,3	216,1	-1,9
Toplam Hacim	395,9	412,5	4,2

Bu, Avrupa ve Orta-Doğu'daki belirsizliklere rağmen, mal ve hizmet ihracatındaki çarpıcı büyümeden kaynaklanan bir başarı. Mal ihracatımız 2012'de yüzde 13, hizmet ihracatımız ise yüzde 8.1 yükseldi. Her ikisinde de şimdiye kadarki en yüksek düzeye çıktık" dedi.

Türkiye'nin 2012'de 152.5 milyar dolarlık mal, 44 milyar dolarlık hizmet ihracatı olduğuna işaret eden Arslan, toplam ihracatın 196.4 milyar dolar olduğunu anımsattı.
Arslan, Türkiye ekonomisinde 2012'de mal ve hizmet ihracatı payının yüzde 25'e çıkarak büyük artış gösterdiğini, ekonominin daha fazla ihracata dayalı hale geldiğini, Türkiye'nin dünya mal ihracatındaki payının 2012 yılında yüzde 0.83, hizmet ihracatındaki payının yaklaşık yüzde 1 düzeyinde olduğunu söyledi.

Türkiye'nin Küresel Hizmet İhracatındaki Payı (%)

Dış Ticaret Hedefleri

(Milyar Dolar)	2012*	2013**	2014**	2015**	2023***
İhracat	152.5	158	172.3	187.1	500
İthalat	236.5	253	272.2	291.2	625
D.T. Hacmi	389	411	444.5	478.3	1125
D.T. Dengesi	-84	-95	-99.9	-104.1	-125
İhracat/İthalat (%)	64.5	62.5	63.3	64.3	80.0

*Gerçekleşme
**Beklenti (Orta Vadeli Program, Kalkınma Bakanlığı
***Hedef (Türkiye 2023 İhracat Stratejisi)

2008 sonunda başlayan küresel krizle birlikte en büyük ihracat pazarı olan AB'de daralma nedeniyle, ihracatçıların alternatif pazarlara yönlendirildiğine işaret eden Arslan, 2009-2012 döneminde toplam AB dışındaki ülkelere yapılan pazar çeşitlendirmenin 43.6 milyar dolar olduğunu ifade etti ve bu yapılmamış olsaydı, Türkiye ekonomisinin 2009 ve sonrası dönemde daha zayıf bir performans göstereceğini anlattı.

Türkiye'nin kamu borç oranının 2012 yılı itibarıyla, Maastricht kriteri olan yüzde 60'ın oldukça altında, yüzde 36,1 düzeyinde ve 24 AB ülkesinden daha düşük olduğuna değinen Arslan, ILO'nun Türkiye'nin kriz döneminde istihdamını en çok arttıran ülke olduğunu bildirdiğini vurguladı.

Kredi notlarının yükselmesinin bir takım avantajlar barındığına işaret eden Arslan, Türkiye'ye daha uzun dönem için döviz girişi olacağını, banka kredilerinin daha da ucuzlayacağını belirterek "Ancak, Türkiye piyasasına daha önce yatırım yapmayan ya da az yatırım yapan fonlar, bardaktan boşalırcasına yatırıma koşmayacak. Yavaş bir değişim olacak" değerlendirmesinde bulundu.

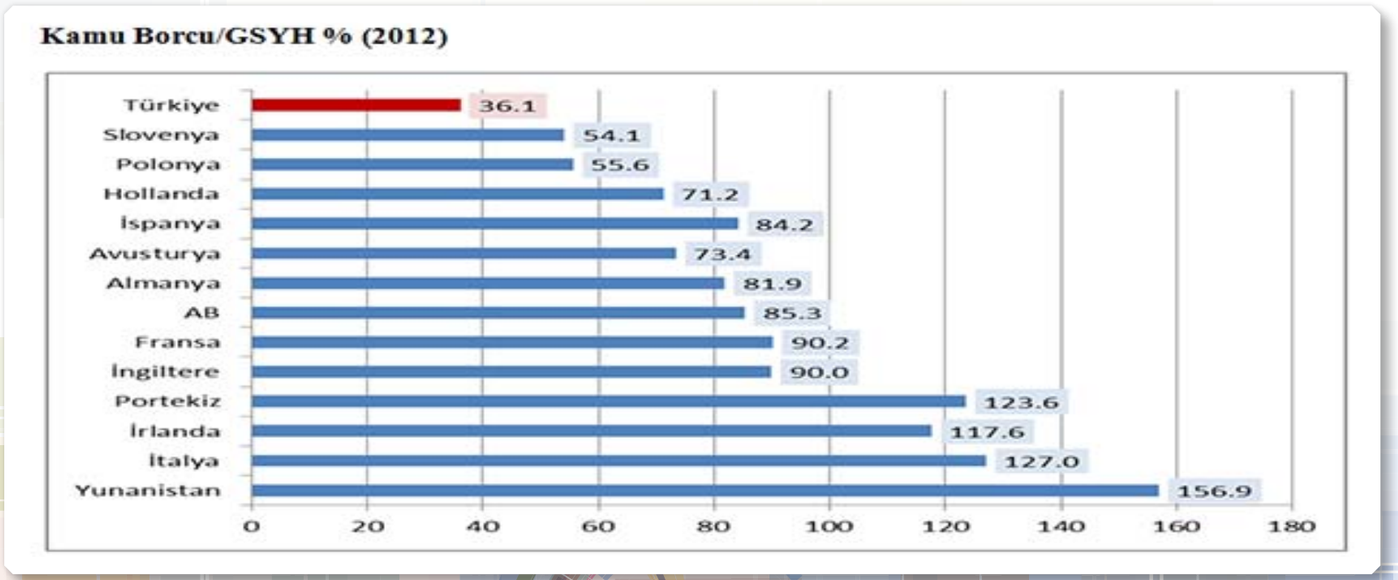
Arslan, Türkiye piyasasını normal şartlarda bekleyen geleceğin dört özelliğini; daha fazla fon girişi, daha uzun vadeli fon girişi, daha düşük maliyetli fon girişi ve artan doğrudan yabancı yatırımı (DYY) girişi olarak sıraladı.

Bakanlık olarak bilişim sektörü ile daha yakın çalışmaya başladıklarına değinen Arslan, Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan'ın bu alanı çok önemsediğini, Türkiye olarak ilk kez 2012'de hizmet sektörleri ihracatının desteklenmeye başladığını anlattı ve hizmet ihracatını koordine etmek için yeni bir yapı üzerinde çalışıldığını bildirdi.
Bilişim/yazılım sektörünün "ihracattan ziyade, iç pazara odaklanmış" bir yapıda göründüğünü olduğunu belirten Arslan, konuşmasını şöyle tamamladı:

"Bilişim/yazılım sektörü ekonomik kalkınma, katma değer yaratma anlamında çok önemli. Sektördeki şirketlerin dış pazarlara yönelmeleri gerektiğine inanıyorum. Cesaret verici teşvikler var. Şirketlerin bunları çok daha iyi değerlendirmeleri gerekir. Ekonomi Bakanlığı olarak potansiyeli çok yüksek olan hizmet sektörünün daha fazla katma değer yaratan ve ihracat odaklı bir yapıya dönmesi ve uluslararası pazardaki gücünü artırması gerektiğini düşünüyoruz. Bilişim bu alanda çok kritik bir role sahip. Başarılı, yaratıcı ve adından sık söz ettiren şirketlerimiz var. Demografik yapımızın getirdiği bir avantaja sahibiz. Bunu mutlaka ihracat anlamında daha aktif hale getirmeliyiz. Yenilik/bilgi ekonomisi yaratma konusunda şirketler daha fazla Ar-Ge harcaması yapmalı ve yatırımlarını arttırmalı. Bilgi ekonomisine geçiş öyle 1-2 yılda olacak şey değil. Daha uzun vadeli düşünmemiz gerekir. Türkiye olarak önümüzdeki yıllarda bilgi ekonomisinde daha iyi oluruz diye düşünüyorum."

Bilişim Sektörü İle İlgili Destekler

DESTEĞİN ADI	İÇERİK VE AÇIKLAMA	DESTEKTEN FAYDALANANLAR	DESTEK ORANI	MAKSİMUM DESTEK TUTARI ($)
Rapor alımı	Bakanlık tarafından ön onay verilen sektör, ülke, mevzuat ve yatırım raporları alımı desteklenir.	BŞ ve İK	BŞ: %60 İK:%70	**BŞ: 100 bin** **İK: 300 bin**
Bilgisayar oyunu	İhraç edilen bilgisayar oyunlarının pazara giriş giderleri desteklenir.	BŞ	%50	**Oyun başına 1 defa** **Oyun başına 100 bin**
Aplikasyon	Tablet bilgisayarlar ve diğer mobil cihazlar için üretilen aplikasyonların komisyon giderleri desteklenir.	BŞ	%50	**Aplikasyon başına en fazla 50 bin**
Yurt Dışı Tanıtım	Yurt dışında yapılan tanıtımlara ilişkin reklam, pazarlama, danışmanlık, tanıtım ve organizasyon giderleri desteklenir.	BŞ ve İK	BŞ: %50 İK:%70	**BŞ: 300 bin** **İK: 500 bin**
Arama Motoru	Google yahoo vb arama motorlarında yapılan reklam ve arama ağı reklamları desteklenir.	BŞ ve İK	%50	**Yıllık 100.000**
Fuar	Fuar, kongre, konferans vb. etkinliklere ilişkin katılım maliyeti desteklenir.	BŞ ve İK	%70	**BŞ ve İK başına yılda en fazla 10 adet** **Etkinlik başına 15 bin**
Yurt Dışı Birim	Ofis, bilişim ve liazon merkezlerinin yıllık kira gideri desteklenir.	BŞ ve İK	SK ve STŞ: %60 İK:%70 Teknokent:%80	**BŞ: 200 bin** **İK: 300 bin** **Teknokent:600 bin** **Bir birim 4 yıl** **Toplam 10 birim**
Uluslararası Belge	Uluslararası akreditasyon veya sertifikaların alım ve yenileme giderleri desteklenir.	BŞ	%50	**Belge başına 50 bin**
Ticaret Heyeti	Sektörel ticaret veya alım heyetlerinin organizasyon giderleri desteklenir.	İK	%70	**Heyet başına 150 bin** **Yılda 5 STH 5 alım heyeti**
Danışmanlık	**Stratejik pazarlama ve kurumsallaşma çalışmalarına ilişkin danışmanlık hizmetleri desteklenir.**	**BŞ**	**%50**	**Yıllık 200 bin** **BŞ başına 1 defa**

Özel sektör gözüyle 2023

Turkcell Superonline, hükümetin açıkladığı 2023 yılı hedefi olan 14 milyon haneye 1000 Mbps fiber İnternet hedefine paralel şekilde yatırımları sürdürdüğünü bildirirken İntel, Türkiye'de oluşturulacak kamu veri merkezi ile ilgili tüm aşamalarda özel sektörle iç içe yürünmesini istedi. Bakanlık ise ICANN'in Türkiye'ye (İstanbul) gelişinin duygusal nedenlerle olmadığına dikkat çekti.

Türkiye Bilişim Derneği'nin (TBD) düzenlediği 15. Kamu-BİB Kamu Bilişim Platformu'nun ikinci günü ikinci oturum olarak "Özel Sektör Gözüyle 2023 Kamu Bilişim Merkezleri ve Yöneticileri" yapıldı. Yöneticiliğini TBD Başkanı Turhan Menteş'in yaptığı oturuma, Turkcell Superonline Kurumsal Satış Yöneticisi Borga Erbil, İntel Türkiye İş Geliştirme Müdürü Göker Öztürk ve Ulaştırma Bakanlığı'nın İnternet Tahsisli Sayılar ve İsimler Kurumu (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers-ICANN) temsilcisi İhsan Durdu konuşmacı olarak katıldı.

Dünya ekonomi yapısının 2023'te tümden değişeceğinin bilindiğine değinen TBD Başkanı Menteş, 2023 vizyonu içinde Türkiye'nin bunu ne kadar fark edeceğinin önemli olduğunu vurguladı. Menteş, toplantıda verilen katkıların çok önemli bir değere dönüşeceğini belirterek, "TBD olarak böyle bir sürece katkı vermekten gurur duyuyoruz" dedi.

Erbil: Türkiye fiberde Avrupa'nın lideri

Turkcell Superonline Kurumsal Satış Yöneticisi Erbil, Avrupa Konseyi verilerine göre Türkiye'nin fiberde Avrupa'nın lideri olduğunu söyledi. 2012 yılı fiber hane erişim sayısı artış oranı yüzde 215 ve 2012 yılı fiber abone sayısı artış oranı yüzde 127 ile birinci sırada olduğumuzu belirten Erbil, "Sadece niceliksel değil niteliksel açıdan da liderliğimiz söz konusu. Türkiye'de hanelere 1000 Mbps fiber İnternet hizmeti sağlayabiliyoruz" dedi.

Türkiye'de "Işık hızında" fiber İnternet hizmetinin ilk defa 2008 yılında Superonline tarafından verilmeye başlandığını anlatan Erbil, bu yıl Türkiye'de fiber İnternet'in 5. yaşını kutladığımızı kaydetti. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) verilerine göre, bugün toplam 20 milyondan fazla genişbant abonesinin bulunduğunu söyleyen Erbil, ülkemizde yaklaşık 650 bin fiber İnternet abonesinin mevcut olduğuna değindi.

Turkcell Superonline olarak, dünya çapında 70'in üzerinde operatörle işbirliği yaptıklarını dile getiren Erbil, operatörlerin trafiğini taşıyan operatör durumunda olduklarını vurguladı. Erbil, Turkcell Superonline'ın hükümetin açıkladığı 2023 yılı hedefi olan 14 milyon haneye 1000 Mbps fiber İnternet hedefine paralel şekilde yatırımlarını sürdürdüğünü anlattı.

Korean National Computing and Information Agency tarafından geliştirilen Kamu Entegre Veri Merkezi Modeli, Kore'de 4 aşamalı olarak hayata geçirildiğini anımsatan Erbil, Türkiye'de bir kamu veri merkezi oluşturulmasına karar verilmesi durumunda, ilgili tüm aşamalarda özel sektörle iç içe yürünmesi gerektiğine inandıklarının altını çizdi.

Öztürk: e-Devlet Kapısı 2023 hedefi için önemli bir proje

İntel Türkiye İş Geliştirme Müdürü Öztürk ise, kamunun 2023'e giderken kritik bir taraf olacağının üzerinde durarak, e-Devlet Kapısı Projesi'nin, 2023 hedefi için önemli bir proje olduğuna işaret etti. Hizmetlerin entegre olması konusunda Türkiye'nin mega projelere ihtiyacının olduğunu vurgulayan Öztürk, "Özel sektörün Ar-Ge'ye katkısı için mega projeler önemli. Mega projeler Türkiye'ye Ar-Ge yatırımı yapılması konusunda önemli bir unsur. Bunun için FATİH Projesi'nin çok iyi anlatılması gerekir. Yerli yazılım ve yerli cihaz üretmek mümkün olabilir. Ar-Ge adımının bir adım ötesinde ürün ihraç edebilmeliyiz" diye konuştu.

Öztürk, Ulusal Veri Merkezi kurulması gerektiğini, bunu yaparken yeşil teknolojiye (Green IT) dikkat edilmesi ve güvenliğe önem verilmesini istedi.

Durdu: ICANN'in Türkiye'ye gelişi duygusal değil

Ulaştırma Bakanlığı'nın ICANN temsilcisi Durdu, geçtiğimiz Nisan ayında İstanbul'un, Los Angeles ve Singapur ile birlikte Internet merkezi yapılması kararı alınmasını değerlendirerek, ICANN'in Türkiye'ye gelişinin duygusal nedenlerle olmadığına dikkat çekti. ICANN'in İnternet'i yönetmediğini, İnternet'in koordinasyonunu sağladığını dile getiren Durdu, ICANN'de 2007'den beri Türkiye'yi temsil ettiğini belirtti.

İstanbul'un İnternet'in teknik bakımından sorumlu olacağı ve politika belirleyeceğini söyleyen Durdu, Avrupa, Orta Doğu ve kendi endüstrimizin kalımı ile Türkiye'nin yerel ve bölgesel politikalar belirleyeceğini anlattı. Durdu, ICANN'in Türkiye'ye gelişinin sektöre ciddi katkısı olacağı ve çok ciddi istihdam sağlayacağını ifade ederek konuşmasını şöyle sürdürdü:

"ICANN'in yapısı çok katılımcı modellerle oluşuyor. Bugüne kadar bizi Avrupa'ya uygun göremeyen ülkeler bile İstanbul'u devreye sokacaklar. Bölgesel sorunlar Türkiye'de dile getirilecek. Türkiye'deki tarafların çok ciddi etkisi olacak. Türkiye'nin elindeki birçok avantaj başka ülkelerde yok. Türkiye artık anahtar bir ülke ve Türkiyesiz doğru bir karar alınamayacak."

“Büyük veri”, yapılan işlere değer katıyor

Elimizde hem saklamaktan vazgeçemediğimiz hem de henüz yönetemediğimiz büyük bir veri katmanı bulunuyor. “Büyük veri”, sorunlarıyla birlikte, aynı zamanda organizasyonlara yaptıkları işe değer katmak için sayısız fırsatlar sunuyor.

Türkiye Bilişim Derneği’nin (TBD) düzenlediği 15. Kamu-BİB Kamu Bilişim Platformu’nun ikinci günü gerçekleştirilen üçüncü oturumda “Büyük veri” (Big data) konusu ele alındı. Yöneticiliğini TBD Başkanı Turhan Menteş’in yaptığı oturuma; SAFTAŞ Bilgi ve Bilgisayar Teknolojileri ve Ticaret A.Ş’den Oral Barkay, Teredata firması Çözüm Mimarı Burak Biçen, SAFTAŞ Bilgi ve Bilgisayar Teknolojileri ve Ticaret A.Ş Teknoloji Yöneticisi Öykü Gençay konuşmacı olarak katıldı.

“Büyük veri”nin çok konuşulan bir konu olduğunu dile getiren Menteş, “Büyük veri”de altyapı ve alt merkezlerin çok önemli olduğunu vurguladı. Veri tabanlarının oluşturulduğu ve veri tabanı şirketlerinin kurulduğuna değinen Menteş, veri tabanı üreticileriyle olayın çok daha farklı boyutlara geleceğini söyledi. Menteş, “Büyük veri” konusunun Türkiye’de daha çok tartışılacağını ve yeni bir istihdam alanı yaratacağını belirterek, “Konuyu Türkiye gündemine taşımaya devam edeceğiz” dedi.

Barkay: “Büyük veri ve NoSQL nereden çıktı?”

SAFTAŞ A.Ş’den Barkay, “Büyük veri ve NoSQL nereden çıktı?” sorusunu sorarak, “Büyük veri ne demek?, NoSQL nedir? Nasıl değerlendirilir? Nereden başlanır?” konularını aktardı. Barkay, MapReduce ve Hadoop (Big data) açık kaynak projelerinin buradan doğduğunu ifade ederek, “Büyük Veri”nin terim olarak kurumsal bilişim endüstrisinde anılmasının tarihinin 2011 olduğunu açıkladı. “Büyük veri”nin real time (gerçek) veriler olduğunun altını çizen Barkay, “Büyük veri”nin idare edilmesi ile ilgili yeni birtakım teknolojilere ihtiyaç olduğunu kaydetti. McKinsey’in “Büyük veri tanımının; konvansiyonel veritabanı teknolojileri tarafından alınıp, yüklenip, evrilip, yönetilip analiz edilemeyecek kadar “Büyük veri” kümeleri olduğunu söyleyen Barkay, “Büyük veri nerede?” sorusunu yöneltti. “Büyük Veri”nin daha önceden baktığımız yerlerde; metin içerikleri, loglar, sosyal medya, sensor çıktıları ve konuşan sistem ve cihazlarda olduğunu belirten Barkay, çözümde başarının en önemli şartının; doğru yönetim, doğru aracı seçmek ve doğru veri yapısını modellemekte olduğunu dile getirdi. “Büyük veriye nereden başlanır?” sorusuna da yanıt arayan Barkay, yanıtını şöyle sıraladı:

“Keşke veritabanında tutmasaydık dediğiniz bir konuyu seçin. Log dosyaları, tarihsel veriler, Web sunucu logları vb., doküman temelli bir veritabanını indirin ve kullanmaya başlayın. Üreticinizin size bir reçete yazmasını beklemeyin.”

Biçen: “Big veri”nin akışı önemli”

Teredata’dan Biçen, “Büyük veri”nin akışının önemli olduğuna işaret ederek, “Terebaytlarca veri akışı oluyor. Verinin çeşitliliği çok önemli” dedi. Saatlerce süren veri madenciliği işlemlerinin dakikalara sığdığını anlatan Biçen, Hadoop’la (Big Veri) başlayan çözümleri şöyle sıraladı:

-Veri ambarı (geleneksel),
-Hadoop; ilk verinin tutulduğu yer
-Verileri analiz edebilecek bir platform.

SAFTAŞ’tan Gençay da konuşmasında “Big veri”nin kırılma noktasının 1997’ye dayandığını ifade ederek, durumun Hadoop gibi açık kaynak çalışmalarıyla ortaya çıktığını belirtti.

Kobilerin sosyal mecralarda olmaları için nedenler!

Dr. Serdar Biroğul
sbirogul@yahoo.com

KOBİ'ler açısından bakıldığında sosyal ağlar ve sosyal medya alanları hem pratik, hem hızlı, hem de tasarruflu gibi gözükmektedir.

Sanal dünya hızla büyümekte ve herkesin bu dünyada "ben de varım" deme çabaları her geçen gün artmaktadır. Böyle bir ortamda özellikle kısa zamanda önemli bir alan haline gelen sosyal ağlar ve sosyal medya araçları sayesinde "tek taraflı iletişim" dönemi yerini hızla "etkileşimli çoktan çoka iletişim" dönemine devretmektedir. Tanımlanmış kesin hedefler olmaksızın bilinçsizce bu alanda var olmak beraberinde başarısızlığı/kötü itibarı da getirebilmektedir. Dolayısıyla Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin (KOBİ), hedef kitlesini ve profil yapısını iyi belirlemesi ve bu kitlenin ihtiyaçlarını iyi tanımlaması, anlaması, uygun olan doğru sosyal medya araçlarını belirleyip kullanması gerekmektedir.

Gencinden yaşlısına kadar artık herkesin "sanal dünyada da var olmaya" çalışması onları gerçek yaşam ve sorumluluklardan koparmaktadır. Gerçek dünyada KOBİ'ler temelinde nasıl ki çözülmesi, yeniden planlanması gereken durumlar mevcutsa sanal dünyada da keşfedilmesi, çözümlenmesi, yeniden inşaa edilmesi gereken birçok alan vardır. İşte bu anlamda bakıldığında karşımıza sosyal medyada var olma, kurumsal olarak firma/marka/kişiyi ifade etme ve aylar sonrasında oluşturulmuş olunan itibarin devamlılığı konusu bulunmaktadır.

Sürekli sosyal ağlar veya sosyal medya ifadeleri kullanılmaktadır. Ancak tabi ki bu kavramlar yanlış yorumlanıp uygulanmaktadır. Günümüzde Facebook, Twitter, Linkedin, Google+, Xing gibi ağlar ele alındığında bu alanların iletişim ve kişiler arası ağların oluşturulması için kullanımın dışında farklı amaçlar içinde kullanıldıkları görülmektedir. Medya kavramı ise kişilere doğru bilgilerin ulaştırıldığı mecralar olarak değerlendirilmektedir. Bu açıdan bakıldığında insanların birbirleri ile iletişime geçtikleri, fikirlerini paylaştıkları mecralara, medya demek doğru değildir. Ancak insanlar bu alanlarda o kadar çok vakit geçirmektedirler ki firmalar/kişiler/kurumlar bu alanları insanlara ulaşma alanı, bu alanları da reklam, duyuru yeri olarak görmeye başlamışlardır.

"Sosyal medya yoktur, ben varım" cümlesi, sosyal ağ ve markaların, varlıklarını kişiler vasıtasıyla oluşturduğunu bu kişilerin olmaması durumu da bu alanların hiçbir anlamı olmayacağını net ve kısa bir şekilde ortaya koymaktadır. Sosyal medya kanalları kullanılarak, potansiyel hedef kitle ile iletişim, firma/marka/kişi bilinirliğini arttıracaktır. KOBİ'ler açısından bakıldığında sosyal ağlar ve sosyal medya alanları hem pratik, hem hızlı, hem de tasarruflu gibi gözükmektedir. Günümüzde "Haberleşim" olgusu hızla yayılmaktadır. Oluşan yeni sanal dünyanın çok iyi anlaşılması ve buna göre doğru yaklaşımların belirlenmesi gerekmektedir. Sosyal mecraları anlamadan bu alanlarda inatla var olmaya çalışmanın yarardan çok zarar getirdiği açıktır.

Marka ve bilinirlik değerine, internet'te çıkan negatif bir haber veya takipçiler tarafından oluşturulan negatif içerik ile sadece birkaç dakika da zarar vermek mümkündür.

Geleneksel kurumsal reklamcılığın takipçi/müşteri/paydaş/personel yönetimi, sosyal mecralara göre evrimleşmelidir. Marka ve bilinirlik değerlerinin korunması ve takibinin yapılması olarak karşımıza bu durumda on-line itibar yönetimi çıkmaktadır. Bu işlem, herkesin basitçe bildiği gibi sosyal ağlarda veya sosyal medyadaki çıkmış yazıları/yorumları sadece izlemek değildir. Burada olumsuz/negatif çıkan yorumların itibara zarar vermeden önlenmesinin sağlanmasıdır.

Sanal ortamlardaki bilgilerin saniyelerle ifade edilecek zaman aralığında değiştiği göz önüne alınırsa sanal medyada kurumsal reklamcılığın ve itibar yönetiminin özel bir uzmanlık ve hız gerektirdiği ortaya çıkmaktadır. İnsanların 24 saat İnternet üzerinde etkin olarak var oldukları düşünüldüğünde firmaların 24 saat etkin olarak bu alanlarda var olması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Bu açıdan bakıldığında firmalar sosyal mecraları bir yaşam alanı olarak benimsemelidir. İnternet'teki hiçbir bilginin unutulmadığı düşünülürse hafızasını kaybetmeyen, kötü haberin iyi haberden daha hızlı yayıldığı bir dünyada itibar yönetimi yapmak kurumlar ve kişiler için en hayati alanlardan biri haline gelmiştir. İtibar yönetiminin aslında uzun süreli ve uzun soluklu bir uzmanlık alanı olduğu bilinci benimsenmelidir. Sosyal medya ve sosyal ağlar değişik biçimlerde de olsa hızla değişecek ve gelişmesine devam edecektir.

Tanımlanmış kesin hedefler olmaksızın bilinçsizce bu alanda var olmaya çalışılması beraberinde başarısızlığı da getirebilmektedir. Dolayısıyla firmaların, hedef kitlesini ve bu kitlenin ihtiyaçlarını iyi tanımlaması gerekmektedir. Sosyal ağ alanlarını anlamak, uygun olan doğru sosyal medya araçlarını belirleyip kullanılması gerekmektedir. Firmaların sosyal medya/ağda yer almasındaki tabi ki ana amaç, kurum/marka bilinirliğini arttırmaktır. Ayrıca bu işlemlerle birlikte yapılan etkinliğin ve kurum/marka bilinirliğinin ne kadar anlaşıldığı, hedef kitle tarafından nasıl yorumlandığının takibinin de yapılması gerekmektedir. Bilinirlik değerlerinin korunmasının nasıl yapılacağına dair stratejilerin belirlenmiş olması gerekmektedir. Sanal ortamlardaki bilgilerin saniyelerle ifade edilecek zaman aralığında değiştiği göz önüne alınırsa sanal medyada kurumsal reklamcılığın ve itibar yönetiminin özel bir uzmanlık ve hız gerektirdiği ortaya çıkmaktadır. Bu açıdan bakıldığında sosyal mecraları bir yaşam alanı olarak belirlenmesi ve doğru yönetilmesi firmalar için önemlidir.

Firmalar olarak sosyal medya ve ağlardaki varlıklarının içeriği; Sadece Facebook ve Twitter olmamalıdır. Sadece firmanın Facebook (diğer sosyal ağlardaki) sayfasının herhangi birileri tarafından beğeniliyor olması değildir. Sadece firmanın bilerek ya da bilmeyerek "beğen" veya "üye ol" butonuna basarak beğenen ve takipçisi sandığı binlerce sanal kişilikten oluşan sözde sayfa takipçileriyle övünmek değildir.

Sadece diğer kurumların "facebook like" ve "twitter takipçi" sayısıyla kendi firmalarının "facebook like" ve "twitter takipçi" sayılarını yarıştırmak/karşılaştırmak değildir. Sadece Facebook ve Twitter hesabından yüz binlerce sözde takipçiye gereksiz yere bilgiler vermek değildir. Sadece sırf "sosyal medya" lafını her yerde duyuyoruz, hadi biz de yapalım denilerek ani kararlarla ve plansızca müdahil olunacak bir şey değildir. Sadece her yeni çıkan sosyal medya platformunun peşinden daha ne olduğunu anlamadan "kesinlikle bu platformda da olmalıyız" demek değildir. Sadece web sayfasının bir köşesine Facebook, Twitter butonu koyarak sayfanın paylaştırılması değildir. Sadece geleneksel ortamlarda önem verilmeyen şikâyet ve öneri yönetimine, Twitter ve Facebook'ta anında yanıt verip çözmeye çalışmak değildir. Sosyal medya iletişimi, sadece on-line monitoring (tarama – takip) yapıp, negatif sonuçların görüldüğü halde "iletişime geçersek polemik yaratırız, sadece izleyelim" veya "iletişime geçersek daha fazlasını ister" demek değildir.

Sosyal mecralarda olunması gerektiğinin kararının firmaların kurumsal hedefleri doğrultusunda cevaplanması gerekmektedir. Bu alanların incelenmesi ve tanımlanması ise ayrı süreçtir. Dolayısıyla sosyal ağ/medyadan tam olarak ne beklendiğinin kararının verilmesi gereklidir. Burada firma takipçi kişi tabanının genişletilmesi mi yoksa var olan takipçi tabanının sürekli bir şekilde bilgilendirmek yani güncel mi tutmak istenildiği cevaplanmalıdır. Bu alanlarda ne amaçla var olunacağının kesinliğini oluşturmamak, içinde firmaların logolarının, mesajının ve sloganlarının olduğu içi boş bir duvar reklamı gibi olacaktır.
Firmanın sağlam ve değerli bilgileri oluşturması ve bunun sosyal ortamlarda etkili

bir şekilde paylaşılması, anlatılması firmanın misyon ve vizyonumuzun inandırıcılığını arttıracaktır. Firmaların her sosyal mecranın içinde olması tabi ki gerekli değildir. Firma hedef kitlesini iyi tanımalı, varlığını göstermek istediği sosyal medya/ağ ortamlarını ona göre takip etmelidir. Takipçi sayısı çoksa daha aktif ve interaktif olunmalıdır. Tüm bunları yaparken takipçilerin akışını sürekli mesajlarla meşgul edip boğulmaması gereklidir. Tüm bu sosyal mecralarda koşuştururken bunların da takip ve ölçüm mekanizmalarının olduğu asla unutulmamalıdır. Mesajlar yerine ulaşıyor mu, geri dönüşümler nasıl gibi soruların cevapları, hem kurum kimliği hem de yapılan çalışmaların yansımaları en hızlı bir şekilde değerlendirilip yeni stratejiler için ufuk açıcı fikirler sağlanabilir.

En temel yaklaşım kesinlikle dürüst olunmasıdır. Sosyal medya/ağlarda kurum olarak çok boyutlu şeffaf bir yapıya bürünmek gerekmektedir. Sosyal mecralarda kurum/kişi ile ilgili çıkan olumsuz haberler dürüstlük ve hassas yaklaşım ile firma lehine döndürmek kolaydır. Yanlış tavırlar takınarak (sosyal ağlardaki kişilerle polemiklere girmek, firma hakkındaki olumsuz iletileri silmeye kalkışarak) hem dürüstlüğün hem de kurum itibarının zedelenmesi mümkündür.

Firma takipçi kitlesine odaklanılmalı ve beklentilere yönelik içerik üretilmesi çok önemlidir. Verilmek istenen mesaj açık ve net olmalıdır. Kurumun anlatmak istediği konu, vermek istenilen mesaj çok güzel olabilir ama bunu ne kadar anlaşılır bir şekilde verildiği önemlidir. Kişisel hesaplarda tek bir içeriğe takılıp kalmak zordur ve açıkçası sıkıcıdır aynı durum kurumun ilerleyen zamanlarında monoton bir içerik üreticisi durumuna gelmesi büyük ihtimaldir. Bu nedenle zaman zaman keyifli duygular ile takipçi kitlesinden uzaklaşmadan ana mesaj korunmalıdır. Kısa ve basit cümleler kullanılmalıdır. Sosyal ağların aktif bir şekilde kullanılmasıyla insanlar daha kısa metinlerle daha çok şey anlatmaya çalışmaktadır. Bunun sebebi de hem sosyal ağların zaman aşımı süresinin hızlı olması, hem de kişilerin daha çok bilgi için ayırabilecekleri zamanın daha az olmasıdır.

Firma hedef kitlesinin hangi sosyal ağlarda, forum sitelerinde, bloglarda olabileceğinin bir araştırmasının yapılması ve sosyal ağlarda gelişen olayların yakından izlenmesi ciddi fayda sağlayacaktır. Diğer firma/kurum/kişiler neler yapıyor ve bunun sonucunda ne tür geri bildirimler alınıyor mutlaka takip edilmelidir.

Kurumsal olarak yer alınan internete açık her platformda firmaya karşı yapılan yapıcı eleştiriler mutlaka önemsenmeli ve samimiyetle cevap verilmelidir. Karşılıklı tartışmalar ise zarar verici olabilir. O yüzden sosyal ağlarda mümkün olduğunca kurumsal olarak tartışmaların içinde olmamak daha akılcı olacaktır.

Sosyal ağları kullanan firma çalışanlarının da sosyal ağlarda olmaları firma/marka adına bir avantaja dönüştürecek şekilde ilgili yazılı mesaj, video veya firma adına sosyal ağlar için hazırlanmış içeriği onların kendi ağlarındaki kişilerle paylaşmalarını sağlamak sosyal ağlara geçişte önemli bir başlangıç olacaktır.

Aşağıdaki önerilere göre firmaların/KOBİ'lerin kendi sosyal mecra varlık stratejilerini oluşturmaları ve analizini yapmalarına yardımcı olacaktır.

- Sosyal medya ve sosyal ağlardan tam olarak ne istediğinize karar verin
- Kur, bırak ve unut! Asla stratejiniz olmasın
- Büyük bir hikâyeniz ve kimliğiniz olsun
- Her sosyal medya/ağ mecrasında olmak zorunda değilsiniz
- Mesajınızı iletecek en iyi yolu tespit edin
- Her şeyi ölçün ve test edin
- Dürüst olun
- Net bir amaca sahip olun
- Takipçiye odaklanın
- Sosyal mecraları yaşam alanı olarak belirleyin
- Esas mesajı açıkça iletin
- Ana temaya bağlı kalın
- Sözcüklerden tasarruf edin
- Basit cümleler kullanın
- Neden Facebook/Twitter/Google+/Linedin/Xing ve diğer sosyal mecralarda olmak istediğinizi kesin olarak belirleyin.

Yeni bir dönemin işareti: KEP

Kanuni dayanağı, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan hükümlerin oluşturduğu KEP konusunda BTK ile yayınlarken Adalet Bakanlığı'nın yayınladığı yönetmelik ve tebliğlerle, KEP adreslerinin aynı zamanda e-tebligat adresi olarak kullanılmasıb sağlandı.

Fatma Ağaç

Günümüzde ticari faaliyet ve yönetimsel alanda elektronik posta yaygın olarak kullanılıyor. Fakat standart e-posta sisteminde bazı açık noktalar bulunması nedeniyle Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Sistemi tam da bu noktada işe yarıyor. KEP sistemi, elektronik posta haberleşmesinin özel bir sistem üzerinden kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcıları (KEPHS) aracılığıyla yapılmasına olanak sağlayan bir telekomünikasyon altyapısı.

Elektronik ortamda bilgi veya belge paylaşımının ülkemizde de bir sorun olması noktasından hareketle, 2007 yılının ikinci yarısından itibaren Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) bazı çalışmalar yapmaya başladı. Şubat 2008'de "Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi Konusunda Araştırma, Geliştirme ve Uygulamalar" konulu bir proje geliştirildi. Geliştirilen bu proje önerisi, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) 1007 Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı kapsamında TÜBİTAK'a sunuldu.

e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu'nun 26 Aralık 2008 tarihli toplantısında konu ele alındı. Kurul, 15 Temmuz 2009'da aldığı bir kararla KEP sistemi konusunda düzenleyici çerçevenin oluşturulması amacıyla çalışmalar yapmak üzere BTK'yı görevlendirdi. Bu görevlendirme sonrasında Başbakanlık tarafından koordine edilen ve Adalet Bakanlığı ile Posta Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü'nün (PTT) yürütücüleri olduğu "e-Tebligat Projesi" ile ilgili çalışmalara BTK da katılıp projenin KEP sistemine uygun olarak geliştirilmesinin doğru olacağı görüşünü belirtti. KEP sisteminin kanuni dayanağı, 6102 sayılı Türk

Ticaret Kanunu'nun 18'inci maddesinin üçüncü bendinde yer alan hükümler ile oluşturuldu. Kanun'un 1525'inci maddesinin ikinci bendi ile de KEP sistemine, KEPHS'lerin hak ve yükümlülüklerine, yetkilendirilmelerine ve denetlenmelerine ilişkin ikincil düzenlemeleri yapmak üzere BTK görevlendirildi. Bu kapsamda; BTK tarafından hazırlanan "Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ve "Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi İle İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliğ", 25 Ağustos 2011 tarihli ve 28036 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandı. Yönetmeliğin 9'uncu maddesinin altıncı fıkrası ile 24'üncü maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanan "Kayıtlı Elektronik Posta Rehberi ve Kayıtlı Elektronik Posta Hesabı Adreslerine İlişkin Tebliğ" ise, 16 Mayıs 2012 tarihli Resmi Gazete'de yer aldı.

Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan Elektronik Tebligat Yönetmeliği ise 19 Ocak 2013'te yürürlüğe girdi. Bu yönetmelik ile elektronik tebligata elverişli adresin KEP adresi olacağı hüküm altına alındı. Bu hükümle KEP adreslerinin aynı zamanda e-tebligat adresi olarak da kullanılması sağlandı.
KEP'e ilişkin mevzuat, uygulamalar, amaç, ortaya çıkan sorunlar ve çözüm önerilerini BİLİŞİM Dergisi'nin Haziran sayısında ele aldık. PTT Genel Müdürü Osman Tural, BTK Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanı K. Sacit Sarıkaya, Türkiye Noterler Birliği (TNB) Başkanı Yunus Tutar ile TNB KEP Genel Müdürü Kürşat Güney ve TÜRKKEP CEO'su Yüksel Samast, KEP sistemi ile ilgili kurumlarında yapılan çalışmaları aktardılar.

KEP, bir elektronik postanın gönderen ve alan tarafların gerçekten kim olduğunun bilinmesi, alıcıya iletim zamanını, gönderilen iletinin içeriğinin yoldayken veya daha sonradan değiştirilmediğinin kesin olarak tespit edilmesi ve inkâr edilmesini önlerken bu süreçle ilgili senet hükmünde yasal geçerli kesin delilleri sağlıyor. Gönderilerin içerik ve iletiler, KEPHS tarafından okunmuyor, kopyalanmıyor ve saklanmıyor. KEP üzerinden şu işlemler yapılabilecek:

"Abonelik işlemleri, müşteri bilgilendirmeleri KEP üzerinden yapılabilecek. Şirketlerin diğer şirket, iş ortakları, tedarikçi ve müşterileri ile yaptıkları birçok bildirim artık KEP sistemi üzerinden daha hızlı ve güvenli gerçekleştirilebilinecek.

Banka şubelerine giderek veya faks çekerek talimat verme dönemi sona erecek. KEP hesabı kullanan kişiler, normal e-posta veya telefon aracılığı ile yapılamayan, yazı yazıp imzalayıp bankaya faks çekerek yapmak durumunda oldukları birçok bankacılık talimatını KEP hesapları üzerinden verebilecekler.

KEP sisteminin kullanılmaya başlanması ile birçok hukuki bildirim ve yazışmalar KEP ile yapılabilecek, adliyelerde görülen davaların işleyiş süreçleri hızlanacak.

Çalışanlar özlük haklarını KEP ile takip edecek, şirketler çalışanlarına yönelik yasal bildirimlerini KEP üzerinden yapabilecek.

Telifli eserlerin elektronik ortamda gönderiminde yapılabilecek kopya, taklit, aşırma, esinlenme gibi durumların önüne geçmek için KEP sistemi kullanılabilecek.

Vatandaşlık hakları KEP ile takip edilebilecek.

BTK Sarıkaya:

KEP uygulamaları yeni yeni geliştiriliyor, şimdilik herhangi bir sorun yaşanmıyor

BTK
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM KURUMU

Türkiye'de KEP'in oldukça yeni olduğunu belirten BTK Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanı Sarıkaya, KEP sistemiyle bilgi ve belge paylaşacak uygulamalar yeni geliştirilmeye başlandığı ve şimdilik herhangi bir sorun yaşanmadığını bildirdi. Sarıkaya, uygulamaları geliştirilip kullanıldıkça oluşacak sıkıntıların hızla giderileceğini söyledi.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanı K. Sacid Sarıkaya, ülkemizde Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) konusunun oldukça yeni olduğuna değindi. KEP Hizmet Sağlayıcılarının (KEPHS) 2013 yılı başında faaliyete başladıklarını anımsatan Sarıkaya, uygulamaların önümüzdeki dönemlerde artması ve yaygınlaşmasını beklediklerini vurguladı.

Sarıkaya, KEP ve uygulamalarının Avrupa Birliği üyesi ülkelerin öncülüğünde elektronik ortamda iletilen elektronik postaların içeriğinin değiştirilmeden muhataplarına teslim edildiğine dair delilleri sağlayan bir sistem olarak geliştirildiğine işaret etti. İşletilme prosedürleri, teknik formatlar, elektronik imza ve zaman damgasının KEP'e uygulanmasına ilişkin çalışmalar yapıldığını dile getiren Sarıkaya, bu hizmeti sunacak KEPHS'lerle birlikte çalışılabilirliğe ilişkin konuların belirlenmesi için Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü tarafından Kasım 2008'de ETSI TS 102 640 standardı yayımlandığı ve standardın 2009, 2010, 2011'de güncellendiğini belirtti.

İlgili mevzuat ve standartlar kapsamında özellikle KEPHS'lerin birlikte çalışabilirliğine ilişkin teknik ve idari gerekli hazırlıkların yapılmasının önem kazandığına dikkat çeken Sarıkaya, KEPHS'lerin birlikte çalışabilirliğine ilişkin teknik ve idari hususları belirlemek üzere Mart 2013'te başlattıkları çalışmaların devam ettiğini söyledi.

BTK Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanı K. Sacid Sarıkaya, Bilişim Dergisi'nin sorularına şöyle yanıt verdi:

-Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) kullanımına neden ihtiyaç duyuldu?

-Elektronik ortamda bilgi/belge paylaşımında yaygın olarak kullanılan elektronik posta, iş ve işlemlerin kesintisiz devam etmesine olanak sağladığı için önemli bir araçtır. Ancak gönderilen, alınan, elektronik olarak arşivlenen veya basılı olarak saklanan bir elektronik posta (e-posta), mevcut düzenlemeler çerçevesinde hukuki geçerliliğe sahip değildir. Bu tür iletilerin içeriğinin değiştirilebilmesi, mesajın gönderici olarak görünen kişi tarafından gönderilmemiş olabilmesi, mesajın gönderilmiş veya alınmış olduğunun kanıtlanamaması gibi hususlar mevcut sistemin bilinen problemleri arasındadır. Bu nedenle bazı Avrupa Birliği üyesi ülkelerin öncülüğünde elektronik ortamda iletilen elektronik postaların içeriğinin değiştirilmediğine ve muhataplarına teslim edildiğine dair delilleri sağlayan bir sistem olarak Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) ve uygulamaları geliştirildi. Bu çalışmalar ile birlikte KEP'in işletilme prosedürlerinin, teknik formatların, elektronik imzanın ve zaman damgasının KEP'e uygulanma şeklinin, bu hizmeti sunacak olan Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcılarının (KEPHS) birlikte çalışabilirliğine ilişkin hususların belirlenebilmesi için Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü (European Telecommunications Standard Institute-ETSI) tarafından Kasım 2008'de ETSI TS 102 640 standardı yayımlandı ve 2009, 2010, 2011 yıllarında güncellendi.
KEP, yasal olarak "geçerli ve teknik olarak güvenli elektronik posta" şeklinde tanımlanıyor.

KEP, bilinen e-postaya ilave olarak elektronik postanın;
- Göndericisi görünen kişi/kuruluş tarafından gönderilip gönderilmediği,
- Alıcıya ulaşıp ulaşmadığı ve ne zaman ulaştığı,
- Alıcısı tarafından okunup okunmadığı

ve ihtiyaç duyulması halinde e-postaya yeniden erişilebilmesi ile ilgili delil hizmetlerini sunan bir sistemdir. KEP sisteminde e-postalar, "güvenilir bir üçüncü taraf" rolünde olan KEPHS vasıtasıyla gönderilip alınıyor. KEPHS'nin KEP sistemi üzerinden sunduğu bir e-postanın göndericiden alıcıya iletilmesi esnasında meydana gelen bütün işlemlere ilişkin güvenli e-imza ve zaman damgası kullanarak oluşturduğu kayıtlar ile KEP delilleri senet hükmündedir ve aksi ispat edilinceye kadar kesin delil sayılıyor.

-KEP'in amacı, kapsamı ve yararları nelerdir?

-KEP, e-posta haberleşmesinin ileri mesajlaşma teknikleri, açık anahtar altyapısı (özellikle e-imza ve zaman damgası) ve kriptolojinin yoğun olarak kullanıldığı özel bir sistem üzerinden KEPHS'ler vasıtasıyla yapıldığı bir elektronik haberleşme altyapısıdır. Bu altyapı üzerinden güvenli e-posta haberleşmesinin hukuksal geçerliliğe sahip olarak yapılması ve güvenli olarak e-belgelerin saklanabilmesi sağlanabiliyor. Zaten KEP'in amacı da taraflar arasında güvenli ve hukuki olarak geçerli bilgi/belge paylaşımını sağlamak.

-KEP sisteminden yararlanmak üzere nasıl başvuru yapılıyor?

-Kurumumuz tarafından hazırlanan ikincil düzenlemelerin 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile birlikte yürürlüğe girmesini müteakip mezkûr düzenlemeler kapsamında, KEPHS olmak isteyen taraflar Kurumumuza başvuruda bulunmuş ve PTT Genel Müdürlüğü 10/09/2012 tarihi, TNB KEPHS 28/12/2012 tarihi ve TÜRKKEP 25/02/2013 tarihi itibariyle KEPHS olarak faaliyetlerine başladılar.

KEP sisteminden faydalanmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, Kurumumuz tarafından yetkilendirilmiş olarak hizmet veren KEPHS'lerin herhangi birinden kendileri adına "kep.tr" ile biten bir hesap açtırmak zorundalar. KEP hesabı almak isteyen gerçek kişiler nüfus cüzdanı, pasaport, sürücü belgesi gibi fotoğraflı ve kimlik yerine geçen geçerli resmî belgelerle veya güvenli elektronik imzaları vasıtasıyla elektronik ortamda başvuruda bulunabiliyorlar. KEP hesabı almak isteyen tüzel kişiler (Ticari şirketler, kamu kurum kuruluşları vb) KEP hesabından kendi nam ve hesabına işlem yapacak gerçek kişi veya kişilere yani işlem yetkilisi olarak belirledikleri kişilerin kimlik bilgileri ve yetkili olduklarını gösteren bilgi ve belgeler ile KEPHS'ye elektronik ortamda veya fiziki olarak başvuruda bulunabiliyorlar. Bundan sonra KEPHS mevzuat ile belirlenen gerekli kontrolleri yaptıktan sonra KEP hesabı başvurusunu kabul eder, KEP hesabını oluşturur ve oluşturulan KEP hesabına ilişkin bilgileri başvuru sahibine güvenli bir şekilde teslim eder.

-Türkiye'deki KEP mevzuatından söz eder misiniz?

-KEP sisteminin kanuni dayanağı 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 18 inci maddesinin üçüncü bendinde yer alan hükümler ile oluşturulmuş ve yine mezkûr Kanun'un 1525 inci maddesinin ikinci bendi ile de KEP sistemine, KEPHS'lerin hak ve yükümlülüklerine, yetkilendirilmelerine ve denetlenmelerine ilişkin ikincil düzenlemeleri yapmak üzere Kurumumuz görevlendirildi. Bu kapsamda; Kurumumuz tarafından hazırlanan "Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ve "Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi İle İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliğ" 25/08/2011 tarihli ve 28036 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandı. Müteakiben Yönetmeliğin 9'uncu maddesinin altıncı fıkrası ile 24'üncü maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanan "Kayıtlı Elektronik Posta Rehberi ve Kayıtlı Elektronik Posta Hesabı Adreslerine İlişkin Tebliğ" 16/05/2012 tarihli ve 28294 sayılı Resmi Gazete yayımlandı.

Ayrıca "Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin" 16' ncı maddesinin (m) fıkrası ile KEPHS'lere kullanma yükümlülüğü getirilen "işlem sertifikasının" 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında yine Kurumumuz tarafından yetkilendirilen ESHS tarafından oluşturulması, iptali ve yenilenmesi ile KEPHS'ler tarafından bu işlem sertifikasının kullanılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere 06/06/2012 tarihli ve 2012DK-15259 sayılı İşlem Sertifikasına İlişkin Usul ve Esaslara İlişkin Kurul Kararı yayımlandı.

Yönetmelik hazırlanırken 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nu hazırlayan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın da görüşü doğrultusunda "Kayıtlı elektronik posta hesabı başvurusu" başlıklı 9'uncu maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi ile KEPHS'ye, tüzel kişiler tarafından sunulan bilgi ve belgeler için Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) tarafından Ticaret Siciline kayıtlı tüzel kişilere verilen tekil numara (MERSİS No) ile doğrulama yükümlülüğü

getirildi. Ancak faaliyete başlayan KEPHS'lerin KEP Hesabı adreslerini oluşturabilmeleri ve tüzel kişiler tarafından kendilerine beyan edilen MERSİS No'nun sistem üzerinden çevrimiçi kontrolünün yapılabilmesine ilişkin söz konusu Bakanlık ile yapılan görüşmelerde Merkezi Sicil Kayıt Sisteminin başlatılabilmesi için gerekli çalışmaların halen devam ettiği bilgisi edinildi. Bu nedenle KEP hesabı adreslerinin oluşturulabilmesi ve herhangi bir problem yaşanmaması için "Kayıtlı Elektronik Posta Rehberi ve Kayıtlı Elektronik Posta Hesabı Adreslerine İlişkin Tebliğ" de bazı değişikliklerin yapılmasının gerekli olduğu kanaatine varıldı ve 06/03/2013 tarihli ve 28579 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kayıtlı Elektronik Posta Rehberi ve Kayıtlı Elektronik Posta Hesabı Adreslerine İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ" ile söz konusu Tebliğ'de değişiklik yapıldı. Kurumumuz tarafından hazırlanan ikincil düzenlemeler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile birlikte yürürlüğe girdi.

Bununla birlikte Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan Elektronik Tebligat Yönetmeliği, 19/01/2013 tarihli ve 28533 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandı ve bu Yönetmelik ile muhatap ve tebligatı çıkaran merciye ait olan elektronik tebligata elverişli adresin KEP adresi olacağı hüküm altına alındı. Bu hükümle KEP adreslerinin aynı zamanda e-tebligat adresi olarak da kullanılması sağlandı.

-KEP sisteminin dünya örnekleri nelerdir?

-ETSI tarafından yapılan çalışmalarından önce İtalya, Belçika, Fransa, İsveç, İspanya gibi değişik ülkelerde elektronik tebligatı da içerecek şekilde ülkeden ülkeye farklılık gösteren, belirli bir standart çerçevesinde geliştirilmemiş, KEP ile ilgili değişik projeler hayata geçirildi. İtalya, Belçika, Fransa gibi ülkelerde KEPHS'lerin işleyişlerine ilişkin yasal düzenleme yapılırken, İsveç ve İspanya gibi ülkelerde ise herhangi bir yasal düzenlemeye gerek duyulmamış KEPHS hizmeti kamu idareleri tarafından, noterlik fonksiyonunu da içerecek şekilde sunulmaya başlandı.

İtalya'da 28 Ocak 2005 tarihinde KEP hizmetini düzenleyen Kanun bakanlar kurulu tarafından kabul edildi ve konu ile ilgili ikincil düzenlemeler DigitPA (The National IT Center of The Public Administration-Kamu Yönetimi Ulusal Bilişim Merkezi) tarafından yayımlandı. Hâlihazırda İtalya'da 11 Şubat 2005 tarihinden itibaren KEP sistemi "certified e-mail (CEP)" olarak yasal düzenlemeleri de tamamlanmış şekilde uygulanıyor İtalya'da PEC hizmet sağlayıcıları yani KEPHS'ler DigitPA tarafından akredite edilmek zorunda. Şu anda DigitPA tarafından akredite edilmiş 23 adet KEPHS faaliyet gösteriyor.

Fransa'da 2000/31/AB sayılı e-Ticaret Direktifinin iç hukuka uyarlanabilmesi amacıyla 17 Haziran 2005 tarihli bir yasal düzenleme ile KEPHS'ler için özel bir yasa yayımlandı. Ülkede KEP hizmeti, kamu yararına bir kuruluş olarak standardizasyon misyonu yürüten ve standardizasyon, belgelendirme ve eğitim sağlayan uluslararası bir kuruluş olan AFNOR tarafından veriliyor. Fransa'da oluşturulan modelde göze çarpan temel özellik delil sağlayıcının KEPHS'den ayrı bir birim olması ve aynı zamanda delil doğrulayıcı olarak da görev yapmasıdır. Oluşturulan yapı standart elektronik postaya da bir ara yüz sağlıyor. Bu modelde hizmetin sunulması sırasında oluşan mesajlar veya deliller sadece doğrulanması talep edildiğinde sunulmak üzere saklanıyor. Ayrıca Fransa'daki mevzuata göre KEP kullanılarak oluşturulan bu delil ve mesajlar, yasal olarak bir mahkemeye sunularak değerlendirilebildikleri halde tek başına hukuki geçerlilik ifade etmiyor.

İsveç'te, KEP'e ilişkin yasal düzenlemeler Kamu İhale Kanunu içinde düzenlenmiş. KEP hizmeti, İsveç Ticaret Odaları Birliği'ne bağlı ve kâr amacı gütmeyen Chamber Sign İsveç tarafından sunuluyor. İsveç'te KEP hizmeti, başka hizmetlerle birlikte bir alt hizmet olarak sunuluyor. Sistem daha çok deniz aşırı yapılan ihalelerde kullanılıyor. Ve Chamber Sign İsveç, güvenilir üçüncü taraf olarak e-postalara ilişkin delilleri toplayıp saklıyor.

Almanya'da KEP sistemi "e-Devlet 2.0" programının önemli bir parçası olarak De-Mail Sistem adıyla 2009 yılının ortasından itibaren Friedrichshafen'da ve 2010 yılında da ülke genelinde uygulanmaya başlamış. Sistemin hukuki altyapısı The Federal Office for Information Security (BSI) tarafından 2009'da yayımlanan "Citizen Portals Law" ile oluşturulmuş. De-Mail Hizmet Sağlayıcılar BSI'dan akredite olmak zorundadır ve hâlihazırda ülkede akredite olmuş 3 tane hizmet sağlayıcı hizmet veriyor. Düzenlemelere göre Almanya'daki vatandaşların kimliklerini belgeleyerek, elektronik tebligat amacıyla kullanmak üzere, akredite olmuş servis sağlayıcılardan, "De-Mail" isimli KEP hesabı almaları gerekiyor. Bu De-mail adreslerinin yapıları givenname.familyname.number@providername.de-mail.de şeklinde.

- Ülkemizde/firmanız veya kurumunuzdaki KEP uygulamaları nelerdir?

-KEP sistemi kullanılarak
• Tarafların inkâr edemeyeceği bir şekilde güvenli olarak elektronik belgelerin gönderilmesi ve alınması,
• İletişimin gizliliği prensibine uygun bir şekilde elektronik ortamda güvenli haberleşmenin sağlanması,
• Elektronik belgelerin güvenli bir ortamda saklanması,
• Kamu kurumlarının elektronik ortamda resmi yazışma yapmaları,
• Tacirlerin ihtar, ihbar ve benzeri beyanları birbirlerine yöneltmeleri,
• Elektronik faturaların muhataba gönderilmesi,
• Ortaklar ve şirketler arasında güvenli iletişimin sağlanması,
• Elektronik ortamda tebligat hizmeti verilmesi (İdari, mali ve adli),
• Tüketici şikâyet ve taleplerinin ucuz, hızlı ve kolay bir şekilde muhataba iletilmesi,
• Vatandaşlar arasında güvenli elektronik posta haberleşmesinde kullanılması,
• Ticari sır, bankacılık sırrı ve vergi mahremiyeti gerektiren konularda güvenli bir alt yapı olarak kullanılması,
• Elektronik ortamda oluşturulan ve elektronik ortamda muhafaza edilen değerlerin (Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamındaki eserlerin) güvenli bir şekilde saklanması gibi bir çok hizmetin gerçekleştirilmesi mümkün.

Bildiğiniz gibi ülkemizde bu konu oldukça yeni ve KEPHS'ler 2013 yılı başında faaliyete başladılar. Bu nedenle uygulamaların önümüzdeki dönemlerde artması ve yaygınlaşması bekleniyor.

- KEP sisteminde ortaya çıkan sorunlar var mı? Çözüm önerileriniz nedir?

-Kurumumuz tarafından hazırlanan ikincil düzenlemeler 6012 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile birlikte Temmuz 2012'de yürürlüğe girdi. 2012 yılı sonunda bir 2013 yılı başında da iki tane KEPHS faaliyete başladı. Gerekli altyapıların hazırlanması ve KEP sistemini kullanan uygulamaların geliştirilmesi için bir süreç gerekiyor. Ülkemizde KEP sistemi vasıtasıyla bilgi ve belge paylaşacak uygulamalar yeni geliştirilmeye başlandı. Hali hazırda herhangi bir sorun olmamakla birlikte uygulamalar geliştirildikçe ve kullanılmaya başladığında oluşabilecek sıkıntılar ivedilikle giderilecek.

-Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) olarak KEP sistemine ilişkin çalışmaları ne zaman ve nasıl başlattınız?

-Elektronik ortamda bilgi ve/veya belge paylaşımının ülkemizde de bir sorun olması noktasından hareketle, 2007 yılının ikinci yarısından itibaren Kurumumuzda bazı çalışmalar yapılmaya başlandı. 2008 yılı Şubat "Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi Konusunda Araştırma, Geliştirme ve Uygulamalar" konulu bir Proje geliştirildi. Geliştirilen bu Proje önerisi Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) 1007 Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı kapsamında TÜBİTAK'a sunuldu.

KEP konusu e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu'nun 26/12/2008 tarihli ve 26 sayılı toplantısın da ele alındı. e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu, 15/07/2009 tarihli ve 28 sayılı Kararı ile KEP sistemi konusunda düzenleyici çerçevenin oluşturulması amacıyla çalışmalar yapmak üzere BTK görevlendirildi. Bu görevlendirme sonrasında Başbakanlık tarafından koordine edilen ve Adalet Bakanlığı ile PTT'nın yürütücüleri olduğu "e-tebligat projesi" ile ilgili çalışmalara Kurumumuzdan da katılım sağlandı ve projenin KEP sistemine uygun olarak geliştirilmesinin doğru olacağı görüşü belirtildi. Bu aşamadan sonra devam ettirilen çalışmalara PTT, Adalet Bakanlığı ve Başbakanlığın talebi üzerine katılım sağlanarak ve proje altyapısının KEP sistemine ve uluslararası standartlara uygun olarak geliştirilebilmesi için çalışmalara hukuki ve teknik açıdan destek verildi.

Son olarak da 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 14/02/2011 tarihli ve 27846 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmasını müteakip gerekli ikinci düzenlemeler Kurumumuz tarafından hazırlandı ve bu düzenlemeler Kanun ile birlikte 01/07/2012'de yürürlüğe girdi. Bu düzenlemelerin yürürlüğe girdiği dönemde KEPHS'lerin hazır olabilmesi için KEPHS olmak isteyenler 01/05/2012 tarihinden itibaren Kuruma başvuruda bulunabilecekleri ikincil mevzuat ile belirlendi. KEP sistemine ilişkin düzenlemeler kapsamında, Kurumumuza yapılan başvurular ilgili mevzuat kapsamında derhal incelemeye alınmış ve önce sunulan belgeler üzerinden sonra da KEPHS hizmetinin verileceği idari ve teknik merkezlerde ilgili mevzuat ile belirlenen yükümlülük ve standartlara uyulup uyulmadığını belirleyebilmek amacıyla yerinde inceleme çalışmaları gerçekleştirildi. Bu çalışmalar sonrasında PTT Genel Müdürlüğü 10/09/2012 tarihi, TNB Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcılığı ve Ticaret AŞ. 28/12/2012 tarihi ve TÜRKKEP Kayıtlı Elektronik Posta Hizmetleri Sanayi ve Ticaret AŞ. 25/02/2013 tarihi itibariyle KEPHS olarak faaliyetlerine başladılar.

KEPHS'lerin faaliyete başlamasıyla birlikte ilgili mevzuat ve standartlar kapsamında özellikle KEPHS'lerin birlikte çalışabilirliğine ilişkin teknik ve idari gerekli hazırlıkların yapılması önem arz etmeye başladı. Bu nedenle, KEPHS'lerin birlikte çalışabilirliğine ilişkin teknik ve idari hususları belirlemek üzere 11/03/2013 tarihinden itibaren başlattığımız çalışmalar devam ediyor.

Türkiye Noterler Birliği Başkanı Tutar:

Noterlerin KEP sistemi içerisinde olması çok önemli

TNB KEP
Kayıtlı e-posta

"Kayıtlı Elektronik Posta hizmeti bizim işimiz" diyen Tutar, Türkiye Noterler Birliği ve Vakfı olarak engin bir bilgi birikimi ve deneyimli insan kaynağına sahip olduğunu belirtti. TNB yetkilileri, 2014 sonunda Türkiye'de 4 milyon KEP kullanıcısının öngörüldüğünü bildirdiler.

Türkiye Noterler Birliği (TNB) Başkanı Yunus Tutar, e-postayı yasal bildirime dönüştüren Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) hizmetinin teknoloji konusunda attıkları ilk ve en önemli adımlardan biri olduğunu dile getirdi. Çalışmaları uzun süredir devam eden bu proje için TNB Vakfı'nın, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na (BTK) yaptığı başvurunun kabul edildiğini anlatan Tutar, TNB KEP şirketini kurduklarına işaret etti. Noterlerin bu sistem içerisinde olması çok önemli olduğunu vurgulayan Tutar, "Hukuk bilgisi ve deneyimi olmadan bu tür hizmetlerin verilmesi bazı sorunlar ve mağduriyetler yaşanmasına neden olabilir" dedi. TNB KEP'i, Türkiye Noterler Birliği'nin sahip olduğu güven temeli üzerine inşa ettiklerinin altını çizen Tutar, TNB KEP'in, KEP hizmet standartlarını hep üst seviyelere taşıyacağını belirtti.

TNB KEP Genel Müdürü Kürşat Güney ise KEP ile bürokrasinin azalacağına dikkat çekti. Kullanıcıların, e-postaları karşı tarafa yolladıkları içerikle birlikte sorunsuz ulaştığından emin olacaklarını dile getiren Güney, kurumların KEP ile posta ve kâğıt maliyetlerini düşürürken, iş süreçlerinde hız ve verimlilik sağlayacaklarını söyledi.

KEP servis sağlayıcısı olarak birey ve kurumlar için farklı tarife ve gönderi paketleri geliştirdiklerini bildiren Güney, kişi ve kurumların ihtiyacına göre çözüm ürettiklerini anlatarak, "Uzun soluklu işbirliği planlıyoruz. Burada önemli olan kişi ve kurumların KEP ile hayatlarını nasıl kolaylaştıracaklarını bilmeleridir. Bu yönde başta kurumlar olmak üzere Türkiye genelinde KEP bilgilendirme toplantıları yapıyoruz" şeklinde konuştu.

TNB Başkanı Yunus Tutar ve TNB KEP Genel Müdürü Kürşat Güney, Bilişim Dergisi'nin yönelttiği soruları birlikte yanıtladılar:

-Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) kullanımına neden ihtiyaç duyuldu?

-Kullanmakta olduğumuz özel e-posta hesapları KEP sistem özelliklerine sahip olmadığından anlaşmazlık durumlarında yasalar karşısında bir ispat ve delil niteliği taşımıyor; içeriği değiştirilebileceğinden riskli ve orjinalliği şüpheli kabul ediliyor. Ancak KEP ile gönderilen elektronik iletilerin içerikleri değiştirilemediği, teknik olarak orjinalliği ispatlanabildiği için, KEP yeni Türk Ticaret Kanunu'nda (TTK) "yasal, hukuken geçerli elektronik posta gönderim şekli" olarak tanımlanıyor.

-KEP'in amacı, kapsamı ve yararları nelerdir?

-KEP sayesinde;
• İlişki içinde olduğunuz bir kişi veya kuruluşa, e-posta yolu ile güvenli ve zaman damgalı yasal bir bildirimde bulunabiliyorsunuz,
• Göndereceğiniz e-postanın ne zaman, kim tarafından, kime yollandığı, gönderilen kişinin posta kutusuna hangi tarih ve saatte ulaştığı, alıcı tarafından ne zaman okunduğu belgelenebiliyor,
• Göndereceğiniz e-postanın ekli dosyaları ile birlikte orjinal hali korunuyor,
• KEP ile göndereceğiniz önemli bir e-posta, gönderdiğiniz kişi veya kuruluş tarafından almadık, bize ulaşmadı, bilgimiz yok gibi gerekçelerle inkar edilemiyor,
• E-posta ile yapacağınız bildirim yasal bir bildirim haline geliyor, uyuşmazlık durumlarında da gönderdiğiniz e-posta hukuki bir delil olarak kabul ediliyor.
Kayıtlı elektronik posta ile bürokrasi azalacak. Bireyler kurumlara ulaştırmak istedikleri belgeleri saniyeler içinde güvenli olarak ulaştıracaklar. E-postalarının karşı tarafa yolladıkları içerikle birlikte sorunsuz ulaştığından emin olacaklar. Kurumlar kayıtlı elektronik posta ile posta ve kağıt maliyetlerini düşürürken, iş süreçlerinde hız ve verimlilik sağlayacaklar.

Sistemin yaygınlaşması ile abonelik işlemleri, banka talimatları, ekstre gönderimleri, kamu kurumları ile yazışmalar, ihale duyuruları, telifli içeriklerin paylaşımı, yerel ve idari şikayetler, hizmet talepleri ve özel yaşamla ilgili onlarca farklı konu, KEP sistemi üzerinden kişi ve kuruluşlara elektronik olarak iletilebilecek.

KEP sisteminde, elektronik postaların içeriği kesinlikle kayıt altına alınmıyor. e-postanın gönderimine ilişkin veriler; alıcı, gönderici kimlikleri, gönderim ve teslim edilme zamanı, okunma zamanı, ve gönderilen e-postanın veri bütünlüğünü sağlayan parmak izi, değerleri 20 yıl süre ile saklanabiliyor. Kullanıcılar 7/24 kendi verilerine ulaşabiliyorlar.

-KEP sisteminden yararlanmak üzere nasıl başvuru yapılıyor?

-KEP hesabı almak için www.tnbkep.com.tr üzerinden online olarak, TNB KEP çağrı merkezi üzerinden ya da TNB KEP ofislerinden başvuru yapılabiliyor. Detaylı Bilgi İçin: HYPERLINK "http://www.tnbkep.com.tr" www.tnbkep.com.tr

-Türkiye'deki KEP mevzuatından söz eder misiniz?

-Ülkemizde,1 Temmuz 2012 tarihli yeni Türk Ticaret Kanunu ile yürürlüğe giren KEP, yasal olarak geçerli elektronik yazışma ve bildirim olarak tanımlanıyor. 18 Ocak 2013'de elektronik tebligat yönetmeliğinin yayınlanması ile, elektronik tebligat alabilmeleri için kurumların kayıtlı elektronik posta hesabı edinmeleri zorunlu hale getirildi. KEP adresiniz aynı zamanda e-tebligat adresi olarak kullanılabilecek. Bu da kurumlar için son derece önemli ve hemen başvurmalarını gerektiren bir başka durum ortaya koyuyor. Birey için KEP adresinin, tebligat adresi olarak kullanılması ise bireyin isteğine bağlı olacak.

-KEP sisteminin dünya örnekleri nelerdir?

-KEP sisteminin uygulandığı Avrupa ülkeleri içinde İtalya, Türkiye ile benzerlik gösteriyor. İtalya'da 5 milyon KEP abonesi yıllık 400 milyon KEP gönderimi yapıyor. Bu rakamlar Türkiye'nin de potansiyelini ortaya koyuyor.
2014 sonunda Türkiye'de 4 milyon KEP kullanıcısı olması öngörülüyor. 1 milyonu kurum, 3 milyonu bireysel kullanıcı olması öngörülen sistemde, kurumların KEP kullanması, 1'e 3 oranında bireysel kullanıcı sayısı da arttıracak.

-Ülkemizde/firmanız veya kurumunuzdaki KEP uygulamaları nelerdir?

Anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler için zorunlu hale getirilen KEP hizmeti, tüm iş süreçlerini hızlandıracak güvenli bir iletişim altyapısı sunuyor. Kurumların sürece dahil olması da bireylerin sistemi kullanmasını hızlandıracak ve o zaman vatandaşlar, KEP'in hayatı kolaylaştıran özelliklerini bizzat kullanmaya başlayacaklar. KEP sisteminin günlük yaşamda öncelikli şu alanlarda kullanılacağı ve talep göreceği öngörülüyor :
Abonelik işlemleri, müşteri bilgilendirmeleri KEP üzerinden yapılabilecek. Şirketlerin diğer şirketlerle, iş ortakları, tedarikçileri ve müşterileri ile yaptıkları birçok bildirim artık KEP sistemi üzerinden daha hızlı ve güvenli yapılabilecek. Banka şubelerine giderek veya faks çekerek talimat verme dönemi sona erecek. KEP hesabı kullanan kişiler normal e-posta veya telefon aracılığı ile yapılamayan, yazı yazıp imzalayıp, bankaya faks çekerek yapmak durumunda oldukları birçok bankacılık talimatını KEP hesapları üzerinden verebilecekler. KEP sisteminin kullanılmaya başlanması ile birçok hukuki bildirim ve yazışmalar KEP ile yapılabilecek, adliyelerde görülen davaların işleyiş

süreçleri hızlanacak, Çalışanlar özlük haklarını KEP ile takip edecek, şirketler çalışanlarına yönelik yasal bildirimlerini KEP üzerinden yapabilecek. Telifli eserlerin elektronik ortamda gönderiminde yapılabilecek kopya, taklit, aşırma, esinlenme gibi durumların önüne geçmek için KEP sistemi kullanılabilecek. Vatandaşlık hakları KEP ile takip edilebilecek. Yaşamakta olduğunuz belde veya ilçede yaşanan bir problemi, kaymakamlıkla ilgili talepleri, çevrenizde yaşadığınız bir güvenlik sorununu, tapu ve nüfus müdürlükleri ile ilgili işlerinizi, mahalle veya sokağınızdaki alt yapısal bir sorunu, çevre temizliğinden sokak hayvanlarına sahip çıkılmasına kadar yaşamın içinden herhangi bir konuyu ilgili kaymakamlıklara, emniyet makamlarına, muhtarlıklara, tapu, nüfus müdürlüklerine ve il, ilçe belediyelerine iletmek için KEP sistemi kullanılabilecek. Özel yaşamla ilgili saklanması, kaydedilmesi istenilen bir bilgi, açıklama, arkadaşlar arasında yapılan önemli bir yazışma, akrabalarla alınan aile içi bir karar, mal, eşya paylaşımına yönelik bir mutabakat, KEP sistemi üzerinden yapılarak belgeli ve daha resmi bir forma sokulabilecek. Oturulan apartman veya sitede komşularla ilgili şikâyetler, site aidatı, apartman bakım hizmetleri gibi apartman ve site yönetimine iletilmek istenen hususlar KEP hesabıyla yapılabilecek. Günlük yaşamda yaptırılan tadilatlarla ilgili elektrik, tesisat, fayans ustası gibi meslek erbapları ile yapılan gayri resmi anlaşmaları, ağızdan verilen iş yapma sözlerini resmileştirmek ve kayıt altına almak için KEP sistemi kullanılabilecek. Özel ilişkilerde verilen sözler KEP sistemi ile belgelendirilebilecek, olabilecek iletişim problemleri ve sorunlar azaltılabilecek.

-KEP servis sağlayıcısı olarak nasıl bir hizmet veriyorsunuz?

-Birey ve kurumlar için farklı hizmet paketlerimizle, “Gönder-Al” ve “Sadece Al” ana hizmetleri türleri için farklı tarifeler ve gönderi paketleri geliştirdik. Kişi ve kurumların ihtiyacına göre çözüm üretiyor ve uzun soluklu işbirliği planlıyoruz. Burada önemli olan kişi ve kurumların KEP ile hayatlarını nasıl kolaylaştıracaklarını bilmeleridir. Bu yönde başta kurumlar olmak üzere Türkiye genelinde KEP Bilgilendirme Toplantıları yapıyoruz.

-Türkiye Noterler Birliği’nin KEP uygulamaları nelerdir? Noterler Birliği olarak KEP sistemine ilişkin çalışmaları ne zaman başlattınız, neler yaptınız? KEP sisteminde ortaya çıkan sorunlar var mı? Çözüm önerileriniz nedir?

-1512 sayılı Noterlik Kanunu’nun ilk maddesine göre “Noterlik, bir kamu hizmeti”dir. Noter ise devlet tarafından irade özgürlüğünün sağlanması ve bireylerin haklı çıkarlarının korunmasıyla görevlendirilen “Yasal yetkilidir”. Noterin imzası yasal eylemlere resmiyet kazandırır. Kamu kurumu niteliğinde ve tüzel kişiliğe sahip olan TNB de noterlik mesleğinin gelişmesi ve amacına uygun olarak yürütülmesiyle, noterler arasında birlik ve dayanışmayı sağlamak üzere kurulmuştur. Türkiye genelindeki 1771 noterliğin üye olduğu birliğimizin genel merkezi Ankara’dır.

TNB olarak bu yıl çok önemli bir “Değişim Projesi” başlattık. Bu proje ile Türkiye’de Avrupa Birliği’ne ve günün koşullarına uygun bir “Noterlik Kurumu” oluşturmayı hedefliyoruz. Türkiye gibi Latin Noterlik modelini uygulayan 35 Avrupa ülkesini inceleyerek hazırladığımız “Değişim Projesi” kapsamında vatandaşların noterliklerde geçirdiği zamanı azaltmayı, maliyeti düşürmeyi, hizmet kalitesini yükselterek tüm noterliklerde standart hale getirmeyi, ticari hayatı daha da kolaylaştırmayı ve Türkiye’nin 2023 yılı vizyonuna katkı sağlamayı hedefliyoruz.

e-Postayı yasal bildirime dönüştüren KEP hizmeti bu konuda attığımız ilk ve en önemli adımlardan biridir. Çalışmaları uzun süredir devam eden bu proje için Türkiye Noterler Birliği Vakfı’nın, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’na (BTK) yaptığı başvuru kabul edildi ve TNB KEP kuruldu. Noterlerin bu sistem içerisinde olması çok önemlidir. Çünkü hukuk bilgisi ve deneyimi olmadan bu tür hizmetlerin verilmesi bazı sorunlar ve mağduriyetler yaşanmasına neden olabilir.

Kayıtlı Elektronik Posta hizmeti bizim işimiz. Çünkü Türkiye Noterler Birliği ve Vakfı olarak engin bir bilgi birikimine ve deneyimli insan kaynağına sahibiz. TNB KEP, Türkiye Noterler Birliği’nin sahip olduğu güven temeli üzerine inşa edildi ve KEP hizmet standartlarını hep üst seviyelere taşıyacak.

PTT Genel Müdürü Tural:
KEP hizmeti veren 3 hizmet sağlayıcıdan ilkiyiz

KEP hizmeti vermekle görevlendirilen üç hizmet sağlayıcıdan ilki olduklarına dikkat çeken Tural, şu anda 82 Başmüdürlük, 132 Merkez Müdürlüğü ve 182 gişeden başvuru yapılabildiğini bildirdi.

PTT Genel Müdürü Osman Tural, PTT'nin fiziki postada olduğu gibi Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) hizmeti vermekle görevlendirilen ilk Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcısı'ndan (KEPHS) ilki olduklarına dikkat çekti.

KEP uygulama çalışmalarına 2009 yılında başlayan PTT, 30 Nisan 2012 tarihinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na (BTK) başvuruda bulunuldu. Bu başvuru üzerine PTT, BTK tarafından 10 Eylül 2012 tarihinde ilk yetkilendirilen KEPHS oldu.

Gerçek kişiler, kamu kurum ve kuruluşları ile tüzel kişilerin başvuru yapabildiği hizmet için 22 Nisan 2013'ten itibaren başvurular alınmaya başladı. Başvurular yetkilendirilmiş PTT merkezlerinde başvuru formu ve gerekli belgeler ile yapılıyor. Şu anda 82 Başmüdürlük, 132 Merkez Müdürlüğü ve 182 gişeden başvuru yapılabiliyor. Gerçek kişiler İnternet üzerinden de on-line başvuru yapabiliyor. Başvuru formu; başvuru yapılacak Yetkili Merkez PTT Müdürlükleri'nden ve Yetkili PTT Merkez Müdürlükleri'nin http://www.kep.gov.tr/basvuru.php İnternet adresinden temin edilebiliyor. Başvuru evrakları http://www.kep.gov.tr/basvuru_evraklari.php adresinden de temin edilebiliyor.

PTT Genel Müdürü Tural, KEP Sistemi'ne ilişkin Bilişim Dergisi'nin sorularını şöyle yanıtladı:

-Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) kullanımına neden ihtiyaç duyuldu?

-KEP sistemi, elektronik posta haberleşmesinin özel bir sistem üzerinden kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcıları (KEPHS) vasıtasıyla yapılmasına olanak sağlayan bir telekomünikasyon altyapısıdır.

Günümüzde ticari faaliyet ve yönetimsel alanda elektronik posta yaygın olarak kullanılıyor. Fakat standart e-posta sisteminde bazı açık noktalar var;
• Standart e-postaların içerikleri kolaylıkla değiştirilebilir
• Kanuni açıdan sınırlı sayıda ve özellikte delil barındırır
• e-posta ispat sorumluluğu göndericiye aittir
• e-posta zaman bilgisi gönderi yapılan bilgisayarın zaman ayarlarına bağlıdır ki bu durum ihtilaflı durumlarda zaman için delil değerini düşürür.

-KEP'in amacı, kapsamı ve yararları nelerdir? KEP neler sağlayacak?

-KEP elektronik imza ve zaman damgası kullanılarak, gönderici teyidi; alıcı teyidi; içeriğin değişmediği teyidi; gönderim ve alım zamanları ispatı sağlayacak.

İşlemlerin elektronik ortamda yapılmasından dolayı temel avantajlar şunlar olacak:
-Zaman, Kâğıt arşiv ve Maliyet kazancı,
-Resmi ve ticari işlemlerin hızlı yapılaması,
-Ticari faaliyetlerin verimli yürütülmesi,
-Çevrenin korunması

-KEP sisteminin dünya örnekleri nelerdir?

Avusturya - Document Delivery System (DDS)

• Avustrian Federal Chancellrey tarafından 2004 yılında hazırlanan "Law on the delivery of official Documents" ile sistemin hukuki altyapısı oluşturulmuş ve kullanılmaya başlanmış.
• Sistem kamu sektöründe kullanılıyor.
• 2008 yılında sitemin teknik özelliklerini belirleyen düzenlemeler yapılmış.
• KEPHS olarak hizmet verebilmesi için akreditasyon şartı var.
• Hâlihazırda 3 kuruluş KEPHS olarak faaliyet gösteriyor.
• Sistemin tüm süreçlerinde elektronik imza ve zaman damgası kullanılıyor.
• Sadece alıcılar sisteme kayıtlı olmak zorunda.

• Amacı son kullanıcılar ile adli merciler arasında güvenli iletişimi sağlamak.
• Sistemin teknik özelliklerine ilişkin düzenlemeler 2005 yılında Austrian Federal Computing Center (FCC) tarafından yayımlanmış.

İtalya-The Posta Elettronica Certificate (PEC)

• PEC hem kamu hem özel sektörde kullanılıyor.
• Sistemin hukuki yapısı 11 Şubat 2005 de yayımlanan hükümet kararı ile oluşturulmuş.
• 2009 yılında yayımlanan bir kanunla sistemin teknik altyapısına ilişkin hususlar belirlenmiş.
• Sisteme ilişkin düzenlemeler The National IT Center of the Public Administration (Digit PA) tarafından yapılıyor.
• PEC hizmet sağlayıcılar DigitPA tarafından akredite edilmek zorunda.
• Sistemin tüm süreçlerinde elektronik imza kullanılmak zorunda.
• Hâlihazırda 23 tane PEC hizmet sağlayıcı var.
• Düzenlemelere göre tüm şirketler, kamu kurumları, serbest meslektekiler KEP hesabı almak zorunda.
• Göndericiler ve alıcılar sisteme kayıtlı olmak zorunda.

Almanya-(De-Mail)

• Alman hükümetinin son projelerinden birisi.
• Vatandaşlar ve iş dünyasındaki iletişim için oluşturulmuş.
• Ekim 2009-Mart 2010 tarihleri arasında sistem hazır hale getirilmiş.

• Sistemin hukuki altyapısı the Federal Office for Information Security (BSI) tarafından 2009 da yayımlanan "citizen Portals Law" ile oluşturulmuş.
• Hâlihazırda 3 tane hizmet sağlayıcı akredite olmuş durumda.
• Sistemin tüm süreçlerinde elektronik imza ve zaman damgası kullanılıyor.
• Gönderici ve alıcılar sisteme üye olmak zorunda.

Fransa

• Yasal altyapı tamamlanmadı. Hukuki geçerlilik bulunmuyor ve fiili uygulama 2009 yılında sağlandı.
• La Poste tarafından geliştirilen karma bir elektronik hizmet. KEP sistemi altyapısı ve e- imza kullanım zorunluluğu yok.
• 1 sayfa ve 1000 gönderiye kadar kullanım için yıllık 190 EURO, 2 ile 30 sayfa ve 5000 gönderiden fazla kullanım için yıllık 330 EURO üyelik ücreti alınıyor. Bu ücretlere posta ücreti dâhil değil.

-Ülkemiz veya kurumunuzdaki KEP uygulamaları nelerdir?

-KEP sistemi Türk Ticaret Kanunu'nun 18. maddesinin 3. fıkrasında aşağıda belirtildiği şekilde yer alıyor:
• "Tacirler arasında,
  o Diğer tarafı temerrüde düşürmeye,
  o Sözleşmeyi feshe veya sözleşmeden dönmeye ilişkin
    - İhbar
    - İhtarlar
Noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza kullanarak kayıtlı elektronik posta sistemi ile yapılır."
Ayrıca Türk Ticaret Kanunu "Beyanlar, Belgeler ve Senetler" başlıklı 1525. maddesinde;
"Tarafların açıkça anlaşmaları ve 18. maddenin üçüncü fıkrası saklı kalmak şartıyla,
• İhbarlar,
• İhtarlar,
• İtirazlar ve benzeri beyanlar;
• Fatura,
• Teyit mektubu,
• İştirak taahhütnamesi,
• Toplantı çağrıları,
• Ve bu hüküm uyarınca yapılan elektronik gönderme ve elektronik saklama sözleşmesi,
Elektronik ortamda düzenlenebilir, yollanabilir, itiraza uğrayabilir ve kabul edilmişse hüküm ifade eder.

Yukarıda belirtilen iş ve işlemler için KEP hizmeti kullanılabilir.
Ayrıca;
E-tebligat uygulaması:
6099 sayılı Tebligat Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'da

"Madde 1 - Kazaî merciler, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler, (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar, (IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları ile il özel idareleri, belediyeler, köy hükmî şahsiyetleri, barolar ve noterler tarafından yapılacak elektronik ortam da dâhil tüm tebligat, bu kanun hükümlerine göre Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü veya memur vasıtasıyla yapılır" hükmüne yer vererek PTT Genel Müdürlüğü, e-Tebligat'ın iletimi hususunda tek yetkili merci olarak görevlendirildi.

E-yazışma uygulaması: Kamu kurumları arasındaki resmi yazışmaların elektronik ortamda yapılması için Cumhurbaşkanlığı, Adalet Bakanlığı, Başbakanlık, Dışişleri Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı arasında başlatılmış çalışmanın tüm kamu kurumlarına yaygınlaştırılması planlanıyor.

-KEP servis sağlayıcısı olarak nasıl bir hizmet veriyorsunuz?

Sadece alıcı;
• KEP sisteminden sadece ileti alarak faydalanabilirler,
• Alıcıların e-imza sahibi olma zorunluluğu yok. Islak imza ile sadece alıcı olarak KEP sistemine dâhil olabilirler.

Gönderici ve alıcı,
• Hem ileti alıp hem de ileti göndererek KEP sisteminden faydalanırlar
• KEP iletisi gönderebilmek için e-İmza sahibi olmak zorunludur.

TÜRKKEP CEO'su Samast:
KEP adreslerini "anında" sağlayabiliyoruz

KEP adreslerini dünyada bir ilkle "anında" sağlayabildiklerini iddia eden Samast, başvuru yapıldığında ertesi gün talebe göre; 1, 2 ve 3 yıllık sürelerle hesap açtıklarını bildirdi. Samast, bir kişi adına tescil edilen bir KEP adresinin kapatılsa bile başka bir kişiye verilmediğinin altını çizdi.

KEP adreslerini dünyada bir ilkle "anında" sağlayabildiklerini iddia eden TÜRKKEP CEO'su Yüksel Samast, "TÜRKKEP'in, tamamen ülkemizde geliştirdiği yazılım teknolojisi ile İstanbul ve Ankara'da yedekli iki ayrı veri merkezi bulunuyor" dedi.

Başvuru yapıldığında ertesi gün hesap açtıklarını bildiren Samast, KEP hesaplarını müşterilerin talebi doğrultusunda 1, 2 ve 3 yıllık sürelerle açtıklarını, hesapların süresi bitiminden önce yenilenmesi gerektiğini söyledi. Samast, "Bir kişi adına tescil edilen bir KEP adresi, kapatılsa bile, başka bir kişiye verilemiyor, tekrar açtırmak istediğinde yine aynı kişiye verilebiliyor. KEP iletilerinin virüs taramasını yapıyoruz ve virüslü iletileri kabul etmiyor ve iletmiyoruz. Bu bağlamda, TÜRKKEP'ten alınan KEP adresleriyle ve TÜRKKEP ayrıcalığı ile virüs ve spam sorunu yaşanmadan güvenli ve konforlu haberleşme sağlanabiliyor" diye konuştu.

KEP sisteminin tamamen kriptografik teknolojilere dayalı çalıştığını kaydeden Samast, TÜRKKEP olarak, Avrupa Telekom Standartları Enstitüsü'nün KEP sistemi için geliştirilmiş ETSI TS 102 640 numaralı özel bir standardına uyumlu sistemler ve süreçlerle hizmet verdiklerini belirtti.

CEO'su Yüksel Samast, Bilişim Dergisi'nin sorularını şöyle yanıtladı:

-Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) kullanımına neden ihtiyaç duyuldu?

-İnternetsiz bir hayatın mümkün olmadığı günümüzde, elektronik posta (e-posta) her türlü bilgi ve belgenin kolaylıkla iletilmesi ve düşük maliyetli olması nedeniyle günümüz dünyasında en yoğun kullanılan iletişim araçlarından biri haline gelmiştir. Ancak, e-posta temelinde güvenlik ve güvenilirlik açısından bazı sorunlar barındırıyor. Bunlardan biri, gönderici ve alıcının gerçekten o kişi olup olmadığının kesin olarak tespit edilememesidir. Diğeri, gönderilen iletilerin gönderim zamanlarının garanti altına alınamamasıdır. Bir diğeri ise, gönderilen içeriklerin yolda değiştiğinin, başka bir tabirle değiştirildiğinin tespit edilememesidir. Standart e-postanın bu sorunları nedeniyle, KEP çok önemli bir ihtiyaç olarak ortaya çıktı.

KEP, bir e-postanın gönderen ve alan taraflarının gerçekten kim olduğunun bilinmesini sağlıyor, alıcıya iletim zamanını, gönderilen iletinin içeriğinin yoldayken veya daha sonradan değiştirilmediğinin kesin olarak tespit edilmesini ve inkâr edilmesini önlüyor ve bu süreçle ilgili senet hükmünde yasal geçerli kesin delilleri sağlıyor. Gönderilerin içerikler ve iletiler Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcıları (KEPHS) tarafından okunmuyor, kopyalanmıyor ve saklanmıyor.

KEP kullanımına başlamayı, uzun yıllar önce kurumların işlerini bilgisayar ortamına entegre etmesine veya İnternet teknolojilerini kullanmaya başlamalarına veya cep telefonu kullanmaya başlamasına benzetebiliriz. Bu konuda en erken adımı atanlar, rakiplerinin önüne geçmeyi başardılar. TÜRKKEPli olmak da kullananlara bu avantajı getirecek ve inanıyoruz ki yeni dünyanın kurallarını TÜRKKEP'liler belirleyecek.

-KEP' in amacı, kapsamı ve yararları nelerdir?

-Elektronik ortamda yasal geçerliliği olan, güvenilir, inkâr edilemez bir e-belge ve yasal bildirim aracı olarak kullanılan KEP sistemi sayesinde hem kurumlar hem bireyler ticari ve resmi işlerini çok daha güvenli, hızlı, verimli ve tasarruflu şekilde yönetebilecekler.

TÜRKKEP hizmetleri ile, elektronik ortamda yazışma, kredi kartı ekstresi, hesap ekstresi, sigorta poliçesi, dekont ve makbuz, talimat, ödeme emri, tebligat, bildirim, ihtar, ihbar, mutabakat, teyit, itiraz, fatura, bordro, personel izin formları, üyelik, abonelik, müşteri bilgilendirme, telif hakkı, kira kontratı, beyanname, bildirge, teklif, sipariş, sipariş onay, başvuru, dilekçe, bilgi edinme, çağrı, duyuru, iştirak taahhütnamesi, sözleşme işlemleri gibi birçok işlem KEP sistemiyle yapılabiliyor. KEP adres sahibi bireyler ve kurumlar, mesai saatlerine bağlı kalmaksızın ve nerede olunduğundan bağımsız olarak, örneğin ofis dışındayken, evlerinden, tatildeyken, yurt dışındayken gece gündüz yasal geçerli ve güvenli olarak bu işlemleri ve daha birçok işlemi kolaylıkla yapabiliyorlar.

TÜRKKEP hizmetleriyle kullanıcılar, çok daha hızlı, güvenli, verimli, tasarruflu, ucuz, kaliteli ve kolay iş yapma avantajı elde ediyor. Ayrıca da, ekonomik verimliliğe ve çevrenin korunmasına büyük katkı sağlıyor.

-KEP sisteminden yararlanmak üzere nasıl başvuru yapılıyor?

-Bireysel ve kurumsal KEP hesabı almak isteyenler resmi belgeleriyle başvuru yaparak KEP hesaplarını TÜRKKEP 'ten alabilirler.

TÜRKKEP olarak, bireysel başvurularda en az 4 ayrı başvuru seçeneği sunuyoruz. On-line başvuru, yerinde başvuru, imza beyannamesi ile başvuru, TÜRKKEP ofislerine veya bayilerimiz olan Başvuru Merkezlerine gelerek başvuru yapabilme imkânı sağlıyoruz. İmza beyannamesi ile başvuru ve bayilerden başvuru haricindeki yöntemlerimizde KEP adreslerini belgeler merkezimize ulaştığı gün içinde açıyoruz. Bireyler, on-line başvuru yaparak, TÜRKKEP'ten veya tüm Türkiye'de yerinde hizmet hedefimizle sayıları hızla artan kendisine en yakın TÜRKKEP Başvuru Merkezleri'nden kendi adresine Kayıt Yetkilisi göndermesini talep ederek, başvuru halinde bilgi ve belgelerinin kontrolünde bir eksiklik olmadığı takdirde, KEP adreslerini anında alabiliyorlar.

KEP sahibi olmak isteyen e-imza sahibi bireysel kullanıcılar, TÜRKKEP'in www.turkkep.com.tr adresli İnternet sitesinin ana sayfasındaki "Online Başvuru" kısmından, herhangi bir belgeye ihtiyaç duymaksızın, sadece e-imzalarını kullanarak, KEP adreslerini kolayca alabilirler. Ayrıca, e-imzası olmayan bireylere e-imzalarını da aynı başvuru kapsamında anında sağlayabiliyoruz.

Kurumsal başvurularda ise, TÜRKKEP kayıt ekiplerini müşterilerimizin kendi adreslerine gönderme yöntemi ile yerinde kayıt hizmeti sağlıyoruz. Ayrıca isteyen kurumların yetkilileri her zaman ofislerimize ve başvuru merkezlerimize yetki belgeleriyle birlikte gelerek başvuru yapabiliyorlar.

TÜRKKEP, kurumsal başvurularda Kurumsal KEP Hizmetleri Sözleşmesi ve başvuru formunu ilgili şirket veya kurumun yetkilisinin eksiksiz ve hatasız doldurup imzalaması gerekiyor. Kayıt yetkililerimiz faaliyet belgesi ve imza sirküleri gibi gerekli diğer belgelerin aslını görüp kopyasını alarak şirketlerin, odaların, derneklerin, vakıfların ve kamu kurumlarının kurumsal KEP adresi başvurularını hızlıca alıyor ve anında KEP adreslerini açıyor. Özetle ifade edecek olursam, kurumlara kendi adreslerine giderek anında KEP ve E-imza hizmeti veriyoruz. Bu özelliğimizle dünyada tekiz ve etkin ve kaliteli hizmetlerimizle müşterilerimizin hayatını önemli ölçüde kolaylaştırıyoruz.

9 ayrı standart KEP hizmet paketimizden birini seçerek kurumlar hemen hizmet almaya başlayabiliyor ve istedikleri zaman gönderi adedini ve posta kutusu alanının kapasitesini arttırıp azaltabiliyorlar. Yüksek sayıda gönderisi ve işlemi olan kurumlara özel hazırladığımız kurumsal hizmetlerimizle uygulamalarının entegre edilmesi dahil uçtan uca anahtar teslimi hizmet veriyoruz.

-KEP sistemi hayatımıza ne tür kolaylıklar, katkılar sağlayacak?

-Elektronik ortamda yasal geçerliliği olan, güvenilir, inkâr edilemez bir e-belge ve yasal bildirim aracı olarak kullanılan KEP sistemi sayesinde, hem kurumlar hem bireyler ticari ve resmi işlerini çok daha güvenli, hızlı, verimli ve tasarruflu şekilde yönetebilecekler.

TÜRKKEP hizmetleri ile, elektronik ortamda yazışma, kredi kartı ekstresi, hesap ekstresi, sigorta poliçesi, dekont ve makbuz, talimat, ödeme emri, tebligat, bildirim, ihtar, ihbar, mutabakat, teyit, itiraz, fatura, bordro, personel izin formları, üyelik, abonelik, müşteri bilgilendirme, telif hakkı, kira kontratı, beyanname, bildirge, teklif, sipariş, sipariş onay, başvuru, dilekçe, bilgi edinme, çağrı, duyuru, iştirak taahhütnamesi, sözleşme işlemleri gibi birçok işlem KEP sistemiyle yapılabiliyor. KEP adres sahibi bireyler ve kurumlar, mesai saatlerine bağlı kalmaksızın ve nerede olunduğundan bağımsız olarak, örneğin ofis dışındayken, evlerinden, tatildeyken, yurt dışındayken gece gündüz yasal geçerli ve güvenli olarak bu işlemleri ve daha birçok işlemi kolaylıkla yapabiliyorlar.

TÜRKKEP hizmetleriyle kullanıcılar, çok daha hızlı, güvenli, verimli, tasarruflu, ucuz, kaliteli ve kolay iş yapma avantajı elde ediyor. Ayrıca da, ekonomik verimliliğe ve çevrenin korunmasına büyük katkı sağlıyorlar.

-KEP servis sağlayıcısı olarak nasıl bir hizmet veriyorsunuz?

-TÜRKKEP olarak, KEP adreslerini dünyada bir ilkle "anında" sağlayabiliyoruz. On-line başvuru, yerinde kayıt, ofisimize ya da TÜRKKEP Başvuru Merkezlerimize gelerek yapılan başvurularda bireylere ve kurumlara KEP adreslerini anında kullanıma açıyoruz. Başvuru sahipleri, başvurularının onaylanmasının ve KEP adreslerinin açılmasının hemen akabinde, anında cep telefonlarına SMS yoluyla gönderilen bir şifre ile hesaplarını kullanıma açabiliyorlar. Diğer yöntemlerle başvuru yapıldığında ise ertesi gün içinde hesaplarını açıyoruz. KEP hesaplarını müşterilerimizin talebi doğrultusunda 1, 2 ve 3 yıllık sürelerle açıyoruz. Hesapların süresi bitiminden önce yenilenmesi gerekiyor. İstenildiği anda da kapatılabiliyor. Bir kişi adına tescil edilen bir KEP adresi, kapatılsa bile, başka bir kişiye verilemiyor, tekrar açtırmak istediğinde yine aynı kişiye verilebiliyor.

444 8 537 (444 T KEP) numaralı Müşteri Destek hattımızdan tüm müşterilerimize kesintisiz olarak 7 / 24 hizmet verebiliyoruz.

-TÜRKKEP'i güvenli kılan nedir?

-KEP sistemi tamamen kriptografik teknolojilere dayalı çalışıyor. TÜRKKEP olarak, Avrupa Telekom Standartları Enstitüsü'nün KEP sistemi için geliştirilmiş ETSI TS 102 640 numaralı özel bir standardına uyumlu sistemler ve süreçlerle hizmet veriyoruz.

TÜRKKEP'in, tamamen ülkemizde geliştirdiği yazılım teknolojisi ile İstanbul ve Ankara'da yedekli iki ayrı veri merkezi bulunuyor. Yedekli yüksek teknolojik altyapısı ile TÜRKKEP, uzman kadrosu, sahip olduğu ISO 27001 bilgi güvenliği, ISO 27031 iş sürekliliği ve BS 10012 kişisel verilerin korunması standartları ile ISO 9001 ve ISO 14001 gibi kalite ve çevre standartlarıyla hizmet veriyor. E-imza işlemleri için ISO 15408 standardına uygun donanım güvenlik cihazları kullanıyoruz. KEP delillerini ve kayıtlarını yüksek güvenlikli ve bir kere yazıldığında verilerin değiştirilemediği ve silinemediği özelliklere sahip özel elektronik arşivleme sistemlerinde tutuyoruz. KEP iletilerinin virüs taramasını yapıyoruz ve virüslü iletileri kabul etmiyor ve iletmiyoruz. Bu bağlamda, TÜRKKEP'ten alınan KEP adresleriyle ve TÜRKKEP ayrıcalığı ile virüs ve spam sorunu yaşanmadan güvenli ve konforlu haberleşme sağlanabiliyor.

-KEP sisteminin dünya örnekleri nelerdir?

-ABD'de 10 yıldır, Fransa ve İtalya'da 6 yıldır, Belçika, İspanya, Slovenya, İsveç, Avusturya gibi ülkelerde son birkaç yıldır, Almanya'da da 1 yıldır yoğun olarak kullanılan KEP sistemi milyonlarca kullanıcıya ulaşmış durumda. Şu anda dünyada milyarlarca belge KEP sistemiyle gönderilip alınıyor. Örneğin, sadece İtalya'da kullanıcı sayısı 4 milyonu aşmış durumda ve yıllık ortalama gönderi sayısı 400 milyonu geçmiş bulunuyor. Ülkemizde, bu oranların çok kısa sürede aşılacağı bekleniyor.

Başbakan Erdoğan, Silikon Vadisi'nde

Silikon Vadisi'ndeki Microsoft, Apple ve Google gibi teknoloji devlerini ziyaret eden başbakan, gezisi sırasında "Google Glass" isimli teknolojik gözlüğü ve şoförsüz otomobili de test etti.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan,, Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) başkenti Washington'daki resmi temaslarının ardından 19 Mayıs 2013'te geldiği San Francisco'da Silikon Vadisi'ni gezdi. İlk olarak Microsoft'u ziyaret eden Erdoğan, burada Microsoft CEO'su Steve Ballmer tarafından karşılandı. Bu ziyarete Microsoft Türkiye Genel Müdürü Tamer Özmen ile Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Yönetim Kurulu Üyesi ve Microsoft Türkiye Kamu İşleri ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk Müdürü Erdem Erkul da yer aldı. Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) projesiyle ilgilenen Ballmer, hazırladıkları eğitim yazılımları hakkında Erdoğan'a brifing verdi. Başbakan Erdoğan, Microsoft'ta Google Maps isimli programla İstanbul'u izledi.

Daha sonra Apple'da incelemelerde bulunan Erdoğan, ardından Google'ı ziyaret etti. Google'a gelişinde "self

driving car" olarak anılan sürücüsüz otomobili inceleyen Erdoğan, kendi kendine yolunu bulan otomobille tur attı. Erdoğan, Google'daki temasları sırasında test aşamasındaki "Google Glass" adı verilen akıllı gözlüğü de taktı.

Google'ın İş Geliştirme Kıdemli Müdürü Seval Öz, sensör, lazer ve GPS desteğiyle kendi yolunu bulan, kendi kendini kullanabilen otomobillerin ve bu teknolojinin dünya geneline yaygınlaşmasını istediklerini kaydetti.

Öz, "Zaten bu teknolojiyi şimdiye kadar elde etmemiz gerekirdi. Bilgisayarlar otomobillerden önce icat edilseydi, bilgisayarlarımız arabalarımızı kullanacaktı. Yılda 1 milyon 200 bin insan trafik kazalarında ölüyor, buna gerek yok" diye konuştu.

Yeni geliştirilen telefon ve bilgisayar işlevi gören gözlüğü de tanıtan Öz, gözlüğün, akıllı telefonlardan daha hızlı şekilde bilgiyi, görüntüyü sosyal paylaşıma sunabildiğini vurguladı.

Daha sonra Google kampüsünü dolaşarak, çalışmalar hakkında bilgi alan Erdoğan, Silikon Vadisi'nden ayrılırken, gazetecilere açıklamalarda bulundu.

Gelecek hafta FATİH projesiyle ilgili bir ihale düzenleneceğini anımsatan Erdoğan, "Bu ihale öncesinde Silikon Vadisi'ni görmek suretiyle bilişim teknolojisinde neler oluyor, yeni gelişmeler neler, bunları yerinde görelim istedik. Çünkü, bizim bu proje benzeri bir projeyi İstanbul'da gerçekleştirme hedefimiz var. Bu konuyla ilgili daha önce arkadaşlarımızı çalıştırdık. Şimdi de FATİH projesinde ilk hedef 10 milyon 600 bin tablet üretimi söz konusu. Üretimin ardından da 2-2,5 milyon tablet üretimi olacak" açıklamasında bulundu.

Bir dilek tut

Dilek dilemeyi severiz biz millet olarak. Nerede kutsal bir mekân var hemen bu mekânın yakınlarındaki bir ağaca bez parçası (çaput) bağlarız ki dileğimiz kabul olsun. Bodur bir ağaç üstelik meyvesi falan da yok. Ama gel gelelim kutsal bir mekânın yanında. Yanına birçok kişinin uğradığını üzerindeki çaputlardan anlıyoruz.

Ebru Altunok

Bir şey dikkatimizi çekiyor. Birisi hazırlıksız gelmiş buraya her haldeki, çaput bulamamış... Ama yurdum insanı hayal gücünü çalıştırmış ve ille de bağlayacak bir şey bulmuş. Ne mi? SALLAMA ÇAY POŞETİ! Yanlış okumuyorsunuz bildiğiniz sallama çayın poşeti. Üstelik üzerinin paketi de durmakta. Her kimse artık yanında sallama çay taşıyormuş ve feda etmiş ağaca bağlamak için. Ağaççım bana bir açık dilek çek oradan, az acılı olsun... Takdir etmemek elde değil.

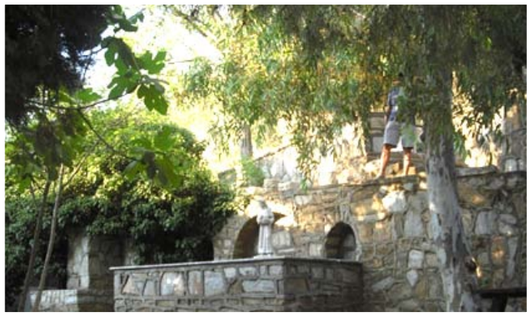
Bu ağacın olduğu yeri anlatacağım sizlere bu ay.Ashab-ı Kehf efsanesini duymuşsunuzdur çoğunuz. Zorba bir kralın zulmünden kaçıp bir mağaraya saklanan 309 yıl uyuyan gençlerin hikâyesidir bu. Asab-ı Kehf mağara sahipleri anlamına gelmekte olup Kuran-ı Kerimde de Kehf suresinde ve aynı efsanenin hemen hemen benzer bir versiyonu ise"yedi uyuyanlar" olarak İncil de geçmektedir. İnanılan odur ki; Kuran-ı Kerim'de adı geçen Asab-ı Kehf'in uyuduğu mağaralar, Türkiye'de Mersin ilinin Tarsus ilçesinde veya Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesindedir. Hristiyanlıkta bu efsane şöyle anlatılır;
M.S. 250 yıllarında İmparator Decius (Dakyanus veya Dakyus) zamanında yaşayan yedi Hıristiyan gencin, imparatorun zulmü karşısında yanlarındaki bir köpekle mağaraya sığınırlar ve uykuya dalarlar. Uyandıktan sonra yiyecek almak için kente gittiklerinde anlarlar ki bir gece değil 200 sene boyunca uyumuşlardır ve Roma İmparatorluğunun her yanında Hıristiyanlık yaygınlaşmıştır.
Efsanedeki gençlerin uyuduğu mağaranın ise İzmir'in Selçuk ilçesinde, Efes antik şehrinin yakınlarında Panayır Dağı eteklerinde bulunulduğuna inanılmaktadır. Vedius Gymnasiumu yanından doğuya doğru dönen asfalt yoldan gittiğiniz zaman ulaşabilirsiniz buraya.1927-28 yıllarında bu yerde yapılan kazılarda bir kilise ile çokça mezar bulunmuş olup mezarlarda ve kilisenin duvarlarında Yedi Uyuyanlar'a hitaben yazılmış yazıtlar vardır.Yedi Uyuyanlar kutsal kabul edildiği için onların uyuduğu yere mümkün olduğu kadar yakın gömülme arzusu, yüzyıllar boyunca sürmüştür. Azize Maria Magdalene'nin de burada gömülü olduğu söylenmektedir. Yazımın başında bahsettiğim sallama çay poşetli ağaçta bu mağaraların yakınında olan bir ağaçtır.

Yedi uyuyanların mağaralarını gezdikten sonra hemen altındaki otantik gözleme evinde bu gibi ayran ve gözleme ile mola veriyoruz.

Buradan çıkarak çok yakın bir mesafede bulunan ve Meryem Ana'nın evi olduğu söylenen yere gidiyoruz.

Meryem Ana Evi, İzmir Selçuk'taki Bülbül Dağı'nda Hz. Meryem'in son yıllarını geçirdiğine ve mezarının da burada olduğuna inanılan kilise. Hıristiyanlar için hac yeri olup papalar tarafından da ziyaret edilmiştir.

Burası kötürüm olan ve Türkiye'ye gelemeyen bir Alman rahibenin tarifleri üzerine bulunmuştur.

Buranın girişinde Meryem Ana'nın temsili bir heykeli, yaşadığı yerin burası olduğunun kanıtlarının anlatıldığı bir tabela vardır.

Buraya gelen ziyaretçiler dua eder ve tabii ki dilek dilerler. Ayrıca dileklerinin yerine gelmesi için mum yakarlar. Mum yakmak için özel yerler ayrılmıştır.

Burada da yedi uyuyanlarda olduğu gibi bir dilek yeri vardır. Ama burası bir ağaç değil bir duvardır. Oldukça geniş olan bu duvarda her ülkenin dili ile yazılmış (en çok Türkçe ama!) ve yapıştırılmış dilek kâğıtları ile bağlanmış bez parçalarını görebilirsiniz.

Peki, yanınızda kâğıt veya bez parçası yoksa ne yaparsınız? Yine sallama çay poşeti diyebilirim. Ancak yurdum insanı burada kendini daha da aşarak başka bir çözüm bulmuş. Ne mi? ÇORAP... Eğer yazın çorap giyiyorsanız sorun yok çıkarın hemen duvara bağlanan çaputlara bağlayın. İşte çözüm budur.

TBMM'nin Twitter haritası

Görevde bulunan milletvekillerinin yüzde 55'inin Twitter hesabı var. CHP'de milletvekillerinin yüzde 67, BDP'de yüzde 55, AK Parti'de yüzde 51 ve MHP'de ise yüzde 47'sinin Twitter hesabı var. 2011 meclisin Twitter'da en çok kayıt yaptırdığı yıl olurken 7 şehir vekiller aracılığıyla Twiter'da temsil edilmiyor.

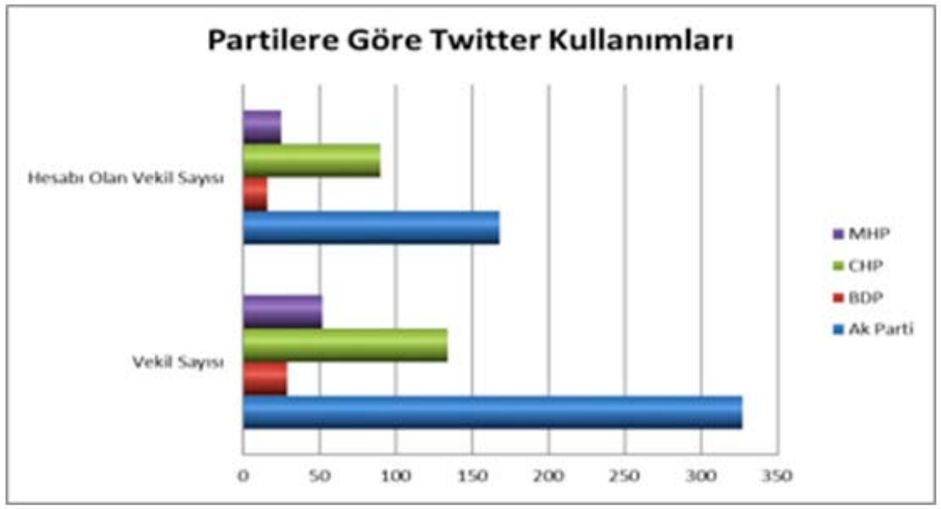

Uluslararası Sosyal Medya Derneği (USMED) tarafından hazırlanan, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) görev yapan milletvekillerinin Twitter kullanım raporu yayınlandı. Rapora göre, TBMM'de görev yapan milletvekillerinin yüzde 55'i Twitter hesabına sahip. USMED Sosyal Medya ve Çalışma Grubu tarafından yapılan araştırmada, AK Parti milletvekillerinin Twitter kullanan toplam milletvekillerine oranı yüzde 56, CHP milletvekillerinin yüzde 30, MHP milletvekillerinin yüzde 8, BDP milletvekillerinin ise yüzde 5 olduğu görüldü.

Milletvekillerinin Twitter kullanımları hakkında oldukça kapsamlı bir araştırmanın sonucu olarak yayınlanan infografik üç bölümden oluşuyor. "Partililerin Twitter Karnesi" başlığını taşıyan birinci bölüm, twitter kullanan milletvekili sayıları, takipçi sayıları, toplam tweet sayıları gibi Twitter kullanım bilgilerinden oluşuyor. Rakamlar, AK Parti'nin sosyal medya kullanıcılarıyla Twitter üzerinden kurduğu etkileşimin CHP, MHP ve BDP'ye oranla bir hayli yüksek olduğunu gösteriyor. "TBMM'nin Twitter Karnesi" olarak adlandırılan infografiğin ikinci bölümü ise parti kriteri gözetmeksizin, vekillerin Twitter kullanımları ile ilgili bilgileri ortaya koyuyor.

Bir vekilin ortalama 35.895 takipçisi olduğu mecliste 301 vekil Twitter kullanıyor ve 168

vekil Twitter kullandığını resmi olarak beyan etmiş durumda. Bugüne kadar 452.389 tweet atan vekillerimiz arasında tweet atmak için en çok kullanılan cihaz ise i-Phone. "TBMM'nin En'leri" olarak adlandırılan infografiğin son bölümünde ise Meclis'teki Twitter kullanımına yönelik ilginç bilgiler yer alıyor.

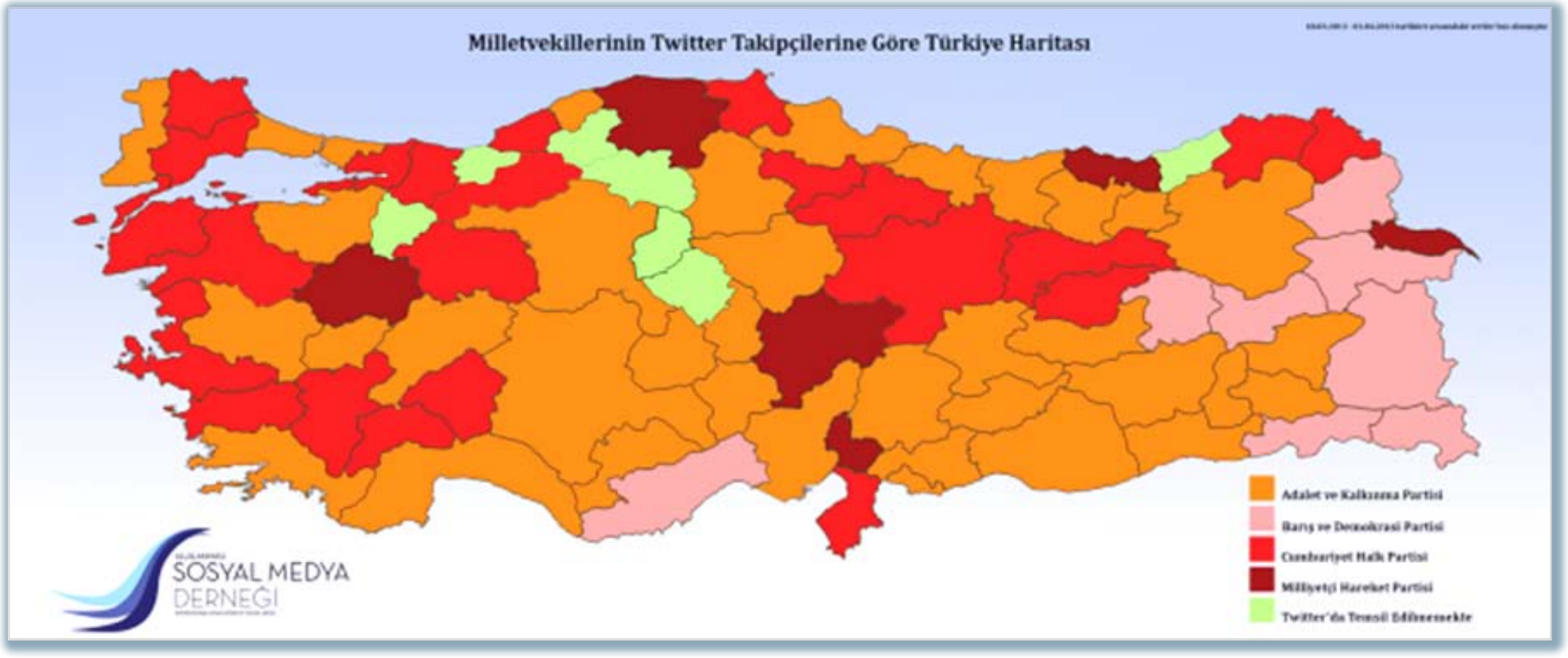
Milletvekili sayılarına oranla Twitter kullanımında ise CHP birinci sırada. Oranlara göre CHP milletvekillerinin yüzde 67'sinin, BDP milletvekillerinin yüzde 55'inin, AK Parti milletvekillerinin yüzde 51'inin, MHP milletvekillerinin ise yüzde 47'sinin Twitter hesabı var.

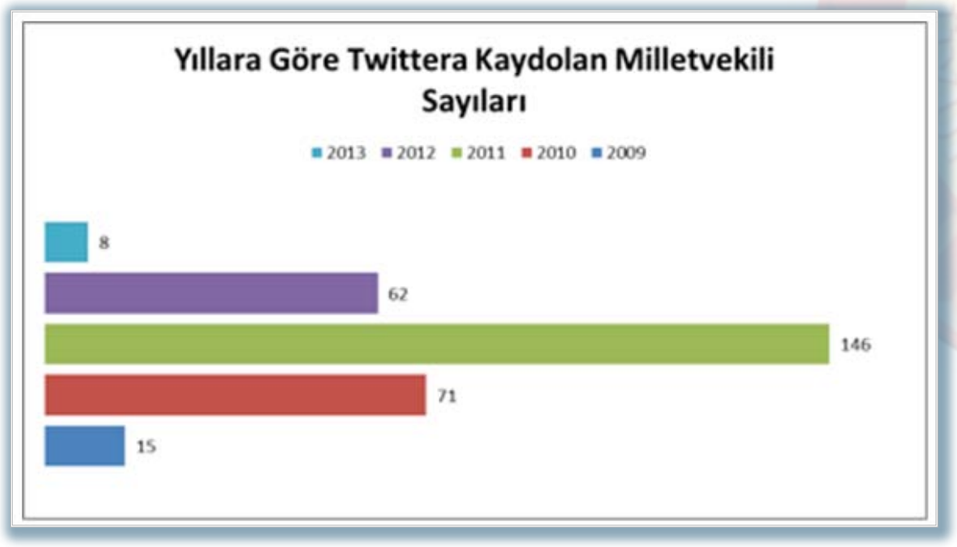
Mecliste 255 erkek, 46 kadın milletvekilinin Twitter hesabı var. Bu rakamların meclisteki kadın ve erkek milletvekili sayılarına oranladığımızda ise erkek milletvekillerinin yüzde 54'ünün, kadın milletvekillerinin ise yüzde 58'inin Twitter hesabı olduğu ortaya çıkıyor.

7 şehir vekiller aracılığıyla Twiter'da temsil edilmiyor

Milletvekillerinin Twitter hesaplarına Türkiye haritası üzerinden baktığımızda 7 şehir vekiller aracılığıyla Twiter'da temsil edilmiyor. Twitter'da hesap açan ilk milletvekili CHP'nin Hatay Milletvekili Mevlüt Dudu. 13 Nisan 2009'da Twitter'a kayıt yaptıran Dudu, 2009 yılında Twitter hesabı açan 15 milletvekilinden bir tanesi. 2009'da 8 AK Parti ve 6 CHP milletvekili Twitter'a katılmış. MHP ve BDP milletvekilleri ise ilk kez 2010 yılında Twitter'a kayıt olmaya başlamışlar.

2011 yılı, 146 milletvekilinin Twitter hesabını açmasıyla birlikte meclisin Twitter'da en çok kayıt yaptırdığı yıl. Genel seçimlerin 2011'de yapıldığını var sayarsak, milletvekillerinin seçim kampanya stratejilerini desteklemek amaçlı Twitter'da yer almaya başladıklarını söyleyebiliriz.

Takipçi sayısı Twitter'da oldukça önemli bir konu. Milletvekillerinin Twitter takipçi sayıları da bu açıdan bir hayli önemli. Takipçi sayısına göre dağılımda AK Parti öne çıkıyor. AK Parti milletvekillerinin Twitter'da 7 milyona yakın, CHP milletvekillerinin 2,5 milyona yakın, MHP milletvekillerinin 800 bin'e yakın, BDP milletvekillerinin ise 750 bin'e yakın takipçisi bulunuyor.

Kadın milletvekilleri daha az takip ediliyor

Kadın milletvekillerinin ortalama takipçi sayısı 18.447 iken, erkek milletvekillerinin ortalama takipçi sayısı ise 39.043. En çok takip edilen kadın milletvekilleri ise AK Parti'li Fatma Şahin (205.401) ve CHP'li Şafak Pavey (183.048) dikkat çekiyor.

En çok takip edilen milletvekili Recep Tayyip Erdoğan

En çok takipçisi olan milletvekillerine göz attığımızda Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ilk sırada geliyor. Hemen onun ardında ise CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu yer alıyor. En çok takipçisi olan ilk 10 milletvekilinin 8'i AKP'li.

Milletvekili	Siyasi Parti	Takipçi Sayısı
Recep Tayyip Erdoğan	Ak Parti	2,473,831
Kemal Kılıçdaroğlu	CHP	1,125,140
Ahmet Davutoğlu	Ak Parti	578,344
Egemen Bağış	Ak Parti	560,975
Devlet Bahçeli	MHP	473,520
Bülent Arınç	Ak Parti	398,694
Suat Kılıç	Ak Parti	359,267
Mehmet Şimşek	Ak Parti	333,518
Hakan Şükür	Ak Parti	253,485
Muharrem İnce	CHP	215,794

Milletvekilleri günde ortalama 2,5 tweet atıyor

Milletvekillerinin günlük ortalama tweet sayısı 2.43. Yani milletvekilleri günde ortalama 2'den fazla tweet atarak, Twitter'da takipçilerine ulaşıyor.

Milletvekillerinin yüzde 39'unun Twitter'da en aktif olduğu günler Cumartesi ve Pazar, en pasif oldukları gün ise Pazartesi. Bugüne dek en çok RT alan milletvekili ise Hakan Şükür.

BİYESAM: İyi ve kapsamlı bir telif hakkı kanunu var ama bilinç tarafı eksik

Yazılım ve bilişim eserlerinin de bir değer olduğunu ve bu konuda toplumun bilinçlendirilmesi gerektiğini belirten BİYESAM Başkanı Özdemir, "Yazılım korsanlığının hırsızlıktan bir farkı yoktur" dedi.

Dünya Fikri Mülkiyet Günü nedeniyle bir basın açıklaması yapan Bilişim ve Yazılım Eser Sahipleri Meslek Birliği (BİYESAM) Başkanı Şadi Özdemir, bilişimin ulusal kalkınmanın en önemli stratejik unsurlarından biri olduğuna dikkat çekti.
Bilişim sektörünün kalkınmaya anlamlı bir biçimde katkıda bulunabilmesi için ulusal bilişim politikalarının ve buna bağlı yasal düzenlemelerin oluşturulması gerektiğini belirten Özdemir, bu noktada özellikle bilişim sektöründe fikri hakların korunması ve kullanılmasına yönelik atılması gereken adımları sıraladı. BİYESAM olarak korsan yazılımla mücadelede öncelikli hedeflerinin toplumun bilinçlendirilmesi olduğuna işaret eden Özdemir, açıklamasına şöyle devam etti: "Ülkemizde telif hakları, 5846 sayılı 'Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu-FSEK' ile korumaya alınmış ve 1951 yılında yürürlüğe girmiştir. Bu kanun, ilim ve edebiyat eserlerini (bilgisayar programları dahil), musiki eserleri, güzel sanat eserleri ve sinema eserlerini konu almaktadır. Bu anlamda Avrupa ülkelerinin çoğuna göre daha iyi ve kapsamlı bir telif hakkı kanunumuz var. Ama bilinç tarafının eksik olduğunu düşünüyoruz. Bu kültürü ve bilinci hep beraber oturtmamız lazımdır. Yazılım korsanlığının hırsızlıktan bir farkı yoktur. Alın teri ne kadar değerliyse, akıl teri de aynı şekilde değerlidir ve korunması gerekir. Telif hakları ihlallerinin başında gelen lisanssız ya da lisansa uymayan yazılım kullanım alışkanlığı, maalesef toplumumuzun geneline yerleşmiş durumda. Ayrıca, korsan yazılım diye tabir ettiğimiz telif hakkı ihlal edilmiş yazılımların kullanımı, suç olmasının yanı sıra kullanıcılar için büyük bir risk oluşturmaktadır. Siber tehditlerin arttığı günümüzde korsan yazılımlar aracılığıyla kullanıcıların bilgileri rahatça çalınabileceği gibi, sistemlerin ve bilgilerin yok olması gibi sonuçlar da yaşanabilmektedir. Lisanssız yazılım kullanımının ekonomiye etkileri de azımsanmayacak boyutlara ulaşmaktadır. Geçtiğimiz yıl korsan yazılım kullanımının ekonomiye 500 milyon doların üzerinde bir maliyeti olduğunu biliyoruz.
Bu çerçevede, Bilişim ve Yazılım Eser Sahipleri Meslek Birliği olarak, önümüzdeki dönemde; korsan yazılımla mücadele yönündeki çalışmalarımız yanında, doğrudan sektörümüzün uluslararası standartlarda gelişimine yönelik çalışmalarımızı da devam ettirmeyi amaçlamaktayız."
BİYESAM Başkanı Özdemir, FSEK ile bilişim sektöründe telif haklarının korunmasına yönelik getirilen düzenlemelere de dikkat çekip "Bilgisayar programları yazılım hakkı sahibinin izni olmaksızın kopyalanamaz, bedelli ve bedelsiz dağıtılamaz, kiralanamaz, izinsiz bir başka ülkeden ithal edilemez. Yazılım korsanlığı yapan her kişi ve kuruluş aslında hırsızlık yapmış sayılır ve FSEK gereğince cezalandırılır" dedi.
Özdemir, yazılım telif haklarının ihlal edenlere yönelik yasal yaptırımların da oldukça caydırıcı olduğunu; çünkü, izinsiz kullanım durumunda; FSEK'te öngörülen cezanın, lisans başına bir yıldan beş yıla kadar hapis ve adli para cezası olduğunu belirtti.

“Blog açmak için lisans sahibi olma koşulu olmamalı”

İfade özgürlüğü örgütü Article 19’un raporunda, hükümetlere öneriler sunulup “blogger”lara hakları anımsatıldı. Haber veren herkese basın kartı verilmesi istendi.

Adını İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin ifade özgürlüğüyle ilgili 19. maddesinden alan ve bu alanda çalışan uluslararası organizasyon Article 19, “yeni çağın muhabirleri” olarak adlandırılan bloggerların hakları ile ilgili bir rapor hazırlattı. Right to Blog (Blog Hakları) Raporu’nda, yasa yapıcılara öneri sunulurken bloggerlara da haklarını anımsatan bilgiler yer aldı. Article 19, tüm dünyada ifade ve bilgi alma özgürlüğünün korunması ve gelişmesini hedefliyor.

Gazeteciliğin artık belli bir mesleki eğitim ve ilişkiyle tanımlanamayacağı, gazeteciliğin herkesin icra edebileceği bir faaliyet olduğunun tartışıldığı raporda, İnternet’in herkese tüm dünyayla fikir, bilgi, görüş paylaşma olanağı sunduğu, özellikle blogging ve sosyal medyanın yaygın medyaya bir rakip olduğu belirtildi. Article 19, dijital çağdaki bu gelişmenin “gazetecilik” ve “medya” tanımlarının tekrar sorgulattığını, blogging ve yurttaş gazeteciliğinin mevcut basın düzenlemelerine nasıl uyumlu hale getirileceği sorusunu ortaya çıkardığına işaret etti.

Article 19 Right to Blog Raporu’nda özetle şu öneriler yer aldı:

* İlgili yasal standartlar, “gazeteciliğin” herhangi bir iletişim aygıtıyla kamuya “haber verme” eylemini içerdiğini, bu faaliyetin herhangi biri tarafından gerçekleştirilebileceğini temel almalı.
* “Gazetecilik” tanımı düzenli ya da profesyonel olarak herhangi bir kitle iletişim aracıyla halkı bilgilendiren herkesi kapsamalı.
* Bloggerlar blog açmak için lisans sahibi olma koşulu olmamalı.
* Bloggerlara devlet ya da herhangi bir resmi birime kayıtlı olma zorunluluğu getirilmemeli.

“Haber veren herkese basın kartı”

* Akreditasyon planları ifade özgürlüğü standartları kapsamında, bloggerlar dahil tüm yasaca belirlenen koşullarının en azını karşılayan herhangi birine “basın kartı” verilmeli. Basın kartları sadece etkinliklerde ya da mekânsal kısıtlama ya da kargaşa durumu olabilecek arazilerde zorunlu tutulmalı. Basın kartı elde etme koşulu akademik geçmiş ya da belirli bir kurum ilişkisi üzerinden değil kamu yararı üzerinden sağlanmalı.
* Halka açık duruşmalarda mahkeme salonundan sosyal medya kullanımı yasaklanmalı.

“Blogger haber kaynağını korumalı”

* Gazetecilik faaliyetleri kapsamında bloggerlar, haber kaynaklarını korumalı. Haber kaynağının açıklanması ancak çok önemli davalarda, bağımsız bir yargı tarafından halka açık bir mahkemenin kararıyla talep edilmeli.
* Devlet yöneticileri kendi iç yasalarında ifade özgürlüğüne karşı suçların yasaklanması gibi önlemlerle bloggerların güvenliğini sağlamalı.
* Devlet hayati tehlikesi olduğunu bildiği kimliği ifşa edilmiş bloggerlar ya da bireyleri korumak için ciddi adımlar atmalı. Tehdit yahut saldırı durumda devlet yetkilileri sorumluları ortaya çıkarmak için bağımız, etkili ve hızlı bir soruşturma yürütmeli.
* Hakaret, tahrik ya da diğer konuşmalarla ilgili suçları düzenleyen kanunların uluslararası ifade özgürlüğü standartlarıyla uyumlu olmalı.
* Genel bir kural olarak bloggerlar bloglarında diğer kullanıcılar tarafından yorumlardan, o yorumlara müdahale etmediği ya da modifiye etmediği sürece sorumlu tutulmamalıdır.
* Küçük düşürücü ya da telif haklarına aykırı olmak gibi belirli içeriklerde, şikâyeti doğrudan kaldırmak yerine şikâyet içeriğin orijinal sahibine iletilmeli.
* Uluslar arası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi’nin 19. maddesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 10. maddesindeki görev ve sorumluluklar bloggerların özel durumu gözetilerek esnek kullanılmalıdır.
* Bloggerlar geleneksel medya tarafından geliştirilmiş etik kurallara uymaya zorlanmamalı, geleneksel medyanın öze denetim sistemine girmeye zorlanmamalı ya da teşvik edilmemelidirler.
* Bloggerlar geleneksel medyanın etik standartlarını uymaya karar verebilirler. Ayrıca kendi blogları ya da dahil oldukları kurumlarla ilgili yeni kurallar belirleyebilirler. Alternatif uyuşmazlık çözümleri de desteklenmelidir.
* Eğer bloggerlar geleneksel gazete için bir içerik hazırlarlarsa o içerik gazetenin editöryal müdahalesinden geçmeli ve gazetecilik etik standartlarına uymalıdır.

Modelleme, Benzetim ve Bilişimde Kullanılan 170 Tür "Değer" (İng. Value):
İngilizce-Türkçe ve Türkçe-İngilizce Terim Dizinleri

Tuncer Ören (Emeritüs Profesör, Dr.)
Ottava Üniversitesi, Ottava, Kanada
http://www.site.uottawa.ca/~oren/

Bir kavramın ayrıntılarını bilebilmek için o kavramı gösteren terimin türlerini bilmek gerekir. Benzetim ve bilişim alanlarında, gerek bu amaçla gerek Türkçenin teknik olarak da zenginliğini ve anlatım kudretini göstermesi bakımından, Bilişim dergisinde bir yazı dizisi başlatılmıştı. Şimdiye kadar çıkan yazıların konu ve kaynak bilgileri ekdeki tabloda verilmiştir.

Bu yazıda, modelleme, benzetim ve bilişimde kullanılan değer (İng. value) kavramını gösteren ve İngilizcede kullanılan, yazar tarafından derlenmiş olan 170 terim ve Türkçeleri, İngilizce-Türkçe ve Türkçe-İngilizce olarak iki dizin halinde, verilmiştir.

İlk kez Bilişim dergisinde yayımlanmakta olan ve kavram salkımlarını gösteren bu terimler Çinli meslekdaşlar tarafından Çinceye çevrildikten sonra Çince bir bilimsel dergide de yayımlanacaktır.
Daha önce yayımlanan yazılarda da belirtilmiş olduğu gibi, terimlerin Türkçeleri derlenir ya da önerilirken doğruluk ve tutarlılık ölçütlerine çok dikkat edilmiştir. Gene de okurlardan gelebilecek düzeltme önerileri, terimlerin doğru, tutarlı ve dilimiz ve zevkimize en uygun olanları bulabilmemizde her zaman çok yararlı olabilir. Atasözümüzde de belirtildiği gibi "El elden üstündür."

Şimdiye kadar (2013 Haziran) yayımlanmış olan terimler (İngilizce için verilen sayılar terim sayılarını göstermektedir)

Terimlerin konuları		Bilişim dergisi				Adres
Türkçe	İngilizce		yıl	sayı	sayfa	
Değer	value	170	2013			
Değişken	variable	354	2012	148	216-228	http://www.bilisimdergisi.org/s148/index.html?page=216
				149	192-201	http://www.bilisimdergisi.org/ s149/index.html?page=192
Giriş, girdi	input	149	2013	150	156-167	http://www.bilisimdergisi.org/s150/index.html?page=156
Hata	error	350	2013	153	166-189	http://www.bilisimdergisi.org/s153/index.html?page=166
Makina anlaması	understanding	85	2013	152	134-143	http://www.bilisimdergisi.org/s152/index.html?page=134
	Toplam terim	1108				

Değer (İng. value) Türleri – Türkçe-İngilizce Dizin

A--	
aday değer	candidate value
ağırlıklı değer	weighted value
alfa değeri	alpha value
anahtar değer	key value
analog değer	analog value
anılabilir değer	referential value
anlambilimsel değer	semantic value
ara bellek değeri	buffer value
ara değer	intermediate value
aracı değer	extrinsic value; instrumental value
aralık değeri	interval value
artan değer	increased value
artı değer	plus value; positive value
arttırılmış değer	increased value
atanmış değer	assigned value
B--	
bağımsız değişkenin değeri	argument value
başlangıç değeri	initial value
başlatma değeri	initialization value
başvuru değeri	reference value
beklenen değer	expected value
belirli değer	specific value
belirlilik değeri	certainty value
belirtilen değer	specific value
belirtilmiş değer	explicit value
benzerlik değeri	resemblance value
birikmiş değer	accumulated value
Boole değeri	Boolean value
boş değer	null value
bulanık değer	fuzzy value
bulanık gerçeklik değeri	fuzzy truth value
bulanık nitel değer	fuzzy qualitative value
bulanık olmayan değer	nonfuzzy value
bulanıklaştırılmış değer	fuzzificated value
buluşsal değer	heuristic value
Ç--	
çıkış değeri	output value
D--	
değer	value
değerlendirilmiş değer	appraised value
değerlendirilmiş değer	assessed value
değerlendirme değeri	appraisal value
değiştirme değeri	replacement value
devir değeri	transfer value
dilbilimsel değer	linguistic value
doğru değer	true value
dönüştürülmüş değer	converted value
dönüşüm değeri	conversion value
duruk değer	static value
durulaştırılmış değer	defuzzificated value
durum değeri	state value
düzeltilmiş değer	adjusted value
E--	
ek değer	additional value
eksi değer	minus value; negative value
eksik değer	missing value
elden çıkarma değeri	disposal value
en büyük değer	maximal value; maximum value
en küçük değer	minimal value
esas değer	base value; intrinsic value
eşik değeri	threshold value
etiketlenmiş değer	tagged value
etkin değer	active value
etkinleştirme değeri	activation value

G--

geçerli değer	legal value
geçersiz değer	illegal value
gelecekteki değer	future value
gerçek değer	intrinsic value; real value
gerçekleştirilmiş değer	realized value
gerçeklik değeri	truth value
geri ödeme değeri	redemption value
girdi değeri	input value
giriş değeri	input value
gizdeğer	characteristic value
gizli değer	latent value
gömme değer	embedded value
gözlemlenen değer	observed value
güncel değer	actual value
gürültülü değer	noisy value
güvenilirlik değeri	confidence value

H--

hesaplanmış değer	calculated value
hesaplanmış değer	computed value

I--

ısıldeğer	calorific value

İ--

ikili değer	binary value
ilişkili değer	associated value
inanç değeri	belief value
istenilen değer	desired value
işletme değeri	operating value
işlev değeri	function value
izin verilebilir değer	allowable value
izin verilen tanımlı değer	defined allowable value

K--

kabul edilebilir değer	acceptable value
kabul edilmiş değer	accepted value
karşılık değer	corresponding value
katkı değeri	contributory value
katma değer	accretion value
katma değer	added value
kesin değer	precise value
kısmi değer	partial value
kipsel değer	modal value
kişisel değer	personal value
komşu değer	adjacent value
koşullu değer	conditional value; marginal value
kritik değer	critical value
kuramsal değer	theoretical value
kültürel değer	cultural value

M--

mantıksal değer	logical value
mutlak değer	absolute value

N--

nicel değer	quantitative value
nicemlenmiş değer	quantized value
nitel değer	qualitative value
normalleştirilmiş değer	normalised value

O--

olasılık değeri	probability value
olumlu değer	positive value
olumsuz değer	negative value
ondalık değer	decimal value
oransal değer	ratio value
ortalama değer	average value; averaged value

Ö--

ölçülemez değer	immeasurable value
ölçülmüş değer	measured value
öngörülen değer	ex ante value
öngörülen değer	predicted value
öngörülmüş değer	predicted value
örgütsel değer	organizational value

örneksel değer	analog value
örtük değer	implicit value
özdeğer	eigenvalue
özel değer	special value
öznel değer; sübjektif değer	subjective value
öznitelik değeri	attribute value
P--	
parametre değeri	parameter value
pozitif değer	positive value
R--	
rayiç değer	current value
S--	
sabit değer	constant value
sabit değer	fixed value
sabitlenmiş değer	fixed value
sanal değer	virtual value
sayısal değer	digital value; numerical value
seçik değer	crisp value
sınır değer	boundary value; limit value
sıra değer	ordinal value
somut değer	concrete value; tangible value
son değer	final value
soyut değer	intangible value
standart değer	standardized value
süzgeçlenmiş değer	filtered value
T--	
tamsayısal değer	integer value
tanılanmış değer	prognosed value
tarafsız değer	objective value
taşıma değeri	bearing value
terketme değeri	abandonment value
U--	
usa uygun değer	plausible value
uyarlanır değer	adaptive value
uygun değer	admissible value; feasible value; sound value
uzlaşılmış değer	agreed value
Ü--	
üstmantıksal değer	metadiscursive value
üyelik değeri	membership value
V--	
vade değeri	terminal value
varlık değeri	asset value
varsayılan değer	assumed value; default value; face value; nominal value
veri değeri	data value
verilen değer	perceived value
Y--	
yaklaşık değer	approximate value
yaklaşıklanmış değer	approximated value
yardımcı değer	auxiliary value
yerel değer	local value
yerel en büyük değer	local maximum value
yerel en küçük değer	local minimum value
yuvarlatılmış değer	rounded value
Z-	
zaman değeri	time value

Değer Türleri – İngilizce-Türkçe Dizin

A--

abandonment value	terketme değeri
absolute value	mutlak değer
acceptable value	kabul edilebilir değer
accepted value	kabul edilmiş değer
accretion value	katma değer
accumulated value	birikmiş değer
activation value	etkinleştirme değeri
active value	etkin değer
actual value	güncel değer
adaptive value	uyarlanır değer
added value	katma değer
additional value	ek değer
adjacent value	komşu değer
adjusted value	düzeltilmiş değer
admissible value	uygun değer
agreed value	uzlaşılmış değer
allowable value	izin verilebilir değer
alpha value	alfa değeri
analog value	örneksel değer; analog değer
appraisal value	değerlendirme değeri
appraised value	değerlendirilmiş değer
approximate value	yaklaşık değer
approximated value	yaklaşıklanmış değer
argument value	bağımsız değişkenin değeri
assessed value	değerlendirilmiş değer
asset value	varlık değeri
assigned value	atanmış değer
associated value	ilişkili değer
assumed value	varsayılan değer
attribute value	öznitelik değeri
auxiliary value	yardımcı değer
average value	ortalama değer
averaged value	ortalama değer

B--

base value	esas değer
bearing value	taşıma değeri
belief value	inanç değeri
binary value	ikili değer
Boolean value	Boole değeri
boundary value	sınır değer
buffer value	ara bellek değeri

C--

calculated value	hesaplanmış değer
calorific value	ısıldeğer
candidate value	aday değer
certainty value	belirlilik değeri
characteristic value	gizdeğer
computed value	hesaplanmış değer
concrete value	somut değer
conditional value	koşullu değer
confidence value	güvenilirlik değeri
constant value	sabit değer
contributory value	katkı değeri
conversion value	dönüşüm değeri
converted value	dönüştürülmüş değer
corresponding value	karşılık değer
crisp value	seçik değer
critical value	kritik değer
cultural value	kültürel değer
current value	rayiç değer

D--

data value	veri değeri
decimal value	ondalık değer
default value	varsayılan değer
defined allowable value	izin verilen tanımlı değer
defuzzificated value	durulaştırılmış değer
desired value	istenilen değer

digital value	sayısal değer
disposal value	elden çıkarma değeri
E--	
eigenvalue	özdeğer
embedded value	gömme değer
ex ante value	öngörülen değer
expected value	beklenen değer
explicit value	belirtilmiş değer
extrinsic value	aracı değer
F--	
face value	varsayılan değer
feasible value	uygun değer
filtered value	süzgeçlenmiş değer
final value	son değer
fixed value	sabit değer; sabitlenmiş değer
function value	işlev değeri
future value	gelecekteki değer
fuzzificated value	bulanıklaştırılmış değer
fuzzy qualitative value	bulanık nitel değer
fuzzy truth value	bulanık gerçeklik değeri
fuzzy value	bulanık değer
H--	
heuristic value	buluşsal değer
I--	
illegal value	geçersiz değer
immeasurable value	ölçülemez değer
implicit value	örtük değer
increased value	artan değer; arttırılmış değer
initial value	başlangıç değeri
initialization value	başlatma değeri
input value	giriş değeri; girdi değeri
instrumental value	aracı değer
intangible value	soyut değer; maddesel olmayan değer

integer value	tamsayısal değer
intermediate value	ara değer
interval value	aralık değeri
intrinsic value	esas değer; gerçek değer
K--	
key value	anahtar değer
L--	
latent value	gizli değer
legal value	geçerli değer
limit value	sınır değer
linguistic value	dilbilimsel değer
local maximum value	yerel en büyük değer
local minimum value	yerel en küçük değer
local value	yerel değer
logical value	mantıksal değer
M--	
marginal value	koşullu değer
maximal value	en büyük değer
maximum value	en büyük değer
measured value	ölçülmüş değer
membership value	üyelik değeri
metadiscursive value	üstmantıksal değer
minimal value	en küçük değer
minus value	eksi değer
missing value	eksik değer
modal value	kipsel değer
N--	
negative value	eksi değer; negative değer; olumsuz değer
noisy value	gürültülü değer
nominal value	varsayılan değer
nonfuzzy value	bulanık olmayan değer
normalised value	normalleştirilmiş değer
null value	boş değer
numerical value	sayısal değer

O--

objective value	tarafsız değer
observed value	gözlemlenen değer
operating value	işletme değeri
ordinal value	sıra değer
organizational value	örgütsel değer
output value	çıkış değeri; çıktı değeri

P--

parameter value	parametre değeri
partial value	kısmi değer
perceived value	verilen değer
personal value	kişisel değer
plausible value	usa uygun değer
plus value	artı değer
positive value	artı değer; olumlu değer; pozitif değer
precise value	kesin değer
predicted value	öngörülen değer; öngörülmüş değer
probability value	olasılık değeri
prognosed value	tanılanmış değer

Q--

qualitative value	nitel değer
quantitative value	nicel değer
quantized value	nicemlenmiş değer

R--

ratio value	oransal değer
real value	gerçek değer
realized value	gerçekleştirilmiş değer
redemption value	geri ödeme değeri
reference value	başvuru değeri
referential value	anılabilir değer
replacement value	değiştirme değeri
resemblance value	benzerlik değeri
rounded value	yuvarlatılmış değer

S--

semantic value	anlambilimsel değer
sound value	uygun değer
special value	özel değer
specific value	belirtilen değer; belirli değer
standardized value	standart değer
state value	durum değeri
static value	duruk değer;
subjective value	öznel değer; sübjektif değer

T--

tagged value	etiketlenmiş değer
tangible value	somut değer
terminal value	vade değeri
theoretical value	kuramsal değer
threshold value	eşik değeri
time value	zaman değeri
transfer value	devir değeri
true value	doğru değer
truth value	gerçeklik değeri

V--

value	değer
virtual value	sanal değer

W--

weighted value	ağırlıklı değer